

Chulalongkorn University

Chula Digital Collections

Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD)

2021

การพัฒนาแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

วณิชช์ ใจมณี

คณะครุศาสตร์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd>

Part of the [Educational Assessment, Evaluation, and Research Commons](#)

Recommended Citation

ใจมณี, วณิชช์, "การพัฒนาแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนประถมศึกษา" (2021). *Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD)*. 5075.

<https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/5075>

This Thesis is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD) by an authorized administrator of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Miss Wanassanan Jaimanee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Measurement and Evaluation
Department of Educational Research and Psychology
FACULTY OF EDUCATION
Chulalongkorn University
Academic Year 2021
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาแบบวัดการด้านพุทธิจิตสำหรับนักเรียน

ประถมศึกษา

โดย

น.ส.วนันท์ ใจมณี

สาขาวิชา

การวัดและประเมินผลการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น ส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

วนันท์ ใจมณี : การพัฒนาแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา. (DEVELOPMENT OF ANTI-CORRUPTION SCALE FOR PRIMARY SCHOOL STUDENTS) อ.ที่ปรึกษาหลัก : รศ. ดร.ศิริเดช สุชีวะ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 720 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคม และแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยายและสถิติเชิงอ้างอิง ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเอน ความโด่ง การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. แบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาพัฒนาขึ้น มีลักษณะเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์แบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 31 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1)การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต 2) การมีจิตพอเพียง 3) การละอายต่อการทุจริต 4) การไม่ทนต่อการทุจริต มีความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.10 - 0.54 มีความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.82 โดยมีค่าความเที่ยงด้านการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริตค่าเท่ากับ 0.56 ด้านการมีจิตพอเพียงมีค่าเท่ากับ 0.62 ด้านการละอายต่อการทุจริตมีค่าเท่ากับ 0.62 และด้านการไม่ทนต่อการทุจริตมีค่าเท่ากับ 0.55ความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดจากการตรวจสอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง พบว่า โมเดลแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-square = 35.27,df = 33,p = 0.36,AGFI = 0.99,RMR = 0.02, RMSES = 0.01)

2. เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา เป็นเกณฑ์แบบที่ปกติ (normalized T -score) โดยภาพรวมการด้านทุจริตที่คะแนนดิบอยู่ระหว่าง 5 – 29 มีคะแนนที่ปกติระหว่าง T21 – T61 เมื่อแบ่งรายองค์ประกอบ ด้านองค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต นักเรียนมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 0 – 12 มีคะแนนที่ปกติระหว่าง T21 – T72 ด้านองค์ประกอบการมีจิตพอเพียง มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 0 – 9 มีคะแนนที่ปกติระหว่าง T24 – T67 ด้านองค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 0 – 5 มีคะแนนที่ปกติระหว่าง T29 – T59 และด้านองค์ประกอบการไม่ทนต่อการทุจริต มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 0 – 5 มีคะแนนที่ปกติระหว่าง T30 – T65

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สาขาวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา
ปีการศึกษา 2564

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

6183882627 : MAJOR EDUCATIONAL MEASUREMENT AND EVALUATION

KEYWORD: Anti – corruption, Situation Test, Confirmatory Factor Analysis

Wanassanan Jaimanee : DEVELOPMENT OF ANTI-CORRUPTION SCALE FOR PRIMARY SCHOOL STUDENTS. Advisor: Assoc. Prof. SIRIDEJ SUJIVA, Ph.D.

The objectives of this research were 1) develop and verify the quality of anti – corruption scale for primary student 2) create a norm of anti – corruption score of primary student. The sample in this research consisted of 720 persons consist of prathomsuksa VI students under Office of the Basic Education Commission (OBEC) in Bangkok by using stratified random sampling method. The research instruments were a socially desirable responding scale and anti – corruption scale for primary student. The data analysis was conducted by using the descriptive statistics and inferential statistics including frequency, percentage, means, standard deviation, skewness, kurtosis, Person's correlation and second order confirmatory factor analysis. The results of research can be concluded as follow:

1. The implemented anti – corruption scale consisted of 31 situational multiple – choice question with four choices, with indicators comprising of 4 factors: knowledge and understanding about anti-corruption, self sufficiency mindedness, ashamed of corruption and intolerance to corruption. The anti – corruption scale for primary student has an Index of Item – Objective Congruence (IOC) from 0.60 – 1.00 , item discrimination from 0.10-0.54, the overall reliability was 0.82 where reliability of knowledge and understanding about anti-corruption was 0.56 , reliability of self sufficiency mindedness was 0.62 , reliability of ashamed of corruption was 0.62 and reliability of intolerance to corruption was 0.55 and after checking for construct validity of the test by second order confirmatory factor analysis, found that the model of anti – corruption developed by the researcher conformed with the empirical data (Chi-square = 35.27, df = 33, p = 0.36, AGFI = 0.99, RMR = 0.02, RMSES = 0.01)

2. The criteria of anti – corruption scale for primary student were developed using the normalized T – score. The overall anti – corruption had raw score between 5 – 29 (T21 – T61) , knowledge and understanding about anti-corruption had raw score between 0 – 12 (T21 – T72) , self sufficiency mindedness had raw score between 0 – 9 (T24 – T67) , ashamed of corruption had raw score between 0 – 5 (T29 – T59) and intolerance to corruption had raw score between 0 – 5 (T30 – T65)

Field of Study:	Educational Measurement and	Student's Signature .....
	Evaluation	
Academic Year:	2021	Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และกรรมการภายนอก และศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาให้คำแนะนำและข้อคิดอันมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ทั้งในด้านเนื้อหาและเกิดประโยชน์ทางวิชาการมากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี รองศาสตราจารย์ ดร.โชติกา ภาษีผล รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง รองศาสตราจารย์ ดร.กมลวรรณ ตั้งธนกานนท์ รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ แกมเกตุ และอาจารย์ดร.สุรศักดิ์ เก้าเอี้ยน ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำ การอบรมสั่งสอนเป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูกศิษย์ได้ยึดถือเอาเป็นแบบอย่าง อันจะนำไปสู่ความเจริญงอกงามในทางวิชาการและการดำเนินชีวิต

ขอขอบคุณกัลยาณมิตรเพื่อนร่วมรุ่นสาขาการวัดและประเมินผลการศึกษาที่มีมิตรภาพที่ดีต่อกัน ให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือเสมอมา

ขอขอบพระคุณคุณยายชิ้น สุขน้อยวิชัยกุล คุณตาเดช สุขน้อยวิชัยกุล บิดาและมารดาซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่ผลักดันให้ลูกมีวันนี้ได้และดูแลลูกเป็นอย่างดีตลอดมา

อนึ่งคุณค่าและประโยชน์อันพึงมีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ต่อผู้สนใจศึกษา ผู้วิจัยน้อมรำลึกถึงพระคุณของบิดามารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ที่เคยอบรมสั่งสอนและผู้มีพระคุณทุกท่าน

วนันันท์ ใจมณี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

	หน้า
.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามของการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ตอนที่ 1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต	10
1.1 ความหมายของการทุจริต.....	10
1.2 รูปแบบของการทุจริต.....	11
1.3 ปัจจัยที่เอื้อต่อการทุจริต.....	13
1.4 สถานการณ์การทุจริตในเยาวชนไทยระดับประถมศึกษา	18

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต	20
ตอนที่ 2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต	24
2.1 ความหมายของการต่อต้านการทุจริต	24
2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการต่อต้านการทุจริต	25
2.3 มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในประเทศไทย	27
2.4 มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในต่างประเทศ	29
2.5 หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา	34
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต	48
ตอนที่ 3 มโนทัศน์เกี่ยวกับการวัดทางจิตวิทยาและการพัฒนาแบบวัด	49
3.1 ธรรมชาติของแบบวัดทางจิตวิทยา	49
3.2 การพัฒนาแบบวัดทางจิตวิทยา	52
3.3 การพัฒนาแบบวัดเชิงสถานการณ์	53
3.4 การสร้างเกณฑ์และแปลผล	53
3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบวัดเชิงสถานการณ์	56
ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย	59
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบการด้านทุจริต	80
1.1 ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของการ ด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา	80
1.2 ผลการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการในการวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษา	82
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษา	84

2.1 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา	84
2.2 ผลการทดลองใช้แบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา	99
2.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา .	107
กับตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	107
ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา.....	129
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	134
สรุปผลการวิจัย.....	136
1.สรุปผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา	136
1.1 ผลการพัฒนาแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา	136
1.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา.....	137
2. สรุปผลการสร้างเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา	139
อภิปรายผลการวิจัย.....	139
1. อภิปรายผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทฤษฎีของนักเรียนชั้นประถมศึกษา	139
2. อภิปรายผลสร้างเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา	142
ข้อเสนอแนะ	143
1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	143
2.ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	143
บรรณานุกรม.....	144
ภาคผนวก.....	148

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพวิจัย	149
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์สำหรับครูและนักเรียน	151
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	156
ภาคผนวก ง คู่มือแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา.....	169
ประวัติผู้เขียน	192

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	สังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการทุจริต	16
ตารางที่ 2	ผลสรุปองค์ประกอบที่สำคัญของตัวแปรการต้านทุจริตจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
ตารางที่ 3	รายละเอียดเนื้อหาในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6	38
ตารางที่ 4	จำนวนตัวอย่าง นักเรียนจำแนกขนาดโรงเรียน ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่	62
ตารางที่ 5	การแปลความหมายคะแนนภาพรวมของแบบวัดการตอบตามปรารถนาของสังคม	65
ตารางที่ 6	ตารางแผนผังการสร้างแบบวัดด้านทุจริต	74
ตารางที่ 7	การสังเคราะห์องค์ประกอบการต้านทุจริต	80
ตารางที่ 8	ผลการกำหนดนิยามและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาขององค์ประกอบกับตัวบ่งชี้การต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา	82
ตารางที่ 9	ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาระหว่างตัวบ่งชี้/ตัวแปรสังเกตได้ กับข้อคำถามของแบบวัดการต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา	84
ตารางที่ 10	การปรับแก้และพัฒนาข้อคำถามของแบบวัดฯ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ	88
ตารางที่ 11	ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือ	99
ตารางที่ 12	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแบบวัดฯ ของตัวอย่างในการทดลองใช้เครื่องมือ	100
ตารางที่ 13	ค่าความเที่ยงของแบบวัดฯ ของตัวอย่างในการทดลองใช้เครื่องมือ	103
ตารางที่ 14	การปรับแก้ไขและพัฒนาข้อคำถามของแบบวัดฯ จากการทดสอบใช้กับตัวอย่างในการทดลองใช้เครื่องมือ	104
ตารางที่ 15	ข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน	108
ตารางที่ 16	ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในโมเดล	109
ตารางที่ 17	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของโมเดลการวัดการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต	114

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต	115
ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของโมเดลการวัดการมีจิตพอเพียง	116
ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดการมีจิตพอเพียง.....	117
ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โมเดลการวัดการละอายต่อการทุจริต.....	118
ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดการละอายต่อการทุจริต.....	118
ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โมเดลการวัดการไม่ทนต่อการทุจริต	119
ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดการไม่ทนต่อการทุจริต.....	120
ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของโมเดลการวัดการด้านทุจริต.....	122
ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการด้านทุจริต	123
ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดการด้านทุจริต.....	127
ตารางที่ 28 ค่าความเที่ยงของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา	128
ตารางที่ 29 คะแนนด้านการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต	129
ตารางที่ 30 คะแนนด้านการมีจิตพอเพียง	130
ตารางที่ 31 คะแนนด้านการละอายต่อการทุจริต	130
ตารางที่ 32 คะแนนการไม่ทนต่อการทุจริต	131
ตารางที่ 33 คะแนนภาพรวมการด้านทุจริต.....	131
ตารางที่ 34 เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนการด้านทุจริต	132
ตารางที่ 35 จำนวนตัวอย่างแบ่งตามเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนการด้านทุจริต	133

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงคะแนนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศไทย ปีพ.ศ.2558 – 2563	2
ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดของการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคล	51
ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	60
ภาพที่ 4 การแจกแจงของข้อมูลแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา	113
ภาพที่ 5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต	115
ภาพที่ 6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการมีจิตพอเพียง	117
ภาพที่ 7 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการระอายต่อการทุจริต	119
ภาพที่ 8 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการไม่ทนต่อการทุจริต	121
ภาพที่ 9 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการด้านทุจริต	125

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การทุจริตเป็นปัญหาสำคัญระดับโลกที่ทุกประเทศต่างประสบ การทุจริตเปรียบเสมือนโรคระบาดรุนแรงที่แพร่ติดต่อคนจำนวนมากในสังคมไทยโดยผู้ที่ติดเชื่อการทุจริตแม้จะรู้ว่าตนเองติดเชื่อรายนี้ก็ยังไม่พยายามรักษาอย่างจริงจัง ปธาน สุวรรณมงคล (2559)นอกจากนั้นปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นมาช้านานจนฝังรากลึกในสังคมไทย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) อย่างไรก็ตามปัญหาการทุจริตสามารถแก้ไขได้ หากได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนร่วมมือกันจริงจังในการแก้ไขปัญหาหนี้เพราะการทุจริตเป็นปัญหาของทั้งสังคม

สังคีต พิริยะรังสรรค์(ม.ป.ป.,อ้างถึงใน จารุวรรณ สุขุมลพพงษ์, 2556)การทุจริต หมายถึง กระบวนการที่บุคคลสาธารณะมุ่งแสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง ครอบครัว ญาติ พวกพ้องและคนใกล้ชิด โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ กฎหมาย อำนาจที่ได้รับมอบหมาย สถานะในระบบราชการหรืออิทธิพลในทางส่วนตัวเป็นเครื่องมือ ไม่ว่าการกระทำนั้นจะผิดกฎหมายหรือไม่ผิดกฎหมายก็ตาม ไม่การกระทำนั้นจะนำมาซึ่งประโยชน์ด้านเงินทองหรือสิ่งตอบแทนหรือไม่ก็ตาม ถ้าหากการกระทำดังกล่าวขัดกับหลักคุณธรรมและจริยธรรมของบุคคลสาธารณะ ขัดกับมาตรฐานความคาดหวังของสาธารณะที่มีต่อบุคคลสาธารณะ ขัดต่อผลประโยชน์ของประชาชนจำนวนมากและขัดต่อหลักการแห่งการมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตทั้งสิ้น

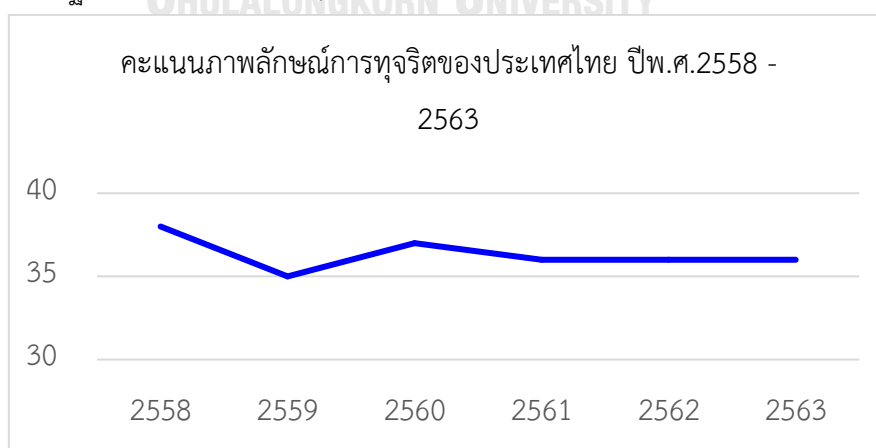
ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการทุจริต แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในของบุคคล โดยปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง ระบบราชการระเบียบและกฎหมาย และการศึกษา ส่วนปัจจัยภายในบุคคล เช่น อายุ คุณธรรมในบุคคล การรู้จักพอ และความเคยชินต่อการทุจริต เป็นต้น ซึ่งปัจจัยต่างๆเหล่านี้จะเกิดขึ้นในบริบทของบุคคลที่แตกต่างกัน มีนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการทุจริตอย่างแพร่หลาย (สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2562)

นักวิชาการได้ศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการทุจริต จิตพิสุทธ์ ผลประเสริฐ (2559) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์เจตนาในการทำทุจริตทางวิชาการของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการทุจริต ได้แก่ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม ความเข้มงวดของอาจารย์และความรู้ที่มีต่อการทุจริต โดยนิสิตที่มีอายุมากกว่าหรือมีเกรดเฉลี่ยสะสมสูงมีเจตนาในการทำทุจริตทางวิชาการสูงกว่านิสิตกลุ่ม

อื่นๆ ส่วนความเข้มงวดของอาจารย์และความรู้เกี่ยวกับการทุจริตจะส่งผลให้การทุจริตลดลง สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (2562) กล่าวว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการทุจริต แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มกลุ่มที่ 1 เกิดจากนิสัยส่วนบุคคลที่เกิดจากความโลภมากไม่พอเพียง หรือเข้าหน้าที่ราชการที่ไม่ยึดหลักความถูกต้องและขาดการกำหนดกฎเกณฑ์ในสังคม กลุ่มที่ 2 เกิดจากการมีโอกาหรือระบบการทำงานที่มีช่องว่าง คือ การขาดการมีระบบที่ตรวจสอบการทุจริต กลุ่มที่ 3 เกิดจากการขาดจริยธรรม เนื่องจากบุคคลขาดความละเอียดในการทำผิด กลุ่มที่ 4 เกิดจากแรงจูงใจและความคุ้มค่าในการที่จะเสี่ยง เช่น ขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานไม่ถูกต้อง อย่างไรก็ตามยังขาดการศึกษาปัจจัยในการต่อต้านการทุจริตให้ประสบความสำเร็จ

ปัจจุบันปัญหาการทุจริตถือเป็นปัญหาที่พบในทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยซึ่งปัจจุบันปัญหาดังกล่าวยิ่งทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวถือเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นมาอย่างยาวนานจนฝังรากลึก พบเกือบทุกกลุ่มอาชีพ เกี่ยวพันกับวิถีชีวิตของคนไทยอาจกล่าวได้ว่าถือเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตชาวไทย สาเหตุของปัญหาดังกล่าว คือ การทุจริตถือเป็นพฤติกรรมที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเริ่มจากกลุ่มของข้าราชการในอดีต อันนำไปสู่การสูญเสียรายได้จำนวนมาของงบประมาณแผ่นดิน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

จากผลการวัดภาพลักษณ์ คอรัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) Transparency International (2021) ใน พ.ศ.2563 ประเทศไทยได้คะแนนประเมิน 36 คะแนน ดังภาพที่ 1 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 104 จากทั้งหมด 180 ประเทศ อยู่ในอันดับที่ 19 ของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และอันดับที่ 5 ของภูมิภาคอาเซียน ซึ่งคะแนนที่เพิ่มขึ้นแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีการทุจริตอยู่ในระดับที่สูงขึ้นซึ่งเป็นปัญหาที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2563)

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงคะแนนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศไทย ปีพ.ศ.2558 – 2563

(ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , 2563)

สถานการณ์การทุจริตของเยาวชนไทยระดับชั้นประถมศึกษา เยาวชนมีความคิดเห็นว่าการทุจริตเป็นสิ่งที่ไม่ผิด นักเรียนเคยทุจริตทางการเรียน เช่น การลอกข้อสอบและการลงชื่อแทนผู้อื่น โดยกลุ่มที่มีแนวโน้มที่จะตอบคำถามเกี่ยวกับการทุจริตตามความจริงและมีความซื่อสัตย์ คือ เยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี นอกจากนั้นเยาวชนกลุ่มนี้ยังเป็นกลุ่มที่ให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์มากที่สุดอีกด้วย อย่างไรก็ตามหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริตได้มีการจัดโครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนไทยมีความรู้เกี่ยวกับการทุจริต (สุริยเดว ทรีปาตี, 2552)

ประเทศต่างๆได้มีการหาแนวทางในการต่อต้านการทุจริตในประเทศสิงคโปร์มีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตแก่ประชาชนและเมืองค์กรที่ต่อต้านการทุจริต ในประเทศไทยก็มีแนวทางที่เหมือนกัน โดยได้มีหลักสูตรการต้านทุจริต สำนักคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ภายใต้การกำหนดยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุกพร้อมทั้งกำหนดมาตรการยับยั้งการทุจริต จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ระยะที่ 3 (พ.ศ.2560 - 2564) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” (Zero Tolerance & Clean Thailand) และกำหนดพันธกิจ “สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนของประเทศ” ทุจริต (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

สำนักคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้มีการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลดปัญหาการทุจริต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะองค์กรรับผิดชอบการจัดการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัย - มัธยมศึกษาปีที่ 6 จึงได้จัดทำรายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกันการทุจริต” โดยจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti - Corruption Education) ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ 1) การแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม 2) ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต 3) STONG/ จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต 4) การเป็นพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดการศึกษาเพื่อปลูกฝังและป้องกันการทุจริต (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) หลักสูตรดังกล่าวมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตในชีวิตประจำวันของนักเรียน เช่น ความละเอียดไม่ทนต่อการทุจริต ในการทำการบ้าน การทำเวรประจำวัน การสอบ และการแต่งกาย เป็นต้น ซึ่งการเรียนรู้เรื่องเหล่านี้จะช่วยในการต่อต้านการทุจริตและเสริมสร้างสังคมที่ดี

จากการศึกษาหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา พบว่ามีการวัดและประเมินผลที่วัดความรู้และทักษะแต่ขาดเครื่องมือที่วัดคุณลักษณะการต้านทุจริต (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)แสดงให้เห็นว่ายังขาด

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดการด้านทุจริตหลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้ในหลักสูตรดังกล่าว ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะประเมินหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา และมีความสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาสถานการณ์ในทุจริตของเยาวชนไทยในปัจจุบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ที่ถือเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างพลเมืองที่ดีของชาติ และปัจจุบันพบปัญหานักเรียนทุจริตเพิ่มมากขึ้น เช่น การลอกข้อสอบในการทดสอบระดับชาติ ซึ่งการกระทำเหล่านี้เป็นพื้นฐานของการทุจริตในระดับที่มากขึ้นในอนาคต

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแบบวัดด้านทุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในรูปแบบของ แบบวัดเชิงสถานการณ์ ซึ่งแบบวัดเชิงสถานการณ์ (Situation scale) เป็นเครื่องมือในการวัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัยซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่ดีในการทำนายพฤติกรรมในอนาคต ซึ่งเอมอร์ จังศิริพรภรณ์ (2550) ได้กล่าวว่า การสร้างหรือจำลองสถานการณ์ต่าง ๆ นั้น เพื่อให้บุคคลแสดงความรู้สึกว่าตนเองจะกระทำหรือแสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์ที่กำหนด ในการวัดจิตวิทยาและการศึกษา ต้องมีความสัมพันธ์กับความสามารถที่แท้จริงของผู้สอบซึ่งแบบวัดนี้จะช่วยได้โมเดลการวัดการด้านทุจริต และแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาเพื่อให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำผลจากการวัดจากแบบวัดนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียน โรงเรียนนำผลที่ได้จากการวัดมาสะท้อนถึงระดับการด้านทุจริตของนักเรียน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการด้านทุจริตและกิจกรรมการส่งเสริมการด้านทุจริต อีกทั้งสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้แบบวัดนี้เป็นเครื่องมือในการติดตามผลการใช้หลักสูตรทุจริตศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. แบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาควรมีลักษณะอย่างไร และมีคุณภาพเป็นอย่างไร
2. เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อสร้างเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการพัฒนาแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยผู้วิจัยส่งเคราะห์องค์ประกอบจากการด้านทุจริตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาจากเอกสาร

และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 4 แหล่ง ได้แก่ Mccusker (2006) Dong และTorgler (2011) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) สุจริตไทย (2562) ทำให้ได้องค์ประกอบของการต้านทุจริต จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1)การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต 2) การมีจิตพอเพียง 3)การละอายต่อการทุจริต 4)การไม่ทนต่อการทุจริตโดย โดยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้มีลักษณะเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่อิงเนื้อหาวิชา ด้านทุจริตศึกษาของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. การต่อต้านทุจริต หมายถึง การที่นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการทุจริต การมีจิตพอเพียง การละอายต่อการทุจริต และการไม่ทนเมื่อเห็นผู้อื่นทำการทุจริต เช่น ในสถานการณ์การทำการบ้านและสถานการณ์การสอบ

2. การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต หมายถึง การมีความรู้เกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ส่วนตน การมีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต หน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่ดี และผลของการทุจริต

2.1 การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตน หมายถึง จำแนกระหว่างการกระทำที่ส่งผลต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อนและกลุ่มของตนเอง กับการกระทำที่ส่งผลต่อสาธารณะ เมื่อเกิดความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ทั้งสองส่วนสามารถปฏิบัติตนตามหน้าที่ของตนเองโดยยึดประโยชน์ของส่วนรวม ไม่ใช่หน้าที่ของตนเองเพื่อเอื้อผลประโยชน์ของตนเอง ครอบครัว เพื่อนหรือกลุ่มของตนเอง

2.2 การรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต หมายถึง บอกกฎระเบียบพื้นฐานทั่วไปในสังคม กฎระเบียบภายในโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดการไม่ซื่อสัตย์ เช่น กฎจราจร เบื้องต้น กฎระเบียบในการสอบ กฎระเบียบการทำเวรประจำวัน และกฎระเบียบในการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน

2.3 การรู้หน้าที่พลเมืองที่ดี หมายถึง หมายถึง การที่นักเรียนรู้หน้าที่ของตนเอง การเป็นผู้ที่เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นที่มีต่อประเทศชาติ และการมีความรู้เกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนี้

2.3.1 การรู้หน้าที่ของตนเอง เช่น หน้าที่ในการเลือกตั้งกรรมการนักเรียนและหน้าที่การเป็นนักเรียนที่ดี

2.3.2 การเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นที่มีต่อประเทศชาติ เช่น การมีส่วนร่วมในการพิจารณาการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ สิทธิในการฟ้องร้องเจ้าหน้าที่ที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ และสิทธิในการต่อต้านโดยสันติ เมื่อมีการปกครองที่ไม่ได้ดำเนินการตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

2.3.3 การมีความรู้เกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น การปฏิบัติตามหน้าที่ของนักเรียนโดยนึกถึงประโยชน์ของสังคมและประเทศ มากกว่าประโยชน์ส่วนตน

2.4 การรู้ผลของการทุจริต หมายถึง บอกสิ่งที่จะเกิดหลังจากการไม่ซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและต่อส่วนรวม

3. การมีจิตพอเพียง หมายถึง การรู้จักพอใจ พอประมาณและมีเหตุผลทำให้นักเรียนไม่ทุจริต เช่น นักเรียนมีความพอใจในสิ่งที่ตนเองมี ไม่ต้องการสิ่งของฟุ่มเฟือย พอใจในความสามารถทางวิชาการที่ตนเองมี ทำให้ไม่ทุจริตในการสอบและการทำการบ้าน

3.1 พอประมาณ หมายถึง การพอใจในสิ่งที่ตนเองมี ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น ชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง พอใจในครอบครัวของตนเอง ทั้งด้านอาชีพและฐานะ

3.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การประเมินคุณค่าและการตัดสินใจทำเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมายและหลักศีลธรรม โดยนึกถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างถี่ถ้วนโดยคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นอย่างรอบคอบ

3.3 มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง หมายถึง เตรียมพร้อมรับต่อความเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อจะสามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่

4. การละอายต่อการทุจริต หมายถึง การอายที่จะทำสิ่งที่ไม่ดีหรือไม่ถูกต้องเพราะกลัวถูกลงโทษหรือกลัวส่งผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น เช่น นักเรียนไม่ให้เพื่อนลอกการบ้านเพราะกลัวครูลงโทษ หรือการที่นักเรียนไม่ให้เพื่อนลอกการบ้านเพราะกลัวเพื่อนไม่ได้เรียนรู้บทเรียนด้วยตนเอง

4.1 การไม่กล้าทำความผิดเพราะกลัวถูกลงโทษ หมายถึง รู้สึกอายเมื่อจะทุจริต เพราะกลัวว่าผู้อื่นจะรับรู้ หรือถูกจับได้ซึ่งจะส่งผลให้ได้รับโทษหรือได้รับความเดือดร้อนจึงไม่กล้าทุจริต

4.2 การไม่กล้าทำความผิดเพราะการกระทำจะส่งผลเสียต่อตนเองและสังคม หมายถึง รู้สึกอายเมื่อจะทุจริต แม้ไม่มีผู้รับรู้ในสิ่งที่ตนเองกระทำ แต่กลัวว่าผลจากการกระทำของตนเองจะส่งผลให้ตนเอง ครอบครัวและสังคมเกิดความเดือดร้อน

5. การไม่ทนต่อการทุจริต หมายถึง การมีพฤติกรรมหยุดยั้งการทุจริต ไม่ยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต

เช่น การไม่ยินยอมให้เพื่อนลอกการบ้านและแสดงออกให้เพื่อนรับรู้ว่ามีพอใจโดยแสดงกริยาหรือการบอกให้เพื่อนทราบ

5.1 การกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต หมายถึง การแสดงออกว่าไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมทุจริตของผู้อื่น

5.2 การไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต หมายถึง การไม่ยอมให้ผู้อื่นลงมือทำการทุจริต โดยใช้การกระทำและคำพูด เช่น การแจ้งเบาะแสการทุจริต การประกาศให้ผู้อื่นทราบถึงการทุจริตและการชุมนุมประท้วง

6. แบบวัดการต้านทุจริต หมายถึง แบบวัดเชิงสถานการณ์ที่ประกอบด้วยคำถามและคำตอบประเภท 4 ตัวเลือก ซึ่งคำถามเขียนจากสถานการณ์ที่คล้ายหรือเลียนแบบจากสถานการณ์จริง สมมติถ้านักเรียนเผชิญสถานการณ์นั้นนักเรียนจะมีแนวทางการปฏิบัติตนเองอย่างไรโดยวัดความสามารถในการต้านทุจริตจำนวน 4 องค์ประกอบ

7. คุณภาพของแบบวัด หมายถึง คุณลักษณะของแบบวัดที่มีความตรงเชิงโครงสร้าง ความตรงตามเนื้อหาและความเที่ยง

7.1 ความตรงเชิงโครงสร้าง หมายถึง ระดับความสอดคล้องของข้อมูลเชิงประจักษ์กับโมเดลตามทฤษฎีซึ่งวิเคราะห์ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis)

7.2 ความตรงตามเนื้อหา หมายถึง การพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

7.3 ความเที่ยง หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามที่อยู่ภายในแบบวัดชุดเดียวกัน ประเมินค่าโดยการคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

6. การแปลความหมายคะแนน หมายถึง การบอกระดับความสามารถของการต้านทุจริตของนักเรียนตามผลการวัดที่ได้จากแบบวัดการต้านทุจริตโดยใช้เกณฑ์ปกติคะแนนที่ (T-score norms)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบวัดการต้านทุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ซึ่งมีประโยชน์ทั้งเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติ

1. ประโยชน์เชิงวิชาการ

1) ได้โมเดลการวัดการต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและพัฒนาแบบวัดการต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

2) ได้แบบวัดการต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาเพื่อให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำผลจากการวัดจากแบบวัดนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนต่อไป

2. ประโยชน์เชิงปฏิบัติ

- 1) โรงเรียนนำผลที่ได้จากการวัดมาสะท้อนถึงระดับการด้านทุจริตของนักเรียน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการด้านทุจริตและกิจกรรมการส่งเสริมการด้านทุจริต
- 2) สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้แบบวัดนี้เป็นเครื่องมือในการติดตามผลการใช้หลักสูตรทุจริตศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้เป็นการพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะการด้านทุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปและนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต

- 1.1 ความหมายของการทุจริต
- 1.2 รูปแบบของการทุจริต
- 1.3 ปัจจัยที่เอื้อต่อการทุจริต
- 1.4 สถานการณ์การทุจริตในเยาวชนไทยระดับประถมศึกษา
- 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต

ตอนที่ 2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต

- 2.1 ความหมายของการต่อต้านการทุจริต
- 2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการต่อต้านการทุจริต
- 2.3 มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในประเทศไทย
- 2.4 มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในต่างประเทศ
- 2.5 หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต

ตอนที่ 3 มโนทัศน์เกี่ยวกับการวัดทางจิตวิทยาและการพัฒนาแบบวัด

- 3.1 ธรรมชาติของแบบวัดทางจิตวิทยา
- 3.2 การพัฒนาแบบวัดทางจิตวิทยา
- 3.3 การพัฒนาแบบวัดเชิงสถานการณ์
- 3.4 การสร้างเกณฑ์ปกติและการแปลผล
- 3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบวัดเชิงสถานการณ์

ตอนที่ 1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องใน 5 ประเด็น คือ 1) ความหมายของการทุจริต 2) รูปแบบของการทุจริต 3) ปัจจัยที่เอื้อต่อการทุจริต 4) สถานการณ์การทุจริตในเยาวชนไทยระดับประถมศึกษา 5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต

1.1 ความหมายของการทุจริต

Myrdal (1968) และ ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2551) ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า “ทุจริต” หรือ “คอร์รัปชัน” โดยคำว่า “คอร์รัปชัน” มาจาก Corrupt ที่แปลว่า คดโกง กินสินบน ต่ำ ชั่ว ไม่บริสุทธิ์

World Bank (2014) ได้นิยามความหมายของการทุจริต หมายถึง การใช้อำนาจสาธารณะในทางที่ผิดเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว

องค์กรความโปร่งใสสากล (Transparency International) (2015) ได้ให้ความหมายของการทุจริต คือ การละเมิดอำนาจที่ได้รับมอบหมายเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว

DANIDA (2013) ได้ให้ความหมายของการทุจริต คือ การใช้อำนาจที่ได้รับมอบหมายไปเพื่อประโยชน์ ส่วนตน องค์กร สถาบันหรือบริษัท

RAI (2013) กล่าวว่า การทุจริตเป็นความสัมพันธ์ที่อยู่บนพื้นฐานของการใช้ตำแหน่งในราชการ ตำแหน่งทางสังคมหรือตำแหน่งในการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือการใช้อำนาจอิทธิพลที่อยู่ในภาครัฐหรือเอกชนในทางที่ไม่ถูกต้อง รวมถึงการใช้อำนาจเพื่อละเมิดสิทธิหรือทำร้ายผู้อื่น

Bryan (2009) ให้ความหมายว่า การทุจริต หมายถึง การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการกระทำที่ชั่วช้าและฉ้อโกงโดยเจตนาที่จะหลีกเลี่ยงกฎหมาย รวมถึงการกระทำที่ขัดต่อหน้าที่และสิทธิของผู้อื่น

สำนักงานข้าราชการพลเรือน (2544) ได้ให้ความหมายว่า การทุจริต โดยเรียกว่า “การคอร์รัปชัน” หมายถึง การทำลายหรือละเมิดจริยธรรมหรือธรรมเนียมปฏิบัติในการบริหารงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งรวมถึงพฤติกรรมที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย คำว่าทุจริต คำทับศัพท์ในภาษาต่างประเทศ คือ “คอร์รัปชัน” มาจากภาษาลาตินว่า “Corruptere” ที่มาจากคำว่า To Ruin-Com (Together) + Rumpere (to break) หมายถึง การทำลายหรือการละเมิดจริยธรรมหรือธรรมเนียมปฏิบัติในการบริหารงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ผาสุก พงษ์ไพจิตรและสังคีต พริยะรังสรรค์ (2549) ให้ความหมายว่า การทุจริต เป็นการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ของพวกพ้องของตนเอง

คำว่า “ทุจริต” ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1(1) หมายถึง เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 มาตรา 4 คำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายถึง “ปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใด พฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่า มีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

ราชบัณฑิตยสถาน (2557)ได้ให้ความหมายว่า ททุจริต การทุจริต หมายถึง ความประพฤติชั่ว คดโกง ฉ้อโกง

จารุวรรณ สุขุมลพงษ์ (2556)กล่าวว่า การทุจริต หมายถึง การฉ้อราษฎร์บังหลวง คดโกง ททุจริตอย่าง กว้างขวาง โดยส่วนใหญ่ใช้กับในงานราชการ

ยุทธศาสตร์ชาติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (2555) กล่าวว่า การทุจริต คือ การใช้ตำแหน่งหน้าที่หรืออิทธิพลของตนเองเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้อง

สังคีต พิริยะรังสรรค์(ม.ป.ป.,อ้างถึงใน จารุวรรณ สุขุมลพงษ์, 2556)การทุจริต หมายถึง กระบวนการที่บุคคลสาธารณะมุ่งแสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง ครอบครัว ญาติ พวกพ้องและคนใกล้ชิด โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ กฎหมาย อำนาจที่ได้รับมอบหมาย สถานะในระบบราชการหรืออิทธิพลในทางส่วนตัวเป็นเครื่องมือ ไม่ว่าจะการกระทำนั้นจะผิดกฎหมายหรือไม่ผิดกฎหมายก็ตาม ไม่การกระทำนั้นจะนำมาซึ่งประโยชน์ด้านเงินทองหรือสิ่งตอบแทนหรือไม่ก็ตาม ถ้าหากการกระทำดังกล่าวขัดกับหลักคุณธรรมและจริยธรรมของบุคคลสาธารณะ ขัดกับมาตรฐานความคาดหวังของสาธารณะที่มีต่อบุคคลสาธารณะ ขัดต่อผลประโยชน์ของประชาชนจำนวนมากและขัดต่อหลักการแห่งการมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตทั้งสิ้น

จากข้อมูลดังกล่าว นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า “การทุจริต” ซึ่งสามารถสรุปได้ ว่า การทุจริต หมายถึง การใช้อำนาจหน้าที่ หรือละเลยหน้าที่ของตนเองเพื่อประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง ซึ่งผู้ที่ให้ความหมายส่วนใหญ่ในความหมายในบริบทของการปฏิบัติงานราชการเป็นส่วน ใหญ่ อย่างไรก็ตามการทุจริตนั้นมีอยู่หลากหลายรูปแบบ

1.2 รูปแบบของการทุจริต

นักวิชาการได้กล่าวถึงรูปแบบของการทุจริตไว้อย่างหลากหลายรูปแบบ ดังนี้

Heidenheimer (1978)รูปแบบการทุจริตมี 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การทุจริตสีดำ (Black Corruption) หมายถึง การทุจริตที่คนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ามี ความผิดและควรถูกดำเนิน

2. การทุจริตสีเทา (Grey Corruption) หมายถึง การกระทำที่ผู้นำในสังคมมีความคิดเห็นว่าเป็นการกระทำที่ผิด แต่ประชาชนมีความไม่มั่นใจอยู่มากกว่าเหตุการณ์นั้นถูกต้องหรือไม่ ในสังคมไทย เช่น การที่ผู้ที่อยู่ในตำแหน่งสูงเรียกเงินค่าตอบแทนเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง

3. การทุจริตสีขาว (White Corruption) หมายถึง การกระทำของประชาชนทั่วไปที่สังคมให้การยอมรับและมีความคิดเห็นว่าเป็นการกระทำที่สมควรลงโทษผู้ที่กระทำผิดเพราะเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญซึ่งพบในสังคมไทย ถือเป็นการทุจริตที่มีความน่ากลัวมากที่สุด เช่น การแข่งคิว เป็นต้น

ผาสุก พงษ์ไพจิตร (2542) กล่าวว่า การทุจริตแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้

1. ระบบส่งส่วย หมายถึง การข้าราชการระดับล่างเก็บภาษีอย่างไม่เป็นทางการแล้วแจกจ่ายรายได้ไปยังข้าราชการระดับกลางและระดับสูง

2. การกินตามน้ำในการจัดซื้อจัดจ้าง หมายถึง การรับสินบนการจัดซื้อจัดจ้าง การจ่ายสินบนเพื่อให้ได้การผูกขาดกิจการบางประเภทที่ต้องการสัมปทานจากรัฐบาลและเพื่อคงสภาพการผูกขาดนั้นไว้โดยการจ่ายสินบนให้แก่ข้าราชการ

สถานบันพระปกเกล้า (2553) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการทุจริตโดยแบ่งเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ การทุจริตจากการบริหารราชการ การทุจริตในเชิงนโยบายเศรษฐกิจ และการทุจริตทางการเมือง ดังนี้

1. การทุจริตทางการเมือง (Political Corruption) เป็นผลของการเปลี่ยนแปลงเมื่อนักการเมืองได้รับอำนาจส่งผลให้ใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม เช่น การทุจริตเพื่อให้ตนเองได้เข้าสู่อำนาจโดยการแจกเครื่องดื่มในงานประเพณีแข่งเรือเพื่อสร้างคะแนนเสียงให้แก่ตนเอง

2. การทุจริตในเชิงนโยบายเศรษฐกิจ เป็นการแสวงหาผลกำไรโดยอาศัยนโยบายของรัฐบาลรวมทั้งการจัดสรรงบประมาณผิดแผนงบประมาณของรัฐบาล

3. การทุจริตทางราชการ (Bureaucratic Corruption) เป็นรูปแบบการทุจริตที่พบมากที่สุดในประเทศไทยเป็นปัญหาเรื้อรังที่เกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน เป็นทุจริตในหน่วยงานราชการ โดยการจ่ายสินให้ข้าราชการระดับกลางและตัวผู้ที่จ่ายสินบนมีความต้องการที่จะมีอิทธิพล

โสภณ พรโชคชัย (2552) ได้กล่าวถึงรูปแบบการทุจริตในภาคเอกชนไว้ 5 รูปแบบ ดังนี้

1. การทุจริตที่เกิดขึ้นจากการปัจจัยภายนอก เป็นการที่วิสาหกิจต้องติดสินบนเจ้าหน้าที่เพื่อให้ธุรกิจของตนเองสามารถดำเนินไปด้วยดีด้วยความสะดวก

2. การทุจริตของรัฐวิสาหกิจ โดยการฉ้อโกงลูกค้าหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นผ่านการซื้อขายสินค้า

3. การทุจริตของผู้บริหาร พนักงาน ที่มีสาเหตุมาจากบุคคลภายในองค์กร

4. การรับประโยชน์ที่มิควรได้ ในการนี้ประกอบด้วยการทุจริตที่ได้จากการบวณการจัดซื้อที่เรียกว่า “การกินตามน้ำ”

5.สวัสดิการที่สูงเกินควร เกิดขึ้นในรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ เช่น ธุรกิจการบิน เช่น ตัวเดินทางสำหรับพนักงานราคาอยู่ในหลักร้อยในขณะที่ตัวเดินทางในราคาที่ขายให้แก่บุคคลทั่วไปมีราคาหลายหมื่นบาท

จารุวรรณ สุขุมลพงษ์ (2556) ได้กล่าวว่า การทุจริตในภาคเอกชนที่พบได้บ่อยครั้งมี 4 รูปแบบ ได้แก่

1. การฝ่าฝืนกฎหมาย
2. การปกปิดข้อเท็จจริงหรือการสร้างข้อมูลเท็จ
3. การหลีกเลียงภาษี
4. การยักยอกเงินของบริษัท

ศูนย์บริหารจัดการความเสี่ยง มหาวิทยาลัยมหิดล (2562)รูปแบบการทุจริตการทุจริตมี 6 รูปแบบ ได้แก่

1. การฝ่าฝืน หลีกเลียงหรือบิดเบือนระเบียบแบบแผนหรือกฎข้อบังคับ
2. การจูงใจ เรียกร้อง บังคับ ช่มชู้หรือกลั่นแกล้งเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง
3. การสมยอม รู้เห็นเป็นใจหรือเพิกเฉย การกระทำที่ต้องปฏิบัติหรือหน้าที่ของตนเอง
4. การยักยอก เบียดบังทรัพย์สินของราชการ
5. ปลอมแปลงหรือกระทำการใดๆอันเป็นเท็จ
6. มีผลประโยชน์ร่วมในกิจกรรมบางประเภทที่สามารถใช้อำนาจของตนทำให้เกิดประโยชน์ได้

จากข้อมูลข้างต้นพบว่าสามารถจำแนกรูปแบบการทุจริตได้หลายรูปแบบสามารถจำแนกได้ตามลักษณะของการทุจริต การทุจริตในภาคเอกชน และการทุจริตในราชการ ซึ่งในการทุจริตแต่ละบริบทจะมีรูปแบบของ การทุจริตที่แตกต่างกัน ซึ่งการทุจริตของนักเรียนจัดเป็นการทุจริตในภาคเอกชน ซึ่งการทุจริตเกิดจากปัจจัยที่หลากหลาย

1.3 ปัจจัยที่เอื้อต่อการทุจริต

นักวิชาการได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการทุจริต ดังนี้

ศูนย์บริหารจัดการความเสี่ยง มหาวิทยาลัยมหิดล (ม.ป.ป.) กล่าวว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดการทุจริตในหน่วยงานราชการ มีดังนี้

1. ขาดความยุติธรรม
2. ขาดกลไกในการลงโทษและการบังคับใช้กฎหมาย
3. ขาดการตรวจสอบ ควบคุมและการกำกับดูแล
4. มีปัญหาด้านเศรษฐกิจและได้รับเงินเดือนไม่เพียงพอ
5. สภาพการทำงานเปิดโอกาสให้ทำการทุจริต

การทุจริตเกิดจาก 3 ปัจจัย ได้แก่ ความไม่ซื่อสัตย์ โอกาสที่เอื้ออำนวยและการจูงใจ

1. ความไม่ซื่อสัตย์ เกิดขึ้นเมื่อมนุษย์มีความต้องการ ส่งผลให้เกิดความโลภจึงขาดคุณธรรม
2. โอกาสที่เอื้อต่อการทุจริต ผู้ที่ทุจริตถ้ามีโอกาสที่เปิดช่องทางสำหรับการทุจริตจะทำการทุจริตได้ง่าย

3. การจูงใจ สามารถจูงใจเป็นแรงจูงใจได้ ดังนี้
  - 3.1 ความทะเยอทะยานที่ไม่สิ้นสุด
  - 3.2 การปรารถนาที่จะยกระดับตนเองให้เท่าเทียมกับบุคคลอื่นในสังคม
  - 3.3 ปัญหาทางการเงิน
  - 3.4 การกระทำที่ทำให้ตนเองเป็นจุดสนใจของคนในสังคม
  - 3.5 ความต้องการที่จะกลั่นแกล้งผู้บังคับบัญชา
  - 3.6 การทำเพื่ออุดมคติของตนเอง

อรนุช หงวนไธสง (2554) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาเชิงโมเดลสาเหตุของการทุจริตในการสอบของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดการทุจริตในการสอบมีดังนี้

1. ปัจจัยด้านภูมิหลัง ได้แก่ อายุ เกรดเฉลี่ยและระดับชั้น
2. ปัจจัยด้านคุณธรรม ได้แก่ ความซื่อสัตย์
3. ปัจจัยการจัดการในห้องสอบ ได้แก่ การดักเตือนของครูผู้สอน การตรวจตรานักเรียนขณะทำข้อสอบ และรูปแบบกระบวนการคุมสอบ
4. ปัจจัยด้านการใช้เหตุผล ได้แก่ ความยากของแต่ละรายวิชา และโอกาสที่เอื้อต่อการทุจริตในการสอบ

จิตพิสุทธิ์ ผลประเสริฐ (2559) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์เจตนาในการทำทุจริตทางวิชาการของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการทุจริต ได้แก่ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม ความเข้มงวดของอาจารย์และความรู้ที่มีต่อการทุจริต โดยนิสิตที่มีอายุมากกว่าหรือมีเกรดเฉลี่ยสะสมสูงมีเจตนาในการทำทุจริตทางวิชาการสูงกว่านิสิตกลุ่มอื่น ๆ ส่วนความเข้มงวดของอาจารย์และความรู้เกี่ยวกับการทุจริตจะส่งผลให้การทุจริตลดลง

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (2562) ปัจจัยที่เอื้อต่อการทุจริต มีดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ การไม่รู้จักรัฟพอ ความเคยชินและการขาดจิตสำนึกการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ของพวกพ้อง
2. ปัจจัยภายนอก มีดังนี้
  - 2.1 เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้และระบบทุนนิยมที่ทำให้คนมีความต้องการในการบริโภคที่ไม่เหมาะสมกับเงินที่ตนเองมี

2.2เงื่อนไขทางสังคม ได้แก่ การชื่นชมคนที่มีฐานะดี ค่านิยมในสังคมอุปถัมภ์ ค่านิยมการรู้จักเอาตัวรอด การประนีประนอม และการไม่เคารพกฎหมายของคนในสังคม

2.3เงื่อนไขทางวัฒนธรรม ได้แก่ การจ่ายเงินของนักธุรกิจเพื่อให้การประสานงานทางราชการเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว

2.4เงื่อนไขทางการเมือง เป็นการใช้อำนาจของข้าราชการเพื่อประโยชน์ต่อกลุ่มคนที่ตนเองมีความสัมพันธ์ด้วย

2.5เงื่อนไขด้านระบบราชการ เป็นการบริหารงานของรัฐบาลที่ขาดประสิทธิภาพ โดยทำงานโดยขาดการตรวจสอบการทุจริต ทำให้มีการแสวงหาประโยชน์จากประชาชน

2.6เงื่อนไขของระเบียบและกฎหมาย โดยกฎหมายมีช่องโหว่ที่ทำให้มีการทุจริต เช่น ปัญหาความไม่ชัดเจนของกฎหมาย ทำให้มีผู้ใช้ช่องว่างของกฎหมายเพื่อหาผลประโยชน์แก่ตนเอง

2.7เงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภาคประชาชนขาดการตรวจสอบการทำงาน of ราชการ ประชาชนส่วนหนึ่งยังไม่เข้าใจหน้าที่ของข้าราชการในการให้บริการแก่ประชาชนทำให้ประชาชนส่วนหนึ่งยอมที่จะให้สินน้ำใจแก่ข้าราชการ

2.8เงื่อนไขอื่นๆ เช่น อิทธิพลของความสัมพันธ์ในครอบครัวเช่นภรรยา กับสามีที่มีอาชีพเป็นข้าราชการ

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (2562)กล่าวว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการทุจริต แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 เกิดจากนิสัยส่วนบุคคลที่เกิดจากความโลภมากไม่พอเพียง หรือเจ้าหน้าที่ราชการที่ไม่ยึดหลักความถูกต้องและขาดการกำหนดกฎเกณฑ์ในสังคม

กลุ่มที่ 2 เกิดจากการมีโอกาหรือระบบการทำงานที่มีช่องว่าง คือ การขาดการมีระบบที่ตรวจสอบการทุจริต

กลุ่มที่ 3 เกิดจากการขาดจริยธรรม เนื่องจากบุคคลขาดความละเอียดในการทำผิด

กลุ่มที่ 4 เกิดจากแรงจูงใจและความคุ้มค่าในการที่จะเสี่ยง เช่น ขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานไม่ถูกต้อง การวางแผนต่อการทุจริต

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการทุจริต ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สันเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการทุจริต

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการทุจริต	งานวิจัยชิ้นที่				รวม
	1	2	3	4	
ปัจจัยภายนอก					
1. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ					
1.1 การมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ	✓	✓			2
1.2 การมีได้รับเงินเดือนไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย	✓	✓			2
2. ปัจจัยด้านสังคม					
2.1 ค่านิยมการชื่นชมคนที่มีฐานะดี		✓			1
2.2 ค่านิยมในสังคมอุปถัมภ์		✓			1
2.3 ค่านิยมการรู้จักเอาตัวรอด		✓			1
2.4 ค่านิยมการประนีประนอม		✓			1
2.5 การไม่เคารพกฎหมายของคนในสังคม		✓			1
3. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม					
การให้สินบนเพื่อความสะดวกในการติดต่อราชการของภาคเอกชน		✓			1
4. ปัจจัยด้านการเมือง					
การใช้อำนาจของข้าราชการเพื่อพวกพ้องของตนเอง		✓			1
5. ปัจจัยด้านระบบราชการ					
5.1 การขาดความยุติธรรม	✓	✓			2
5.2 การขาดกลไกในการลงโทษและการบังคับใช้กฎหมาย	✓	✓			2
5.3 การขาดการตรวจสอบ ควบคุมและการกำกับดูแล	✓	✓			2
6. ปัจจัยด้านระเบียบและกฎหมาย					
ปัญหาช่องโหว่ของกฎหมาย	✓				1
7. ปัจจัยด้านการศึกษา					

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการทุจริต	งานวิจัยชิ้นที่				รวม
	1	2	3	4	
7.1 ผลการเรียนรู้			✓	✓	2
7.2 ระดับชั้น			✓		1
7.3 การตัดสินใจของครูผู้สอนเกี่ยวกับการทุจริตในการสอบ			✓	✓	2
7.4 ความยากของเนื้อหาในรายวิชา			✓		1
ปัจจัยภายในของบุคคล					
1. สภาพการทำงานเปิดโอกาสให้ทำการทุจริต	✓				1
2. แรงจูงใจ เช่น การต้องการยกระดับฐานะตนเองให้เท่าเทียมผู้อื่น และความทะเยอทะยาน เป็นต้น	✓				1
3. การไม่รู้จักรูป		✓			1
4. ความเคยชินกับการทุจริตในสังคม		✓			1
5. การไม่สามารถแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ส่วนตัว		✓			1
6. การมีโอกาสนในการทุจริต		✓	✓		2
7. คุณธรรม ได้แก่ ความซื่อสัตย์			✓		1
8. อายุ		✓	✓	✓	3

หมายเหตุ : 1. ศูนย์บริหารจัดการความเสี่ยง มหาวิทยาลัยมหิดล (2562)

2. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (2562)

3. อรุณ ชู หงวนไธสง (2554)

4. จิตพิสุทธ์ ผลประเสริฐ (2559)

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการทุจริต แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในของบุคคล โดยปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง ระบบราชการ ระเบียบและกฎหมาย และการศึกษา ส่วนปัจจัยภายในบุคคล เช่น อายุ คุณธรรมในบุคคล การรู้จักรูป และความเคยชินต่อการทุจริต เป็นต้น ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ จะเกิดขึ้นในบริบทของบุคคลที่แตกต่างกัน ซึ่งในบริบทของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะมุ่งเน้นไปที่ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาและปัจจัยภายในบุคคล ซึ่งสถานการณ์การทุจริตของเยาวชนไทยระดับประถมศึกษามีความจำเพาะโดยมีรายละเอียดดังจะกล่าวต่อไป

1.4 สถานการณ์การทุจริตในเยาวชนไทยระดับประถมศึกษา

ในปี พ.ศ. 2557 โครงการได้มีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เยาวชนแบบรายบุคคล จำนวนทั้งหมด 4,000 คน โดยอาศัยนิยามความเป็นเยาวชนในระดับสากลของสหประชาชาติ (ยูเอ็น) ซึ่งกำหนดให้เยาวชนคือผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีบริบูรณ์จนถึง 24 ปี นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นตัวแทนของเยาวชนทั่วประเทศ โครงการฯ จึงได้เก็บข้อมูลจากเยาวชนใน 21 จังหวัด ทั้ง กรุงเทพมหานคร และ 6 ภูมิภาคทั่วประเทศ โดยการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนประชากรจริง และสัมภาษณ์เฉพาะผู้ที่พำนักอาศัยอยู่ในจังหวัดนั้นๆ เป็นเวลาอย่างน้อย 5 ปี

ผลจากการศึกษา โดยเฉพาะจากการรับฟังความคิดเห็นของเยาวชนจำนวน 4,000 คนทั่วประเทศ สามารถสรุปประเด็นหลักเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ทักษะคติ พฤติกรรม ตลอดจนความต้องการต่างๆ ของเยาวชนได้ดังนี้ เยาวชนจำนวนมากมีพฤติกรรมการทุจริต และเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่ผิดมากหรือไม่ผิดเลย นอกจากนี้จากเหตุการณ์สมมุติพบว่า เยาวชนร้อยละ 25 ยินดีจ่ายสินบนเพื่อให้สอบใบขับขี่ผ่านร้อยละ 18 เคยให้เงินตำรวจเพื่อหลีกเลี่ยงใบสั่ง และ เยาวชนร้อยละ 38 เห็นว่าการกระทำความผิดกล่าวไม่ผิดมากหรือไม่ผิดเลย ส่วนการทุจริตทางการเรียนเยาวชนร้อยละ 81 เคยลอกข้อสอบ และ เยาวชนร้อยละ 75 เห็นว่าการกระทำความผิดกล่าวไม่ผิดมากหรือไม่ผิดเลย เยาวชนร้อยละ 63 เคยลงชื่อเข้าเรียนแทน เยาวชนร้อยละ 73 เห็นว่าการกระทำความผิดกล่าวไม่ผิดมากหรือไม่ผิดเลย (หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ, 2557)

การยอมรับการทุจริตจากข้อมูลการสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย (สุริยเดว ทรีปาตี, 2552) พบว่า เด็กและเยาวชนไทยยังมีจุดอ่อนด้อยหลายประการ ที่สำคัญคือการทุจริต และความซื่อสัตย์ แม้เด็กเรียนดีก็ยังได้คะแนนข้อนี้ต่ำ และจากผลการสำรวจของ ABAC Poll ในหัวข้องานวิจัย “คนไทยหัวใจประชาธิปไตยกับการยอมรับได้ถ้ารัฐบาลทุจริต แต่ขอให้ตนเองได้ประโยชน์ด้วย” หัวข้อสำคัญ กลุ่มเยาวชนส่วนใหญ่คือร้อยละ 68.2 ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และร้อยละ 66.4 ที่มีอายุระหว่าง 20 – 29 ปี มีทัศนคติอันตราย ยอมรับได้รัฐบาลที่ทุจริตแต่ขอให้ตนเองได้ประโยชน์ด้วย โดยกลุ่มอาชีพสำคัญคือ กลุ่มพ่อค้าส่วนใหญ่ร้อยละ 66.7 มีทัศนคติอันตรายมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มนักเรียนนักศึกษาร้อยละ 67.1 เมื่อการทุจริตกลายเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ ผลที่เกิดขึ้นความไม่ยุติธรรมและความอธรรมในสังคม แต่พระเจ้าทรงเป็นพระเจ้าแห่งความชอบธรรมและความยุติธรรม

สุวนา สุวรรณจุฑะ (2560) การวางรากฐานระยะยาวโดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน ที่จะขึ้นมาเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติ ก็ต้องได้รับการส่งเสริมและปลูกฝังแนวคิดของความซื่อสัตย์ สุจริตด้วยเช่นกัน รูปแบบของรากฐานระยะยาวคือ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มียุทธศาสตร์เกี่ยวกับการปลูกจิตสำนึกของคนในชาติ มุ่งที่เด็กและเยาวชนที่จะต้องสร้างชาติในอนาคต เราใช้มิติทางการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญ และต้องการมีส่วนร่วมของเยาวชนมากขึ้น เพื่อให้เกิดหลักสูตรต่างๆ ที่สอดรับกับการศึกษา สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คงไม่ไป

อบรมว่าต้องทำอะไรบ้าง แต่ใช้แนวทางการปลูกฝังเรื่องการซื้อสัตย์ ที่จะต้องถูกกลืนเข้าไปกับการศึกษาของเด็กและเยาวชน ขณะเดียวกัน เรายังมองไปถึงสถาบันครอบครัวด้วย ที่พ่อแม่จะต้องช่วยปลูกฝังค่านิยมการไม่ทุจริตให้กับบุตรหลาน การจะมาปลูกฝังในห้องเรียนอาจจะเรียกว่า สายเกินไป เพราะเด็กเหมือนผ้าขาว ครอบครัวเป็นอย่างไรเขาก็จะเป็นอย่างนั้น ดังนั้น เราก็ต้องไปถึงครอบครัว ทำอย่างไรให้ผู้ปกครองเป็นต้นแบบของการซื้อสัตย์สุจริตเพื่อให้บุตรหลานเห็นเป็นตัวอย่างที่ดี (กันตพิชญ์ ใจบุญ, 2560)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2561) ได้จัดกิจกรรม “เยาวชนไทย ใส่ใจด้านทุจริต” โดยมีนางนันทนา ธรรมสโรช ที่ปรึกษาการพัฒนาระบบราชการ เป็นประธานในกิจกรรมโดยภายในงานได้จัดให้มีการบรรยายโดยอาจารย์ถาวร โชติชื่น ในหัวข้อ “เยาวชนไทยใส่ใจ ด้านทุจริต” ที่ทำให้เยาวชนได้รับทราบถึงความสำคัญของการป้องกันการทุจริต และเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริตจากสถานการณ์จริงในสังคมปัจจุบัน พร้อมกันนี้ได้มีกิจกรรม “เมนูคอร์รัปชัน” นำกิจกรรมโดยอริยญา พงศ์สะอาด ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวได้มีการวิเคราะห์กรณีศึกษาของการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ พร้อมมีการนำเสนอแนวคิดของเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมถึงต้นเหตุของการทุจริต การป้องกันและแนวทางในการแก้ปัญหาการทุจริตในอนาคตโดยกิจกรรมจัดขึ้นเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ปลูกฝังจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตให้แก่เยาวชน และสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันและสร้างความโปร่งใสให้เกิดขึ้นในสังคม พร้อมทั้งสร้างทัศนคติที่ดีให้เห็นแก่ประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ตลอดจนสร้างแกนนำเยาวชนให้เป็นผู้นำการต่อต้านการทุจริตให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และขยายผลการดำเนินกิจกรรมในสถานศึกษาของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) สถานการณ์การทุจริตในระดับประถมศึกษาที่ปรากฏในหลักสูตรการต้านทุจริต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีดังนี้ การทำกรบ้าน การทำเวร การสอบ การแต่งกาย การเข้าแถว และกิจกรรมนักเรียนในห้องเรียน ชุมชน และสังคม โดยมีรายละเอียด ดังนี้ นักเรียนมีพฤติกรรมการลอกการบ้านของเพื่อน เนื่องจากขาดทักษะการแลกเปลี่ยนความรู้ที่ถูกต้อง นักเรียนไม่ทำเวรทำความสะอาดประจำวันและทำอุปกรณ์การทำความสะอาดหาย นักเรียนทุจริตในการสอบโดยขาดความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบในการเข้าสอบ นักเรียนแต่งกายไม่เหมาะสมตามกฎระเบียบของโรงเรียน นักเรียนไม่ต่อแถวเมื่อซื้ออาหารหรือจองที่สำหรับเพื่อนของตนเอง

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2561) กล่าวว่าเยาวชนในช่วงอายุ 15-25 ปี ให้ความสำคัญกับ ความซื่อสัตย์สุจริต คิดเป็นร้อยละ 34 ความขยันหมั่นเพียร คิดเป็นร้อยละ 34 ความกตัญญูรู้คุณ คิดเป็นร้อยละ 30 และการประหยัดอดออม คิดเป็นร้อยละ 2 ต่อมานันทิตา

แดงนรรักษ์รัศมี (2562)สำรวจเรื่อง เยาวชนไทยกับความหวังในการต่อต้านทุจริตผลการสำรวจนักเรียนจำนวน 2,111 คน นักเรียนมีความคิดเห็นว่าของหน่วยงานของรัฐบาลมีความสำคัญต่อการให้ความรู้ในการต่อต้านการทุจริตมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 26) รองลงมาคือ ครอบครัวและครู คิดเป็นร้อยละ 21 และ 19 ตามลำดับ) ผลการสำรวจของ ABAC และ NIDA พบว่า คนไทย 1 ใน 6 คนยอมรับว่าตนเองเคยมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริต คนไทยร้อยละ 92.4 เคยลอกการบ้านหรือรายงาน และร้อยละ 54.7 เคยขี้ยรฉิดกฎจราจร

มูลนิธิทรูธร (2562)กล่าวถึงสถานการณ์เยาวชนในประเทศไทย เด็กและเยาวชนคืออนาคตของชาติ ดังนั้นการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงมาสู่ครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมาก แต่สถานการณ์เด็กและเยาวชนในประเทศไทยที่กำลังเผชิญนั้นมีหลายอย่าง ทั้งในเรื่องของปริมาณและคุณภาพ ในเชิงปริมาณ มีจำนวนเด็กที่เกิดใหม่น้อยลง ทำให้ในอนาคตประชากรในวัยทำงานก็จะมีน้อยลงและเขาจะต้องดูแลทั้งประชากรผู้สูงอายุและเด็ก ในเชิงคุณภาพนั้น เด็กและเยาวชนไทยกำลังเผชิญปัญหาในทุกด้าน เช่น ด้านร่างกาย เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ด้านจิตวิญญาณ เรื่องการยอมรับการทุจริตและวัตถุนิยม ด้านสังคม อารมณ์ เรื่องการใช้ความรุนแรง ด้านการศึกษา เรื่องระดับสติปัญญาที่ต่ำกว่ามาตรฐาน ซึ่งปัญหาต่างๆเหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงแค่ปัญหาที่พบในสังคมเท่านั้น

จากข้อมูลข้างต้นพบว่าสถานการณ์การทุจริตของเยาวชนไทยระดับชั้นประถมศึกษา เยาวชนมีความคิดเห็นว่าการทุจริตเป็นสิ่งที่ไม่ผิด นักเรียนเคยทุจริตทางการเรียน เช่น การลอกข้อสอบและการลงชื่อแทนผู้อื่น โดยกลุ่มที่มีแนวโน้มที่จะตอบคำถามเกี่ยวกับการทุจริตตามความจริงและมีความซื่อสัตย์ คือ เยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี นอกจากนั้นเยาวชนกลุ่มนี้ยังเป็นกลุ่มที่ให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์มากที่สุดอีกด้วย อย่างไรก็ตามหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริตได้มีการจัดโครงการต่างๆเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนไทยมีความรู้เกี่ยวกับการทุจริต นอกจากนั้นยังมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการทุจริตดังต่อไปนี้

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต

นักวิชาการได้ให้ความสนใจและศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตไว้หลากหลายประเด็น ดังนี้

กษพร ลิขิตมาศกุล (2544) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทุจริต ความรู้ ความตระหนักและความเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับปัญหาการทุจริตจากสื่อมวลชนในระดับปานกลาง และมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจในระดับต่ำ นอกจากนั้นยังพบว่าประชาชนมีความตระหนักต่อปัญหาการทุจริต และต่อความสำคัญของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในระดับสูง ส่วนความรู้และความเชื่อถืออยู่

ในระดับปานกลาง ผู้ที่มีเพศต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาทุจริตจากสื่อบุคคลแตกต่างกัน ผู้ที่มีอายุและระดับการศึกษาต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลแตกต่างกัน ผู้ที่มีอาชีพและรายได้ต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตจากสื่อมวลชน สื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกัน

อรนุช หงวนไธสง (2554) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาเชิงโมเดลสาเหตุของการทุจริตในการสอบของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีวิธีการทุจริตในการสอบ คือ วิธีการเปิดเผยกระดาษคำตอบให้เพื่อนลอกมากที่สุด รองลงมาคือวิธีการศึกษาพฤติกรรมต่าง ๆ ของอาจารย์ผู้คุมสอบเพื่อเป็นประโยชน์ในการลอกข้อสอบ และวิธีการสังเกตลักษณะท่าทางของอาจารย์ที่คุมสอบเพื่อวางแผนในการลอกข้อสอบ ตามลำดับ โมเดลเชิงสาเหตุของการทุจริตในการสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ค่าไคว์-สแควร์ = 33.48, ค่าองศาอิสระ=26, ค่า $p=0.15$, GFI=0.989, AGFI=0.972 และ RMR=0.02) โมเดลประกอบด้วยปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการทุจริตในการสอบของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงที่สุด คือ ปัจจัยด้านการจัดการในห้องสอบ รองลงมาคือปัจจัยด้านการใช้เหตุผล แนวทางในการป้องกันการทุจริตในการสอบของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเขต กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ประกาศบทลงโทษอย่างชัดเจนและนำไปปฏิบัติจริง ดำเนินการคุมสอบอย่างเข้มงวดและมีประสิทธิภาพ กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้ชัดเจน และปลูกฝังคุณธรรมความซื่อสัตย์ให้กับนักเรียน

พิชิต ธิอิน (2553) ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้สื่อรณรงค์ต่อต้านการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ปีพุทธศักราช 2542-2553 ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพการใช้สื่อรณรงค์ต่อต้านการทุจริตที่ปรากฏ มีแนวทางการสื่อสารหลัก 9 แนวทาง ได้แก่ (1) มือสะอาด ชาติไม่ล้ม (2) ตรงเวลา รักษาวินัย ด้านภัยคอร์รัปชัน (3) รวมพลังไทยทั้งชาติ ประกาศล้างคอร์รัปชัน (4) ล้างทุจริตให้สิ้นแผ่นดินไทย เพื่อเทิดไท้องค์ราชัน (5) คอร์รัปชันกัดกินอนาคต เราไม่ยอมมีส่วนร่วม (6) ยอมไหม ถ้าใครจะโกง (7) ขอสะอาด (8) เป็นหู เป็นตา (9) คุณธรรมนำธุรกิจ การใช้สื่อตามแนวทางการสื่อสารหลักดังกล่าวพบว่า มีการกำหนดเป้าหมายเชิงโครงสร้างมุ่งวัตถุประสงค์ในการปรับทัศนคติค่านิยมและจงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายกว้าง ปรากฏแก่นหลักที่หลากหลาย มีการใช้ถ้อยคำที่สละสลวย ความหมายลึกซึ้ง เน้นการใช้จุดจูงใจเชิงอารมณ์ อีกทั้งใช้ช่องทาง การสื่อสารที่หลากหลาย โดยมีการใช้สื่อกิจกรรมมากกว่าสื่อมวลชน และยังพบว่าการใช้การวิจัยในขั้นต้นก่อนการดำเนินงาน สำหรับผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของสื่อรณรงค์ต่อต้านการทุจริตกับนโยบายด้านการป้องกันการทุจริตมีความสอดคล้องกัน

กรองกาญจน์ วิวัฒน์วิศวกร (2559) ศึกษาเรื่อง การทดสอบที่มีจำนวนผู้เข้าสอบจำนวนมาก มักเกิดปัญหาการทุจริตในการสอบซึ่งทำให้ลดความน่าเชื่อถือในผลการสอบ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยระยะห่างกระดาษคำตอบและเวลาในการมองข้อสอบมีผลต่อความผิดพลาดในการลอกข้อสอบอย่างมีนัยสำคัญ และความสัมพันธ์ระหว่างความผิดพลาดในการลอกข้อสอบกับดัชนีความยากของงานสามารถอธิบายถึงความสามารถในการลอกข้อสอบ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ประกอบการวางแผนโต๊ะสอบหรือกำหนดจำนวนผู้คุมสอบต่อไป นอกจากนี้ยังเป็นการประยุกต์ใช้แนวคิด Speed and Accuracy Trade-off กับความสามารถในการรับรู้ด้วยการมองของมนุษย์ ซึ่งสามารถนำไปใช้ออกแบบสถานีงานต่างๆ โดยคำนึงถึงผู้ใช้งาน ให้มีประสิทธิภาพในการทำงานที่เพิ่มขึ้นได้

จิตพิสุทธิ์ ผลประเสริฐ (2559) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์เจตนาในการทำทุจริตทางวิชาการของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยใช้การสำรวจเชิงทดลอง ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ดังนี้ นิสิตที่มีอายุและเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกันมีเจตนาในการทำทุจริตทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนิสิตที่มีอายุมากกว่าหรือมีเกรดเฉลี่ยสะสมสูงมีเจตนาในการทำทุจริตทางวิชาการสูงกว่านิสิตกลุ่มอื่น ๆ ความเข้มงวดของอาจารย์ส่งผลทางลบต่อเจตนาในการทำทุจริตทางวิชาการของนิสิต ในขณะที่แรงจูงใจในการทำทุจริตทางวิชาการ และ ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตทางวิชาการ ส่งผลทางบวกต่อการป้องกันการทุจริตทางวิชาการทำได้หลายแนวทางที่สำคัญ อาทิ การให้ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตทางวิชาการ การเข้มงวดกวดขันของผู้สอน และการสร้างแรงจูงใจให้เรียนเพื่อรู้มากกว่าการเรียนเพื่อสอบให้ได้คะแนนที่สูงเพียงอย่างเดียว

พรเทพ จันทรนิภ (2558) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการป้องกันการทุจริตเพื่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีในสังคมไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สาเหตุของการทุจริตในภาครัฐบาล ศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกนักวิชาการ ผู้บริหารภาครัฐกิจเอกชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐบาล จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุที่ส่งผลให้เกิดการทุจริตในภาครัฐบาลเกิดจากปัจจัย ดังนี้ เกิดจากช่องว่างของกฎหมาย ผู้นำไม่เป็นแบบอย่างที่ดี การใช้อำนาจของนักการเมือง กระบวนการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ระบบเน้นความรู้มากกว่าคุณธรรมจริยธรรม มีระบบอุปถัมภ์ในหน่วยงานราชการ ข้าราชการมีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพและประชาชนสนับสนุนการทุจริตของข้าราชการ

เกียรติพงษ์ นิรันดร์และคณะ (2557) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีตัวแปรความมีศีลธรรมเป็นตัวแปรกำกับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีตัวแปรความมีศีลธรรมเป็นตัวแปรกำกับ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ มาตรฐานความซื่อสัตย์ทางการศึกษา มาตรฐานความมีศีลธรรมและมาตรฐานวัดความต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม (ใช้เพื่อคัดกรองกลุ่มตัวอย่าง) ผล

การศึกษาพบว่า ความไม่ซื่อสัตย์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการวิเคราะห์ตัวแปรกำกับพบว่าความมีศีลธรรมไม่เป็นตัวแปรกำกับ

ธนพร แยมสุตา (2561) ศึกษาเรื่อง การทุจริตทางวิชาการ : ปัญหาที่บั่นทอนความเข้มแข็งของสังคมผลการศึกษาพบว่า สาเหตุของการทุจริตทางวิชาการ เกิดจากปัจจัยหลัก 3 ประการ ดังนี้

1.การขาดคุณธรรม คือ ความซื่อสัตย์ ความละอายเกรงกลัวต่อบาป ในทางพระพุทธศาสนา ผู้ที่ไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตกล่าวอ้างเอาผลงานของผู้อื่นเป็นของตนเองถือเป็นผู้ที่ทุจริตทางวิชาการ

2.การขาดอุดมการณ์ คือ อุดมการณ์สูงสุดที่มนุษย์พยายามที่จะบรรลุ และอุดมการณ์นี้ คือ ความดี โดยการเป็นผู้ที่ไม่มีอุดมการณ์ คือ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ผู้ที่ทุจริตทางวิชาการ คือ ผู้ที่ขาดความดีที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของตนเอง

3.การมีค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง ในปัจจุบันพบว่า คนในสังคมมีค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ค่านิยมคนที่มีฐานะดี คนที่มีตำแหน่งใหญ่โตมากกว่าค่านิยมคนดีซึ่งเป็นอิทธิพลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของระบบทุนนิยม ผู้ที่มีค่านิยมดังกล่าวจะทำให้คุณค่าที่ผลิตในทางวิชาการโดยให้คุณค่ากับตำแหน่งวิทยฐานะ โดยไม่คำนึงถึงวิธีการที่ได้มาว่าถูกต้องหรือไม่

4. สาเหตุอื่นๆ เช่น

4.1 การมีรายได้ไม่เพียงพอจากรายจ่ายทำให้พยายามที่จะยกฐานะของตนเองในสังคม โดยการทำผลงานทางวิชาการเพื่อเพิ่มวิทยฐานะของตนเอง

4.2ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้บุคคลสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้น จึงทำให้มีโอกาสในการทุจริตทางวิชาการมากขึ้น เช่น การคัดลอกผลงานของผู้อื่นโดยไม่อ้างอิง

4.3ความไม่เข้มแข็งของการตรวจสอบหรือการลงโทษผู้กระทำผิด ซึ่งเชื่อมโยงกับระบบอุปถัมภ์ที่มายาวนานที่ทำให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น นักการเมืองและข้าราชการที่มีอำนาจสูงกว่าไม่ได้จัดการปัญหาหาอย่างจริงจัง

อาสนาฏ กันทา (2559) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการต่อต้านการคอร์รัปชันในลาตินอเมริกา: กรณีศึกษาประเทศคอสตาริกา ชิลี บราซิล อาร์เจนตินา และอุรุกวัย งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างและลักษณะขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชันของประเทศในกลุ่มลาตินอเมริกา จำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศคอสตาริกา ประเทศชิลี ประเทศบราซิล ประเทศอาร์เจนตินา และประเทศอุรุกวัย โดยใช้แนวคิดการจัดรูปแบบโครงสร้างองค์กรในการวิเคราะห์ พร้อมทั้งศึกษาประสิทธิผลและสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในการปราบปรามการคอร์รัปชันโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสาร บทความ ทั้งในส่วนของการต่อต้านการคอร์รัปชัน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในส่วนของข้อมูลทางด้านประสิทธิผลขององค์กร ได้ใช้ข้อมูลดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ จากการศึกษาพบว่า โครงสร้าง

ขององค์กร การคัดเลือกบุคลากร อำนาจหน้าที่ขององค์กร กลไกในการบังคับใช้กฎหมาย งบประมาณขององค์กร ความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหา การตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ตลอดจนช่องทางการเข้าถึงข้อมูลของประชาชน และบทบาทของสื่อในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร เป็นสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในการปราบปรามการคอร์รัปชันในแต่ละประเทศ ซึ่งเป็นผลให้ค่าคะแนนความโปร่งใสในแต่ละประเทศได้รับจากการจัดอันดับขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติแตกต่างกัน

สุจริตไทย (2562) จากงานวิจัยพบว่า มีแนวโน้มที่จะทุจริตอีกมากในอนาคตเพราะขาดการฝึกการควบคุมตนเอง ผลเสียเกิดกับตนเอง และส่งผลถึงสังคม เพราะเมื่อคนในสังคม เห็นการทุจริต เป็นเรื่องธรรมดา สังคมก็มีแนวโน้มจะเป็นสังคมทุจริต แนวทางที่เราควรทำคือฝึกจิตใจให้เข้มแข็งต่อต้านการยับยั้งการทุจริตด้วยตนเอง

จากการศึกษาวิจัยข้างต้นพบว่า นักวิชาการได้ศึกษาการทุจริตในประเด็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการทุจริต ทั้งปัจจัยที่ส่งผลให้การทุจริตสำเร็จและการทุจริตล้มเหลว ซึ่งการทุจริตนี้ครอบคลุมการทุจริตในหน่วยงานราชการและการทุจริตทางการศึกษา การทุจริตทางการศึกษามีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนและนักศึกษาทุจริตทางการเรียน เช่น อายุ ผลการเรียนและคุณธรรม โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ มาตรวัดความซื่อสัตย์ทางการศึกษา มาตรวัดความมีศีลธรรมและมาตรวัดความต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความซื่อสัตย์ของนักเรียน ยังขาดเครื่องมือสำหรับการวัดการต่อต้านการทุจริตซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยลดการทุจริตในสังคมไทยซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

ตอนที่ 2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องใน 6 ประเด็น ดังนี้ 1) ความหมายของการต่อต้านการทุจริต 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการต่อต้านการทุจริต 3) มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในประเทศไทย 4) มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในต่างประเทศ 5) หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา 6) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต

2.1 ความหมายของการต่อต้านการทุจริต

นักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า “การต่อต้านการทุจริต” ดังนี้

Teachout (2008) การต่อต้านทุจริตเนื่องจากการทุจริตมีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “Corrumpero” คำว่า Co หมายถึง ต่อ คำว่า Rumpo หมายถึง แตกหัก ทำลายและละเมิด ดังนั้น คำว่า “Corrumpero” หมายถึง บางสิ่งบางอย่างที่แตกภายในตัวเอง ในอดีตหมายถึงในบริบทของระบบรัฐบาลที่ล่มสลายเพราะเกิดจากการคุกคามของการทุจริต ส่วนการทุจริต หมายถึง การไม่ยอมรับหรือการต่อสู้กับการทุจริต

ราชบัณฑิตยสถาน (2557) กล่าวว่า คำว่า “ต่อต้าน” หมายถึง ปะทะ ต้านไว้ หรือสู้รบ ป้องกันไว้ “ทุจริต” หมายถึง ประพฤติชั่ว ประพฤติไม่ดี ไม่ซื่อตรง โกง คดโกง ฉ้อโกง โดยใช้อุบาย หรือเล่ห์เหลี่ยมหลอกลวงเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ ดังนั้นคำว่า “การต่อต้านการทุจริต” จึงหมายถึง การ ป้องกันและการต่อสู้กับการประพฤติไม่ดีโดยการใช้อุบายหลอกลวงเพื่อให้ได้สิ่งที่ตนเองต้องการ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) การต่อต้านทุจริต หมายถึง การสร้างพฤติกรรมไม่ยอมรับ และไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ โดยการปลูกฝังให้ประชาชนยึดประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตน มีจิตพอเพียงต้านทุจริต ละอายและเกรงกลัวที่จะไม่ทุจริต

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การต่อต้านการทุจริต หมายถึง การสร้างพฤติกรรมต่อสู้ ไม่ ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบโดยการปลูกฝังให้ประชาชนยึดประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตน มีจิตพอเพียงต้านทุจริต ละอายและเกรงกลัวที่จะไม่ทุจริต

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการต่อต้านการทุจริต

นักวิชาการได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการต่อต้านการทุจริต ดังนี้

อาศนาฏ กันทา (2559) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการ ต่อต้านการคอร์รัปชันในลาตินอเมริกา: กรณีศึกษาประเทศคอสตาริกา ชิลี บราซิล อาร์เจนตินา และ อุรุกวัย งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างและลักษณะขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการ คอร์รัปชันของประเทศในกลุ่มลาตินอเมริกา จำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศคอสตาริกา ประเทศ ชิลี ประเทศบราซิล ประเทศอาร์เจนตินา และประเทศอุรุกวัย จากการศึกษาพบว่า โครงสร้างของ องค์กร การคัดเลือกบุคลากร อำนาจหน้าที่ขององค์กร กลไกในการบังคับใช้กฎหมาย งบประมาณ ขององค์กร ความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหา การตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของประชาชนใน การมีส่วนร่วมทางการเมือง ตลอดจนช่องทางการเข้าถึงข้อมูลของประชาชน และบทบาทของสื่อใน การนำเสนอข้อมูลข่าวสาร เป็นสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในการปราบปรามการ คอร์รัปชันในแต่ละประเทศ ซึ่งเป็นผลให้ค่าคะแนนความโปร่งใสที่แต่ละประเทศได้รับการจัด อันดับขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติแตกต่างกัน

สุจริตไทย (2562) เป็นหน่วยงานเอกชนที่เป็นกลุ่มคนที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อเสริมสร้างคนไทยให้มี ความซื่อสัตย์สุจริตมากขึ้น ระบุในหลักสูตรสุจริตไทย กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อต้านทุจริต คือ การให้ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการทุจริตและผลของการทุจริต

ปิยะธิดา อภัยภักดิ์ (2561) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการป้องกันการทุจริต คือ การบังคับใช้ มาตรการทางกฎหมาย การมีคุณธรรมของคนในสังคม เช่น การดำเนินการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคงภายใต้บริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และจะ ช่วยให้ความโลภไม่สามารถเข้ามาครอบงำจิตใจของคนในสังคมได้

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ได้กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาไว้ ดังนี้

1. มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม
2. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
3. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมีจิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
4. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
5. สามารถแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ส่วนตนได้
6. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริต
7. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีจิตพอเพียง
8. ปฏิบัติตนตามหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคม
9. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

จากจุดประสงค์ข้างต้นสามารถสรุปปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการต่อต้านการทุจริต ได้แก่ การมีความรู้เกี่ยวกับการทุจริต การมีจิตพอเพียง ความละเอียด และความไม่ทนต่อการทุจริต

เกรียงศักดิ์ โชควรรกุล (2561) ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันด้วยการสร้างค่านิยมของกลุ่มนักศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่านิยมและทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการทุจริต และเพื่อศึกษากลยุทธ์ในการสร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริต พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการต่อต้านการทุจริต คือ การให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการทุจริตมากขึ้นและพร้อมที่จะร่วมมือในการต่อต้านการทุจริตในสังคมไทย

Dong และTorgler (2011) ศึกษาจากกรณีศึกษาการทุจริตในประเทศจีน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการต่อต้านการทุจริต คือ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรและประสิทธิภาพของโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริต ทำให้ประเทศจีนได้มีองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อต่อต้านการทุจริตทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน โดยองค์กรเหล่านี้เป็นองค์กรอิสระ

Mccusker (2006) ในประเทศออสเตรเลีย กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการต่อต้านการทุจริต ในด้านเศรษฐกิจมาตรฐานการครองชีพที่เหมาะสม นักการเมือง ข้าราชการที่สูงขึ้นเงินเดือนน้อยลงและมีระบบทางการเงินที่โปร่งใส ด้านการศึกษามีการให้ความรู้เกี่ยวกับการทุจริต ตลอดจนมีการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตภายในประเทศโดยให้ประชาชนมีโอกาสมีส่วนร่วมต่อความคิดของข้าราชการ ด้านวัฒนธรรมและคุณธรรมมีการยกระดับคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการและประชาชนเพื่อเป็นผู้เฝ้าระวังเกี่ยวกับการทุจริต ด้านองค์กรหน่วยงานของราชการโดยมีการคัดเลือกบุคลากรและควบคุมบุคลากรภายในองค์กร

ตารางที่ 2 ผลสรุปองค์ประกอบที่สำคัญของตัวแปรการด้านทุจริตจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบ/มิติ	งานวิจัยชิ้นที่							รวม
	1	2	3	4	5	6	7	
1.การเข้าถึงข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริต	✓							1
2. การบังคับใช้กฎหมายของรัฐบาล	✓							1
3. การมีความรู้เกี่ยวกับการทุจริต เช่น กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริตและผล ของการทุจริต		✓		✓	✓	✓	✓	5
4. การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจ พอเพียง			✓	✓				2
5. ความละเอียดต่อการทุจริต				✓				1
6. การไม่ทนต่อการทุจริต				✓			✓	2
7. การมีคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์						✓		1

หมายเหตุ

1. อาศนาฏ กันทา(2559)
2. โชควรกุล (2560)
3. ปิยะดา อภัยภักดิ์ (2561)
4. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561)
5. สุจริตไทย (2562)
6. Mccusker.R (2006)
7. Dong and Torgler (2011)

2.3 มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในประเทศไทย

สถาบันออกแบบอนาคตประเทศไทย พรรคประชาธิปัตย์ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (2562)ฯลฯ โดยได้รวบรวม และนำเสนอแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ มาตรการทางกฎหมาย มาตรการเชิงนโยบาย และมาตรการของสังคม

2.3.1 มาตรการทางกฎหมาย

กฎหมายต่อต้านการทุจริตในประเทศไทยมีเป็นจำนวนมากจากการศึกษาของสถาบันพระปกเกล้า (2557)พบว่ามาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านการทุจริตในประเทศไทยมุ่งเน้นไปที่การปราบปรามการทุจริตดังจะเห็นได้จากความหลากหลายของกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริต เช่น กลุ่มกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรต่อต้านการทุจริตที่ให้อำนาจและหน้าที่แก่หน่วยงานหลากหลายประเภทในการปราบปรามการทุจริต และกลุ่มกฎหมายและกฎระเบียบที่มีโทษทางอาญาที่ใช้ในการปราบปรามการทุจริตประกอบไปด้วยกฎหมายกลางที่ใช้

เป็นบทลงโทษสำหรับการกระทำทุจริตหลายประเภท และกฎหมายที่มีบทลงโทษเฉพาะสำหรับการกระทำทุจริตในแต่ละลักษณะความผิด ในขณะที่มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริตยังขาดความหลากหลายและไม่สามารถใช้บังคับได้อย่างเต็มที่เช่นกลุ่มกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความโปร่งใสในการจัดการ

2.3.2 มาตรการเชิงนโยบาย

มาตรการเชิงนโยบายสามารถแบ่งได้เป็น 3 แนวทาง คือ 1) ด้านการปลูกจิตสำนึก 2) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน และความโปร่งใส 3) ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งในหน่วยงานภาครัฐไม่ให้เกิดการทุจริต มีรายละเอียด ดังนี้

2.3.2.1 นโยบายด้านการปลูกจิตสำนึก

เน้นการรณรงค์ส่งเสริมและปลูกฝังให้เยาวชนเป็นผู้มีจริยธรรม คุณธรรมเพื่อเป็นแนวร่วมที่แข็งแกร่งในการต่อต้านทุจริตในสังคม ด้วยการจัดทำหลักสูตรการศึกษาที่กำหนดบทเรียนเสริมสร้างจิตสำนึก ค่านิยมเชิดชูคุณธรรม องค์กรต่อต้านคอร์รัปชันประเทศไทย (2557) ได้มีข้อเสนอไว้ใน "มาตรการเพื่อการปฏิรูปการป้องกันปราบปรามการทุจริต 6 แนวทาง 24 มาตรการ" ว่าให้กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายนำหลักสูตรการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และการต่อต้านการทุจริตมาใช้ในการเรียนการสอนของเด็กและเยาวชนทั่วประเทศเป็นแนวทางการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียน เข้าใจง่าย และครอบคลุมถึงแนวคิดที่จะรักการเป็นคนดี ไม่เป็นคนโกง ไม่เอาเปรียบผู้อื่น

2.3.2.2 นโยบายด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน และความเป็นการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการป้องกันการทุจริตประกอบกับการมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องอย่างตรงไปตรงมาความโปร่งใสจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตโดยสรุปข้อเสนอจากมาตรการขององค์กรต่างๆ เช่น องค์กรต่อต้านคอร์รัปชันประเทศไทย (2557) เสนอแนวทางให้ภาครัฐจัดทำงบประมาณที่มีความโปร่งใสและสามารถเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล เพื่อให้มีการเปิดเผยข้อมูลทางงบประมาณอย่างครบถ้วน ทันเวลาเป็นระบบ และให้มีการเปิดให้ภาคประชาชนเข้ามาเป็นผู้สังเกตการณ์ในการจัดซื้อจัดจ้าง

2.3.3 มาตรการของสังคม

การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม และภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริตนับเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ระบบการตรวจสอบการทุจริตเกิดดุลยภาพ เนื่องจากพลังอำนาจ การตรวจสอบจากภาคประชาชนจะหนุนเสริมให้ระบบการตรวจสอบการทุจริตในภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษา พบว่า ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การทุจริตได้หลายช่องทาง ซึ่งประกอบไปด้วยกลไกที่รับรองไว้ในกฎหมายและนโยบายของรัฐ ตลอดจนการรวมกลุ่มของภาค

ประชาชนที่เคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ เพื่อตรวจสอบการทุจริตในสังคม อย่างไรก็ตาม ผลจากการศึกษาพบว่าประชาชนยังไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วม ในกระบวนการดังกล่าวได้อย่างเต็มที่สืบเนื่องมาจากข้อจำกัดหลายประการ จึงมีความจำเป็น ต้องปฏิรูปกลไกที่เกี่ยวข้อง เช่น

เครือข่าย ป.ป.ช. ภาคพลเมืองส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาความสามารถของชุมชนในการเฝ้าระวังและป้องกันการทุจริตที่ใกล้ตัวพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเสริมสร้างจิตสำนึกเพื่อการป้องกันการทุจริต และสร้างความตระหนักเรื่องภัยร้ายของการทุจริตในสังคมไทยสนับสนุนการทำงานร่วมกันเป็นภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐเอกชน และภาคประชาสังคมในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการป้องกันการทุจริตส่งเสริมสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตรูปแบบต่างๆตลอดจนแนวทางป้องกันรวมทั้งช่วยเหลือสนับสนุนบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการทำงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยป้องกันและปราบปรามการทุจริต

จากข้อมูลข้างต้นมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเชิงแบ่งได้เป็น 3 แนวทาง คือ 1) ด้านการปลูกจิตสำนึก คือ การปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อต่อต้านการทุจริต 2) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานรัฐบาล 3) ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งในหน่วยงานภาครัฐไม่ให้เกิดการทุจริต ซึ่งส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือ มาตรการด้านการปลูกจิตสำนึกการต่อต้านการทุจริตผ่านการจัดการเรียนรู้หลักสูตรด้านทุจริตศึกษาแก่นักเรียน นอกจากมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในประเทศแล้ว ในต่างประเทศก็มีมาตรการดังกล่าวซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.4 มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในต่างประเทศ

สถาบันพระปกเกล้า (2557) ได้กล่าวถึง มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในต่างประเทศ เพื่อเป็นแบบอย่างในการต่อต้านการทุจริตในประเทศไทย ดังนี้

2.4.1 ราชาอาณาจักรเดนมาร์ก

ราชอาณาจักรเดนมาร์กถือว่าเป็นประเทศที่มีความโปร่งใสมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งของโลก โดยจากการจัดอันดับขององค์การเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International -TI) เดนมาร์กเป็นประเทศที่มีความโปร่งใสในการบริหารประเทศตามดัชนี The Corruption Perception Index: CPI 2013 จากประเทศที่ได้รับการประเมินทั้งสิ้น 177 ประเทศ โดยได้คะแนน 9.1 จากคะแนนเต็ม 10 (Transparency International, 2013) และเมื่อพิจารณาย้อนไปในปี 2012 เดนมาร์กก็ได้รับการประเมินเป็นอันดับ 1 เช่นกัน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นประเทศที่ศึกษาว่าประเทศนี้มีมาตรการที่ทำให้มีความโปร่งใส

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เดนมาร์กได้ครองแชมป์ประเทศที่มีความโปร่งใสมากหลายสมัย คือ การมีสังคมที่เปิดเผยทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายโดยเฉพาะข้อมูลสาธารณะ ปัจจัยที่เกิดจากความเชื่อมั่นของสาธารณะที่เชื่อว่าเงินที่ประชาชนเสียภาษีจะถูกนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุด และด้วยความเป็นรัฐสวัสดิการที่มีมาตรฐานการประกันสังคมและการให้บริการของรัฐสูงจึงทำให้มีความเท่าเทียมกันในสังคมนอกจากจะมีความเท่าเทียมกันในการบริการทางสังคมแล้ว การบังคับใช้กฎหมายยังมีความเท่าเทียมและทั่วถึงด้วย และปัจจัยสุดท้ายคือ การสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรตรวจเงินนอกจากนี้ เดนมาร์กยังได้ร่วมลงนามในสนธิสัญญาการต่อต้านทุจริตหลายฉบับ เช่น UN convention against corruption, the Council of Europe's Criminal Law Convention on Corruption และ OECD Convention on Bribery loopholes (Ministry of Foreign Affairs of Denmark, 2013) และได้มีการออกกฎหมายให้ผู้นำทางการเมืองต้องลงนามในพันธะสัญญาการต่อต้านทุจริตด้วย

2.4.1.1 มาตรการปราบปรามการทุจริต

สำหรับการปราบปรามการทุจริต มีการก่อตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบปราบปราม และป้องกันการทุจริตซึ่งมีการปราบปรามการทุจริตในภาคราชการ และภาคเอกชน ได้แก่ Danish International(Aid Agency: DANIDA) เป็นหน่วยงานที่คอยให้คำปรึกษา และฝึกอบรมในการจัดการปัญหาการทุจริตและการฉ้อโกง ทั้งในและต่างประเทศ

2.4.1.2 มาตรการป้องกันการทุจริต

การป้องกันการทุจริตในภาคราชการ โดยการใช้ประมวลจริยธรรมต่อต้านการทุจริตซึ่งมีการใช้ Zero tolerance ในหลักทั่วไปของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตเช่นการใช้อำนาจในทางที่ผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงทรัพยากรต่างๆ ของประเทศภาคเอกชนมีการใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเดนมาร์กได้นำมาใช้บังคับในกฎหมาย Danish Procurement Law (DanWatch, 2014)

2.5.2 ประเทศแคนาดา

ประเทศแคนาดาเป็นประเทศที่มีพื้นที่การปกครองขนาดใหญ่เป็นอันดับสองของโลกและมีประชากรประมาณ 36,027,000 คน (ณ เมษายน 2558) มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ วัฒนธรรม และศาสนาโครงสร้างการปกครองของแคนาดาเป็นสหพันธรัฐ(Confederation) แบ่งออกเป็น 10 รัฐ (Provinces) และ 3 ดินแดน (Territories) ที่มีการปกครองแบบพิเศษ การปกครองประเทศโดยรวมแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ รัฐบาลกลาง(Federal Government), รัฐบาลมณฑล (Province Government), การปกครองพิเศษใน 3 ดินแดน และรัฐบาลส่วนการปกครองท้องถิ่น (Municipal Government) ส่วนรูปแบบกฎหมายของแคนาดานั้น เป็นระบบกฎหมายแบบผสม คือ มีทั้งกฎหมายที่ยึดถือตาม

มาตรการป้องกันการทุจริตตามที่ได้กล่าวในข้างต้นแคนาดามีการใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายของประเทศซึ่งในรัฐธรรมนูญแห่งประเทศแคนาดา มีการบัญญัติถึงการใช้อำนาจของรัฐ ทั้งรัฐบาลกลาง และรัฐบาลระดับจังหวัดเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี และเงินรายได้อื่นๆ ระเบียบวิธีที่สามารถนำรายได้แผ่นดินไปใช้ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาและกำหนดด้วยว่าการใช้จ่ายเงินรายได้แผ่นดินนั้นจะต้องถูกตรวจสอบโดยละเอียดตามขั้นตอน และคำแนะนำของรัฐสภา (มาตรา 103) รวมถึงการชำระหนี้สาธารณะของรัฐบาลให้กระทำอย่างเปิดเผยโดยฝ่ายบริหาร ภายใต้การยินยอมจากรัฐสภา (มาตรา 120) ทั้งนี้ในส่วนของการบริหารงานคลังสาธารณะของแคนาดานั้น

หนึ่งในเป้าหมายหลัก คือ เน้นการบริหารรายจ่ายให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล โปร่งใส และตรวจสอบได้ ในปี 1962 แคนาดาเริ่มมีการปฏิรูประบบงบประมาณและการบริหารงานคลังสาธารณะโดยใช้ระบบงบประมาณแบบเน้นผลงาน จนกระทั่งปี ค.ศ. 1994 เริ่มมีการใช้ระบบงบประมาณแบบยั่งยืนโดยเพิ่มบทบาทของผู้ตรวจการแผ่นดินในการตรวจสอบการใช้จ่าย ควบคู่กับการประเมินผลสำเร็จจากการใช้จ่าย ในปี ค.ศ. 2006 ได้ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบการดำเนินงาน และการเงินการบัญชีของรัฐเพิ่มมากขึ้น โดยได้ตรากฎหมายส่งเสริมความสามารถในการตรวจสอบได้ของรัฐบาลกลาง ค.ศ. 2006

สำหรับกฎหมายส่งเสริมความสามารถในการตรวจสอบได้ของรัฐบาลกลาง ค.ศ. 2006 มีเนื้อหาหลักสำคัญ คือ 1) การป้องกันการขัดกันของผลประโยชน์การควบคุมดูแลการจ่ายเงินสนับสนุนการหาเสียงเลือกตั้ง และการวิ่งเต้น หรือการลobbies 2) การจัดตั้งหน่วยงานสนับสนุนการทำงานของรัฐบาล

2.4.3 สาธารณรัฐสิงคโปร์

สาธารณรัฐสิงคโปร์เป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จในการต่อต้านการทุจริตเป็นอย่างมาก ในปัจจุบันได้รับการยกย่องว่าเป็นประเทศที่มีความโปร่งใสที่อยู่อันดับต้นๆของโลก ประสบการณ์จากสิงคโปร์จึงมีความน่าสนใจอย่างยิ่งในการศึกษาเพื่อที่จะเป็นตัวอย่างให้กับประเทศไทยสามารถจัดการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพองค์กรป้องกันและปราบปรามการทุจริตของสิงคโปร์ คือ สำนักสืบสวนการกระทำการทุจริต (Corrupt Practices Investigation Bureau: CPIB) โดยก่อนหน้านี้หน่วยงานดังกล่าวถูกจัดตั้งครั้งแรกที่มีชื่อว่า Anti Corruption Branch: ACE เมื่อปี พ.ศ. 2495 โดยเป็นหน่วยงานย่อยของแผนกสืบสวนคดีอาชญากรรมขององค์กรตำรวจ ต่อมาได้มีการปรับโครงสร้างและระบบงานของหน่วยงานดังกล่าวเพื่อให้สามารถหาหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการแก้ไขปัญหาการทุจริต มีผู้นำทางการเมืองที่มีจิตสำนึกมีความมุ่งมั่นตั้งใจทางการเมือง ไม่ต้องการการทุจริตเสียเอง และไม่จำเป็นต้องพึ่งพานักการเมืองอื่นที่มีพฤติกรรมทุจริตหรือการหาเสียงเลือกตั้งใหม่ที่ต้องใช้เงินมาก ผู้นำได้สนับสนุนให้หน่วยงานปราบปรามการทุจริตทำงานเต็มที่ ไม่ปกป้องญาติที่น้อง หรือพรรคพวกประกอบกับความตั้งใจ และการลงมือทำจริงของ

ลี กวนยู นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์และด้วยการสร้างปัจจัยอื่นๆมาเสริมเช่นการปฏิรูปการศึกษา การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอันทำให้ตื่นตัวทางการเมืองมากขึ้น เพิ่มเงินเดือนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้สูงพอจนไม่ต้องไปคิดหารายได้ทางอื่น นโยบายพัฒนาเศรษฐกิจต้องกระจายรายได้ การศึกษา การมีงานทำอย่างทั่วถึงเป็นธรรม มีระบบประกันสังคมและสวัสดิการสังคมที่ดี และสร้างค่านิยมยกย่อง และยอมรับคนดีมากกว่าคนรวย

การป้องกันการปราบปรามการทุจริตที่ครอบคลุมกว้างขวางอย่างบูรณาการ หรือเป็นระบบองค์รวมไม่ใช่เป็นเพียงโครงการย่อยๆ แบบต่างคนต่างทำเช่นการแก้ไขหรือออกกฎหมาย ตั้งหน่วยงานและตั้งคณะกรรมการ ฯลฯ ซึ่งเป็นการทำอย่างจำกัดและมีช่องโหว่การทุจริตเป็นปัญหาใหญ่ต้องแก้ทั้งระบบโครงสร้าง ต้องปฏิรูประบบกฎหมายระบบราชการไม่ใช่แค่การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เช่นการสอบสวนจับกุมแล้วส่งฟ้องศาลลงโทษเจ้าหน้าที่ที่ถูกเปิดโปงบางคนเท่านั้น แต่ต้องสืบสวนจับกุมไปให้ถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และหาทางป้องกันไม่ให้เกิดเรื่องนี้ขึ้นอีก

หน่วยงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เป็นอิสระ มีความสามารถ และคุณธรรมสูง ไม่กระทำการทุจริตเสียเอง (The Corrupt Practices Investigation Bureau: CPIB) มีการคัดเลือกคนทำงานอย่างถี่ถ้วน ให้ผลตอบแทนและสวัสดิการสูง มีการฝึกฝนอบรมบุคลากรเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจสอบภายในที่ดี เพื่อป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่มีโอกาสการทุจริต ถ้าเกิดมีเจ้าหน้าที่คนไหนคนใดในหน่วยงานนี้มีการทุจริตขึ้นมาจะต้องถูกลงโทษสูงกว่าเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นๆ มีการตรวจสอบที่ดีเพื่อป้องกัน มีการสนับสนุนค่านิยมประมาณมากพอ มีความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ และมีอำนาจหน้าที่จะสอบสวนตรวจสอบขอข้อมูลจากหน่วยงานอื่นได้อย่างกว้างขวาง การจะได้มาผู้อำนวยความสะดวกหน่วยปราบปรามการทุจริตที่ทั้งเก่งและทั้งมีคุณธรรมเป็นเรื่องยาก และเกี่ยวพันกับโครงสร้างทางการเมืองภายในประเทศด้วย ประเทศที่มีหน่วยงานทำนองนี้ทำงานอย่างได้ผลมักจะเป็นเพราะแต่งตั้งและขึ้นตรงกับผู้นำที่สุจริต และตั้งใจปราบปรามการทุจริตสูง สำคัญต้องมีการคัดเลือกอย่างโปร่งใสให้สาธารณชนรับรู้ และเห็นด้วย มีการตรวจสอบคานอำนาจจากหน่วยงานอื่นและจากสาธารณชนได้

การออกกฎหมาย บังคับใช้กฎหมาย และมีมาตรการปราบปรามการทุจริตอย่างจริงจังเข้มงวดลดโอกาสด้วยการปฏิรูประบบการทำงานของหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่มีโอกาสการทุจริตได้มาก คือ หน่วยงานเกี่ยวกับการอนุญาต การเก็บภาษี ค่าบริการให้บริการต่างๆ แก่ประชาชนเช่นกรมศุลกากร, กรมตรวจคนเข้าเมือง, กรมสรรพากร และกรมตำรวจ ฯลฯ ด้วยการแก้กฎหมาย และระเบียบต่างๆให้ง่ายชัดเจนเป็นมาตรฐานเดียวกันลดความกำกวมที่ต้องตีความลดการใช้อำนาจเจ้าหน้าที่ โดยการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเพื่อให้ประชาชนรู้กฎหมายรู้กฎระเบียบเท่าๆกับเจ้าหน้าที่และตื่นตัวมาช่วยกันดูแล ปรับปรุงระบบตรวจสอบควบคุมการทำงานของเจ้าหน้าที่อย่าง

สม่าเสมอปฏิรูปการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ เพิ่มเงินเดือน และสวัสดิการควบคู่ไปกับระบบรายงาน และตรวจสอบทรัพย์สินส่วนตัวของเจ้าหน้าที่รัฐโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่หน่วยงาน และตำแหน่งที่มีโอกาสการทุจริตได้ง่าย ต้องมีกฎหมายกำหนดให้เจ้าหน้าที่เหล่านั้นต้องทำรายงานทรัพย์สินส่วนตัวทุกปี

การลดความจำเป็นในการทุจริตอันเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่รัฐเงินเดือนต่ำ และสวัสดิการต่ำกว่าภาคธุรกิจเอกชนถึงแม้การขึ้นเงินเดือนเจ้าหน้าที่เพียง อย่างเดียวอาจไม่สามารถช่วยลดการทุจริตได้โดยตรง (Muhammed, 2003) โดยเฉพาะคนที่คุ้นเคยกับการทุจริตอยู่แล้วแต่การที่เจ้าหน้าที่รัฐเงินเดือนน้อยกว่าภาคธุรกิจเอกชนเป็นการเพิ่มโอกาสที่จะทำให้เจ้าหน้าที่รัฐทุจริตถึงขั้นนั้น ความสำคัญของเรื่องการให้

เจ้าหน้าที่รัฐมีเงินเดือน และสวัสดิการสูงและมีการปรับเงินเดือนเจ้าหน้าที่รัฐมาโดยตลอด

2.4.4 ประเทศฟินแลนด์

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2562)กล่าวว่าหลักกฎหมายป้องกันการทุจริตในฟินแลนด์ ซึ่งมีเนื้อหาโดยสรุปดังนี้

1. พัฒนาการของการป้องกันการทุจริต และปัจจัยแห่งความสำเร็จของฟินแลนด์

ค่านิยมของสังคมฟินแลนด์เน้นการดำรงชีวิตด้วยความซื่อสัตย์ และรักษามลประโยชน์ของส่วนรวม การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่สุด โดยฟินแลนด์ส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษา และปลูกฝังค่านิยมเหล่านี้โดยถ้วนหน้า

ในอดีต ฟินแลนด์เป็นสังคมที่มีการทุจริตเช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ แต่ต่อมาเมื่อได้มีกลุ่มนักคิด และนักวิชาการเพิ่มขึ้น ประกอบกับการปฏิวัติทางอุดมการณ์ประชาธิปไตยที่มีอยู่ทั่วไปในยุโรป ทำให้มีการวางระบบสภา และการปกครองที่กระจายอำนาจสู่ประชาชนควบคู่ไปกับการปฏิรูประบบการศึกษาและสวัสดิการสังคม ทำให้ฟินแลนด์มีวัฒนธรรม และค่านิยมที่ต่อต้านการทุจริตเพิ่มมากขึ้น

ระบบศาล กฎหมายและโครงสร้างของการปกครองแบบกระจายอำนาจ ช่วยลดความเสี่ยงของการทุจริต นอกจากนี้ จากการศึกษาของธนาคารโลกพบว่า สัดส่วนของนักการเมืองหญิงที่มีจำนวนมาก มีส่วนช่วยส่งเสริมหลักนิติรัฐ และช่วยให้สถิติทุจริตลดลง ซึ่งฟินแลนด์มีจำนวนผู้แทนราษฎรเป็นหญิงมากกว่าหนึ่งในสามของจำนวนผู้แทนราษฎรทั้งหมด

2. สาเหตุที่ฟินแลนด์มีสถิติการทุจริตต่ำ และหลักกฎหมายป้องกันการทุจริตในฟินแลนด์

รัฐบาลฟินแลนด์มุ่งเน้นการกำจัดการปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้เกิดการทุจริต โดยจัดวางโครงสร้างทางการเมืองแบบกระจายอำนาจ เน้นให้มีการตรวจสอบคานอำนาจระหว่างหน่วยงานต่างๆ ของรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น และทำให้ขั้นตอนการตัดสินใจของนักการเมืองโปร่งใส และตรวจสอบได้ในทุกระยะ รวมทั้งให้อำนาจประชาชนในการฟ้องร้องการประพฤติมิชอบของนักการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อศาลปกครองโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี

ระบบสวัสดิการสังคมของฟินแลนด์มีความทั่วถึง และมีการกระจายรายได้ทำให้ประชาชนมีโอกาสในการศึกษา การประกอบอาชีพ และโอกาสทางสังคมที่เท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานที่ดีในการป้องกันการทุจริตทั้งในภาครัฐและเอกชน ฟินแลนด์เป็นหนึ่งในประเทศแรกของโลกที่รัฐบาลจัดสรรเงินบำรุงให้แก่ทุกพรรคการเมืองเนื่องจากเห็นว่าการที่พรรคการเมืองต้องมีค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเป็นช่องทางให้เกิดการให้สินบนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นอกจากนี้ ยังมีระบบความโปร่งใสที่ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

ในการนี้กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่า การปลูกฝังค่านิยมต่อต้านการทุจริตผ่านระบบการศึกษา การขจัดความเหลื่อมล้ำในสังคม และมีกลไกตรวจสอบนักการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้มแข็งของประเทศฟินแลนด์ สามารถใช้เป็นตัวอย่างในการปรับปรุงกลไกการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐของไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้ โดยหากกระทรวงศึกษาธิการประสงค์ที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมทาง กระทรวงการต่างประเทศยินดีให้ความร่วมมือดังกล่าว โดยสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจะเป็นผู้ประสานงานให้อีกทางหนึ่ง

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในต่างประเทศโดยการก่อตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าตรวจสอบการทุจริตภายในประเทศ ในประเทศสิงคโปร์มีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมและให้มีความรู้เกี่ยวกับการทุจริตซึ่งมีความสอดคล้องกับการจัดทำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาในประเทศไทย

2.5 หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษาหรือหลักสูตรการป้องกันการทุจริตเกิดจากความร่วมมือระหว่าง (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) มีรายละเอียดของหลักสูตร ดังนี้

2.5.1 หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 1 “สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต” ได้มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการปรับสภาพสังคมให้เกิดภาวะที่ไม่ทนต่อการทุจริตโดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลாத่างสังคมในทุกระดับช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตและปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต ยึดประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เป็นการดำเนินการผ่านสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาสังคมให้มีความเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสำนึกเสียสละเพื่อส่วนรวมและเสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนมีพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบและได้กำหนดกลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ กล่าวคือกลยุทธ์ที่ 1 ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยก

ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมให้มีและกระบวนกรกล่อมกลาทางสังคมเพื่อต้านทุจริตกลยุทธ์ที่ 3 ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริตและกลยุทธ์ที่ 4 เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน(Community)และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

คณะกรรมการป.ป.ช.จึงได้มีคำสั่งที่ 646/2560 ลงวันที่ 26 เมษายน 2560 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร หรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริตซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานด้านการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน จากทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรภาคเอกชนเพื่อดำเนินการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริตนำไปใช้ในการเรียนการสอนให้กับนักเรียน นักศึกษาในทุกระดับชั้นเรียนทั้งในส่วนของการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนรวมทั้งอาชีวศึกษาและการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย นอกจากนี้ยังรวมถึงสถาบันการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้องเช่น สถาบันการศึกษาในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถาบันการศึกษาทางทหาร เป็นต้นเพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งระบบรวมทั้งบุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจรวมทั้งภาคประชาชนเพื่อเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกในการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมจิตพอเพียงด้านทุจริตและสร้างพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริตเพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตโดยเริ่มปลูกฝังนักเรียนตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจัดทำรายวิชาเพิ่มเติม "การป้องกันการทุจริต" ให้สถานศึกษาทุกแห่งนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังและสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตให้นักเรียนสร้างความตระหนักให้นักเรียนยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนมีจิตพอเพียงด้านทุจริต ละอายและเกรงกลัวที่จะไม่ทุจริตและไม่ทนต่อการทุจริตรูปแบบสภาพการทุจริตในประเทศไทย

ปัจจุบันปัญหาการทุจริตถือได้ว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยซึ่งปัญหานี้ยังไม่มีทีท่าว่าจะหมดไปอีกทั้งยังทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ แม้ว่าประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ความทันสมัย มีระบบการบริหารราชการสมัยใหม่ มีการรณรงค์จากองค์กรของรัฐ หรือองค์กรอิสระต่างๆ ที่เห็นพ้องกันว่า การทุจริตเป็นปัญหาที่นำไปสู่ความยากจน และเป็นอุปสรรคที่ขัดขวางการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง สำหรับประเทศไทยนั้นเป็นที่ทราบกันทั่วไปว่า ปัญหาเรื่องการทุจริตเป็นปัญหาสำคัญลำดับต้นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นมาช้านานจนฝังรากลึก และพบเกือบทุกกลุ่มอาชีพในสังคมไทย เกี่ยวพันกับวิถีชีวิตของคนไทยมาอย่างยาวนานหรือกล่าวได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทยไปแล้ว สาเหตุของปัญหาที่พบคือการทุจริตเป็นประเพณีนิยมปฏิบัติที่มีมาตั้งแต่สมัยดั้งเดิมยังคงมีอิทธิพลต่อความคิด

ของคนในปัจจุบันอยู่ค่อนข้างมาก ฉะนั้น พฤติกรรมการปฏิบัติของข้าราชการจึงไม่สอดคล้องกับแนวความคิดของการเป็นข้าราชการสมัยใหม่การฉ้อราษฎร์บังหลวงของข้าราชการด้วยความไม่รู้หรือด้วยความบริสุทธิ์ใจ จึงยังคงปรากฏอยู่ค่อนข้างมากนอกจากนี้การทุจริตของข้าราชการอยู่ที่ตัวข้าราชการปัญหาที่เกิดจากความคิด ความไม่มีประสิทธิภาพของตัวระบบ และปัญหาของตัวข้าราชการไม่ว่าจะเป็นเรื่องของรายได้ สวัสดิการ จริยธรรมในการทำงานความคาดหวังและโอกาสในชีวิตของตัวข้าราชการ การบริหารราชการแผ่นดินเป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของการเกิดการทุจริตในวงราชการ อันนำไปสู่การสูญเสียเงินรายได้ของรัฐบาล ความไม่เสมอภาคในการให้บริการของข้าราชการแก่ผู้ติดต่อ ประชาชนผู้เสียภาษีไม่ได้รับบริการที่มีคุณภาพ

จากการวัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perceptions Index: CPI) ปี 2557 และปี 2558 ประเทศไทยได้คะแนนการประเมิน 38 คะแนนในปี 2559 ประเทศไทยได้คะแนนการประเมิน 35 คะแนนและในปี 2560 ประเทศไทยได้คะแนนการประเมิน 37 คะแนน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยยังมีการทุจริตคอร์รัปชันอยู่ในระดับสูงซึ่งสมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ(สำนักงาน ป.ป.ช.) จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ระยะที่ 3 (พ.ศ.2560-2564)โดยกำหนดวิสัยทัศน์ว่า"ประเทศไทยใสสะอาดไทยทั้งชาติต้านทุจริต" (Zero Tolerance & Clean Thailand)และกำหนดพันธกิจ"สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนแบบบูรณาการและปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีมาตรฐานสากล" พร้อมทั้งกำหนดเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ว่า "ระดับคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) สูงกว่าร้อยละ 50" โดยกำหนดวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้แก่ วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 "การทุจริตถูกยับยั้งอย่างเท่าทันด้วยนวัตกรรมกลไกป้องกันการทุจริตและระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล" และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 4:พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุกพร้อมทั้งกำหนดมาตรการดังนี้: สร้างกลไกการป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริตและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อลดปัญหาการทุจริตดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าวให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะองค์กรรับผิดชอบการจัดการศึกษาให้นักเรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่6จึงได้จัดทำรายวิชาเพิ่มเติม"การป้องกันการทุจริต"ประกอบด้วยเนื้อหา 4 หน่วยการเรียนรู้ได้แก่ 1) การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม 2) ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต 3) STRONG/จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต และ 4) พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคมซึ่งทั้ง4หน่วยนี้จะจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ตั้งแต่ชั้นปฐมวัย จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่6เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อปลูกฝังและป้องกันการทุจริตให้นักเรียนทุกระดับทั้งนี้เป็นการสร้าง

พลเมืองที่ซื้อสัตย์สุจริตให้แก่ประเทศชาติ ปัญหาคอร์รัปชันลดลงและดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชันของประเทศไทยมีค่าคะแนนสูงขึ้นบรรลุตามเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 3(พศ.2560-2568)

2.5.2 จุดมุ่งหมายของรายวิชาเพื่อให้นักเรียน

2.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์

ส่วนรวม

2.2 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

2.3 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต

2.4 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

2.5 สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้

2.6 ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

2.7 ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต

2.8 ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

2.9 ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

3. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความ

ละเอียดและความ

ไม่ทนต่อการทุจริต STRONG/จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริตรู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคม ในการต่อต้านการทุจริตโดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน(5 STEP) การอภิปรายการสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

2.5.3 เนื้อหาในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

ตารางที่ 3 รายละเอียดเนื้อหาในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
1	การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม <ul style="list-style-type: none"> - การคิดแยกแยะ - ระบบคิดฐาน 2 - ระบบคิดฐาน 10 - ความแตกต่างระหว่างจริยธรรม และการทุจริต - ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม - การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - ผลประโยชน์ทับซ้อน - รูปแบบผลประโยชน์ทับซ้อน 	14
2	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต <ul style="list-style-type: none"> - การทำการบ้าน - การทำเวร - การสอบ - การแต่งกาย - กิจกรรมนักเรียนในห้องเรียน โรงเรียนและชุมชน - การเข้าแถว 	10
3	จิตพอเพียงต่อการต้านการทุจริต	จิตพอเพียงต่อการต้านการทุจริต <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างจิตสำนึกความพอเพียง - ความโปร่งใส - ความตื่นรู้ หรือ ความรู้ - ด้านทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า 	6

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
		- ความเอื้ออาทร	
4	พลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อสังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - เรื่อง การเคารพสิทธิหน้าที่ต่อ ตนเองและผู้อื่น - ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย - ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ - ความเป็นพลเมือง	10
รวม			40

โดยในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีเนื้อหาสรุป ดังนี้

1. การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest)

คำว่า Conflict of interest มีผู้ให้คำแปลเป็นภาษาไทยไว้หลากหลายเช่น "การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม" หรือ "การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม" หรือ "การขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนตน" หรือ "ประโยชน์ทับซ้อน" หรือ "ผลประโยชน์ทับซ้อน" หรือ "ผลประโยชน์ขัดกัน" หรือบางท่านแปลว่า "ผลประโยชน์ขัดแย้ง" หรือ "ความขัดแย้งทางผลประโยชน์" การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม หรือที่เรียกว่า Conflict of Interest นั้นก็มีลักษณะทำนองเดียวกันกับกฎศีลธรรม ขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี หลักคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ การกระทำใดๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงไม่ควรจะกระทำแต่บุคคลแต่ละคน แต่ละกลุ่มแต่ละสังคมอาจเห็นว่าเรื่องใดเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมแตกต่างกันไป หรือเมื่อเห็นว่าเป็นการขัดกันแล้วยังอาจมีระดับของความหนักเบาแตกต่างกัน อาจเห็นแตกต่างกันว่าเรื่องใดกระทำได้กระทำไม่ได้แตกต่างกันออกไปอีก และในกรณีที่มีการฝ่าฝืน บางเรื่องบางคนอาจเห็นว่าไม่เป็นไรเป็นเรื่องเล็กน้อยหรืออาจเห็นเป็นเรื่องใหญ่ต้องถูกประณาม ตำหนิตติฉิน นินทา ว่ากล่าว ฯลฯ แตกต่างกันตามสภาพของสังคมโดยพื้นฐานแล้ว เรื่องการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม เป็นกฎศีลธรรมประเภทหนึ่งที่บุคคลไม่พึงละเมิด หรือฝ่าฝืนแต่เนื่องจากการฝ่าฝืนกันมากขึ้น และบุคคลผู้ฝ่าฝืนก็ไม่ได้มีความเกรงกลัวหรือละอายต่อการฝ่าฝืนนั้นสังคมก็ไม่ลงโทษหรือลงโทษไม่เพียงพอที่จะมีผลเป็นการห้ามการกระทำดังกล่าว และในที่สุดเพื่อหยุดยั้งเรื่องดังกล่าวนี้ จึงมีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์มาก

ขึ้นๆ และเป็นเรื่องที่สังคมให้ความสนใจมากขึ้นตามลำดับคู่มือการปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อมิให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา 100 แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ประโยชน์ส่วนตน (Private Interest) คือ การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรมหรือได้กระทำการต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตนครอบครัว เครือญาติ พวกพ้อง หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจการค้าการลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางธุรกิจ เป็นต้น"

ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) คือ การที่บุคคลใดๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ(ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองข้าราชการพนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะของเอกชนการกระทำการใดๆ ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและจะมีรูปแบบของความสัมพันธ์หรือมีการกระทำในลักษณะต่างๆ กันที่เหมือนหรือคล้ายกับการกระทำของบุคคลในสถานะเอกชนเพียงแต่การกระทำในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการกระทำในสถานะเอกชน จะมีความแตกต่างกันที่วัตถุประสงค์ เป้าหมายหรือประโยชน์สุดท้ายที่แตกต่างกัน"การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interests) คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝงหรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลพินิจในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำการใดๆ หรือดำเนินการดังกล่าวนั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่นๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง"

ความสัมพันธ์ระหว่าง "การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม" "จริยธรรม" และ"การทุจริต"จริยธรรม" เป็นกรอบใหญ่ทางสังคมที่เป็นพื้นฐานของแนวคิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริตการกระทำใดที่ผิดต่อกฎหมายว่าด้วยการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริต ย่อมเป็นความผิดจริยธรรมด้วยแต่ตรงกันข้าม การกระทำใดที่ฝ่าฝืนจริยธรรมอาจไม่มีความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริต เช่น มีพฤติกรรมส่วนตัวไม่เหมาะสม มีพฤติกรรมชู้สาว เป็นต้น

วิธีคิดแบบฐาน 10 (Analog thinking) / ฐาน 2 (Digital thinking)

แนวทางการแก้ปัญหาการทุจริตอย่างยั่งยืนต้องเริ่มต้นแก้ไขที่ตัวบุคคลโดยการปรับเปลี่ยนระบบการคิดของคนในสังคมแยกแยะให้ได้ว่า..."เรื่องใดเป็นประโยชน์ส่วนตน...เรื่องใดเป็นประโยชน์ส่วนรวม" ต้องแยกออกจากกันให้ได้อย่างเด็ดขาด ไม่นำมาปะปนกันไม่เอาประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตนไม่เอาผลประโยชน์ส่วนรวมมาทดแทนบุญคุณส่วนตน ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องเหนือกว่าประโยชน์ส่วนรวม กรณีเกิดผลประโยชน์ขัดกันต้องยึดประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่ม "เจ้าหน้าที่ของรัฐ" ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องกระทำการหรือใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของส่วนรวมหากปล่อยให้ผลประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีส่วนในการตัดสินใจแล้ว ย่อมต้องเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้นแน่นอน และความเสียหายก็จะตกอยู่กับประชาชนและประเทศชาติ

ระบบคิด "ฐานสิบ Analog" เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่มีตัวเลขหลายตัว และอาจหมายถึงการที่จะเลือกได้หลายทางเกิดความคิดที่หลากหลายซับซ้อน หากนำมาเปรียบเทียบกับการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐจะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องคิดเยอะ ต้องใช้ดุลยพินิจเยอะ อาจจะนำประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันได้ แยกประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันไม่ได้

ระบบคิด "ฐานสอง Digital" เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถเลือกได้เพียง 2 ทางเท่านั้นคือ 0 (ศูนย์) กับ 1(หนึ่ง)และอาจหมายถึงโอกาสที่จะเลือกได้เพียง 2 ทาง เช่นใช่กับไม่ใช่, แท้กับจริง,ทำได้ กับ ทำไม่ได้, ประโยชน์ส่วนตน กับ ประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น จึงเหมาะกับการนำมาเปรียบเทียบกับการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องสามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันได้อย่างเด็ดขาดและไม่กระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

2. ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตเป็นการปรับเปลี่ยนสภาพสังคมให้เกิดภาวะ "ที่ไม่ทนต่อการทุจริต" โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลางานสังคมในทุกช่วงวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียงมีวินัยซื่อสัตย์สุจริตความเป็นพลเมืองดีมีจิตสาธารณะ ผ่านทางสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลางานสังคมเพื่อให้เด็กเยาวชนผู้ใหญ่เกิดพฤติกรรมที่ละเอียดต่อการทำความผิด การไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบความหมายของความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

คำว่า "ความละอาย" และ "ความไม่ทน" ได้มีการให้ความหมายไว้ ดังนี้

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายของคำละอาย หมายถึง การรู้สึกอายที่จะทำในสิ่งที่ไม่ถูกไม่ควร เช่น ละอายที่จะทำผิด ละอายใจความละอาย เป็นความละอายและความเกรงกลัวต่อสิ่งที่ไม่ดีไม่ถูกต้องไม่เหมาะสม เพราะเห็นถึงโทษหรือผลกระทบที่จะได้รับการกระทำนั้น จึงไม่กล้าที่จะกระทำทำให้ตนเองไม่หลงทำในสิ่งที่ผิด นั่นคือ มีความละอายใจ ละอายต่อการทำผิด

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายของคำว่าทน หมายถึง การอดกลั้นได้ ทานอยู่ได้ เช่น ทนด่า ทนทุกข์ ทนหนาวไม่แตกหักหรือบอบสลายง่าย ความอดทนคือการรู้จักรอคอยและคาดหวังเป็นการแสดงให้เห็นถึงความมั่นคง แน่วแน่ต่อสิ่งที่รอคอยหรือสิ่งที่จูงใจให้กระทำในสิ่งที่ไม่ดีไม่ทน หมายถึงไม่อดกลั้นไม่อดทนไม่ยอม ดังนั้น ความไม่ทน หมายถึงการแสดงออกต่อการกระทำที่เกิดขึ้นกับตนเอง บุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสังคมใน ลักษณะที่ไม่ยินยอม ไม่ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นความไม่ทนสามารถแสดงออกได้หลายลักษณะทั้งในรูปแบบของ กริยาท่าทางหรือคำพูด ความไม่ทนต่อการทุจริตหรือการกระทำที่ไม่ถูกต้องต้องมีการแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น เช่น การแฉกเพื่อซื้อของการแฉกเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องผู้ถูกแฉกจึงต้องแสดงออกให้ผู้แฉกรับรู้ว่า ตนเองไม่พอใจโดยแสดงกริยาหรือบอกกล่าวให้ทราบเพื่อให้ผู้ที่แฉกยอมที่จะต่อท้ายแถว กรณีนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ถูกแฉก ไม่ทนต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และหากผู้ที่แฉกไปต่อแถวก็จะแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีความละอายต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เป็นต้น

ความไม่ทนต่อการทุจริตบุคคลจะมีความไม่ทนต่อการทุจริตมาก - น้อย เพียงใด ขึ้นอยู่กับจิตสำนึก ของแต่ละบุคคลและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆแล้วมีพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งการแสดงกริยาหรือการกระทำจะมีหลายระดับ เช่นการว่ากล่าวตักเตือน การประกาศให้สาธารณชนรับรู้การแจ้งเบาะแส การร้องทุกข์กล่าวโทษการชุมนุมประท้วงซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่รุนแรงที่สุดเนื่องจากการรวมตัว ของคนจำนวนมากและสร้างความเสียหายอย่างมากเช่นกัน

ความไม่ทนของบุคคลต่อสิ่งต่างๆ รอบตัวที่ส่งผลในทางไม่ดีต่อตนเองโดยตรง สามารถพบเห็นได้ง่าย ซึ่งปกติแล้วทุกคนมักจะไม่นทนต่อสภาวะ สภาพแวดล้อมที่ไม่ดีและส่งผลกระทบต่อตนเองแล้ว มักจะแสดงปฏิกิริยาออกมา แต่การที่บุคคลจะไม่ทนต่อการทุจริตและแสดงปฏิกิริยาออกมานั้น อาจเป็นเรื่องยาก เนื่องจากปัจจุบันสังคมไทยมีแนวโน้มยอมรับการทุจริต เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์หรือให้งานสามารถดำเนินต่อไปสู่ความสำเร็จซึ่งการยอมรับการทุจริตในสังคมไม่ว่าแต่เด็กและเยาวชน และมองว่าการทุจริตเป็นเรื่องไกลตัวและไม่มีผลกระทบกับตนเองโดยตรง

ลักษณะของความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

ลักษณะของความละอายสามารถแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ ความละอายระดับต้น หมายถึง ความละอายไม่กล้าที่จะทำในสิ่งที่ผิดเนื่องจากกลัวเมื่อตนเองได้ทำลงไปแล้วจะมีคนรับรู้ หากถูกจับได้จะได้รับการลงโทษหรือได้รับความเดือดร้อนจากสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไปจึงไม่กล้าที่จะกระทำผิดและ

ในระดับที่สองเป็นระดับที่สูง คือแม้ว่าจะไม่มีใครรับรู้หรือเห็นในสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไปก็ไม่กล้าที่จะทำผิดเพราะนอกจากตนเองจะได้รับผลกระทบแล้ว ครอบครัวสังคมก็จะได้รับผลกระทบตามไปด้วยทั้งชื่อเสียงของตนเองและครอบครัวก็จะเสื่อมเสีย บางครั้งการทุจริตบางเรื่องเป็นสิ่งที่เล็กๆ น้อยๆ เช่นการลอกข้อสอบ อาจจะไม่มีการใส่ใจหรือสังเกตเห็น แต่หากเป็นความละเอียดขึ้นสูงแล้ว บุคคลนั้นก็จะไม่กล้าทำ

สำหรับความไม่ทนต่อการทุจริตจากความหมายที่ได้กล่าวมาแล้วคือ เป็นการแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น เพื่อให้รับรู้ว่าจะไม่ทนต่อบุคคลหรือการกระทำใดๆ ที่ทำให้เกิดการทุจริต ความไม่ทนต่อการทุจริตสามารถแบ่งระดับต่างๆ ได้มากกว่าความละเอียดใช้เกณฑ์ความรุนแรงในการแบ่งแยก เช่น หากเพื่อนลอกข้อสอบเรา และเราเห็นซึ่งเราจะไม่ยินยอมให้เพื่อนทุจริตในการลอกข้อสอบเราก็ใช้มือหรือกระดากมาบังส่วนที่เป็นคำตอบไว้ เช่นนี้ก็เป็นการแสดงออกถึงการไม่ทนต่อการทุจริตนอกจากการแสดงออกด้วยวิธีดังกล่าวที่ถือเป็นการแสดงออกทางกายแล้วการว่ากล่าวตักเตือนต่อบุคคลที่ทุจริตการประณามการประจาน การชุมนุมประท้วง ถือว่าเป็นการแสดงออกซึ่งการไม่ทนต่อการทุจริตทั้งสิ้นแต่จะแตกต่างกันไปตามระดับของการทุจริต ความตื่นตัวของประชาชนและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริตโดยตัวอย่างกรณีศึกษาที่มีสาเหตุมาจากการทุจริตทำให้ประชาชนไม่พอใจและรวมตัวต่อต้าน

ความจำเป็นของการที่ไม่ทนต่อการทุจริตถือเป็นสิ่งสำคัญเพราะการทุจริตไม่ว่าระดับเล็กหรือใหญ่ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคม ประเทศชาติดังเช่นตัวอย่างคดีรถและเรือดับเพลิงของกรุงเทพมหานครผลของการทุจริตสร้างความเสียหายไว้อย่างมาก รถและเรือดับเพลิงก็ไม่สามารถนำมาใช้ได้ รัฐต้องสูญเสียงบประมาณไปโดยเปล่าประโยชน์ และประชาชนเองก็ไม่ได้ใช้ประโยชน์ด้วยเช่นกัน หากเกิดเพลิงไหม้พร้อมกันหลายแห่ง รถ เรือและอุปกรณ์ดับเพลิงจะไม่มีไม่เพียงพอที่จะดับไฟได้ทันเวลา เพียงแค่คิดจากมูลค่าความเสียหายที่รัฐสูญเสียงบประมาณไปยังไม่ได้คิดถึงความเสียหายที่เกิดจากความคิ้อร้อนหากเกิดเพลิงไหม้แล้วถือเป็นความเสียหายที่สูงมาก

ดังนั้น หากยังมีการปล่อยให้มีการทุจริตยินยอมให้มีการทุจริตโยเห็นว่าเป็นเรื่องของคนอื่นเป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่เกี่ยวข้องกับตนเองแล้วสุดท้ายความสูญเสียที่จะได้รับตนเองก็ยังคงที่จะได้รับผลนั้นอยู่แม้ไม่ใช่ทางตรงก็เป็นทางอ้อม ดังนั้นการที่บุคคลจะเกิดความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริตได้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างให้เกิด ความตระหนักและรับรู้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริตในทุกรูปแบบทุกระดับ ซึ่งหากสังคมเป็นสังคมที่มีความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริตแล้วจะทำให้เกิดสังคมที่น่าอยู่ และมีการพัฒนาในทุกๆ ด้าน

ตัวอย่างความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต การทุจริตมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศทำให้เกิดความเสียหายอย่างมากในด้านต่างๆ หากนำเอาเงินที่ทุจริตไปมาพัฒนาในส่วนอื่น ความเจริญหรือการได้รับโอกาสของผู้ที่ด้อยโอกาสก็จะมีมากขึ้น ความเหลื่อมล้ำทางด้านโอกาส

ทางด้านสังคม ทางด้านการศึกษา ฯลฯ ของประชาชนในประเทศก็จะลดน้อยลง ดังที่เห็นในปัจจุบันว่าความเจริญต่างๆ มักอยู่กับคนในเมืองมากกว่าชนบทต่างๆ ที่คนชนบทก็คือประชาชนส่วนหนึ่งของประเทศ แต่เพราะอะไรทำไมประชาชนเหล่านั้นถึงไม่ได้รับโอกาสให้ทัดเทียมหรือใกล้เคียงกับคนในเมืองปัจจัยหนึ่งคือการทุจริตสาเหตุการเกิดทุจริตมีหลายประการตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ทำอย่างไรถึงทำให้มีการทุจริตได้มาอย่างหนึ่งคือการลงทุน เมื่อมีการลงทุนก็ย่อมมีงบประมาณ เมื่อมีงบประมาณก็เป็นสาเหตุให้บุคคลที่คิดจะทุจริตสามารถหาช่องทางดังกล่าวในทางทุจริตได้ แม้ว่าประเทศไทยจะมีกฎหมายหลายฉบับเพื่อป้องกันการทุจริตปราบปรามการทุจริตแต่นั้นก็คือตัวหนังสือที่ได้เขียนเอาไว้แต่การบังคับใช้ยังไม่จริงจังเท่าที่ควร และยิ่งไปกว่านั้นหากประชาชนเห็นว่าเรื่องดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับตนเองก็มักจะไปเกี่ยวข้องเนื่องจากตนเองก็ไม่ได้รับ ผลกระทบที่เกิดขึ้น แต่การคิดดังกล่าวเป็นสิ่งที่ผิดเนื่องจากว่าตนเองอาจจะไม่ได้รับผลกระทบโดยตรง

3. จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 -2564) ได้มีการวิเคราะห์ภาพอนาคตของประชาชนและสังคมไทยในระยะ 5 ปีข้างหน้าไว้ว่าหากยุทธศาสตร์ชาติฯ ได้รับความร่วมมือร่วมใจจากทุกภาคส่วนของสังคมไทยในการนำไปปฏิบัติจริง ประชาชนไทยจะมีความตื่นตัวต่อการทุจริตมากขึ้น มีการให้ความสนใจต่อข่าวสารและตระหนักถึงผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อประเทศมากขึ้น มีการแสดงออกซึ่งการต่อต้านการทุจริตทั้งในชีวิตประจำวันและการแสดงออกผ่านสื่อสาธารณะและสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ประชาชนในแต่ละช่วงวัยได้รับกระบวนการกล่อมเกลாதองสังคมว่าการทุจริตถือเป็นพฤติกรรมที่นอกจากจะผิดกฎหมายและทำให้เกิดความเสียหายต่อประเทศแล้วยังเป็นพฤติกรรมที่ผิดจริยธรรมไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม ประชาชนจะเริ่มเรียนรู้การปรับเปลี่ยนฐานความคิดที่ทำให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้ วัฒนธรรมทางสังคมที่มีฐานอยู่บนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะหล่อหลอมให้ประชาชนไม่กระทำการทุจริตเนื่องจากมีพื้นฐานจิตที่พอเพียงมีความละเอียดต่อการทุจริตประพฤตินิชอบ และไม่ยอมให้ผู้อื่นกระทำการทุจริตอันส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อสังคมส่วนรวม เพื่อให้ภาพอนาคตดังกล่าวสามารถบรรลุผลได้จริงหน่วยงานทุกภาคส่วนต้องให้ความสำคัญอย่างแท้จริงกับการปรับประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ประกอบกับหลักการต่อต้านการทุจริตอื่นๆ เพื่อสร้างฐานจิตจิตพอเพียงต่อต้านการทุจริตให้เกิดขึ้นเป็นพื้นฐานความคิดของปัจเจกบุคคล โดยประยุกต์หลัก "STRONG:จิตพอเพียงต้านทุจริต" ซึ่งคิดค้นโดยรองศาสตราจารย์ ดร.มาณี ไซยธีรานุวัตร ในปี พ.ศ. 2560 มาเป็นแนวทางในการพัฒนาวัฒนธรรมหน่วยงาน

คำอธิบายความหมายของ "STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต"

1) S (sufficient) : ความพอเพียง ผู้นำผู้บริหารบุคคลทุกระดับองค์กรและชุมชนน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับประยุกต์เป็นหลักความพอเพียงในการทำงาน การดำรงชีวิต การพัฒนาตนเองและส่วนรวม รวมถึงการป้องกันการทุจริตอย่างยั่งยืนความพอเพียงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์แม้ว่าจะแตกต่างกันตามพื้นฐาน แต่การตัดสินใจว่าความพอเพียงของตนเองต้องตั้งอยู่บนความมีเหตุมีผลรวมทั้งต้องไม่เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวมความพอเพียงดังกล่าวจึงเป็นภูมิคุ้มกันให้บุคคลนั้นไม่กระทำการทุจริต ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ(knowledge) และปลูกให้ตื่นรู้(realize)

2) T (transparent) : ความโปร่งใส ผู้นำผู้บริหารบุคคลทุกระดับองค์กรและชุมชนต้องปฏิบัติงานบนฐานของความโปร่งใสตรวจสอบได้ดังนั้น จึงต้องมีและปฏิบัติตามหลักปฏิบัติ ระเบียบข้อปฏิบัติกฎหมาย ด้านความโปร่งใส ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ(knowledge) และปลูกให้ตื่นรู้(realize)

3) R (realize): ความตื่นรู้ ผู้นำผู้บริหารบุคคลทุกระดับองค์กรและชุมชน มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักรู้ถึงรากเหง้าของปัญหาและภัยร้ายแรงของการทุจริตประพัตติมิชอบภายในชุมชนและประเทศความตื่นรู้จะบังเกิดเมื่อได้พบเห็นสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการทุจริตย่อมจะมีปฏิกิริยาเฝ้าระวังและไม่ยินยอมต่อการทุจริตในที่สุดซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ (knowledge) เกี่ยวกับสถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้น ความร้ายแรงและผลกระทบต่อดัชนีบุคคลและส่วนรวม

4) O (onward) : มุ่งไปข้างหน้าผู้นำผู้บริหารบุคคลทุกระดับองค์กรและชุมชน มุ่งพัฒนาและปรับเปลี่ยนตนเองและส่วนรวมให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน บนฐานความโปร่งใส ความพอเพียงและร่วมสร้างวัฒนธรรมสุจริตให้เกิดขึ้นอย่างไม่ย่อท้อ ซึ่งต้องมีความรู้ความเข้าใจ(knowledge) ในประเด็นดังกล่าว

5) N (knowledge) : ความรู้ ผู้นำผู้บริหาร บุคคลทุกระดับองค์กรและชุมชนต้องมีความรู้ความเข้าใจสามารถนำความรู้ไปใช้สามารถวิเคราะห์สังเคราะห์ประเมินได้อย่างถ่องแท้ในเรื่องสถานการณ์การทุจริต ผลกระทบที่มีต่อตนเองและส่วนรวม ความพอเพียงด้านทุจริต การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมที่มีความสำคัญยิ่งต่อการลดการทุจริตในระยะยาวรวมทั้ง ความอายไม่กล้าทำทุจริตและความไม่ทนเมื่อพบเห็นว่าการทุจริตเกิดขึ้น เพื่อสร้างสังคมไม่ทนต่อการทุจริต

6) G (generosity) : ความเอื้ออาทร คนไทยมีความเอื้ออาทรมีเมตตาหัวใจ ต่อกันบนฐานของจิตพอเพียงด้านทุจริต ไม่เอื้อต่อการรับหรือการให้ผลประโยชน์หรือต่อพวกพ้อง

4. พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

ความหมายและที่มาของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับพลเมือง

คำว่า "พลเมือง" มีความหมายในหลายแง่มุมและมีการนำไปใช้เทียบกับคำอื่นๆ อาทิ ประชากร ประชาชน ปวงชน และราษฎร ฯลฯ แต่หากพิจารณาให้ละเอียดจะสามารถทำความเข้าใจความหมายของคำต่างๆ ที่คล้ายกัน ได้ดังนี้ ประชาชน หมายความว่าคนทั่วไปคนของประเทศซึ่งไม่ใช่ผู้ปกครอง เป็นสามัญชนอยู่ภายใต้รัฐ เช่น

ประชาชนทุกคนมีหน้าที่ต้องรู้กฎหมาย ใครจะปฏิเสธว่าไม่รู้ไม่ได้ประชากร หมายถึง คนโดยทั่วไปโดยมักใช้ในกรณีพิจารณาถึงจำนวนราษฎรคำว่า "ราษฎร" เป็นคำเก่าแก่ที่มีใช้กันมานานในกฎหมายสมัยกรุงศรีอยุธยาและกฎหมายตราสามดวง ก็มีการใช้คำว่า "ราษฎร" หมายถึงคนโดยทั่วไป แต่ว่า "ราษฎร" เป็นคำที่ใช้ในช่วงสมัยรัชกาลที่ 5 เนื่องจากสังคมไทยสมัยโบราณ ประชาชนเป็นไพร่หรือทาสเกือบทั้งหมด พอมาถึงช่วงรัชกาลที่ 5 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการบริหารราชการแผ่นดินครั้งใหญ่และได้ทำการเลิกทาสเลิกไพร่ทำให้ประชาชนเหล่านั้นกลายเป็นราษฎรหรือเสรีชนที่ไม่ต้องเป็นข้ารับใช้มูลนายและมีสถานะทางกฎหมายเท่าเทียมกันจึงเรียกอดีตไพร่ทาสขุนนาง รวมทั้งชนชั้นใหม่ๆ ว่า "ราษฎร" ในความหมายของผู้ที่ต้องเสียภาษีให้กับรัฐและต้องปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมืองเช่นเดียวกันหมด

ปัจจุบันคำว่าราษฎรและประชาชนมีความหมายเกือบจะเหมือนกัน แต่ประชาชนสื่อถึงการเป็นเจ้าของประเทศ และเจ้าของอำนาจอธิปไตย มากกว่าราษฎรส่วนราษฎรมีนัยของคนที่เสียเปรียบคนที่ด้อยกว่าอยู่ด้วยและมีนัยความหมายเป็นทางการน้อยกว่าคำว่าประชาชนเช่นแม้เราจะเป็นราษฎรธรรมดา แต่ถ้าผู้บริหารประเทศคดโกงฉ้อราษฎ์บังหลวงเราก็ต้องไปคัดค้าน ที่ผ่านมาข้าราชการมักจะกดขี่ราษฎรดังนั้นราษฎรแปลว่า คนของรัฐเดิมหมายถึงสามัญชน คือคนที่ไม่ใช่ขุนนาง โดยทั่วไปมักหมายถึงคนธรรมดา หมูคนที่มิใช่ข้าราชการพลเมือง คำว่า "พลเมือง" เกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อเกิดการปฏิวัติใหญ่ในฝรั่งเศส เริ่มต้นเมื่อปี ค.ศ. 189 ชาว ฝรั่งเศสลุกฮือกันขึ้นมาล้มล้างระบอบการปกครองของพระเจ้าหลุยส์ที่ 16 ล้มล้างระบบชนชั้นต่างๆ ณะนั้นได้แก่ พระราชวงศ์ ขุนนาง ข้าราชการสมณะ นักพรตนักบวชและไพร่ประกาศความเสมอภาคของชาวฝรั่งเศสทุกคน

สำหรับประเทศไทย คำว่า "พลเมือง" น่าจะถูกนำมาใช้สมัยหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 เนื่องจากผู้นำคณะราษฎรบางท่านเคยเรียนที่ประเทศฝรั่งเศสจึงได้นำเอาคำนี้มาใช้ไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับถาวร ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2475 ต่อมากลายเป็นวิชาบังคับที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจะต้องเรียนควบคู่กับวิชาศีลธรรมกลายเป็นวิชา "หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม" ในส่วนที่เป็นหน้าที่พลเมืองก็ลอกมาจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ฉบับปี 2475 เรื่อยมาจนถึงรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2561 และเลิกใช้เมื่อจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ทำการรัฐประหารเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2500 แต่วิชาหน้าที่พลเมืองก็ยังคงเรียนและสอนกันต่อมาอีกหลาย

ปีจึงเลิกไปพร้อมๆ กับคำว่า"พลเมือง" โดยต่อมาก็ใช้คำว่า "ปวงชน" แทน คำว่าราษฎรคงเป็นการใช้แทนคำว่า "ประชาชน"

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี มีแนวทางดังนี้ ญัฐนันท์ ศิริเจริญ(2555) ได้กล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยควรมีแนวทางการปฏิบัติตน ดังนี้

- ด้านสังคม ได้แก่

- 1) การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
- 2) การรับฟังข้อคิดเห็นของผู้อื่น
- 3) การยอมรับเมื่อผู้อื่นมีเหตุผลที่ดีกว่า
- 4)การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์
- 5)การเคารพระเบียบของสังคม
- 6) การมีจิตสาธารณะ คือ เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมและรักษาสาธารณสมบัติ

- ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่

- 1) การประหยัดและอดออมในครอบครัว
- 2) การซื่อสัตย์สุจริตต่ออาชีพที่ทำ
- 3) การพัฒนางานอาชีพให้ก้าวหน้า
- 4)การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
- 5)การสร้างงานและสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมไทยและสังคมโลก
- 6) การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดีมีความซื่อสัตย์ยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ดีต่อชาติเป็นสำคัญ

- ด้านการเมืองการปกครอง ได้แก่

- 1) การเคารพกฎหมาย
- 2) การรับฟังข้อคิดเห็นของทุกคนโดยอดทนต่อความขัดแย้งที่เกิดขึ้น
- 3) การยอมรับในเหตุผลที่ดีกว่า
- 4)การซื่อสัตย์ต่อหน้าที่โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน
- 5)การกล้าเสนอความคิดเห็นต่อส่วนรวมกล้าเสนอตนเองในการทำหน้าที่สมาชิก

สภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา

- 6) การทำงานอย่างเต็มความสามารถเต็มเวลา

จากการศึกษาหลักสูตรการด้านทฤษฎีการศึกษาเกิดขึ้นจากการต้องการสร้างวัฒนธรรมไม่ยอมรับและการไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งได้จัดการเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นปฐมวัย – อุดมศึกษา เพื่อเป็นกระบวนการที่จุดประกายให้เกิดสังคมต่อต้านการทุจริต ในชั้นประถมศึกษามีจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนสามารถแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ส่วนตน การมีจิตพอเพียง การละอายและไม่ทนต่อการทุจริตและการเป็นพลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเชื่อว่าบุคคลที่มีคุณลักษณะ

ดังกล่าวจะเป็นผู้ที่ต่อต้านการทุจริต ซึ่งนอกจากการต่อต้านการทุจริตโดยการจัดการเรียนรู้ก็ได้มี นักวิชาการที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตในประเด็นต่างๆอย่างหลากหลาย ดังต่อไปนี้

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต

เกรียงศักดิ์ โชควรรกุล (2561) ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันด้วยการ สร้างค่านิยมของกลุ่มนักศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่านิยมและทัศนคติของ นักศึกษาที่มีต่อการทุจริต และเพื่อศึกษากลยุทธ์ในการสร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริต โดยการ สัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผลการศึกษา มีดังนี้ ค่านิยมและทัศนะของกลุ่ม นักศึกษาที่มีต่อการทุจริต ได้แก่ 1) การเอาเปรียบผู้อื่นเพื่อแสวงหาประโยชน์พบว่านักศึกษายอมรับ ได้เนื่องจากไม่มีผลต่อตนเองและครอบครัวโดย 2) การรับสินบน นักศึกษามีความคิดเห็นว่าการรับ สินบนเป็นเรื่องปกติโดยเป็นค่านิยมที่ช่วยให้การติดต่อกับทางราชการเกิดความรวดเร็ว ผลการศึกษา กลยุทธ์ในการสร้างค่านิยมการต่อต้านการทุจริตและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต พบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริตอยู่ในระดับน้อยโดยคิดว่าเป็นเรื่องไกลตัว หลังจากให้นักศึกษาเข้าร่วมโครงการพบว่า มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการทุจริตมากขึ้นและพร้อมที่จะ ร่วมมือในการต่อต้านการทุจริตในสังคมไทย

อาศนาฏ กันทา(2559) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการ ต่อต้านการคอร์รัปชันในลาตินอเมริกา: กรณีศึกษาประเทศคอสตาริกา ชิลี บราซิล อาร์เจนตินา และ อุรุกวัย งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างและลักษณะขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการ คอร์รัปชันของประเทศในกลุ่มลาตินอเมริกา จำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศคอสตาริกา ประเทศ ชิลี ประเทศบราซิล ประเทศอาร์เจนตินา และประเทศอุรุกวัย โดยใช้แนวคิดการจัดรูปแบบโครงสร้าง องค์กรในการวิเคราะห์ จากการศึกษาพบว่า โครงสร้างขององค์กร การคัดเลือกบุคลากร อำนาจ หน้าที่ขององค์กร กลไกในการบังคับใช้กฎหมาย งบประมาณขององค์กร ความมุ่งมั่นของรัฐบาลใน การแก้ไขปัญหา การตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ตลอดจน ช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลของประชาชน และบทบาทของสื่อในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร เป็น สาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในการปราบปรามการทุจริตในแต่ละประเทศ ซึ่งเป็นผลให้ ค่าคะแนนความโปร่งใสที่แต่ละประเทศได้รับจากการจัดอันดับขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ แตกต่างกัน

กรองกาญจน์ วิวัฒน์วิศวกร (2559) ศึกษาเรื่อง การทดสอบที่มีจำนวนผู้เข้าสอบจำนวนมาก มักเกิดปัญหาการทุจริตในการสอบซึ่งทำให้ลดความน่าเชื่อถือในผลการสอบ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัย ระยะห่างกระดาษคำตอบและเวลาในการมองข้อสอบมีผลต่อความผิดพลาดในการลอกข้อสอบอย่างมี นัยสำคัญ และความสัมพันธ์ระหว่างความผิดพลาดในการลอกข้อสอบกับดัชนีความยากของงาน

สามารถอธิบายถึงความสามารถในการลอกข้อสอบ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ประกอบการวางแผน โต้ะสอบหรือกำหนดจำนวนผู้คุมสอบต่อไป นอกจากนี้ยังเป็นการประยุกต์ใช้แนวคิด Speed and Accuracy Trade-off กับความสามารถในการรับรู้ด้วยการมองของมนุษย์ ซึ่งสามารถนำไปใช้ออกแบบสถานงานต่างๆ โดยคำนึงถึงผู้ใช้งาน ให้มีประสิทธิภาพในการทำงานที่เพิ่มขึ้นได้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การศึกษาเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตโดยส่วนใหญ่ นักวิจัยศึกษาจากการสัมภาษณ์และการสังเกตแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้ทราบแนวทางในการต่อต้านการทุจริตในสภาพจริง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการต่อต้านการทุจริตที่นักวิชาการการศึกษาพบว่า กระบวนการทางกฎหมายและการให้ความรู้แก่ประชาชนช่วยในการต่อต้านการทุจริตในสังคมได้ อย่างไรก็ตามยังขาดการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวัดการต่อต้านการทุจริตในสังคมซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางในการสร้างเครื่องมือดังกล่าวในลำดับต่อไป

ตอนที่ 3 มโนทัศน์เกี่ยวกับการวัดทางจิตวิทยาและการพัฒนาแบบวัด

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องใน 5 ประเด็น คือ 1) ธรรมชาติของแบบวัดทางจิตวิทยา 2) การพัฒนาแบบวัดทางจิตวิทยา 3) การพัฒนาแบบวัดเชิงสถานการณ์ 4) การสร้างเกณฑ์ปกติและการแปลผล 5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบวัดเชิงสถานการณ์

3.1 ธรรมชาติของแบบวัดทางจิตวิทยา

ศิริชัย กาญจนวาสี (2556)กล่าวถึง การวัดทางจิตวิทยาและการศึกษาว่ามีธรรมชาติที่สำคัญ ดังนี้

1) เป็นการวัดหรือสังเกตทางอ้อม (Indirect observation) ในการวัดต้องอาศัยสิ่งเร้า หรือ ตัวกระตุ้นซึ่งอาจใช้ข้อความหรือข้อสอบ เพื่อให้บุคคลสนองตอบออกมาเป็นข้อเขียนหรือคำพูด หรือ พฤติกรรมที่สังเกตได้ สำหรับนำไปแปลความหมายถึงสิ่งที่มุ่งวัดนั้น

2) การวัดหรือสังเกตแต่ละครั้งเป็นการรวบรวมข้อมูลเพียงบางส่วนของพฤติกรรม หรือ กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ของพฤติกรรมไม่สามารถวัดพฤติกรรมได้ทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้จึงเป็นการรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวแทน (Representative) ของสิ่งที่ต้องการวัดทั้งหมด

3) ผลที่ได้จากการวัดเป็นคุณลักษณะใน เชิงสัมพัทธ์ (Relative) หรือเปรียบเทียบค่าตัวเลขที่ได้ยังมีใช้เป็นค่าสมบูรณ์ในตัวเองจึงต้องนำไปเปรียบเทียบกับผลการวัดของบุคคลอื่น หรือเกณฑ์มาตรฐานที่ กำหนดไว้

4) การวัดมีความคลาดเคลื่อน (Error) เกิดขึ้นเสมอการวัดจึงต้องใช้ทฤษฎีการวัดที่ดี พัฒนา เครื่องมือที่มีคุณภาพ เพื่อลดความคลาดเคลื่อนของการวัดให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด

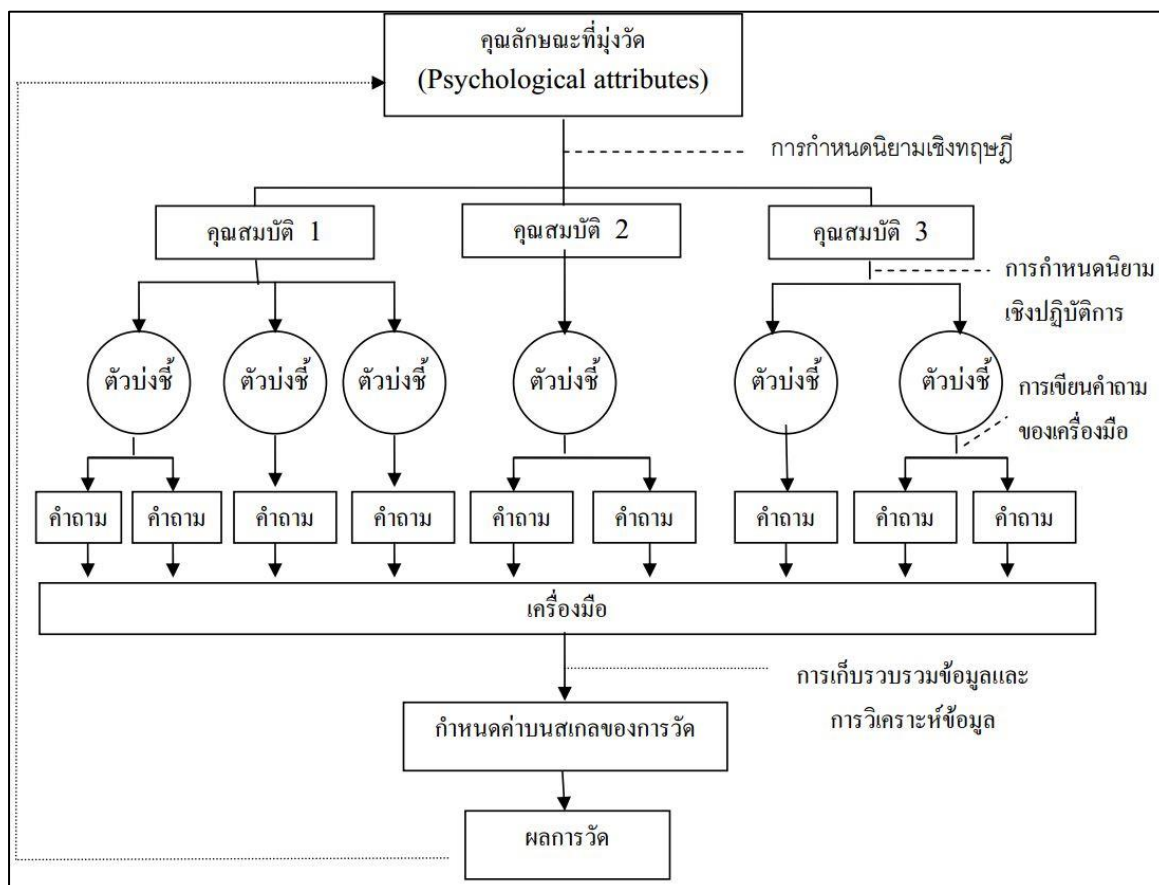
แนวคิดของการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคล

จากธรรมชาติของการวัดดังกล่าวการวัดค่าของคุณลักษณะภายในบุคคล หรือคุณลักษณะใดๆ ก็ตามผู้วัดจะต้องมีความเข้าใจที่ชัดเจนสิ่งที่มีงวัดคืออะไร และควรวัดสิ่งนั้นอย่างไร สิ่งที่มีงวัดคืออะไร จำเป็นต้องอาศัยแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของสิ่งที่มีงวัด เพื่อเชื่อมโยงมโนทัศน์ของสิ่งนั้นสู่รูปธรรมของข้อมูลหลักฐานที่ต้องการเก็บรวบรวม สำหรับบ่งชี้คุณลักษณะที่มีงวัดนั้น

ควรวัดสิ่งนั้นอย่างไร จะต้องพิจารณาว่าควรใช้เครื่องมืออะไร รูปแบบคำถามชนิดใด จึงจะสอดคล้องกับคุณลักษณะที่มีงวัดและเหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลหลักฐานที่น่าเชื่อถือ สมมติว่าผู้วัดต้องการวัดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผู้วัดจะต้องสามารถสร้างภาวะสันนิฐานของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โดยอาจให้คำนิยามเชิงทฤษฎี (Theoretical definition) ว่า ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นความคิดใหม่แปลกที่เข้าทำซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ลักษณะได้แก่

ความคล่องแคล่ว ทางความคิด ความหลากหลายทางความคิดและความใหม่ทางความคิด จากนั้นผู้วัดจึงกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ (Operational definition) ของแต่ละคุณลักษณะในรูปของพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้และร่างคำถามตามพฤติกรรมที่เป็นตัวบ่งชี้ของแต่ละคุณลักษณะที่มีงวัด เพื่อสร้างเป็นเครื่องมือไปใช้สังเกตพฤติกรรมในสถานการณ์มาตรฐานเพื่อนำข้อมูลเชิงพฤติกรรมที่สังเกตได้ไปทำการวิเคราะห์และสรุปผลถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่มีงวัดนั้นดังกรอบแนวคิดของการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคลที่แสดงในภาพที่ 2

(ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556)

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดของการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคล

เครื่องมือที่นิยมใช้ในการวัดทางการศึกษาและจิตวิทยาได้แก่ แบบสอบ (Test) และ แบบวัด (scale) อันเป็นชุดของคำถามที่ใช้เป็นสื่อกระตุ้นให้ผู้ตอบทำการตอบสนอง สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างพฤติกรรมซึ่งเป็นตัวแทนมวลคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ของสิ่งที่มุ่งวัด ข้อมูลจากการตอบสนองจะถูกนำมาตรวจให้คะแนนตามสเกลที่กำหนดไว้เป็นกฎเกณฑ์ ผลจากการวัดจึงทำให้ได้ค่าเชิงปริมาณของคุณลักษณะที่ต้องการวัดนั้นการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคลดังกล่าวจะมีความเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อผู้วัดมีแนวคิดหรือทฤษฎีทางจิตวิทยาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ต้องการวัดและมีกรอบแนวคิดหรือทฤษฎีการทดสอบเพื่อทำการวัดคุณลักษณะนั้นจึงจะสามารถสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปอ้างอิงถึงค่าของคุณลักษณะนั้น

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า ธรรมชาติของการวัดทางจิตวิทยาเป็นการวัดโดยอ้อมต้องอาศัยสิ่งเร้าที่อาจเป็นข้อความหรือข้อสอบเพื่อให้บุคคลตอบสนองเป็นข้อเขียนหรือคำพูดซึ่งในการวัดมีความเข้าใจที่ชัดเจนสิ่งที่มุ่งวัดคืออะไร และควรวัดสิ่งนั้นอย่างไร สิ่งที่ยึดมั่นคืออะไร จำเป็นต้องอาศัย

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของสิ่งที่มีงูวัด เพื่อเชื่อมโยงมโนทัศน์ของสิ่งนั้นสู่รูปธรรมของข้อมูลหลักฐานที่ต้องการเก็บรวบรวม สำหรับบ่งชี้คุณลักษณะที่มีงูวัดนั้น

3.2 การพัฒนาแบบวัดทางจิตวิทยา

การสร้างเครื่องมือ ซึ่งมีขั้นตอนสำคัญดังนี้

1) กำหนดนิยาม และพฤติกรรมชี้วัดของคุณลักษณะที่มีงูวัดการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคลได้อย่างเหมาะสมนั้น ผู้วัดจำเป็นต้องมีแนวคิดที่ชัดเจนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่มีงูวัดโดยมีการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมชี้วัดที่ครอบคลุมคุณลักษณะนั้น

2) ออกแบบการสร้างเครื่องมือ ในการออกแบบการสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะภายในของบุคคลนั้น ผู้วัดจะต้องคัดเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับใช้เก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้ข้อเท็จจริงหรือหลักฐานตามพฤติกรรมชี้วัดรวมทั้งกำหนดแนวทางของคำถามคำตอบ และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ชัดเจน

2.1) เลือกประเภทของเครื่องมือ

ผู้วัดจะต้องเลือกประเภทเครื่องมือที่เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของคุณลักษณะที่มีงูวัดโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและความถูกต้องของข้อมูล

2.2) กำหนดรูปแบบของคำถาม รูปแบบของคำตอบและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่สอดคล้องกับประเภทของเครื่องมือ

3) ลงมือสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือสร้างเครื่องมือตามแนวทางที่ออกแบบไว้ดังนี้

3.1) ร่างข้อคำถาม

ร่างคำชี้แจงในการตอบร่างข้อคำถามครอบคลุมรายการพฤติกรรมชี้วัดที่ออกแบบไว้รวมทั้งวิธีการตอบคำถาม

3.2) ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ

นำร่างเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญ(ไม่ควรต่ำกว่า5คน) ทำการตรวจสอบความตรงตามจุดประสงค์ของรายการข้อคำถาม (Item Objective Congruence : IOC) คำถามรายข้อควรมีดัชนีความตรงไม่ต่ำกว่า0.80 และทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3) ทดลองใช้และวิเคราะห์คุณภาพ

นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (ไม่ควรต่ำกว่า30 คน) ที่ใกล้เคียงกับกลุ่มบุคคลที่จะใช้จริง เพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ค่าที่ได้ไม่ควรต่ำกว่า.60ถ้าจะให้ดีควรมีค่าเข้าใกล้ 1.00หรือ มีค่าตั้งแต่0.70ขึ้นไปตลอดจนควรวิเคราะห์ค่าความตรงด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อยืนยันความตรงเชิงโครงสร้างหรือความตรงเชิงทฤษฎี

(Construct Validity) ของเครื่องมือในกรณีที่เครื่องมือมีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์จะต้องปรับปรุงแก้ไขจนมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่พึงประสงค์

4) นำเครื่องมือไปใช้จริง

เครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญและการวิเคราะห์คุณภาพตามเกณฑ์แล้วสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวัดและประเมินคุณลักษณะภายในของบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปเครื่องมือใดก็ตามเมื่อผ่านการใช้ไประยะหนึ่งแล้ว ควรมีการตรวจสอบคุณภาพซ้ำเป็นระยะๆ เพื่อพัฒนาให้เป็นเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานยิ่งขึ้นไป

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า การพัฒนาแบบวัดทางจิตวิทยาประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้
1) การกำหนดนิยามและพฤติกรรมชีวิตคุณลักษณะที่มุ่งวัด 2) การออกแบบการสร้างเครื่องมือ
3) การลงมือสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ 4) การนำเครื่องมือไปใช้จริง

3.3 การพัฒนาแบบวัดเชิงสถานการณ์

แบบวัดเชิงสถานการณ์ หมายถึง การสร้างสถานการณ์เพื่อจำลองเรื่องราวต่างๆ ขึ้นมาจะอยู่รูปภาพหรือเรื่องราว และเขียนคำถามเกี่ยวกับข้อความนั้นเพื่อให้ผู้สอบพิจารณาตนเองว่าเมื่ออยู่ในสถานการณ์นั้นจะมีความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ ตัดสินใจหรือมีพฤติกรรมอย่างไร

ขั้นตอนการพัฒนาแบบวัดเชิงสถานการณ์ มีดังนี้

กมล ภูประเสริฐ (2532) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการพัฒนาแบบวัดเชิงสถานการณ์ว่าประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) เลือกสถานการณ์ โดยพิจารณาพฤติกรรมที่ต้องการนั้น นักเรียนจะแสดงออกมาอย่างไรบ้าง
- 2) แต่งสถานการณ์ โดยนำสถานการณ์ที่เลือกมาแต่งเป็นเรื่องราวที่บุคคลในสถานการณ์นั้นปฏิบัติคล้อยตามหรือขัดแย้งกับจริยธรรมแล้วถามความคิดเห็นเป็นตัวเลือก
- 3) แต่งตัวเลือกให้ตัวเลือกเป็นข้อความที่แสดงถึงความรู้สึกหรือความคิดเห็นที่แสดงขึ้นของความรู้สึก

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปขั้นตอนในการสร้างแบบวัดเชิงสถานการณ์ได้ ดังนี้ 1) เลือกสถานการณ์ 2) แต่งสถานการณ์และ 3) แต่งตัวเลือกเป็นข้อความที่แสดงถึงความรู้สึกหรือความคิดเห็น

3.4 การสร้างเกณฑ์และแปลผล

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539) กล่าวว่า เกณฑ์ปกติ (Norms) หมายถึง ข้อเท็จจริงทางสถิติที่บรรยายการแจกแจงของคะแนนจากประชากรที่นิยามไว้และเป็นคะแนนตัวที่จะบอกระดับความสามารถของผู้สอบว่าอยู่ระดับใดของกลุ่มประชากร

3.4.1 การสร้างเกณฑ์ปกติจึงต้องคำนึงถึงหลัก 3 ประการ ดังนี้

1. ความเป็นตัวแทนที่ดี การสุ่มตัวอย่างของประชากรโดยอาศัยความน่าจะเป็นทำได้หลายวิธี เช่น สุ่มแบบธรรมดา สุ่มแบบแบ่งชั้น สุ่มแบบเป็นระบบ หรือสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม ทั้งนี้ต้องเลือกสุ่มตามความเหมาะสมโดยการพิจารณาประชากรเป็นต้นสำคัญ ถ้าประชากรมีลักษณะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันไม่มีคุณสมบัติอะไรแตกต่างกัน ใช้วิธีสุ่มแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) แต่ถ้าระหว่างประชากรกับกลุ่มย่อยมีลักษณะแตกต่างกัน เช่น ขนาดของโรงเรียนต่างกัน จะต้องใช้วิธี สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) คือสุ่มมาจากประชากรทุกกลุ่มย่อย ในทางตรงกันข้าม ถ้าระหว่างประชากรกลุ่มย่อยมีลักษณะเหมือนกัน เช่น นักเรียนในแต่ละห้องเรียน ซึ่งแบ่งคละระหว่างเด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อน การแบบนี้ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) คือสุ่มเพียงบางกลุ่มจากประชากรกลุ่มย่อย ทั้ง 3 วิธีนี้ใช้ในการสุ่มเพื่อสร้างเกณฑ์ ปกติมากที่สุด

2. มีความเที่ยงตรง ในที่นี้หมายถึงการนำคะแนนดิบไปเทียบกับเกณฑ์ปกติที่ทำไว้แล้วสามารถแปลความหมายได้ตรงกับความเป็นจริง เช่น นักเรียนคนหนึ่งสอบวิชาคณิตศาสตร์ได้ 20 คะแนน ตรงกับคะแนนที่ 50 แปลว่า มีความสามารถปานกลาง ความเป็นจริงจะเป็นเช่นนั้นจริงหรือไม่ ดังนั้นความสอดคล้องของคะแนนการสอบกับเกณฑ์ปกติตามความเป็นจริง จึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมาก

3. มีความทันสมัย เกณฑ์ปกตินั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของประชากรกลุ่มนั้น การพัฒนาคนมีอยู่ตลอดเวลา เทคโนโลยี สภาพแวดล้อม อาหารการกิน สิ่งเหล่านี้ จะช่วยให้คนเก่งดังนั้นเกณฑ์ปกติที่เคยศึกษาไว้นานแล้วหลายปี อาจมีความผิดพลาดจากความเป็นจริงจำเป็นต้องสร้างขึ้นใหม่ให้ทันสมัย โดยทั่วไปแล้วเกณฑ์ปกติควรเปลี่ยนทุก ๆ 5 ปี

3.4.2 ชนิดของเกณฑ์ปกติ เกณฑ์ปกติแบ่งชนิดได้ตามลักษณะของประชากรและตามลักษณะของการใช้สถิติการเปรียบเทียบ ดังนี้

3.4.2.1 การแบ่งชนิดของเกณฑ์ปกติตามลักษณะของประชากร ได้แก่

1) เกณฑ์ปกติระดับชาติ (National norms) ต้องใช้ประชากรทั่วประเทศ เช่น เกณฑ์ปกติของวิชาคณิตศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก็ต้องสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั่วประเทศ หรือสุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมทั่วประเทศ จำนวนนักเรียนที่จะต้องสอบจึงมีมากมาย

2) เกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่น (Local norms) เป็นการสร้างเกณฑ์ปกติระดับเล็กลงมา เช่น ระดับจังหวัด หรือระดับอำเภอ เป็นประโยชน์ในการเปรียบเทียบคะแนนของผู้สอบกับคนทั้งจังหวัดหรืออำเภอ

3) เกณฑ์ปกติของโรงเรียน (School norms) โรงเรียนบางแห่งมีขนาดใหญ่ นักเรียนแต่ละชั้นมีจำนวนมาก เวลาสร้างข้อสอบแต่ละวิชาแต่ละระดับชั้นได้มีมาตรฐานแล้วจะสร้างเกณฑ์ปกติ

ของโรงเรียนตนเองก็ได้ กรณีสร้างเกณฑ์ปกติของโรงเรียนเดียวหรือกลุ่มโรงเรียนในเครือ เรียกว่า เกณฑ์ปกติของโรงเรียน ใช้ประเมินเปรียบเทียบกับนักเรียนแต่ละคนกับนักเรียนสวนรวมของโรงเรียน และใช้ประเมินการพัฒนาของโรงเรียนได้ด้วย โดยดูได้จากการศึกษาแต่ละปีว่า เติบโตหรือด้อยกว่าปีที่ สร้างเกณฑ์ปกติเอาไว้

3.4.2.2 การแบ่งชนิดของเกณฑ์ปกติตามลักษณะของการใช้สถิติการเปรียบเทียบได้แก่

1. เกณฑ์ปกติเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile norms) เกณฑ์ปกติแบบนี้สร้างจาก คะแนนดิบที่มาจากประชากรหรือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดี แล้วดำเนินการตามวิธีการสร้าง เกณฑ์ปกติทั่วไป เมื่อหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์เสร็จก็หยุดแค่เกณฑ์ปกติแบบนี้เป็นคะแนนจัดอันดับเท่านั้น จะนำไปบวกลบกันไม่ได้ แต่สามารถเทียบและแปลความหมายได้ เช่น เด็กคนหนึ่งสอบได้ 25 คะแนน ไปเทียบกับเกณฑ์ปกติตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 8 แสดงว่าถ้ามีคนอื่นเข้าสอบ 100 คน เขามี ความสามารถเหนือคนอื่น 80 คน (เขาด้อยกว่าคนอื่นเพียง 20 คน)

2. เกณฑ์ปกติคะแนนที (T-score norms) นิยมใช้กันมากเพราะเป็นคะแนนมาตรฐาน สามารถบวกลบและเฉลี่ยได้ มีค่าเหมาะสมในการแปลความหมาย คือมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 100 มีคะแนน เฉลี่ย 50 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10 เรียกคะแนนชนิดนี้ว่า คะแนน T ปกติ (Normalized T-Score) และเนื่องจากเป็นคะแนนที่นิยมใช้กันมาก ดังนั้นจะเสนอหลักการสร้างในตอนต่อไป

3. เกณฑ์ปกติตามอายุ (Age norms) แบบทดสอบมาตรฐานบางอย่างหาเกณฑ์ ปกติตามอายุ เพื่อดูพัฒนาการในเรื่องเดียวกันว่า อายุต่างกันจะมีพัฒนาการอย่างไร หรืออายุเท่ากัน จะมีพัฒนาการต่างกันหรือไม่ การสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ปัญหาและความถนัดนิยามหาเกณฑ์ปกติ โดยวิธีนี้ ส่วนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จะหาเฉพาะแบบทดสอบวิชาที่เป็นพื้นฐานจริง ๆ เช่น ภาษา และคณิตศาสตร์ เป็นต้น

4. เกณฑ์ปกติตามระดับชั้น (Grade norms) เป็นการหาเกณฑ์ปกติตามระดับชั้น เรียนในโรงเรียน แบบทดสอบที่จะทำเกณฑ์ปกติชนิดนี้ได้ต้องเป็นเนื้อหาเดียวกัน วิชาที่นิยมสร้าง เกณฑ์ปกติชนิดนี้มักจะเป็นวิชาพื้นฐาน เช่น คณิตศาสตร์เบื้องต้น แบบทดสอบต้องวัดความรู้ ความสามารถที่ค่อนข้างกว้าง เช่น คณิตศาสตร์ก็ให้กลุ่มตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วหาดูว่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะได้ที่คะแนน ปีที่ 2 จะได้ที่คะแนน ไปเรื่อย ๆ จนถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 จะได้ที่คะแนน ก็จะเป็นเกณฑ์ปกติของชั้นนั้น ๆ

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปแนวทางการสร้างเกณฑ์และแปลผล ต้องคำนึงถึงลักษณะ 3 ประการได้แก่ 1) ความเป็นตัวแทนที่ดี การสุ่มตัวอย่างของประชากรโดยอาศัยความน่าจะเป็นทำได้ หลายวิธี 2) ความเที่ยงตรง สามารถแปลผลได้ตามลักษณะที่แท้จริงของนักเรียน 3) ความทันสมัย ตามบริบทของสังคมในสมัยนั้น ซึ่งมีนักวิจัยหลายท่านใช้แบบวัดเชิงสถานการณ์ในการศึกษา คุณลักษณะต่างๆ ดังงานวิจัยต่อไปนี้

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบวัดเชิงสถานการณ์

คณิตพันธุ์ ทองสืบสาย (2552) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อสร้างแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต 2) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต และ 3) เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติวิสัย (norms) สำหรับใช้กับแบบวัดความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตชั้นปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1307 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดความฉลาดทางสังคมประกอบด้วยแบบวัดชนิดมาตราประมาณค่า มีรูปแบบการตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ และแบบวัดสถานการณ์มีรูปแบบการตอบเป็นตัวเลือก จำนวน 3 ตัวเลือก โดยแบบวัดทั้ง 2 ชนิด มีเนื้อหาครอบคลุมองค์ประกอบของความฉลาดทางสังคมซึ่งประกอบด้วย 2 ด้าน และ 8 ตัว และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์หาค่าความสามารถในการจำแนก และค่าความเที่ยงของแบบวัดความฉลาดทางสังคมโดยใช้โปรแกรม B-Index และ SPSS for Windows และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ด้วยโปรแกรม LISREL ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. ผลการสร้างแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต พบว่า ได้แบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบวัดความฉลาดทางสังคมชนิดมาตราประมาณค่า มีจำนวนข้อคำถาม 59 ข้อ และแบบวัดความฉลาดทางสังคมชนิดสถานการณ์ มีจำนวนข้อคำถาม 43 ข้อ

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต พบว่า แบบวัดความฉลาดทางสังคมชนิดมาตราประมาณค่า มีค่าความสามารถในการจำแนก 0.68-8.66 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าความเที่ยงของแบบวัดแยกแต่ละองค์ประกอบพบว่า ด้านการตระหนักรู้ทางสังคม มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.76 ส่วนด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.79 และเมื่อพิจารณาทั้งฉบับ พบว่า มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ 0.86 ส่วนแบบวัดความฉลาดทางสังคมชนิดสถานการณ์ มีค่าความสามารถในการจำแนกอยู่ระหว่าง 0.00-10.77 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าความเที่ยงของแบบวัดแยกแต่ละองค์ประกอบพบว่า ด้านการตระหนักรู้ทางสังคม มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.73 ส่วนด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.83 และเมื่อพิจารณาทั้งฉบับ พบว่า มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ 0.87 เมื่อรวมข้อคำถามจากแบบวัดทั้งสองฉบับ พบว่ามีความเที่ยงรวมทั้งสองฉบับ เท่ากับ 0.90 และแบบวัดความสามารถมีความตรงเชิงโครงสร้างจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง 3. การสร้างเกณฑ์ปกติในการแปลความหมายคะแนนโดยการแปลงเป็นคะแนนมาตรฐานที่ พบว่าแบบวัดความฉลาดทางสังคมชนิดมาตราประมาณค่ามีคะแนนมาตรฐานที่อยู่ในช่วง T16-T82 แบบวัด

ความฉลาดทางสังคมชนิดสถานการณ์มีคะแนนมาตรฐานที่อยู่ในช่วง T16-T84 และเมื่อพิจารณาแบบวัดความฉลาดทางสังคมทั้งสองชนิด พบว่า มีคะแนนมาตรฐานที่อยู่ในช่วง T16-T84

กรณีชลิตา ชัยสุวรรณ (2555) ศึกษา เรื่อง การเปรียบเทียบคุณสมบัติทางจิตมิติระหว่างแบบวัดฉบับสั้นที่พัฒนาจากวิธีที่ต่างกัน : การศึกษาแบบวัดความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อพัฒนาแบบวัดฉบับสั้นของแบบวัดความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคชนิดแบบวัดสถานการณ์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีความยาวและวิธีการคัดเลือกที่ต่างกัน และ 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณสมบัติทางจิตมิติของแบบวัดฉบับสั้นของแบบวัดความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคชนิดแบบวัดสถานการณ์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่พัฒนาจากวิธีที่ต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2555 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 675 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคชนิดแบบวัดสถานการณ์ที่ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS LISREL และ MULTILOG ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. แบบวัดฉบับสั้นที่พัฒนาขึ้นเป็นแบบวัดชนิดสถานการณ์ มี 3 ตัวเลือก พัฒนามาจากแบบวัดต้นฉบับที่มีจำนวน 24 ข้อ โดยใช้วิธีการคัดเลือกข้อคำถาม 3 วิธี ได้แก่ การพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบ

การพิจารณาดัชนีจำแนกรายข้อตามทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบด้วยการพิจารณาค่า a และการพิจารณาดัชนีจำแนกรายข้อตามทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิมด้วยการพิจารณาค่า corrected item-total correlation แต่ละวิธีการคัดเลือกมีความยาว 3 รูปแบบได้แก่ 8, 12 และ 16 ข้อ ดังนั้นจึงได้แบบวัดฉบับสั้นที่พัฒนาด้วยวิธีต่างกัน 9 ฉบับ โดยมีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.71 ถึง 0.79 โมเดลการวัดของแบบวัดฉบับสั้นทุกฉบับมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดีหรือมีความตรงเชิงโครงสร้างในระดับดี (GFI มีค่าระหว่าง 0.98 ถึง 1.00, AGFI มีค่าระหว่าง 0.97 ถึง 0.99, RMR มีค่าระหว่าง 0.011 ถึง 0.027 และค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) มีค่าระหว่าง 0.72 ถึง 1.30) แบบวัดฉบับสั้นทุกฉบับมีค่าฟังก์ชันสารสนเทศสูงสำหรับผู้ที่มีระดับความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคค่อนข้างต่ำ ($-2.00 \leq \theta \leq 0$) 2. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพ สำหรับแบบวัดฉบับสั้นความยาว 8 ข้อ พบว่า วิธีพิจารณาค่า corrected item-total correlation มีความเที่ยงสูงสุดและมีประสิทธิภาพสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุด วิธีพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีความตรงเชิงโครงสร้างดีที่สุดสำหรับแบบวัดฉบับสั้นความยาว 12 ข้อ พบว่า วิธีพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ วิธีพิจารณาค่า a และวิธีพิจารณาค่า corrected item-total correlation มีความเที่ยงเท่ากัน วิธีพิจารณาค่า a และวิธีพิจารณาค่า corrected item-total correlation โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดีที่สุดและมีประสิทธิภาพสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุด และสำหรับแบบวัดฉบับสั้นความยาว 16 ข้อ พบว่า วิธีพิจารณาค่า a และวิธีพิจารณาค่า corrected item-total correlation มีความเที่ยงสูงสุดและโมเดล

มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สุด วิธีพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ วิธีพิจารณาค่า a และวิธีพิจารณาค่า corrected item-total correlation มีประสิทธิภาพสัมพัทธ์เฉลี่ยเท่ากัน

ภาณุภัทร ลิ้มจำริญ (2551) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ 1) เพื่อสร้างชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่สร้างขึ้น และ 3) เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติวิสัยระดับชาติ (national norms) สำหรับใช้กับชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่สร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 987 คน และครูประจำชั้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบด้วย แบบวัดสถานการณ์มีรูปแบบการตอบเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก และแบบประเมินพฤติกรรมมีรูปแบบการตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยเครื่องมือทั้ง 2 ชุด เนื้อหาครอบคลุมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 9 ด้าน คือ ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความประหยัด ความเมตตากรุณา ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความกตัญญูต่อบิดา ความอดทนอดกลั้น ความภูมิใจในความเป็นไทย และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์หาค่าความสามารถในการจำแนก และค่าความเที่ยงของชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้โปรแกรม B - Index และ SPSS for Windows และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ด้วยโปรแกรม LISREL ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าสัดส่วนความตรงเชิงเนื้อหา (CVR) เป็นรายข้อ และคัดเลือกข้อสอบ ที่มีค่า CVR ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (≥ 0.62) พบว่าผลการพัฒนาชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นได้แบบวัดสถานการณ์ และแบบประเมินพฤติกรรม โดยแบ่งออกเป็นชุดละ 9 ฉบับ ฉบับละ 10 ข้อ รวม 90 ข้อ 2. ผลการวิเคราะห์ค่าความสามารถในการจำแนก (t) และค่าความเที่ยงของแบบวัดและแบบประเมิน ตามทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม พบว่าแบบวัดสถานการณ์ มีค่าความสามารถในการจำแนก (t) ในแต่ละด้าน พบว่าด้านความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความประหยัด ความเมตตากรุณา ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความกตัญญูต่อบิดา ความอดทนอดกลั้น ความภูมิใจในความเป็นไทย และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าความสามารถในการจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 5.07 - 34.24, 6.97 - 21.16, 6.20 - 14.76, 10.58 - 15.55, 10.90 - 19.95, 7.63 - 16.95, 10.07 - 20.91, 10.05 - 21.09 และ 12.39 - 18.85 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคของแบบวัดแต่ละด้าน พบว่ามีค่าความเที่ยงเท่ากับ .65, .67, .66, .66, .76, .75, .75, .66 และ .83 ตามลำดับ ส่วนแบบประเมินพฤติกรรมแต่ละด้าน พบว่ามีค่าความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค

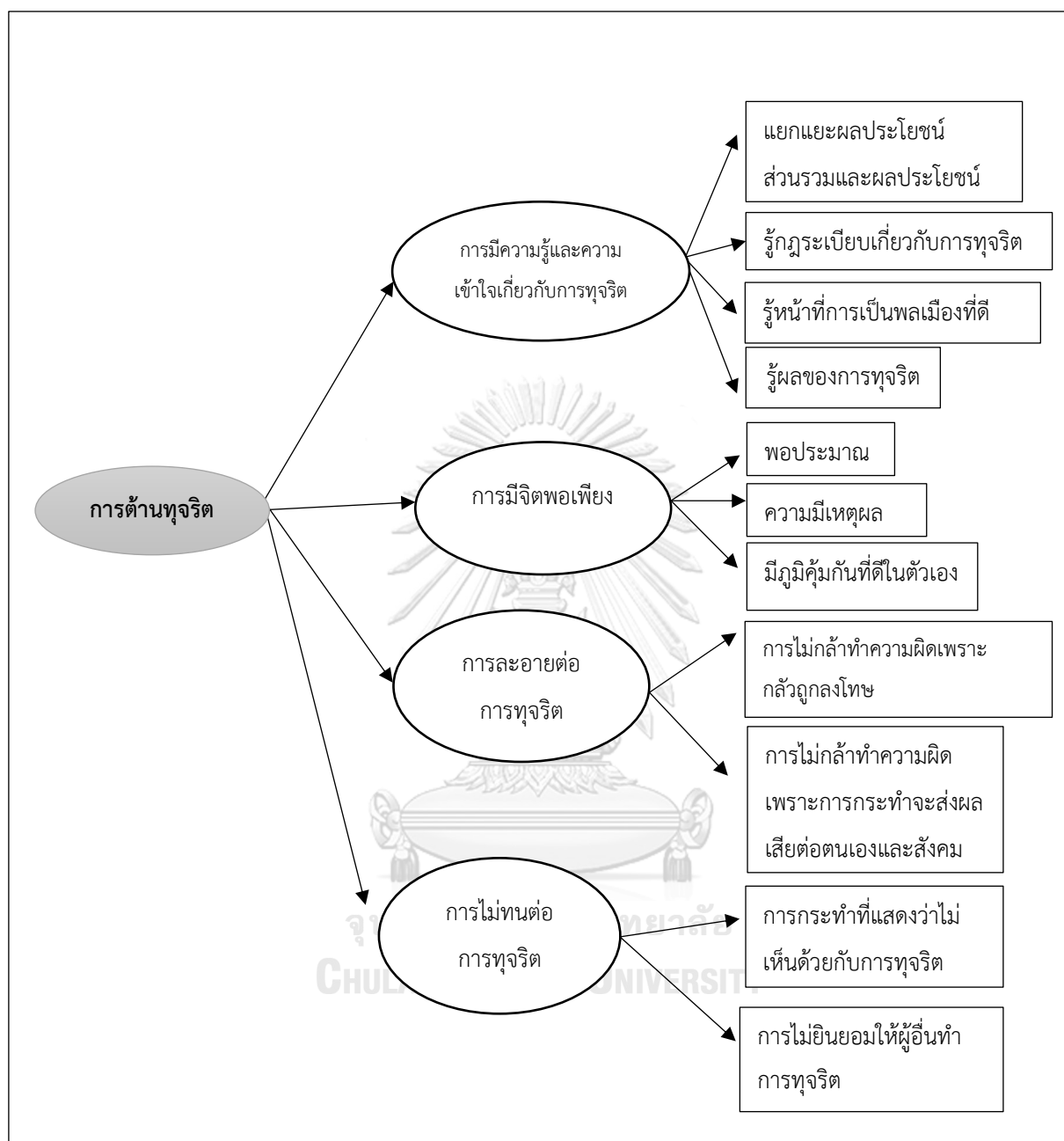

เท่ากับ .90, .89, .91, .89, .89, .86, .91, .90 และ .93 ตามลำดับ 3. ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ด้วยโปรแกรม LISREL พบว่าโมเดลแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 9 ด้าน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และมีความตรงเชิงโครงสร้างทุกด้าน 4. คะแนนเกณฑ์ปกติวิสัยระดับชาติ (national norms) พบว่าคะแนนแบบวัดความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความประหยัด ความเมตตา กรุณา ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความกตัญญูต่อเวที ความอดทนอดกลั้น ความภูมิใจในความเป็นไทย และอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีช่วงคะแนนปกติ ที่ อยู่ในช่วงระหว่าง T17 - T63, T22 - T65, T17 - T71, T17 - T71, T17 - T60, T17 - T72, T19 - T83, T17 - T81 และ T21 - T66 ตามลำดับ ส่วนคะแนนแบบประเมินพฤติกรรมในแต่ละด้านมีช่วงคะแนนปกติ ที่ อยู่ในช่วงระหว่าง T20 - T64, T17 - T64, T19 - T66, T19 - T70, T17 - T66, T20 - T65, T19 - T65, T23 - T65 และ T19 - T66 ตามลำดับ

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้นพบว่านักวิชาการได้ใช้แบบวัดเชิงสถานการณ์ในการศึกษาคุณลักษณะต่าง เช่น ความฉลาดทางอารมณ์และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค ผลการศึกษาพบว่าเครื่องมือดังกล่าวสามารถวัดคุณลักษณะที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนให้เห็นคุณลักษณะภายในตัวบุคคลได้อย่างดี ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกใช้แบบวัดเชิงสถานการณ์เป็นเครื่องมือในการวัดการด้านทุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต มีตัวบ่งชี้ ได้แก่ การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนร่วมและผลประโยชน์ส่วนตน และรู้หน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่ดี 2) การมีจิตพอเพียง มีตัวบ่งชี้ ได้แก่ รู้จักพอใจในสิ่งที่ตนเองมี 3) การละอายต่อการทุจริต ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ได้แก่ การละอายต่อการทุจริตในระดับต้นและการละอายต่อการทุจริตในระดับสูง 4) การไม่ทนต่อการทุจริต ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ได้แก่ การกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริตและการกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต สุจริตไทย (2562) ได้นำมาสร้างเป็นตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต คือ การรู้ผลของการทุจริต Mccusker (2006) Dong และ Torgler (2011) ได้นำมาสร้างเป็นตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต คือ การรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของการด้านทุจริตได้ดังนี้

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งเน้น การพัฒนาแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทฤษฎีของนักเรียนชั้นประถมศึกษา สร้างเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดและดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษา ปีการศึกษา 2563 จากโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 37 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 27,738 คน (https://data.boppobec.info/emis/school.php?Area_CODE=1001,10 มิถุนายน 2563) เนื่องจากกรุงเทพมหานคร มีความหลากหลายของบริบท สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจึงมีความน่าสนใจในการการศึกษาการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ตัวอย่างวิจัย

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดตัวอย่าง ดังนี้

การกำหนดตัวอย่างวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขนาดของตัวอย่างวิจัย โดยพิจารณาถึงการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยัน การกำหนดขนาดตัวอย่างจึงควรมีจำนวนมากพอสำหรับการวิเคราะห์ด้วยการใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL) ซึ่งขนาดตัวอย่างที่ใช้ไม่ควรมีจำนวนต่ำกว่า 100 คน Bollen (1989 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) เสนอแนะว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างควรพิจารณาควบคู่กับจำนวนพารามิเตอร์ ใช้เกณฑ์ในการกำหนดหน่วยตัวอย่างและจำนวนพารามิเตอร์ควรเป็น 20 ต่อ 1 นอกจากนี้ Hair and et al (2010) เสนอแนะว่า ในการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยัน ในเบื้องต้นตัวอย่างวิจัยจำนวน 600 คน และเพื่อป้องกันความไม่สมบูรณ์ในการได้มาซึ่งข้อมูลจากตัวอย่างวิจัย ผู้วิจัยเก็บตัวอย่างเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 รวมจำนวนตัวอย่างวิจัย คือ 720 คน

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้น (Stratified Random Sampling) มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดตัวอย่างโรงเรียนที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 2 แบ่งตามกลุ่มโรงเรียน กลุ่มทวาราวดี กลุ่มรัตนโกสินทร์และกลุ่มกรุงธนบุรี

ขั้นตอนที่ 3 แบ่งตามขนาดของโรงเรียน ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่
แล้วนำสุ่มอย่างง่าย รายละเอียดดังตารางที่ 4 นักเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง และใหญ่

ตารางที่ 4 จำนวนตัวอย่าง นักเรียนจำแนกขนาดโรงเรียน ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่

ที่	กลุ่มโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	จำนวน(คน)
1	โรงเรียนกลุ่มทวาราวดี	เล็ก	โรงเรียนอนุบาลวัดปรีณายก	30
2		กลาง	โรงเรียนทีปังกรวิทยาพัฒน์ (วัดโบสถ์) ในพระราชูปถัมภ์ฯ	50
3		ใหญ่	โรงเรียนราชวินิต	160
4	โรงเรียนกลุ่มรัตนโกสินทร์	เล็ก	โรงเรียนวัดด่าน	30
5		กลาง	โรงเรียนประมณนทรี	50
6		ใหญ่	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	160
7	โรงเรียนกลุ่มธนบุรี	เล็ก	โรงเรียนวัดหน้า	30
8		กลาง	โรงเรียนวัดประยุรวงศาวาส	50
9		ใหญ่	โรงเรียนวัดอมรินทราราม	160
รวม				720

กลุ่มทดลองใช้

นักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยสุ่มนักเรียนจำนวน 100 คนจาก 1 โรงเรียน สำหรับตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทุจริต ก่อนจะคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ไปใช้ในแบบวัดฉบับจริง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์สำหรับนักเรียนและแบบสัมภาษณ์สำหรับครู แบบวัดการตอบตามปรารณาของสุกัญญา จันทวาลย์ (2556) และแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

1) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสำหรับครู จำนวน 3 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 คน เพื่อสอบถามถึงพฤติกรรมการด้านจริตของนักเรียน แบ่งเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสำหรับครู 6 คำถาม และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสำหรับนักเรียน 10 คำถาม

2) แบบวัดการตอบตามปรารณาของสังคม โดยแบบวัดแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ (1) ข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียน (2) แบบวัดการตอบตามปรารณาของสังคม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียน ประกอบด้วย เพศ อายุ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 แบบวัดการตอบตามปรารณาของสังคมที่พัฒนาขึ้นโดยสุกัญญา จันทวาลย์ (2556) รูปแบบมาตรฐานค่า 7 ระดับ โดยนำข้อคำถามจากแบบวัดมาใช้ทั้งฉบับจำนวนทั้งสิ้น 40 ข้อ และเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนภาพรวมของแบบวัดการตอบตามปรารณาของสังคม ดังตารางที่ 5 เพื่อคัดกรองกลุ่มตัวอย่าง (lie scale) เนื่องจากการด้านทุจริตเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนซึ่งการใช้เพียงแบบวัดด้านทุจริตเพียงอย่างเดียวจะทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่ตรงตามความเป็นจริง

ผู้วิจัยมีวิธีการคัดกรองกลุ่มตัวอย่างโดยการตัดกลุ่มตัวอย่างที่เมื่อทำแบบวัดการตอบตามความปรารณาของสังคมมีลักษณะ ดังนี้

ได้คะแนน มากกว่า 214 คะแนน ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีการตอบตามความปรารณาของสังคมอยู่ในระดับสูงมาก เนื่องจากนักเรียนในกลุ่มนี้มีแนวโน้มที่จะตอบให้ตนเองมีลักษณะที่พึงประสงค์หรือดูเป็นบุคคลที่ดี

ได้คะแนนน้อยกว่า 141 คะแนน ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีการตอบตามความปรารณาของสังคมอยู่ในระดับต่ำมาก เนื่องจากนักเรียนในกลุ่มนี้มีแนวโน้มที่แก้งตอบให้ตนเองดูไม่ดี (Faking Bad)

ตัวอย่างแบบวัดการตอบตามปรารถนาของสังคม

แบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ.....ปี

ตอนที่ 2 แบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ลักษณะตรงกับนักเรียนตามความเป็นจริงมากที่สุด เพียงช่องเดียวเท่านั้น โดยการเลือกตอบมีเกณฑ์ดังนี้

- 1 หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของนักเรียนอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของนักเรียนค่อนข้างมาก
- 3 หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของนักเรียนเล็กน้อย
- 4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงและไม่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของนักเรียนพอๆกัน
- 5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของนักเรียนเล็กน้อย
- 6 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของนักเรียนค่อนข้างมาก
- 7 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของนักเรียนอย่างยิ่ง

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	6	7
1. ฉันไม่เคยรู้สึกขัดใจกับพ่อแม่ในเรื่องใดๆเลย							
2. ฉันไม่เคยอยากรู้ อยากเห็น เรื่องของคนอื่นเลยไม่ว่าใครก็ตาม							
3. ฉันไม่เคยคิดถึงใครในทางไม่ดีเลย							
4. ฉันพร้อมที่จะเสียสละทุกอย่างเพื่อส่วนรวมตลอดเวลา							

เกณฑ์การให้คะแนน

		ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
ข้อความนั้นไม่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของท่านอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1	7
ข้อความนั้นไม่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของท่านค่อนข้างมาก	ให้คะแนน	2	6
ข้อความนั้นไม่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของท่านเล็กน้อย	ให้คะแนน	3	5
ข้อความนั้นไม่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของท่านพอๆกัน	ให้คะแนน	4	4
ข้อความนั้นตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของท่านเล็กน้อย	ให้คะแนน	5	3
ข้อความนั้นตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของท่านค่อนข้างมาก	ให้คะแนน	6	2
ข้อความนั้นตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของท่านอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	7	1

ตารางที่ 5 การแปลความหมายคะแนนภาพรวมของแบบวัดการตอบตามปรารภของสังคม

คะแนนดิบ	ระดับ SDR	ความหมาย
>214 คะแนน	สูงมาก	เป็นบุคคลที่มีการตอบตามความปรารภของสังคมอยู่ในระดับสูงมาก
186-214 คะแนน	สูง	เป็นบุคคลที่มีการตอบตามความปรารภของสังคมอยู่ในระดับสูง
163-185 คะแนน	ปานกลาง	เป็นบุคคลที่มีการตอบตามความปรารภของสังคมอยู่ในระดับปานกลาง
141-162 คะแนน	ต่ำ	เป็นบุคคลที่มีการตอบตามความปรารภของสังคมอยู่ในระดับต่ำ
<141 คะแนน	ต่ำมาก	เป็นบุคคลที่มีการตอบตามความปรารภของสังคมอยู่ในระดับต่ำมาก

3) แบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

ประกอบด้วยองค์ประกอบที่มุ่งวัดทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1)การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต 2) การมีจิตพอเพียง 3)การละอายต่อการทุจริต 4)การไม่ทนต่อการทุจริต ข้อคำถามในส่วนนี้มีลักษณะเป็นข้อคำถามเชิงสถานการณ์ ประกอบด้วย 33 สถานการณ์ (33 ข้อคำถาม) มีลักษณะเป็นแบบสอบปรนัยชนิดแบบวัดเชิงสถานการณ์ 4 ตัวเลือก จำนวน 33 ข้อ

การเขียนสถานการณ์ โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครูและนักเรียน และอิงเนื้อหาวิชา ด้านทฤษฎีศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การเขียนตัวเลือก โดยการเลือกพฤติกรรมที่แสดงถึงการต่อต้านการทุจริตนำมาเขียนเป็นตัวเลือกและตัวลวง

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบ 0,1 (ผิด 0, ถูก 1) โดยให้คะแนน 1 เมื่อนักเรียนตอบตัวเลือกที่แสดงถึงพฤติกรรมต่อต้านการทุจริต

ตัวอย่างแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

คำชี้แจง

- 1) แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีจำนวน 33 ข้อ ใช้เวลา 35 นาที
- 2) ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงกับลักษณะ ความคิด ความรู้สึกหรือพฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุดเพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ให้นักเรียนใช้ปากกาหรือดินสอระบายใน ☐ ในข้อ 1, 2, 3 และ 4 ให้เต็มวงในข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ลงในกระดาษคำตอบ
- 3) ผลการตอบของนักเรียนจะถูกเก็บเป็นความลับและไม่มีผลต่อการเรียนใดๆ

0. วันนี้นักเรียนไปเรียนสาย พ่อรีบขับรถไปส่งนักเรียนจนฝ่าไฟแดง ตำรวจจึงเรียกพ่อจึงยื่นเงินให้ตำรวจ 500 บาทเพื่อให้ตำรวจให้รถของนักเรียนผ่านไปโดยเร็ว ถ้านักเรียนเป็นตำรวจจะทำอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) รับเงินของพ่อแล้วให้รถของนักเรียนผ่านไป
- 2) รับเงินของพ่อแล้วตักเตือนพ่อของนักเรียนของนักเรียน
- 3) ไม่รับเงินของพ่อและให้พ่อไปจ่ายค่าปรับที่สถานีตำรวจ
- 4) ไม่รับเงินของพ่อและให้ตักเตือนพ่อ

ขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบวัดการต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการต้านทุจริตเพื่อนำข้อมูลมากำหนดนิยามองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ และเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 สัมภาษณ์ครูและนักเรียนเพื่อสำรวจพฤติกรรมการต้านทุจริตของนักเรียน โดยแบ่งเป็น ครูจำนวน 3 ท่านและนักเรียนจำนวน 5 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างซึ่งคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็นคำถามปลายเปิด ให้ครูและนักเรียนได้แสดงความคิดเห็น (ภาคผนวก ข) รายละเอียด ดังนี้

2.1 ผลการสัมภาษณ์ครู ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการต้านทุจริตของนักเรียน ดังนี้

2.1.1 การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต

2.1.1.1 ความรู้เกี่ยวกับการทุจริต และกิจกรรมที่จะเกิดการทุจริตในโรงเรียน

“นักเรียนมักเข้าใจการทุจริต คือ การลอกข้อสอบ การลอกการบ้านเพราะเรียนไม่เข้าใจและไม่กล้าถามครู กิจกรรมที่อาจจะพบการทุจริต เรื่องการใช้เงินไม่ค่อยมี ส่วนใหญ่เด็กเล็กซื้อสติกเกอร์ของคนอื่นโดยไม่รู้ตัว

กิจกรรมที่พบ เช่น ไม่ทำเวรเอานักเรียนบางคนไม่ทำเวร หรือนักเรียนบางคนไม่ทำงานกลุ่ม การเรียนออนไลน์มีโอกาสลอกการบ้าน เช่น นักเรียนลอกการบ้านจากในกลุ่มไลน์ที่นักเรียนส่งงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1,15 กันยายน 2563)

“นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการทุจริต จากสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่และสื่อต่าง ๆ ทำให้เกิดพฤติกรรมการเล่นแบบ เกิดความต้องการ อยากได้ อยากมี ทำให้เกิดความโลภ เช่น กิจกรรมการทำงานกลุ่ม การทำการบ้าน การสอบ การทดสอบและการแข่งขันต่าง ๆ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2,15 กันยายน 2563)

“นักเรียนเข้าใจ ส่วนใหญ่ไม่ทำตาม เช่น ได้รับความรู้ จากการประชาสัมพันธ์บนเวที การสอดแทรกในเนื้อหาวิชาต่างๆ ข้อตกลงในการเรียนการสอน เช่น ห้ามลอกการบ้าน ป้ายประชาสัมพันธ์การต่อต้านการทุจริต”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3,15 กันยายน 2563)

2.1.1.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ส่วนตน

“นักเรียนสามารถแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตนได้ แต่ในบางคน ไม่นึกถึงประโยชน์ส่วนรวม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1,15 กันยายน 2563)

“นักเรียนมีความเข้าใจ สามารถแยกแยะได้ ว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนรวมและส่วนใดเป็น ประโยชน์ส่วนตน เช่น การได้รับแจกสิ่งของจากหน่วยงานต่าง ๆ แต่มีความเห็นแก่ตัว เก็บไว้เป็น ส่วนตัวและไม่แบ่งปันผู้อื่นซึ่งมีความเดือดร้อนมากกว่าหรือมีความจำเป็นมากกว่าตนเอง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2,15 กันยายน 2563)

“เขาเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ส่วนตนเช่น แบ่งกลุ่ม ให้นักเรียนช่วยกัน ทำด้วยกัน ก่อนทำของตนเอง แต่บางคนทำของตนเองไม่ช่วยเพื่อนส่วนรวม เช่น เหวี่ยงรักษาความ สะอาดที่นักเรียนแต่ละคนต้องช่วยกันทำ เช่น เพื่อนจากห้องอื่นมาขีดเขียนโต๊ะ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3,15 กันยายน 2563)

2.1.1.3 การรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต

“ครูก็ชี้แจงกฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต เช่น การลอกการบ้านและบอกบทลงโทษว่าจะให้ สอบตก บางคนเลือกที่จะทุจริตเพราะไม่ได้ให้ความสำคัญในการทำการบ้านด้วยตนเอง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1,15 กันยายน 2563)

“นักเรียนทราบข้อปฏิบัติต่าง ๆ จากการอ่านคำชี้แจง จากการอธิบายของครูผู้สอน และ กฎระเบียบที่วางไว้เป็นขั้นตอน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2,15 กันยายน 2563)

“ครูประจำวิชาแจ้ง หน้าเสาธงแจ้งให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับกฎระเบียบเกี่ยวกับการสอบ และนักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับวินัยจราจรในโครงการที่ตำรวจจราจรได้เข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับวินัย จราจร อีกทั้งกฎระเบียบต่างๆในสังคมในวิชา สังคม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3,15 กันยายน 2563)

2.1.1.4 การรู้ผลของการทุจริต

“นักเรียนรู้ผลของการทุจริต แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญมาก ถ้านักเรียนไม่ได้รับเดือดร้อนจากผลของการทุจริตนักเรียนจะไม่สนใจการทุจริตนั้น เขาจะไม่ให้ความร่วมมือ เช่น ซื้ออาหารถ้าไม่ชอบไม่จ่ายเงินเพื่อส่วนรวม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1,15 กันยายน 2563)

“ผลต่อตนเอง คือ ใช้ชีวิตแบบไม่มีความสุข หวาดระแวง ส่งผลเสียต่อสุขภาพจิต สร้างพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับการดำรงชีวิต ต่อสังคม คือ ทำให้สังคมไม่น่าอยู่ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมไม่ได้ และประเทศชาติไม่มีการพัฒนา”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2,15 กันยายน 2563)

“นักเรียนยังไม่ได้รับผลกับชีวิตของตนเอง ทำให้มองเรื่องการทุจริตเป็นเรื่องไกลตัวสำหรับเขา บางคนมีสติ ดูให้รู้แนวคำตอบแล้วไม่ลอกเพื่อนเพราะกลัวตนเองไม่มีความรู้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3,15 กันยายน 2563)

2.1.2 พฤติกรรมของนักเรียนในการต่อต้านการทุจริตของนักเรียน

“ถ้ามีเพื่อนขอลอกถ้าเต็มใจจะให้ลอกถ้าไม่เต็มใจไม่ให้ลอก เด็กสมัยนี้มีความกล้าพูดมากกว่าสมัยก่อนเด็กสมัยนี้มีเหตุผล ถ้าเราพูดเหตุผลให้เขาฟัง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1,15 กันยายน 2563)

“นักเรียนมีพฤติกรรมทั้งที่ไม่เห็นด้วย เพราะคิดว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่ควรประพฤติปฏิบัติตาม และ อาจจะคิดว่าเป็นสิ่งที่น่าเห็นด้วย เป็นเรื่องเล็กน้อย ทำให้เกิดการเลียนแบบและปฏิบัติตามจนเกิดความเคยชินและเป็นการเอาเปรียบผู้อื่น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2,15 กันยายน 2563)

“นักเรียนจะแนะนำเพื่อนไม่ให้ลอกการบ้าน ส่วนที่ได้ประโยชน์จากการลอกการบ้าน นักเรียนจะไม่ห้ามเพื่อนและเข้าไปมีส่วนร่วมลอกการบ้านด้วย แต่ถ้านักเรียนไม่ได้ประโยชน์จะฟ้องครู หรือถ้าครูเผลอนักเรียนจะลอกกัน ถ้าเปิดโอกาสให้นักเรียน เช่น ส่งจดหมายที่มีคำตอบ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3,15 กันยายน 2563)

2.2 ผลการสัมภาษณ์นักเรียน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านการทุจริต ดังนี้

1. การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต

1.1 ความรู้เกี่ยวกับการทุจริต และกิจกรรมที่จะเกิดการทุจริตในโรงเรียน

“การทุจริตคือการโกง การไม่ซื่อสัตย์ เช่น การขโมยสิ่งของของกิจกรรมจะมีการทุจริต เช่น การสอบ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1,16 กันยายน 2563)

“การทุจริต คือ การทำผิดกฎหมาย ซึ่งนักเรียนไม่สามารถทำการทุจริตได้ การลอกข้อสอบเป็นการทุจริตแต่การหนีเวรไม่เป็นการทุจริตเพราะไม่กฎหมายไม่ได้ห้ามหนีเวรประจำวัน การทุจริตในโรงเรียน เช่น การลอกข้อสอบ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2,16 กันยายน 2563)

“การทุจริต คือ การโกงและการทำสิ่งที่ไม่ดี เช่น การลอกข้อสอบ การขโมยของเพื่อน การไม่จ่ายเงินเมื่อมีการเก็บเงินส่วนรวมในห้องเรียนและหนีเวร”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3,16 กันยายน 2563)

“การทุจริต คือ การทำสิ่งที่ไม่ดี การคดโกง การทุจริตเป็นสิ่งที่เราสามารถทำได้แต่ไม่ควรทำเพราะไม่ดี เช่น การลอกข้อสอบ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4,16 กันยายน 2563)

“การทุจริต คือ การเอาเปรียบ การซื้อเสียง กิจกรรมที่อาจจะมีการทุจริต เช่น การเลือกตั้ง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5,16 กันยายน 2563)

1.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ส่วนตน

“ประโยชน์ส่วนรวม คือ การช่วยเก็บบขยะในโรงเรียน ประโยชน์ส่วนตน คือ ตั้งใจเรียนและเก็บของตัวเอง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1,16 กันยายน 2563)

“ประโยชน์ส่วนรวม คือ การทำอะไรก็ดีถึงคนอื่น เช่น การช่วยกันทำความสะอาดในห้องเรียน ประโยชน์ส่วนตน คือ การเห็นแก่ตัว เช่น การทิ้งขยะลงถัง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2,16 กันยายน 2563)

“ประโยชน์ส่วนรวม คือ สิ่งที่ต้องทำทุกคน ประโยชน์ส่วนตน คือ การเห็นแก่ตัว”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3,16 กันยายน 2563)

“ประโยชน์ส่วนรวม คือ การทำประโยชน์ให้ส่วนรวม เช่น การล้างห้องน้ำในโรงเรียน
ประโยชน์ส่วนตัว คือ การทำเพื่อตนเอง เช่น รับประทานอาหาร”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4,16 กันยายน 2563)

“ประโยชน์ส่วนรวม คือ การทำประโยชน์ให้คนอื่น เช่น การทำเวร ประโยชน์ส่วนตัว คือ
การทำเพื่อตนเอง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5,16 กันยายน 2563)

1.3 การรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต

“ไม่เอาโทรศัพท์เข้าไปในห้องสอบเพราะนักเรียนจะโกงข้อสอบ การทำการบ้านต้องทำด้วย
ตนเอง ถ้าเพื่อนมาขอลอกไม่ควรให้เพื่อนลอกข้อสอบตนเองเคยลอกการบ้านเพราะทำการบ้านไม่ได้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1,16 กันยายน 2563)

“ไม่เอาอุปกรณ์สื่อการเข้าห้องสอบและไม่ลอกการบ้านเพื่อน ตนเองไม่ลอกการบ้านเพื่อน
เพราะกลัวครูทราบ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2,16 กันยายน 2563)

“ห้ามนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เข้าห้องสอบ ห้ามลอกการบ้านเพื่อนแต่ตนเองเคยลอก
ข้อสอบเพราะมีความจำเป็นเนื่องจากทำการบ้านไม่ทันส่ง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3,16 กันยายน 2563)

“การสอบห้ามส่งเสียงดัง ห้ามส่งของให้เพื่อนและห้ามไปเข้าห้องน้ำพร้อมกับเพื่อน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4,16 กันยายน 2563)

“ห้ามลอกการบ้านของเพื่อนแต่สามารถปรึกษาเพื่อนได้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5,16 กันยายน 2563)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

1.4 การรู้ผลของการทุจริต

“ถ้านักเรียนลอกข้อสอบจะทำให้นักเรียนทุกคนได้คะแนนเต็มและครูจะทราบการกระทำ ถ้า
นักเรียนลอกข้อสอบจะส่งผลเสียต่อสังคม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1,16 กันยายน 2563)

“ถ้าครูทราบว่าลอกข้อสอบจะถูกเชิญผู้ปกครองมาโรงเรียน สังคมจะมองว่าเราเป็นคนไม่ดี
ประเทศชาติเสียชื่อเสียง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2,16 กันยายน 2563)

“ถ้าครูทราบตนเองจะสอบตก ประเทศจะเจริญเพราะทุกคนจะสอบได้คะแนนสูง ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3,16 กันยายน 2563)

“ถ้าลอกข้อสอบจะส่งผลให้ตนเองได้คะแนนดี แต่ถ้าครูทราบจะถูกครูดุตนเอง ถ้าทุจริตทั้งประเทศจะทำให้ประเทศไม่เจริญ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4,16 กันยายน 2563)

“ถ้าลอกข้อสอบจะส่งผลให้ตนเองไม่ได้ใช้ความรู้ที่ตนเองมี และไม่มีความรู้สำหรับไปสอบเรียนต่อ ไม่สามารถวัดความรู้ที่แท้จริงของตนเองได้ หากนักเรียนทุกคนลอกข้อสอบจะทำให้ประเทศไม่เจริญ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5,16 กันยายน 2563)

2. การมีจิตพอเพียง

“รู้สึกพอใจในคะแนนสอบของตนเอง แต่ไม่พอใจกับผลการเรียนของตนเองที่ผ่านมาเพราะมีผลการเรียนที่น้อย แต่ตนเองจะแก้ไขโดยการทำความเข้าใจดีขึ้นและไม่ลอกข้อสอบเพื่อน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1,16 กันยายน 2563)

“รู้สึกพอใจคะแนนสอบของตนเองเพราะมั่นใจว่าตนเองสามารถทำข้อสอบได้ และที่ผ่านมาตนเองมีผลการเรียนที่ดี”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2,16 กันยายน 2563)

“ไม่พอใจคะแนนสอบของตนเองเพราะตนเองสอบตก ไม่สามารถทำข้อสอบได้แต่ตนเองไม่ลอกข้อสอบของเพื่อน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3,16 กันยายน 2563)

“พอใจในคะแนนของตนเองในบางครั้ง แต่ไม่ลอกเพื่อนเพราะทราบว่าสิ่งใดควรทำหรือสิ่งใดไม่ควรทำ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4,16 กันยายน 2563)

“พอใจในคะแนนของตนเองในบางครั้ง บางครั้งไม่พอใจทำให้เกิดความเครียด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5,16 กันยายน 2563)

3. การละอายต่อการทุจริต

“เมื่อตนเองจะลอกการบ้านเพื่อนไม่มีความรู้สึกใดๆต่อการลอกการบ้านเพื่อน คิดว่าเพื่อนที่ลอกข้อสอบเพื่อนมีความรู้สึกอยากลอกการบ้านเพื่อนและไม่กลัวครูทราบ เพราะอยากได้คะแนนเยอะๆและครูใจดี”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1,16 กันยายน 2563)

“เมื่อตนเองจะลอกการบ้านรู้สึกว่าการบ้านกำลังจะทำความผิด เมื่อเพื่อนขอลอกการบ้านตนเองให้เพื่อนลอกเพราะกลัวเพื่อนไม่เล่นด้วย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2,16 กันยายน 2563)

“เมื่อตนเองจะลอกการบ้านรู้สึกไม่ดีใจเพราะตนเองจะทำการบ้านเสร็จและไม่กลัวครูทราบ ว่าตนเองลอกข้อสอบของเพื่อน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3,16 กันยายน 2563)

“เมื่อตนเองจะลอกการบ้านรู้สึกผิด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4,16 กันยายน 2563)

“ตนเองไม่เคยลอกการบ้านเพื่อนส่วนใหญ่มีเพื่อนมาขอลอกการบ้านหรือข้อสอบ ตนเอง รู้สึกกังวลและไม่ให้เพื่อนลอกข้อสอบ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5,16 กันยายน 2563)

4. การไม่ทนต่อการทุจริต

“ถ้าเห็นเพื่อนลอกข้อสอบตนเองจะบอกครู แต่ถ้าเห็นเพื่อนลอกการบ้านเพื่อนคนอื่นๆจะรู้ เพื่อนว่าจะบอกครู”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1,16 กันยายน 2563)

“ห้ามเพื่อน บอกเพื่อนว่า “อย่าลอกข้อสอบนะ” หรือส่งสัญญาณทำเสียงดังเพื่อให้เพื่อน หยุดลอกข้อสอบ ถ้าเพื่อนหยุดพฤติกรรมจะไม่บอกครู แต่ถ้าเพื่อนไม่หยุดพฤติกรรมจะบอกครู”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2,16 กันยายน 2563)

“การลอกข้อสอบเป็นเรื่องปกติ ดังนั้นถ้าเห็นเพื่อนลอกข้อสอบจะทำเฉยๆ ไม่ควรเข้าไป เกี่ยวข้องเพราะหากเข้าไปหยุดเพื่อนจะทำให้เกิดปัญหากับตนเอง และกลัวถ้าบอกครูกลัวครูที่คุมสอบ จะดุ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3,16 กันยายน 2563)

“ถ้าเห็นเพื่อนกำลังลอกข้อสอบอยู่จะเข้าไปลอกข้อสอบด้วย โดยการให้เพื่อนส่งสัญญาณเพื่อ บอกคำตอบ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4,16 กันยายน 2563)

“ถ้าเห็นเพื่อนลอกข้อสอบจะบอกกรรมการคุมสอบ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5,16 กันยายน 2563)

“เมื่อเห็นเพื่อนลอกข้อสอบรู้สึกเป็นเรื่องปกติ ตนเองจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องเพราะเขาไม่สามารถแยกแยะว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดี”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4,16 กันยายน 2563)

“ถ้าเห็นเพื่อนลอกข้อสอบจะบอกกรรมการคุมสอบ ไม่กลัวเพื่อนไม่พอใจเพราะการกระทำ ของเพื่อนเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ถ้าเป็นเพื่อนสนิทก็จะบอกครูเช่นเดิม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5,16 กันยายน 2563)

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบ นิยามองค์ประกอบและพฤติกรรม ตัวบ่งชี้การต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ถ้าผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า สอดคล้อง (+1) ไม่แน่ใจ (0) และไม่สอดคล้อง (-1) จากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปคำนวณคุณภาพหาค่าดัชนี IOC (Index of Item Objective Congruence) ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาค่า IOC มากกว่า 0.50 จึงถือว่า องค์ประกอบ นิยามองค์ประกอบ พฤติกรรมการต้านทุจริตและนิยามการต้านทุจริต มีความตรงเชิงเนื้อหา โดยมี เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล 2 ท่าน
2. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการต้านทุจริต 3 ท่าน โดยมีคุณสมบัติในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 ครูผู้จบการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน วิชา สังคม

2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 ครูผู้ได้รับรางวัล “ครูชน คนคุณธรรม” ในโครงการ โรงเรียนคุณธรรม และได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมกิจกรรมกิจกรรมบริษัทสร้างการดีในโครงการ โรงเรียนสุจริต

2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 ศึกษานิเทศก์ผู้มีส่วนร่วมในการติดตามหลักสูตรต้านทุจริตศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขต กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 4 สร้างตารางกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัดและจำนวนข้อคำถามเพื่อนำไปสู่การสร้างแบบวัดการต้านทุจริต ผู้วิจัยได้กำหนดโครงสร้างของแบบวัดการต้านทุจริตมี 4 องค์ประกอบ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ตารางแผนผังการสร้างแบบวัดด้านทุจริต

องค์ประกอบที่มุ่งวัด	พฤติกรรมบ่งชี้	จำนวนข้อคำถาม(ข้อ)
1.การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต	1.1 แยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตน	3
	1.2 รู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต	3
	1.3 รู้หน้าที่พลเมืองที่ดี	3
	1.4 รู้ผลของการทุจริต	3
2.การมีจิตพอเพียง	2.1 ความพอประมาณ	3
	2.2 การมีเหตุผล	3
	2.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดี	3
3.การละอายต่อการทุจริต	3.1 การไม่กล้าทำความผิดเพราะกลัวถูกลงโทษ	3
	3.2 การไม่กล้าทำความผิดเพราะการกระทำจะส่งผลเสียต่อตนเองและสังคม	3
4.การไม่ทนต่อการทุจริต	4.1 การกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต	3
	4.2 การไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต	3
4	11	33

ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) นำแบบวัดฉบับทดลองใช้จำนวน 40 ข้อคำถาม ตัวเลือกจำนวน 4 ตัวเลือก ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของพฤติกรรมบ่งชี้และข้อคำถามกับตัวเลือก เพื่อกำหนดคุณภาพด้วยค่าดัชนี IOC (Index of Item Objective Congruence) ใช้เกณฑ์การพิจารณาค่า IOC มากกว่า 0.50 จึงถือว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมบ่งชี้ และข้อคำถามสอดคล้องกับตัวเลือก โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล 2 ท่าน

1. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการด้านทุจริต 3 ท่าน โดยมีคุณสมบัติในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 ครูผู้จบการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน วิชา สังคม

1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 ครูผู้ได้รับรางวัล “ครูชน คนคุณธรรม” ในโครงการโรงเรียนคุณธรรม และได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมกิจกรรมกิจกรรมบริษัทสร้างการดีในโครงการโรงเรียนสุจริต

1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 ศึกษาวิเคราะห์ผู้มีส่วนร่วมในการติดตามหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 6 คัดเลือกและปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและจัดทำแบบวัดการด้านทุจริตฉบับทดลองใช้ จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 100 คน นำผลการวัดของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์แบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคม กล่าวคือ คัดกรองกลุ่มตัวอย่างโดยตัดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคคลที่มีการตอบตามความปรารถนาของสังคมอยู่ในระดับสูงมากและต่ำมากได้จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 86 คน เพื่อนำผลการตอบมาวิเคราะห์คุณภาพของการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือรายข้อ ได้แก่ การวิเคราะห์อำนาจจำแนก (Corrected Item – Total Correlation) การตรวจสอบคุณภาพรายฉบับ ได้แก่ ความเที่ยงรายด้านและทั้งฉบับด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงข้อคำถามที่ยากและกำกวมก่อนการนำไปใช้จริง

ขั้นตอนที่ 7 นำแบบวัดไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 720 คน นำผลการวัดจากนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์แบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคม กล่าวคือ คัดกรองกลุ่มตัวอย่างโดยตัดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคคลที่มีการตอบตามความปรารถนาของสังคมอยู่ในระดับสูงมากและต่ำมากได้จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 640 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือโดยการหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่า IOC หาค่าอำนาจจำแนก (corrected item-total correlation) หาความเที่ยงรายด้านและทั้งฉบับด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis)

ขั้นตอนที่ 8 สร้างเกณฑ์ปกติของคะแนนการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 9 จัดทำคู่มือแบบวัดการด้านทุจริต

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์กับโรงเรียนที่มีนักเรียนเป็นตัวอย่างสำหรับการวิจัยเบื้องต้น เพื่อสร้างความเข้าใจในหลักการและการให้ความยินยอมร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยความยินดีจากทางโรงเรียน

2. ออกหนังสือราชการออกจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่ผู้วิจัยส่มได้ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลกับตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย และนัดหมายวันเวลาในการเก็บข้อมูลวิจัย

3. หาเครือข่ายครูในโรงเรียนหรือโรงเรียนใกล้เคียง พุดคุยทำความเข้าใจและขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัย

4. ส่งเครื่องมือ คือ แบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคมและแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สำหรับเตรียมความพร้อมในการเก็บข้อมูล ประสานงานครูเครือข่ายในพื้นที่ให้ช่วยเก็บข้อมูลตามวันและเวลาที่นัดหมาย

5. ดำเนินการเก็บข้อมูลกับตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยตามวันและเวลาที่นัดหมาย

6. ครูผู้ประสานงานในแต่ละโรงเรียนส่งเครื่องมือกลับมาให้ผู้วิจัยเพื่อวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for Social Science) โปรแกรม LISREL รายละเอียดในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างและตัวแปร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้และความโด่งด้วยโปรแกรม SPSS

2. การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ วิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการพิจารณาคำตัดสินความสอดคล้อง (IOC)

3. วิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ด้วยการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยัน

4. วิเคราะห์ความเที่ยงด้วยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

5. การพัฒนาเกณฑ์ปกติของคะแนนการด้านทุจริต โดยการนำคะแนนการด้านทุจริต ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (percentile rank) และคะแนนที่ปกติ (normalized T-score) และแปลงคะแนนดิบเป็นเปอร์เซ็นต์ไทล์ จากนั้นนำค่าทั้งสองมาเทียบกันแบ่งเป็นระดับการด้านทุจริตโดยภาพรวม และแยกรายองค์ประกอบของการด้านทุจริต

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อสร้างเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

1.1 ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

1.2 ผลการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการในการวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

2.1 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

2.2 ผลการทดลองใช้แบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

2.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติและตัวแปรต่างๆ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ

MIN	หมายถึง	ค่าต่ำสุด (Minimum)
MAX	หมายถึง	ค่าสูงสุด (Maximum)
M	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)
SD	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SK	หมายถึง	ค่าความเบ้ (Skewness)
KU	หมายถึง	ค่าความโด่ง (Kurtosis)

χ^2	หมายถึง	ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square)
df	หมายถึง	องศาอิสระ (Degree of Freedom)
CFI	หมายถึง	ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index)
SRMR	หมายถึง	ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Root Mean square Residual)
RMSEA	หมายถึง	ดัชนีรากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation)
B	หมายถึง	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐาน
SE	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่า (Standard Error of Estimation)
R^2	หมายถึง	สัมประสิทธิ์การพยากรณ์
t	หมายถึง	ค่าสถิติทดสอบ t (t-test)
p	หมายถึง	ความน่าจะเป็นที่จะปฏิเสธสมมติฐานการทดสอบ (p-value)

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรแฝง

ANTI	หมายถึง	คุณลักษณะการต้านทุจริต
KL	หมายถึง	องค์ประกอบที่ 1 การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต
SF	หมายถึง	องค์ประกอบที่ 2 การมีจิตพอเพียง
AS	หมายถึง	องค์ประกอบที่ 3 การละอายต่อการทุจริต
IN	หมายถึง	องค์ประกอบที่ 4 การไม่ทนต่อการทุจริต

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรสังเกตได้

KL1	หมายถึง	การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตัว
KL2	หมายถึง	รู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต
KL3	หมายถึง	รู้หน้าที่พลเมืองที่ดี
KL4	หมายถึง	รู้ผลของการทุจริต
SF1	หมายถึง	พอประมาณ
SF2	หมายถึง	ความมีเหตุผล
SF3	หมายถึง	มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง

- AS1 หมายถึง การไม่กล้าทำความผิดเพราะกลัวถูกลงโทษ
- AS2 หมายถึง การไม่กล้าทำความผิดเพราะการกระทำจะส่งผลเสียต่อตนเองและสังคม
- IN1 หมายถึง การกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต
- IN2 หมายถึง การไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต

จากตารางการสังเคราะห์องค์ประกอบของการด้านทุจริต โดยยการหาจำนวนความถี่ขององค์ประกอบที่ปรากฏในเอกสารและงานวิจัยใช้เกณฑ์การเลือกองค์ประกอบที่สอดคล้องกับหลักสูตรการด้านทุจริตศึกษาที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาได้เรียนรู้ ตามสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) กำหนดประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1)การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต 2) การมีจิตพอเพียง 3) การละอายต่อการทุจริต 4) การไม่ทนต่อการทุจริต

1.2 ผลการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการในการวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการในงานวิจัยเล่มนี้ ได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาเพื่อให้ได้องค์ประกอบที่เป็นตัวแทนที่ดี และสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบจากนั้นได้นำมากำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตลอดจนปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการกำหนดนิยามและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาขององค์ประกอบกับตัวบ่งชี้การด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	นิยาม (เดิม)	IOC	ข้อเสนอแนะ	นิยาม (ใหม่)
1. การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต	1.1 การคิดแยกแยะ ผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตน	จำแนกระหว่างการกระทำที่ส่งผลต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อนและกลุ่มของตนเอง กับการกระทำที่ส่งผลต่อสาธารณะ เมื่อเกิดความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ทั้งสองส่วน สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเองโดยยึดประโยชน์ของส่วนรวม ไม่ใช้หน้าที่ของตนเองเพื่อเอื้อผลประโยชน์ของตนเอง ครอบครัว เพื่อนหรือกลุ่มของตนเอง	1.00	-	-
ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต หน้าที่ของการเป็นพลเมือง ที่ดีและผลของการทุจริต	การมีความรู้ เกี่ยวกับการแยกแยะระหว่าง ประโยชน์ส่วนรวมและ ประโยชน์ส่วนตน การมีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ เกี่ยวกับการทุจริต หน้าที่ของการเป็นพลเมือง ที่ดีและผลของการทุจริต				

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	นิยาม (เดิม)	IOC	ข้อเสนอแนะ	นิยาม (ใหม่)
1.2 การรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต	1.2 การรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต	บอกกฎระเบียบพื้นฐานทั่วไปในสังคม กฎระเบียบภายในโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอบ การซื้อสิ่งของ การติดสินบน ตำรวจ กฎจราจร กฎระเบียบในการสอบ กฎระเบียบการทำเวรประจำวัน และกฎระเบียบในการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน	1.00	- ควรปรับสถานการณ์ตัวอย่างให้เกิดตัวนักเรียนชั้นประถมศึกษาขึ้นมาเพิ่มขึ้น	บอกกฎระเบียบพื้นฐานทั่วไปในสังคม กฎระเบียบภายในโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอบ การซื้อสิ่งของ การติดสินบน ตำรวจ กฎจราจรประจำวัน และกฎระเบียบในการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน
1.3 การรู้หน้าที่พลเมืองที่ดี	1.3 การรู้หน้าที่พลเมืองที่ดี	1.3.1 การรู้หน้าที่ของตนเอง เช่น หน้าที่ในการเลือกตั้งและหน้าที่การเป็นนักเรียนที่ดี 1.3.2 การเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นที่มีต่อประเทศชาติ เช่น การมีส่วนร่วมในการพิจารณาการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ สิทธิในการฟ้องร้องเจ้าหน้าที่ที่ละเมิดการปฏิบัติหน้าที่ และสิทธิในการต่อต้านโดยสันติ เมื่อมีการปกครองที่	1.00	- ควรให้ความหมายของ “การรู้หน้าที่พลเมืองที่ดี” ก่อนแล้วจึงกำหนดองค์ประกอบ/พฤติกรรมบ่งชี้ - พิจารณานำหน้าที่ในการเลือกตั้งให้สอดคล้องกับวัยของนักเรียน	การรู้หน้าที่ของพลเมืองที่ดี หมายถึง การที่นักเรียนรู้หน้าที่ของตนเอง การเป็นผู้ที่เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นที่มีต่อประเทศชาติ และการมีความรู้เกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนี้ 1.3.1 การรู้หน้าที่ของตนเอง เช่น หน้าที่ในการเลือกตั้งกรรมการนักเรียนและหน้าที่การเป็นนักเรียนที่ดี 1.3.2 การรู้หน้าที่ของตนเองและผู้อื่นที่มีต่อประเทศชาติ และการมีความรู้เกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนี้

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	นิยาม (เดิม)	IOC	ข้อเสนอแนะ	นิยาม (ใหม่)
		ไม่ได้ดำเนินการตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ			นักเรียนที่ดี
		1.3.3 การมีความรู้เกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น การปฏิบัติตนตามหน้าที่ของนักเรียนโดยนิกถึงประโยชน์ของสังคมและประเทศมากกว่าประโยชน์ส่วนตน			
	1.4 การรู้ผลของการทุจริต	บอกสิ่งที่จะเกิดหลังจากการไม่ซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและต่อส่วนรวม	1.00	-	-
	2. การมีจิตพอเพียง หมายถึง การรู้จักพอใจ พอประมาณ และมีเหตุผลทำให้นักเรียนไม่ทุจริต เช่น นักเรียนมีความพอใจในสิ่งที่ตนเองมี ไม่ต้องการสิ่งของฟุ่มเฟือย พอใจในความสามารรถทางวิชาการที่ตนเองมี ทำให้ไม่ทุจริตในการสอบและการทำ	2.1 พอประมาณ การพอใจในสิ่งที่ตนเองมี ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น ชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง พอใจในครอบครัวของตนเอง ทั้งด้านอาชีพและฐานะ	1.00	-	-
	2.2 ความมีเหตุผล	ตัดสินใจทำสิ่งต่างๆตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย และหลักศีลธรรม	1.00	ความมีเหตุผลน่าจะมี ความหมายมากกว่า การตัดสินใจ เช่นการประเมินคุณค่าและ	การประเมินคุณค่าและการตัดสินใจทำเรื่องต่างๆมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมายและหลักศีลธรรม โดย

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	นิยาม (เดิม)	IOC	ข้อเสนอแนะ	นิยาม (ใหม่)
การบ้าน				การตัดสินใจ	นี่ถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างถี่ถ้วนโดยคำนึงถึงผลที่ตามมาว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นอย่างไร รอบคอบ
		2.3 มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง	เตรียมพร้อมรับต่อความเปลี่ยนแปลง	1.00	-
			ด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อจะสามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันทั่วทั้งที่		
3. การละอายต่อการทุจริต					
หมายถึง การอายที่จะทำอะไรที่ไม่ดีหรือไม่ถูกต้องเพราะกลัวถูกลงโทษหรือกลัวส่งผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น เช่น นักเรียนไม่ให้เพื่อนกลับบ้านเพราะกลัวครูลงโทษหรือการที่นักเรียนไม่ให้เพื่อน	3.1 การไม่กล้าทำความผิดเพราะกลัวถูกลงโทษ	รู้สึกอายเมื่อจะทุจริตเพราะกลัวว่าผู้อื่นจะรับรู้ หรือถูกจับได้ซึ่งจะส่งผลให้ได้รับโทษหรือได้รับความเดือดร้อนจึงไม่กล้าทุจริต	1.00	-	-
	3.2 การไม่กล้าทำความผิดเพราะการกระทำจะส่งผลเสียต่อตนเองและสังคม	รู้สึกอายเมื่อจะทุจริต แม้ว่าไม่มีผู้รับรู้ในสิ่งที่ตนเองกระทำ แต่กลัวว่าผลจากการกระทำของตนเองจะส่งผลให้ตนเอง ครอบครัวและสังคมเกิดความ	1.00	-	-

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	นิยาม (เดิม)	IOC	ข้อเสนอแนะ	นิยาม (ใหม่)
<p>ลอกการบ้านเพราะกลัวเพื่อนไม่ได้เรียนรู้บทเรียนด้วยตนเอง</p>		เดือดร้าอน			
<p>4. การไม่ทนต่อการทุจริต</p> <p>หมายถึง การมีพฤติกรรมหยุดยั้งการทุจริต ไม่ยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต เช่น การไม่ยินยอมให้เพื่อนลอกการบ้านและแสดงออกให้เพื่อนรับรู้ว่ามีเพื่อนแสดงกริยาหรือการบอกให้เพื่อนทราบ</p>	<p>4.1 การกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต</p>	<p>การแสดงออกว่าไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมกรรมการทุจริตของผู้อื่น</p>	1.00	-	-
	<p>4.2 การไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต</p>	<p>การไม่ยอมให้ผู้อื่นลงมือทำการทุจริต โดยใช้การกระทำและคำพูด เช่น การแจ้งเบาะแสการทุจริต การประกาศให้ผู้อื่นทราบถึงการทุจริตและการชุมนุมประท้วง</p>	1.00	-	-
		ค่าเฉลี่ยความสอดคล้อง	1.00		

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของการพิจารณาความเหมาะสมของนิยาม และองค์ประกอบการด้านทุจริตกับตัวบ่งชี้ทั้ง 11 ตัวแปรโดยผู้เชี่ยวชาญจะเห็นว่ามีความสอดคล้องอยู่ที่ 1.00 ส่วนในรายตัวบ่งชี้มีค่าอยู่ที่ 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด แสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบของการด้านทุจริตและนิยามตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ โมเดลการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษามีความตรงเชิงเนื้อหา

นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านยังได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับแก้ไขนิยามการด้านทุจริตในบางตัวบ่งชี้ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นจำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ซึ่งผู้วิจัยได้แสดงไว้ดังตารางที่ 8

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

2.1 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ในขั้นตอนของการตรวจสอบความตรงของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาแบบวัดไปตรวจสอบสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบตัวบ่งชี้ของการด้านทุจริตกับข้อคำถาม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ดังรายละเอียดในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาระหว่างตัวบ่งชี้/ตัวแปรสังเกตได้ กับข้อคำถามของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ข้อที่	IOC	ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ
1	1.00	- ควรตัดภาพพ้อยเงินให้ตำรวจออก
2	1.00	
3	0.60	- ควรพิจารณาสถานการณ์ที่ทำให้วิชาชีพครูถูกมองในมุมแง่ที่ไม่ดี - น่าจะปรับตัวเลือก 2 เพราะไม่มีอยู่ในสถานการณ์ - โจทย์ชี้ให้เห็นชัดเจนเกินไปว่าครูกระทำผิด
4	1.00	- ควรสลับโครงสร้างประโยคเพื่อให้สื่อความชัดเจนมากขึ้น
5	0.20	- สถานการณ์ไม่เหมาะสม
6	1.00	- นักเรียนป.6อาจจะยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับกฎการขออนุญาตขับขีรถจักรยานยนต์
7	0.60	
8	1.00	

ข้อที่	IOC	ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ
1	1.00	- ควรตัดภาพพ้อยเงินให้ตำรวจออก
2	1.00	
3	0.60	- ควรพิจารณาสถานการณ์ที่ทำให้วิชาชีพครูถูกมองในมุมแง่ที่ไม่ดี - น่าจะปรับตัวเลือก 2 เพราะไม่มีอยู่ในสถานการณ์ - โจทย์ชี้ให้เห็นชัดเจนเกินไปว่าครูกระทำผิด
4	1.00	- ควรสลับโครงสร้างประโยคเพื่อให้สื่อความชัดเจนมากขึ้น
5	0.20	- สถานการณ์ไม่เหมาะสม
6	1.00	- นักเรียนป.6อาจจะยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับกฎการขออนุญาต ขับชีรรถจักรยานยนต์
7	0.60	
8	1.00	
9	0.60	- ควรปรับตัวเลือกเนื่องจากตอบได้ 2 ข้อคือข้อที่ 2 และข้อที่ 4 โดย ตัวเลือกที่ 2 น่าสนใจมากกว่าข้อที่ 4 และน่าจะดีต่อโรงเรียนมากกว่า
10	0.80	- ควรปรับตัวเลือกข้อถูกใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายขึ้น เนื่องจากนักเรียนน่าจะ ไม่รู้จักหัวหน้าเขต แก้ไขเป็น “หัวหน้าเจ้าหน้าที่”
11	1.00	
12	0.80	- ควรปรับคำถามชัดเจนมากขึ้นและใช้ภาษาให้กระชับมากขึ้น ปรับคำถามจาก “เฟิร์นไม่ถนัดวิชา ศิลปะ เธอจึงให้เพื่อนวาดภาพให้ เมื่อครูตรวจผลงานจึงเกิดความสงสัยจึงเรียกเธอมาถาม นักเรียนคิด ว่าจะเกิดผลอย่างไรต่อเฟิร์น” เป็น “เฟิร์นไม่ถนัดวิชา ศิลปะ เธอจึง ให้เพื่อนวาดภาพให้เป็นประจำ นักเรียนคิดว่าจะเกิดผลอย่างไรต่อ เฟิร์น”
13	0.80	- ควรปรับคำตอบ ข้อที่ 3 จาก “แฟนที่อาจจะทุจริตเมื่อได้ทำหน้าที่ ประธานนักเรียน” เป็น “แฟนที่มีความผิดในข้อหาซื้อเสียงใน การเลือกตั้ง”
14	0.8	- ควรเพิ่มสถานการณ์ว่าทุกคนต้องสอบจึงจะได้เข้าเรียน - ควรปรับตัวเลือกข้อที่ 3 จาก “ผู้อำนวยการถูกครูในโรงเรียนนินทาถึง การกระทำของตนเอง” เป็น “ผู้อำนวยการมีผู้ปกครองมาขอความ ช่วยเหลือให้นักเรียนไม่ผ่านการคัดเลือก”
15	0.8	- ควรตัดภาพประกอบออก

ข้อที่	IOC	ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ
		-ควรปรับตัวเลือกข้อที่ 2 ให้นักเรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น จาก “ครูไม่ได้ทราบความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน” เป็น “ครูไม่ได้รู้ถึงความสามารถทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน”
16	1.00	
17	1.00	-เพิ่มสถานการณ์ภายในตู้ปันสุขมิของใช้ที่จำเป็น
18	1.00	-ปรับสถานการณ์ให้มีความชัดเจนมากขึ้น จาก “แถมเห็นเพื่อนที่มีฐานะดีซื้อโทรศัพท์รุ่นใหม่” เป็น “แถมเห็นเพื่อนที่มีฐานะดีซื้อโทรศัพท์รุ่นใหม่ที่ทันสมัย”
19	1.00	-ปรับตัวเลือกให้ชัดเจนมากขึ้น
20	1.00	
21	0.80	-ปรับตัวเลือกข้อที่ 3 จาก “ไม่เขียนคำตอบเพราะตนเองทำไม่ได้” เป็น “แอบมองคำตอบของเพื่อนที่นั่งข้างๆเมื่อเพื่อนเฉลย”
22	1.00	
23	1.00	-ปรับตัวเลือกข้อที่ 3 จาก “ทำข้อสอบได้เนื่องจากอ่านหนังสือสอบ ล่วงหน้า” เป็น “ทำข้อสอบได้ เนื่องจากหมั่นทบทวนบทเรียน เป็นประจำ”
24	0.60	- ปรับตัวเลือกข้อที่ 4 จาก “พยายามตั้งใจและนึกถึงคำตอบของ ตนเอง” เป็น “นำอุปกรณ์กระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่เตรียม สำรองไว้มาใช้เพื่อใช้เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต”
25	1.00	
26	0.80	- ปรับตัวเลือกข้อที่ 1 จาก “ไม่เช็คชื่อให้น้อง เพราะกลัวครูดุ” เป็น “ไม่เช็คชื่อให้น้อง เพราะกลัวครูทราบ”
27	1.00	
28	0.80	-ปรับสถานการณ์ให้ชัดเจนมากขึ้นจาก “เบนซ์จึงเดินเข้าไปของพลอยที่ ต่อแถวอยู่ด้านหน้าหวังว่าจะแซงคิวเพื่อนคนอื่นๆ ถ้านักเรียนเป็น พลอยนักเรียนจะอย่างไร” เป็น “เบนซ์เห็นพลอยซึ่งต่อแถวอยู่ ด้านหน้าจึงขอมาต่อแถวด้วยเพื่อหวังจะแซงคิวเพื่อนคนอื่นๆ”
29	1.00	
30	1.00	-ปรับตัวเลือกข้อที่ 4 “จ่ายเงินเท่าที่ตนเองสามารถจ่ายได้ เพราะกลัว ห้องไม่เงินไม่พอสำหรับการทำพาน” เป็น “จ่ายเงินเท่าที่ตนเอง

ข้อที่	IOC	ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ
		สามารถทำได้โดยชี้แจงให้เพื่อนทราบ เพราะกลัวห้อยไม่เงินไม่พอสำหรับการทำพาน”
31	1.00	
32	1.00	-ปรับสถานการณ์ให้มีความชัดเจนมากขึ้นและตัวเลือกข้อที่ 3 จาก “ไม่เปิดดูสูตรที่จดมา เพราะกลัวครูจับได้แล้วพ่อแม่ทราบท่านจะเสียใจ” เป็น “ทำข้อสอบด้วยตนเอง เพราะกลัวครูจับได้แล้วพ่อแม่ทราบท่านจะเสียใจ” -ปรับตัวเลือกข้อที่ 4 จาก “ไม่เปิดดูสูตรที่จดมา เพราะกลัวเพื่อนเห็น” เป็น “ไม่แอบดูคำตอบของเพื่อน เพราะเพื่อนอาจจะทำข้อสอบไม่ถูก”
33	1.00	
34	1.00	
35	0.8	- ควรปรับตัวเลือกข้อที่ 2 จาก “รวมกลุ่มกับสมาชิกในคณะสี่เพื่อประท้วง” เป็น “รวมกลุ่มกับสมาชิกในคณะสี่เพื่อประท้วงประธานสี่”
36	1.00	
37	1.00	
38	1.00	
39	1.00	
40	1.00	-ควรปรับสถานการณ์และตัวเลือกข้อที่ 4 จาก “แจ้งครูผู้ดูแลเรื่องการจัดซื้อนม” เป็น “แจ้งครูผู้ดูแลโครงการนมโรงเรียน”

CHULALONGKORN UNIVERSITY

จากตาราง 9 พบว่าข้อคำถามของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ที่ผ่านเกณฑ์การตรวจสอบคุณภาพความตรงตามเนื้อหา คือค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.50ขึ้นไป (วรณิ แกมเกตุ, 2555)จำนวน 39 ข้อ จากจำนวนคำถามทั้งหมด 40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 97.50 มีเพียงข้อคำถามที่ 5 เท่านั้นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้สถานการณ์ ข้อคำถาม ตัวถูกและตัวลวงที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ดังตารางที่ 10

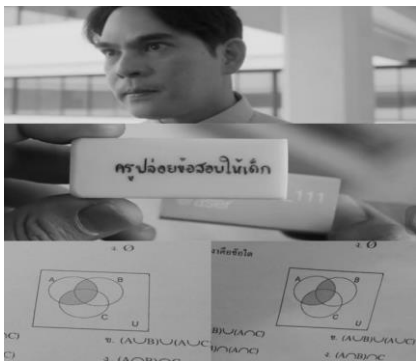
ตารางที่ 10 การปรับแก้และพัฒนาข้อคำถามของแบบวัดฯ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	ข้อคำถามของแบบวัดฯ ก่อนปรับแก้	ข้อคำถามของแบบวัดฯ หลังปรับแก้
1	<p>วันนี้นักเรียนไปเรียนสาย พ่อรีบขับรถไปส่งนักเรียนจนฝ่าไฟแดง ตำรวจจึงเรียก พ่อจึงยื่นเงินให้ตำรวจ 500 บาทเพื่อให้ตำรวจให้รถของนักเรียนผ่านไปโดยเร็ว ถ้านักเรียนเป็นตำรวจจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <p>(ที่มาของภาพ : https://www.moj.go.th/view/7894)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) รับเงินของพ่อแล้วให้รถของนักเรียนผ่านไป 2) รับเงินของพ่อแล้วตักเตือนพ่อของนักเรียน 3) ไม่รับเงินของพ่อและให้พ่อจ่ายค่าปรับที่สถานีตำรวจ ** 4) ไม่รับเงินของพ่อและให้ตักเตือนพ่อของนักเรียน 	<p>วันนี้นักเรียนไปเรียนสาย พ่อรีบขับรถไปส่งนักเรียนจนฝ่าไฟแดง ตำรวจจึงเรียก พ่อจึงยื่นเงินให้ตำรวจ 500 บาทเพื่อให้ตำรวจให้รถของนักเรียนผ่านไปโดยเร็ว ถ้านักเรียนเป็นตำรวจจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) รับเงินของพ่อแล้วให้รถของนักเรียนผ่านไป 2) รับเงินของพ่อแล้วตักเตือนพ่อของนักเรียน 3) ไม่รับเงินของพ่อและให้พ่อจ่ายค่าปรับที่สถานีตำรวจ** 4) ไม่รับเงินของพ่อและให้ตักเตือนพ่อของนักเรียน
3	<p>ครูวิฆานบ้าน ให้นักเรียนซื้อกระดาษที่มีขายเฉพาะที่ร้านของครูเอง นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ไม่ซื้อกระดาษที่ร้านของครูเพราะครูใช้หน้าที่ของตนเองเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเอง** 2) ไม่ซื้อกระดาษที่ร้านของครูเพราะสินค้าอาจจะมีคุณภาพไม่ดี 3) ซื้อกระดาษที่ร้านของครูเพราะถือเป็นการช่วยสร้างรายได้ให้ครู 4) ซื้อกระดาษที่ร้านของครูเพราะหาซื้อ 5) ได้ง่าย 	<p>3.ครูวิฆานบ้าน ให้นักเรียนซื้อกระดาษที่ของครูช่วยจัดหามาให้ซึ่งราคาถูกและสะดวกกว่าการที่นักเรียนเดินทางไปซื้อด้วยตนเอง นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ไม่ซื้อกระดาษจากครูเพราะครูใช้หน้าที่ของตนเองเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเอง** 2) ไม่ซื้อกระดาษจากครูเพราะอยากไปเลือกซื้อเพื่อให้ได้กระดาษที่มีคุณภาพด้วยตนเอง 3) ซื้อกระดาษจากครูเพราะถือเป็นการช่วยสร้างรายได้ให้ครู 4) ซื้อกระดาษจากครูเพราะหาซื้อได้ง่าย

ข้อ	ข้อความของแบบวัดฯ ก่อนปรับแก้	ข้อความของแบบวัดฯ หลังปรับแก้
4	<p>ครูประจำชั้นมอบหมายให้นักเรียนไปเบิกกระดาษเปล่าจากห้องสหกรณ์ของโรงเรียนมา 60 แผ่น หลังแจกแล้วปรากฏว่ากระดาษเหลือ 10 แผ่น ซึ่งวันพรุ่งนี้ในวิชา ภาษาไทย ครูอีกท่าน ซึ่งได้มอบหมายให้นักเรียนเตรียมกระดาษมาจำนวน 5 แผ่นเพื่อทำรายงาน นักเรียนจะทำอย่างไรกับกระดาษที่เหลือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นำกระดาษไปทำรายงาน วิชา ภาษาไทย 2) นำกระดาษทั้งหมดไปคืนครูประจำชั้น** 3) นำกระดาษไปแบ่งให้ตัวเองและเพื่อนสนิทสำหรับทำรายงาน วิชา ภาษาไทย 4) นำกระดาษไปครึ่งหนึ่งไปคืนครู อีกครึ่งหนึ่งเก็บไว้สำหรับทำรายงาน วิชา ภาษาไทย 	<p>ครูประจำชั้นมอบหมายให้นักเรียนไปห้องสหกรณ์ของโรงเรียนเพื่อเบิกกระดาษเปล่าจากมา 60 แผ่น หลังแจกแล้วปรากฏว่ากระดาษเหลือ 10 แผ่น ซึ่งวันพรุ่งนี้ในวิชา ภาษาไทย ครูอีกท่านซึ่งได้มอบหมายให้นักเรียนเตรียมกระดาษมาจำนวน 5 แผ่นเพื่อทำรายงาน ถ้านักเรียนเป็นนักเรียนจะทำอย่างไรกับกระดาษที่เหลือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นำกระดาษไปทำรายงาน วิชา ภาษาไทย 2) นำกระดาษทั้งหมดไปคืนครูประจำชั้น** 3) นำกระดาษไปแบ่งให้ตัวเองและเพื่อนสนิทสำหรับทำรายงาน วิชา ภาษาไทย 4) นำกระดาษไปครึ่งหนึ่งไปคืนครู อีกครึ่งหนึ่งเก็บไว้สำหรับทำรายงาน วิชา ภาษาไทย
6	<p>แมนเป็นนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 พ่อของเขามีอาชีพตำรวจ พี่ชายเพิ่งจะสอนแมนให้ขับรถจักรยานยนต์ปรากฏว่าวันนั้นพี่ของเขาขอรถให้แมนขับรถไปซื้อน้ำอัดลมที่ร้านสะดวกซื้อที่หน้าปากซอยซึ่งมีตำรวจตั้งด่านตรวจใบขับขี่ ถ้านักเรียนเป็นแมนนักเรียนจะอย่างไร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ขับรถไปซื้อน้ำอัดลมให้พี่ เนื่องจากคิดว่าวันนี้ตำรวจน่าจะไม่ต้องด่านตรวจ 2) ขับรถไปซื้อน้ำอัดลมให้พี่หากเจอตำรวจโทรหาพ่อที่เป็นตำรวจให้ช่วย 3) ไม่ขับรถไปซื้อน้ำอัดลมให้พี่เนื่องจากตนเองยังขี่รถไม่เก่ง 4) เดินไปซื้อน้ำอัดลมให้พี่เนื่องจากตนเองไม่มีใบขับขี่** 	<p>หลังเลิกเรียนพี่ของแมนชวนนั่งซ้อนมอเตอร์ไซด์เพื่อไปช่วยพี่ถือของที่ตลาดซึ่งบริเวณหน้าตลาดมักมีการตั้งด่านของตำรวจ แต่ที่บ้านมีหมวกกันน็อคมีเพียง 2 ใบ แต่ 1 ใบชำรุดโดยสายรัดที่คางขาดแต่อีก 1 ใบสามารถใช้ได้ ถ้านักเรียนเป็นแมนนักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ไปตลาดกับพี่และไม่สวมหมวกกันน็อค 2) ไปตลาดกับพี่และสวมหมวกกันน็อคที่ชำรุดโดยไม่รัดสายที่คาง 3) ไม่ไปตลาดกับพี่เนื่องจากไม่มีหมวกกันน็อคใส่** 4) ไม่ไปตลาดกับพี่เนื่องจากกลัวพี่ขับรถไม่เก่ง

ข้อ	ข้อความของแบบวัดฯ ก่อนปรับแก้	ข้อความของแบบวัดฯ หลังปรับแก้
9	<p>นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับสิทธิในการเลือกตั้งกรรมการนักเรียน นักเรียนคิดว่า จะเลือกเพื่อนคนใดเป็นประธานนักเรียนจึงจะส่งผลดีต่อโรงเรียนมากที่สุด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มีมีฐานะร่ำรวยและมีบ้านใหญ่โต 2) บอยเรียนเก่งและสื่อสารได้หลายภาษา 3) ก้าวหน้าตาดีและแต่งกายเรียบร้อย 4) กอหญาใส่ใจเพื่อนๆทุกคน** 	<p>นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับสิทธิในการเลือกตั้งกรรมการนักเรียน นักเรียนคิดว่า จะเลือกเพื่อนคนใดเป็นประธานนักเรียนจึงจะส่งผลดีต่อโรงเรียนมากที่สุด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มีมีฐานะร่ำรวยและมีบ้านใหญ่โต 2) บอยเรียนเก่งและสื่อสารได้หลายภาษา 3) ก้าวหน้าตาดีและแต่งกายเรียบร้อย 4) กอหญาให้ความสนใจและใส่ใจเพื่อนๆทุกคน**
10	<p>เอมมีไปทำบัตรประชาชน แต่พบว่าเจ้าหน้าที่ไม่สนใจที่จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการทำบัตรประชาชนใหม่อีกทั้งลัดคิวให้เพื่อนของตนเองเข้าทำบัตรประชาชนก่อนคนอื่นๆ ถ้า นักเรียนเป็นเอมมีนักเรียนจะทำอย่างไร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) แสดงสีหน้าไม่พอใจต่อการกระทำของพนักงานคนนั้น 2) เปลี่ยนไปถามพนักงานคนอื่นที่เต็มใจให้บริการ 3) ไปร้องเรียนต่อหัวหน้าเขตที่ไปทำบัตรประชาชน** 4) ถามพนักงานคนเดิมอีกครั้งถึงวิธีการทำบัตรประชาชน 	<p>เอมมีไปทำบัตรประชาชน แต่พบว่าเจ้าหน้าที่ไม่สนใจที่จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการทำบัตรประชาชนใหม่อีกทั้งลัดคิวให้เพื่อนของตนเองเข้าทำบัตรประชาชนก่อนคนอื่นๆ ถ้า นักเรียนเป็นเอมมีนักเรียนจะทำอย่างไร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) แสดงสีหน้าไม่พอใจต่อการกระทำของพนักงานคนนั้น 2) เปลี่ยนไปถามพนักงานคนอื่นที่เต็มใจให้บริการ 3) ไปร้องเรียนต่อหัวหน้าของเจ้าหน้าที่ที่ไปทำบัตรประชาชน** 4) ถามพนักงานคนเดิมอีกครั้งถึงวิธีการทำบัตรประชาชน

ข้อ	ข้อความของแบบวัดฯ ก่อนปรับแก้	ข้อความของแบบวัดฯ หลังปรับแก้
12	<p>เฟิร์นไม่ถนัดวิชา ศิลปะ เธอจึงให้เพื่อนวาดภาพให้ เมื่อครูตรวจผลงานจึงเกิดความสงสัย จึงเรียกเธอมาถาม นักเรียนคิดว่าจะเกิดผลอย่างไรต่อเฟิร์น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เฟิร์นได้คะแนนเต็ม 2) เฟิร์นไม่ได้ฝึกทักษะการวาดภาพด้วยตนเอง** 3) เฟิร์นไม่มีความสุขในการเรียนวิชา ศิลปะ 4) เฟิร์นได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนแข่งวาดภาพของโรงเรียน 	<p>เฟิร์นไม่ถนัดวิชา ศิลปะ เธอจึงให้เพื่อนวาดภาพให้เป็นประจำ นักเรียนคิดว่าจะเกิดผลอย่างไรต่อเฟิร์น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เฟิร์นได้คะแนนเต็มในวิชา ศิลปะ 2) เฟิร์นไม่ได้ฝึกทักษะการวาดภาพด้วยตนเอง** 3) เฟิร์นไม่มีความสุขในการเรียนวิชา ศิลปะ 4) เฟิร์นได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนแข่งวาดภาพของโรงเรียน
13	<p>วันก่อนการเลือกตั้งกรรมการนักเรียน แฟนท์หนึ่งในผู้สมัครรับเลือกตั้งนำไอศกรีมมาแจกน้องๆชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 และบอกให้เลือกเขาเป็นประธานนักเรียน นักเรียนคิดว่าการกระทำของแฟนท์จะส่งผลอย่างไร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะลงคะแนนเสียงให้แฟนท์ 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะไม่ลงคะแนนเสียงให้แฟนท์ 3) แฟนท์อาจจะทุจริตเมื่อได้ทำหน้าที่ประธานนักเรียน** 4) แฟนท์ชนะเลือกตั้งได้เป็นประธานนักเรียน 	<p>วันก่อนการเลือกตั้งกรรมการนักเรียน แฟนท์หนึ่งในผู้สมัครรับเลือกตั้งนำไอศกรีมมาแจกน้องๆชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 และบอกให้เลือกเขาเป็นประธานนักเรียน นักเรียนคิดว่าการกระทำของแฟนท์จะส่งผลอย่างไร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะลงคะแนนเสียงให้แฟนท์ 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะไม่ลงคะแนนเสียงให้แฟนท์ 3) แฟนท์มีความผิดในข้อหาซื้อเสียงในการเลือกตั้ง** 4) แฟนท์ชนะเลือกตั้งได้เป็นประธานนักเรียน

ข้อ	ข้อคำถามของแบบวัดฯ ก่อนปรับแก้	ข้อคำถามของแบบวัดฯ หลังปรับแก้
14	<p>ผู้อำนวยการโรงเรียนของมินรับหลานสาวของตนเองเข้าเรียนในโรงเรียนโดยไม่ต้องสอบ นักเรียนคิดว่าจะเกิดผลอย่างไรต่อผู้อำนวยการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้อำนวยการยินดีที่หลานของตนเองได้เรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง 2) ผู้อำนวยการสามารถให้ครูดูแลหลานของตนเองมากกว่านักเรียนคนอื่นได้ 3) ผู้อำนวยการถูกครูในโรงเรียนนินทาถึงกรกระทำของตนเอง 4) ผู้อำนวยการเสียโอกาสที่จะได้รับนักเรียนที่มีความสามารถและสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน** 	<p>โรงเรียนจัดการสอบเข้าสำหรับนักเรียนใหม่ แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนของมินรับหลานสาวของตนเองเข้าเรียนในโรงเรียนโดยไม่ต้องสอบ นักเรียนคิดว่าจะเกิดผลอย่างไรต่อผู้อำนวยการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้อำนวยการยินดีที่หลานของตนเองได้เรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง 2) ผู้อำนวยการสามารถให้ครูดูแลหลานของตนเองมากกว่านักเรียนคนอื่นได้ 3) ผู้อำนวยการมีผู้ปกครองมาขอความช่วยเหลือให้รับนักเรียนไม่ผ่านการคัดเลือก 4) ผู้อำนวยการเสียโอกาสที่จะได้รับนักเรียนที่มีความสามารถและสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน**
15	<p>จากซีรีส์เรื่อง ฉลาดเกมส์โกง ครูวิชา คณิตศาสตร์ท่านหนึ่งทำเอกสารการสอนโดยที่มีเนื้อหาเหมือนกับข้อสอบจริงทั้งหมด เมื่อผลสอบออกมาพบว่านักเรียนที่เรียนพิเศษได้คะแนนดี จากการกระทำข้างต้นนักเรียนคิดว่าจะเกิดผลอย่างไรต่อคุณครูท่านนี้</p> <p>(ที่มา : https://wetv.vip/th/play/)</p>	<p>จากซีรีส์เรื่อง ฉลาดเกมส์โกง ครู วิชา คณิตศาสตร์ท่านหนึ่งทำเอกสารการสอนโดยที่มีเนื้อหาเหมือนกับข้อสอบจริงทั้งหมด เมื่อผลสอบออกมาพบว่านักเรียนที่เรียนพิเศษได้คะแนนดี จากการกระทำข้างต้นนักเรียนคิดว่าเกิดผลอย่างไรต่อคุณครูท่านนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ครูกังวลว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนพิเศษกับตนเองจะสอบได้คะแนนน้อย 2) ครูไม่ได้รู้ถึงความสามารถทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน** 3) ครูมีนักเรียนที่สนใจเรียนพิเศษกับตนเองมากขึ้น 4) ครูภาคภูมิใจที่นักเรียนสอบได้คะแนนสูง

ข้อ	ข้อความของแบบวัดฯ ก่อนปรับแก้	ข้อความของแบบวัดฯ หลังปรับแก้
15	<p>1) ครูกังวลว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนพิเศษกับตนเองจะสอบได้คะแนนน้อย</p> <p>2) ครูไม่ได้ทราบความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน**</p> <p>3) ครูมีนักเรียนที่สนใจเรียนพิเศษกับตนเองมากขึ้น</p> <p>4) ครูภาคภูมิใจที่นักเรียนสอบได้คะแนนสูง</p>	
17	<p>นักเรียนกำลังเดินกลับบ้าน ขณะนั้นนักเรียนเหลือเงินติดตัวน้อยมาก แต่ตนเองกลับรู้สึกหิว พอดีบังเอิญพบตู้ปันสุขที่มีอาหารและของใช้ที่มีคุณภาพเต็มตู้ นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <p>1) หยิบอาหารและสิ่งของจากตู้ปันสุขให้ได้มากที่สุด</p> <p>2) หยิบอาหารจากตู้ปันสุขไปฝากสมาชิกในครอบครัว</p> <p>3) หยิบอาหารจากตู้ปันสุขเท่าที่จำเป็น**</p> <p>4) ไม่หยิบอาหารจากตู้ปันสุขเพื่อเก็บไว้ให้คนที่ลำบากกว่านักเรียน</p>	<p>นักเรียนกำลังเดินกลับบ้าน ขณะนั้นนักเรียนเหลือเงินติดตัวน้อยมาก แต่ตนเองกลับรู้สึกหิว พอดีบังเอิญพบตู้ปันสุขที่มีอาหารและของใช้จำเป็นที่มีคุณภาพเต็มตู้ นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <p>1) หยิบอาหารและสิ่งของจากตู้ปันสุขให้ได้มากที่สุด</p> <p>2) หยิบอาหารจากตู้ปันสุขไปฝากสมาชิกในครอบครัว</p> <p>3) หยิบอาหารจากตู้ปันสุขเท่าที่จำเป็น**</p> <p>4) ไม่หยิบอาหารจากตู้ปันสุขเพื่อเก็บไว้ให้คนที่ลำบากกว่านักเรียน</p>
18	<p>แก้มเห็นเพื่อนที่มีฐานะดีซื้อโทรศัพท์รุ่นใหม่ ส่วนแก้มใช้โทรศัพท์เครื่องเก่าที่รับจากพี่สาว เมื่อครูส่งงานทางอินเทอร์เน็ตเพื่อนที่ใช้โทรศัพท์รุ่นใหม่ส่งงานได้เร็วกว่าเธอ หากนักเรียนเป็นแก้มนักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <p>1) แอบขโมยโทรศัพท์เครื่องใหม่ของเพื่อน</p> <p>2) เก็บเงินซื้อโทรศัพท์เครื่องใหม่ด้วยตนเอง</p> <p>3) ยังคงใช้โทรศัพท์เครื่องเดิมเพราะยังสามารถใช้งานได้**</p>	<p>แก้มเห็นเพื่อนที่มีฐานะดีซื้อโทรศัพท์รุ่นใหม่ทันที ส่วนแก้มใช้โทรศัพท์เครื่องเก่าที่รับจากพี่สาว หากนักเรียนเป็นแก้มนักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <p>1) แอบขโมยโทรศัพท์เครื่องใหม่ของเพื่อน</p> <p>2) เก็บเงินซื้อโทรศัพท์เครื่องใหม่ด้วยตนเอง</p> <p>3) ยังคงใช้โทรศัพท์เครื่องเดิมเพราะยังสามารถใช้งานได้**</p> <p>4) ขอร้องให้ผู้ปกครองซื้อโทรศัพท์เครื่องใหม่ให้</p>

ข้อ	ข้อความของแบบวัดฯ ก่อนปรับแก้	ข้อความของแบบวัดฯ หลังปรับแก้
	4) ขอร้องให้ผู้ปกครองซื้อโทรศัพท์เครื่องใหม่ให้	
19	<p>ขณะนักเรียนเดินผ่านห้องสอบของรุ่นน้องชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รุ่นน้องที่นั่งอยู่ริมประตูขอให้นักเรียนช่วยบอกคำตอบของข้อสอบข้อหนึ่ง นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <p>1) บอกคำตอบแก่รุ่นน้องทันที เพราะสงสารน้อง</p> <p>2) บอกรุ่นน้องว่าตนเองไม่รู้ เพราะไม่แน่ใจในคำตอบ</p> <p>3) ไม่บอกคำตอบแก่รุ่นน้อง เพราะกลัวครูลงโทษ</p> <p>4) ไม่บอกคำตอบแก่รุ่นน้อง เพราะกลัวผิดกฎระเบียบในการสอบ**</p>	<p>ขณะนักเรียนเดินผ่านห้องสอบของรุ่นน้องชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รุ่นน้องที่นั่งอยู่ริมประตูขอให้นักเรียนช่วยบอกคำตอบของข้อสอบข้อหนึ่ง นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <p>1) บอกคำตอบแก่รุ่นน้องทันที เพราะสงสารน้อง</p> <p>2) บอกรุ่นน้องว่าตนเองไม่รู้ เพราะไม่แน่ใจในคำตอบ</p> <p>3) ไม่บอกคำตอบแก่รุ่นน้อง เพราะกลัวครูลงโทษ</p> <p>4) ไม่บอกคำตอบแก่รุ่นน้อง เพราะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบในการสอบ**</p>
21	<p>นักเรียนลืมหองคำศัพท์ในวิชา ภาษาอังกฤษ เมื่อครูสอบนักเรียนจึงไม่สามารถเขียนตามคำบอกได้ นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <p>1) ขอเพื่อนสนิทลอกคำศัพท์เพราะกลัวสอบตก</p> <p>2) แอบเปิดดูสมุดคำศัพท์เมื่อครูเผลอ</p> <p>3) ไม่เขียนคำตอบเพราะตนเองทำไม่ได้</p> <p>4) ไม่ลอกเพื่อนเพราะกลัวตนเองไม่มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์**</p>	<p>นักเรียนลืมหองคำศัพท์ในวิชา ภาษาอังกฤษ เมื่อครูสอบนักเรียนจึงไม่สามารถเขียนตามคำบอกได้ นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <p>1) ขอเพื่อนสนิทลอกคำศัพท์เพราะกลัวสอบตก</p> <p>2) แอบเปิดดูสมุดคำศัพท์เมื่อครูเผลอ</p> <p>3) แอบมองคำตอบของเพื่อนที่นั่งข้างๆเมื่อเพื่อนเผลอ</p> <p>4) ไม่ลอกเพื่อนเพราะกลัวตนเองไม่มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์**</p>

ข้อ	ข้อความของแบบวัดฯ ก่อนปรับแก้	ข้อความของแบบวัดฯ หลังปรับแก้
23	<p>ในวันพุธครูนัดหมายว่าจะสอบประจำบทในวันศุกร์ แต่เนื่องจากครูต้องไปประชุม กระทั่งวันจึงเลื่อนสอบเป็นวันพฤหัสบดี นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) จดคำตอบเข้าห้องสอบ 2) มองคำตอบของเพื่อนโต๊ะข้างๆ 3) ทำข้อสอบได้ เนื่องจากอ่านหนังสือสอบล่วงหน้า** 4) แกล้งป่วยเพื่อให้ตนเองไม่ได้สอบในวันศุกร์ 	<p>ในวันพุธครูนัดหมายว่าจะสอบประจำบทในวันศุกร์ แต่เนื่องจากครูต้องไปประชุม กระทั่งวันจึงเลื่อนสอบเป็นวันพฤหัสบดี นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) จดคำตอบเข้าห้องสอบ 2) มองคำตอบของเพื่อนโต๊ะข้างๆ 3) ทำข้อสอบได้ เนื่องจากหมั่นทบทวนบทเรียนเป็นประจำ** 4) แกล้งป่วยเพื่อให้ตนเองไม่ได้สอบในวันพฤหัสบดี
24	<p>ระหว่างสอบออนไลน์อยู่อินเทอร์เน็ตของนักเรียนก็หลุดทำให้นักเรียนต้องเริ่มทำข้อสอบใหม่ในขณะที่เวลาในการสอบใกล้ที่จะหมด นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ขอลอกคำตอบจากเพื่อน 2) เปิดดูเฉลยจากเอกสารประกอบการเรียน 3) พยายามหาวิธีกู้ไฟล์คำตอบกลับคืนมา 4) พยายามตั้งสติและนึกถึงคำตอบของตนเอง** 	<p>บ้านของบีมมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่ดีระหว่างสอบออนไลน์อยู่อินเทอร์เน็ตของบีมก็หลุดทำให้เธอต้องเริ่มทำข้อสอบใหม่ในขณะที่เวลาในการสอบใกล้ที่จะหมด นักเรียนเป็นบีมจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ขอลอกคำตอบของเพื่อน 2) พยายามเปิดดูเฉลยจากเอกสารประกอบการเรียน 3) พยายามหาวิธีกู้ไฟล์คำตอบกลับคืนมา 4) นำอุปกรณ์กระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่เตรียมสำรองไว้มาใช้เพื่อใช้เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต**

ข้อ	ข้อความของแบบวัดฯ ก่อนปรับแก้	ข้อความของแบบวัดฯ หลังปรับแก้
26	<p>ถ้านักเรียนได้รับหน้าที่เช็คชื่อนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกีฬาประจำสัปดาห์ ซึ่งน้องชายของนักเรียนไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรมจึงขอร้องให้นักเรียนเช็คชื่อให้และขอไม่เข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนจะอย่างไรในเหตุการณ์นี้</p> <p>1) ไม่เช็คชื่อให้น้อง เพราะกลัวครูดุ**</p> <p>2) ไม่เช็คชื่อให้น้อง เพราะน้องไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>3) เช็คชื่อให้น้อง เพราะสงสารน้อง</p> <p>4) เช็คชื่อให้น้องแล้วบอกให้น้องมาเข้าร่วมกิจกรรม</p>	<p>ถ้านักเรียนได้รับหน้าที่เช็คชื่อนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกีฬาประจำสัปดาห์ ซึ่งน้องชายของนักเรียนไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรมจึงขอร้องให้นักเรียนเช็คชื่อให้และขอไม่เข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนจะอย่างไรในเหตุการณ์นี้</p> <p>1) ไม่เช็คชื่อให้น้อง เพราะกลัวครูทราบ**</p> <p>2) ไม่เช็คชื่อให้น้อง เพราะน้องไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>3) เช็คชื่อให้น้อง เพราะสงสารน้อง</p> <p>4) เช็คชื่อให้น้องแล้วบอกให้น้องมาเข้าร่วมกิจกรรม</p>
28	<p>ในโรงอาหาร นักเรียนกำลังต่อแถวเพื่อซื้ออาหารซึ่งขณะนั้นแถวยาวมาก เบนซ์จึงเดินเข้าไปของพลอยที่ต่อแถวอยู่ด้านหน้าหวังว่าจะแซงคิวเพื่อนคนอื่น ๆ ถ้านักเรียนเป็นพลอยนักเรียนจะอย่างไร</p> <p>1) ให้ได้แซงคิว เพราะสงสารเพื่อนที่ต้องต่อแถวนานๆ</p> <p>2) ให้ได้แซงคิว เพราะเราควรมีน้ำใจต่อเพื่อน</p> <p>3) ไม่ให้เพื่อนแซงคิว เพราะกลัวเพื่อนที่ต่อแถวอยู่ด้านหลังไม่พอใจตนเอง**</p> <p>4) ไม่ให้เพื่อนแซงคิว เพราะเป็นการเอาเปรียบเพื่อนที่มาต่อแถวอยู่ข้างหลัง</p>	<p>ในโรงอาหารนักเรียนหลายคนกำลังต่อแถวเพื่อซื้ออาหารซึ่งขณะนั้นแถวยาวมาก เบนซ์เห็นพลอยซึ่งต่อแถวอยู่ด้านหน้าจึงขอมาต่อแถวด้วยเพื่อหวังจะแซงคิวเพื่อนคนอื่น ๆ ถ้านักเรียนเป็นพลอยนักเรียนจะอย่างไร</p> <p>1) ให้เบนซ์แซงคิว เพราะสงสารเพื่อนที่ต้องต่อแถวนานๆ</p> <p>2) ให้เบนซ์แซงคิว เพราะเราควรมีน้ำใจต่อเพื่อน</p> <p>3) ไม่ให้เบนซ์แซงคิว เพราะกลัวเพื่อนที่ต่อแถวอยู่ด้านหลังไม่พอใจตนเอง**</p> <p>4) ไม่ให้เบนซ์แซงคิว เพราะเป็นการเอาเปรียบเพื่อนที่มาต่อแถวอยู่ข้างหลัง</p>

ข้อ	ข้อความของแบบวัดฯ ก่อนปรับแก้	ข้อความของแบบวัดฯ หลังปรับแก้
30	<p>กิจกรรมวันไหว้ครู นักเรียนทุกคนต้องจ่ายเงินคนละ 50 บาท เพื่อใช้เป็นค่าอุปกรณ์การทำพาน แต่นักเรียนไม่เห็นด้วยกับการเก็บเงินในครั้งนี้ นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์ครั้งนี้</p> <p>1) ไม่จ่ายเงิน เพราะไม่เห็นด้วยกับการกระทำนี้</p> <p>2) ไม่จ่ายเงิน เพราะจำนวนเงินมากเกินไป</p> <p>3) จ่ายเงิน เพราะกลัวเพื่อนในห้องไม่พอใจตนเอง</p> <p>4) จ่ายเงินเท่าที่ตนเองสามารถจ่ายได้ เพราะกลัวห้องไม่เงินไม่พอสำหรับการทำพาน**</p>	<p>กิจกรรมวันไหว้ครู นักเรียนทุกคนต้องจ่ายเงินคนละ 50 บาท เพื่อใช้เป็นค่าอุปกรณ์การทำพาน แต่นักเรียนไม่เห็นด้วยกับการเก็บเงินในครั้งนี้ นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์ครั้งนี้</p> <p>1) ไม่จ่ายเงิน เพราะไม่เห็นด้วยกับการกระทำนี้</p> <p>2) ไม่จ่ายเงิน เพราะจำนวนเงินมากเกินไป</p> <p>3) จ่ายเงิน เพราะกลัวเพื่อนในห้องไม่พอใจตนเอง</p> <p>4) จ่ายเงินเท่าที่ตนเองสามารถจ่ายได้โดยชี้แจงให้เพื่อนทราบ เพราะกลัวห้องไม่เงินไม่พอสำหรับการทำพาน**</p>
32	<p>วินัยจำสูตรในวิชา วิทยาศาสตร์ไม่ได้ เขาจึงจดสูตรใส่กระดาษและแอบนำเข้าห้องสอบ เมื่อถึงเวลาสอบครูผู้คุมสอบเป็นครูที่ไม่ดี และไม่ได้เดินตรวจอย่างเคร่ง ถ้านักเรียนเป็นวินัย นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <p>1) แอบเปิดดูสูตรที่จดมา เพราะกลัวสอบตก</p> <p>2) แอบเปิดดูสูตรที่จดมา เพราะครูคุมสอบน่าจะจับไม่ได้</p> <p>3) ไม่เปิดดูสูตรที่จดมา เพราะกลัวครูจับได้ แล้วพ่อแม่ทราบท่านจะเสียใจ**</p> <p>4) ไม่เปิดดูสูตรที่จดมา เพราะกลัวเพื่อนเห็น</p>	<p>วินัยจำสูตรในวิชา วิทยาศาสตร์ไม่ได้ เมื่อถึงเวลาสอบครูผู้คุมสอบเป็นครูที่ไม่ดี และไม่ได้เดินตรวจอย่างเคร่ง ถ้านักเรียนเป็นวินัย นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <p>1) แอบดูคำตอบของเพื่อนที่นั่งใกล้ๆ เพราะกลัวสอบตก</p> <p>2) แอบถามสูตรจากเพื่อนที่นั่งข้างๆ เพราะครูคุมสอบน่าจะจับไม่ได้</p> <p>3) ทำข้อสอบด้วยตนเอง เพราะกลัวครูจับได้ แล้วพ่อแม่ทราบท่านจะเสียใจ**</p> <p>4) ไม่แอบดูคำตอบของเพื่อน เพราะเพื่อนอาจจะทำข้อสอบไม่ถูก</p>

ข้อ	ข้อคำถามของแบบวัดฯ ก่อนปรับแก้	ข้อคำถามของแบบวัดฯ หลังปรับแก้
35	<p>ในกิจกรรมกีฬา บอลพบว่า ประธานสีนำเงินไปใช้จำนวนมากโดยอ้างว่านำไปซื้ออาหารให้นักกีฬา แต่บอลไปสืบทราบและพบหลักฐานว่าเขาเอาเงินไปใช้ส่วนตัว ถ้านักเรียนเป็นบอลจะทำอย่างไร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นิ่งเฉยกับการกระทำดังกล่าว 2) รวมกลุ่มกับสมาชิกในคณะสีเพื่อประท้วง** 3) สอบถามถึงหลักฐานการใช้เงินของประธานสี 4) สอบถามคณะกรรมการเพื่อหาหลักฐานเพิ่มเติม 	<p>ในกิจกรรมกีฬา บอลพบว่า ประธานสีนำเงินไปใช้จำนวนมากโดยอ้างว่านำไปซื้ออาหารให้นักกีฬา แต่บอลไปสืบทราบและพบหลักฐานว่าเขาเอาเงินไปใช้ส่วนตัว ถ้านักเรียนเป็นบอลจะทำอย่างไร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นิ่งเฉยกับการกระทำดังกล่าว 2) รวมกลุ่มกับสมาชิกในคณะสีเพื่อประท้วงประธานสี** 3) สอบถามถึงหลักฐานการใช้เงินของประธานสี 4) สอบถามคณะกรรมการสีเพื่อหาหลักฐานเพิ่มเติม
40	<p>วันหนึ่งก้านแก้วตีมนมโรงเรียนแล้วรู้สึกว่ามันเหมือนนมหมดอายุ ถ้านักเรียนเป็นก้านแก้วนักเรียนจะทำอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นำนมไปทิ้งแล้วนิ่งเฉย 2) สอบถามเพื่อนถึงรสชาติของนม 3) พยายามกลั่นใจกินนมจนหมด 4) แจ้งครูผู้ดูแลเรื่องการจัดซื้อนม** 	<p>วันหนึ่งก้านแก้วตีมนมโรงเรียนแล้วรู้สึกว่ามันมีรสเปรี้ยวเหมือนนมหมดอายุ ถ้านักเรียนเป็นก้านแก้วนักเรียนจะทำอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นำนมไปทิ้งแล้วนิ่งเฉย 2) สอบถามเพื่อนถึงรสชาติของนม 3) พยายามกลั่นใจกินนมจนหมด 4) แจ้งครูผู้ดูแลโครงการนมโรงเรียน**

เมื่อปรับสถานการณ์ ข้อคำถาม ตัวถูกและตัวลวงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญดังตารางที่ 10 ข้างต้นเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบวัดการด้านพุทธิจิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ได้ปรับแก้แล้วไปใช้กับตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองใช้เครื่องมือ (try out) ดังรายละเอียดในหัวข้อถัดไป

2.2 ผลการทดลองใช้แบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

แบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่ 2 ข้อคำถามแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 39 ข้อ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและคุณภาพของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองใช้เครื่องมือ จำนวน 100 คน ผ่านตามเกณฑ์ของแบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคมจำนวน 86 คน ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือ

ข้อมูลทั่วไป	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	37	43.02	49	56.98	86	100.00

จากตารางที่ 11 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือมีจำนวน 86 คน เป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย โดยนักเรียนหญิงจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 56.98 นักเรียนชายจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 43.02

สำหรับส่วนที่ 2 ข้อสอบวัดการด้านทฤษฎี แบบเลือกตอบจำนวน 39 ข้อ ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบคุณภาพรายข้อของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา และตรวจสอบความเที่ยงของแบบวัดฯ ทั้งฉบับ โดยมีรายละเอียด 2 ส่วน ได้แก่ (1) การตรวจสอบคุณภาพรายข้อของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและ (2) การตรวจสอบความเที่ยงของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ดังนี้

(1) การตรวจสอบคุณภาพรายข้อของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์คุณภาพรายข้อของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาจากการหาค่า Correlation item-total correlation จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS ดังแสดงรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแบบวัดฯ ของตัวอย่างในการทดลองใช้เครื่องมือ

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ข้อที่	Correlation item-total correlation
1.การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต	1.1 การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตัว	1	0.32
		2	0.50
		3	0.18
		4	0.33
	1.2 รู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต	5	0.18
		6	0.30
		7	0.35
	1.3 รู้หน้าที่พลเมืองที่ดี	8	0.31
		9	0.40
		10	0.15
	1.4 รู้ผลของการทุจริต	11	0.19
		12	0.38
		13	0.23
		14	0.49
2.การมีจิตพอเพียง	2.1 พอประมาณ	15	0.21
		16	0.13
		17	0.49
	2.2 ความมีเหตุผล	18	0.23
		19	0.26
		20	0.19
	2.3 มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง	21	0.29
		22	0.23
		23	0.26

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ข้อที่	Correlation item-total correlation
3.การละอายต่อการทุจริต	3.1 การไม่กล้าทำความผิดเพราะกลัวถูกลงโทษ	24	0.27
		25	0.12
		26	0.42
		27	-0.08
	3.2 การไม่กล้าทำความผิดเพราะการกระทำจะส่งผลเสียต่อตนเองและสังคม	28	0.38
		29	0.26
		30	0.04
		31	0.38
4. การไม่ทนต่อการทุจริต	4.1 การกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต	32	0.21
		33	0.44
		34	0.05
		35	0.09
	4.2 การไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต	36	0.38
		37	0.10
		38	0.48
		39	0.42

จากตารางที่ 12 พบว่า คุณภาพของข้อคำถามในแบบวัดการต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาพบว่ามีข้อสอบที่หาค่า Correlation item-total correlation แล้วผ่านตามเกณฑ์มีจำนวน 27 ข้อ จากจำนวน 39 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 69.23 ดังนั้นจึงมีข้อสอบที่สามารถจำแนกกลุ่มผู้สอบได้ มีจำนวน 27 ข้อ

องค์ประกอบด้านการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริตเมื่อพิจารณาความสามารถในการจำแนกตามเกณฑ์ 0.20 ขึ้นไป มีข้อคำถามที่ผ่านตามเกณฑ์จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1,2,4,6,7,8,9,12,13 และ 14 ข้อคำถามที่มีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3,5,10 และ 11 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตัดข้อคำถามข้อที่ 3 และ 11 ออก สำหรับข้อคำถามข้อที่ 5 และ 10 จำเป็นต้องคงไว้เพื่อความครบถ้วนตามเนื้อหาของพฤติกรรมบ่งชี้ แล้วทำการแก้ไขโดยปรับปรุงข้อคำถามให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบด้านการมีจิตพอเพียง เมื่อพิจารณาความสามารถในการจำแนกตามเกณฑ์ 0.20 ขึ้นไป มีข้อคำถามที่ผ่านตามเกณฑ์จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ 15,17,18,19,20,22 และ23 ข้อคำถามที่มีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ 16และ21 ซึ่งข้อคำถามข้อที่ 16 และ 21 ผู้วิจัยจำเป็นต้องคงไว้เพื่อความครบถ้วนตามเนื้อหาของพฤติกรรมบ่งชี้ แล้วทำการแก้ไขโดยปรับปรุงข้อคำถามให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบด้านการละอายต่อการทุจริต เมื่อพิจารณาความสามารถในการจำแนกตามเกณฑ์ 0.20 ขึ้นไป มีข้อคำถามที่ผ่านตามเกณฑ์จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ 24,26,28,29 และ31 ข้อคำถามที่มีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ จำนวน 3 ข้อได้แก่ 25,27 และ30 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตัดข้อคำถามข้อที่ 27และ30 สำหรับข้อคำถามข้อที่ 25 ผู้วิจัยจำเป็นต้องคงไว้เพื่อความครบถ้วนตามเนื้อหาของพฤติกรรมบ่งชี้ แล้วทำการแก้ไขโดยปรับปรุงข้อคำถามให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบด้านการไม่ทนต่อการทุจริต เมื่อพิจารณาความสามารถในการจำแนกตามเกณฑ์ 0.20 ขึ้นไป มีข้อคำถามผ่านตามเกณฑ์จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ 32,33,36,38 และ39 ข้อคำถามที่มีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ 34,35 และ37 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตัดข้อคำถามข้อที่ 34และ37 สำหรับข้อคำถามข้อที่ 35 ผู้วิจัยจำเป็นต้องคงไว้เพื่อความครบถ้วนตามเนื้อหาของพฤติกรรมบ่งชี้ แล้วทำการแก้ไขโดยปรับปรุงข้อคำถามให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

(2) การตรวจสอบความเที่ยงของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ในการหาความเที่ยงของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ซึ่งได้จากการทดสอบกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือ จำนวน 86 คน โดยการหาความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับจากการใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ด้วยโปรแกรม SPSS ได้ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ค่าความเที่ยงของแบบวัดฯของตัวอย่างในการทดลองใช้เครื่องมือ

องค์ประกอบ	เลขที่ข้อคำถาม	จำนวนข้อคำถาม	ค่าความเที่ยง
การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13 และ 14	14	.63
การมีจิตพอเพียง	15,16,17,18,19,20,21,22,23	9	.53
การละอายต่อการทุจริต	24,25,26,27,28,29,30,31	8	.41
การไม่ทนต่อการทุจริต	32,33,34,35,36,37,38,39	8	.30
แบบวัดทั้งฉบับ		39	.73

จากตารางที่ 13 พบว่า ค่าความเที่ยงของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 39 ข้อ ที่วัดในกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือ จำนวน 86 คน ด้วยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พบว่า องค์ประกอบด้านการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริตมีค่าความเที่ยงสูงที่สุด เท่ากับ .63 รองลงมาได้แก่ ด้านการมีจิตพอเพียง เท่ากับ .53 ด้านการละอายต่อการทุจริต เท่ากับ .41 และด้านการไม่ทนต่อการทุจริต เท่ากับ .30 ตามลำดับ ในขณะที่ความเที่ยงของแบบวัดฯทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ .73

จากผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา กับกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือ จะพบว่า แบบวัดฯยังมีคุณภาพไม่สูงมากเท่าที่ควร เนื่องจากมีคำถามบางข้อคำถามที่ยังไม่สามารถจำแนกความสามารถของผู้สอบได้ ประกอบกับความเที่ยงของแบบวัดฯแม้จะอยู่ในระดับสูง แต่ก็ไม่สูงเท่าที่ควร โดยจากการที่ผู้วิจัยวิเคราะห์สาเหตุอาจเกิดจากกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือมีจำนวนน้อย คือ มีจำนวน 86 คน นอกจากนั้นการใช้ภาษาในบางข้อคำถามอาจจะยังไม่มี ความชัดเจนเท่าที่ควรและตัวเลือกในบางข้อคำถามยังไม่มีความเป็นปรนัย จึงอาจส่งผลให้คุณภาพของแบบวัดฯต่ำได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ปรับแก้และพัฒนาสถานการณ์ และตัวเลือกในบางข้อคำถาม เพื่อให้แบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป ดังแสดงรายละเอียดการแก้ไขและพัฒนาข้อคำถามในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การปรับแก้ไขและพัฒนาข้อคำถามของแบบวัดฯ จากการทดสอบใช้กับตัวอย่างในการทดลองใช้เครื่องมือ

ข้อที่	ข้อคำถามต้องปรับแก้ไข	ข้อคำถามที่ปรับแก้ไขแล้ว
5.	<p>หลังเลิกเรียนพี่ของแมนชวนนั่งซ้อนมอเตอร์ไซค์เพื่อไปช่วยพี่ถือของที่ตลาดซึ่งบริเวณหน้าตลาดมักมีการตั้งด้านของตำรวจ แต่ที่บ้านมีหมวกกันน็อคเพียง 2 ใบ แต่ 1 ใบชำรุดโดยสายรัดที่คางขาดแต่อีก 1 ใบสามารถใช้ได้ ถ้านักเรียนเป็นแมนนักเรียนจะทำอะไรในสถานการณ์นี้</p> <p>1) ไปตลาดกับพี่และไม่สวมหมวกกันน็อค</p> <p>2) ไปตลาดกับพี่และสวมหมวกกันน็อคที่ชำรุดโดยไม่รัดสายที่คาง</p> <p>3) ไม่ไปตลาดกับพี่เนื่องจากไม่มีหมวกกันน็อคใส่**</p> <p>4) ไม่ไปตลาดกับพี่เนื่องจากกลัวพี่ขับรถไม่เก่ง</p>	<p>พี่ชายของแมนชวนเขาขี่มอเตอร์ไซค์ไปตลาดซึ่งหน้าตลาดมีด่านตำรวจ ปรากฏว่าที่บ้านมีหมวกกันน็อค 2 ใบ ใบหนึ่งใช้ได้สมบูรณ์อีกใบหนึ่งชำรุด ถ้านักเรียนเป็นแมนนักเรียนจะทำอะไรในสถานการณ์นี้</p> <p>1) ไปตลาดกับพี่โดยไม่สวมหมวกกันน็อค</p> <p>พร้อมบอกพี่ขับอ้อมไปทางหลังด้านตลาด</p> <p>2) ไปตลาดกับพี่โดยสวมหมวกกันน็อคที่ชำรุด</p> <p>3) ไม่ไปตลาดกับพี่เนื่องจากไม่มีหมวกกันน็อคใส่**</p> <p>4) ไม่ไปตลาดกับพี่เนื่องจากกลัวพี่ขับรถไม่เก่ง</p>
10.	<p>แม่ให้เงินนักเรียนมาซื้อสัมน้ำใช้ในวิชา ศิลปะพักกลางวันก่อนไปซื้อสัมน้ำนักเรียนก็เหลือบไปเห็นสัมน้ำของโรงเรียนที่คุณครูวิชา ศิลปะลืมทิ้งไว้ นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <p>1) นำสัมน้ำไปใช้วาดภาพที่บ้าน แล้วเอาไปคืนครูในวันต่อมา</p> <p>2) ขอยืมสัมน้ำของครูแล้วสัญญาว่าเมื่อใช้เสร็จแล้วจะนำมาคืน</p> <p>3) นำสัมน้ำไปใช้ที่บ้านและไม่นำมาคืนครู</p> <p>4) นำสัมน้ำไปคืนครูและไปซื้อสัมน้ำของตนเอง**</p>	<p>แม่ให้เงินนักเรียนมาซื้อสัมน้ำใช้ในวิชา ศิลปะพักกลางวันก่อนไปซื้อสัมน้ำนักเรียนก็เหลือบไปเห็นสัมน้ำของโรงเรียนที่คุณครูวิชา ศิลปะที่ลืมทิ้งไว้ นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <p>1) นำสัมน้ำไปใช้วาดภาพที่บ้าน แล้วเอาไปคืนครูในวันต่อมา</p> <p>2) นำสัมน้ำของครูมาแบ่งกันใช้กับเพื่อน</p> <p>3) นำสัมน้ำไปใช้ที่บ้านและไม่นำมาคืนครู</p> <p>4) นำสัมน้ำไปคืนครูและไปซื้อสัมน้ำของตนเอง**</p>

ข้อที่	ข้อคำถามต้องปรับแก้ไข	ข้อคำถามที่ปรับแก้ไขแล้ว
16.	<p>นักเรียนกำลังเดินทางกลับบ้านขณะนั้นนักเรียนเหลือเงินติดตัวน้อยมากแต่ตนเองกลับรู้สึกหิวพอดีบังเอิญพบตู้ปันสุขที่มีอาหารและของใช้จำเป็นที่มีคุณภาพเต็มตู้ นักเรียนจะทำอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) หยิบอาหารและสิ่งของจากตู้ปันสุขให้ได้มากที่สุด 2) หยิบอาหารจากตู้ปันสุขไปฝากสมาชิกในครอบครัว 3) หยิบอาหารจากตู้ปันสุขเท่าที่จำเป็น** 4) ไม่หยิบอาหารจากตู้ปันสุขเพื่อเก็บไว้ให้คนที่ลำบากกว่านักเรียน 	<p>ระหว่างทางเดินทางกลับบ้าน นักเรียนรู้สึกหิวมากแต่มีเงินไม่พอสำหรับซื้ออาหาร บังเอิญพบตู้ปันสุขที่มีอาหารและของใช้จำเป็นที่มีคุณภาพเต็มตู้ นักเรียนจะทำอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) หยิบอาหารและสิ่งของจากตู้ปันสุขให้ได้มากที่สุดเพื่อเก็บไว้กินในวันถัดไป 2) หยิบอาหารจากตู้ปันสุขไปฝากสมาชิกในครอบครัว 3) หยิบอาหารจากตู้ปันสุขเท่าที่จำเป็น** 4) ไม่หยิบอาหารจากตู้ปันสุขเพื่อเก็บไว้ให้คนที่ลำบากกว่านักเรียน
20.	<p>นักเรียนลืมท่องคำศัพท์ในวิชา ภาษาอังกฤษ เมื่อครูสอบนักเรียนจึงไม่สามารถเขียนตามคำบอกได้ นักเรียนจะทำอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ขอเพื่อนสนิทลอกคำศัพท์เพราะกลัวสอบตก 2) แอบเปิดดูสมุดคำศัพท์เมื่อครูเฉลย 3) แอบมองคำตอบของเพื่อนที่นั่งข้างๆเมื่อเพื่อนเฉลย 4) ไม่ลอกเพื่อนเพราะกลัวตนเองไม่มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์** 	<p>นักเรียนลืมท่องคำศัพท์ทำให้นักเรียนไม่สามารถทำข้อสอบ นักเรียนจะทำอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ขอลอกคำตอบเพื่อสนิทเพราะกลัวสอบตก 2) แอบเปิดดูคำตอบในสมุดคำศัพท์เมื่อครูเฉลย 3) แอบมองคำตอบของเพื่อนที่นั่งข้างๆเมื่อเพื่อนเฉลย 4) ทำข้อสอบด้วยตนเองเพราะกลัวตนเองไม่มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์**

ข้อที่	ข้อความที่ต้องปรับแก้ไข	ข้อความที่ปรับแก้ไขแล้ว
25.	<p>ถ้านักเรียนได้รับหน้าที่เช็คชื่อนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกีฬาประจำสัปดาห์ ซึ่งน้องชายของนักเรียนไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรมจึงขอร้องให้นักเรียนเช็คชื่อให้และขอไม่เข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนจะอย่างไรในเหตุการณ์นี้</p> <p>1) ไม่เช็คชื่อให้น้อง เพราะกลัวครูทราบ</p> <p>2) ไม่เช็คชื่อให้น้อง เพราะน้องไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม**</p> <p>3) เช็คชื่อให้น้อง เพราะสงสารน้อง</p> <p>4) เช็คชื่อให้น้องแล้วบอกให้น้องมาเข้าร่วมกิจกรรม</p>	<p>ถ้านักเรียนได้รับหน้าที่เช็คชื่อนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกีฬา ซึ่งน้องชายของนักเรียนซึ่งอยู่คนเดียว เขามิ่อยากเข้าร่วมกิจกรรมจึงขอร้องให้นักเรียนเช็คชื่อให้และไม่เข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนจะอย่างไรในเหตุการณ์นี้</p> <p>1) ไม่เช็คชื่อให้น้อง เพราะกลัวครูทราบ</p> <p>2) ไม่เช็คชื่อให้น้อง เพราะน้องไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม**</p> <p>3) เช็คชื่อให้น้อง เพราะสงสารน้อง</p> <p>4) เช็คชื่อให้น้องล่วงหน้า แล้วขอให้น้องมาเข้าร่วมกิจกรรม</p>
35.	<p>นนท์ติดตามข่าวพบว่าการรายงานข่าวการทุจริตของนักการเมืองที่มีหลักฐานชัดเจน ถ้านักเรียนเป็นนนท์นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <p>1) นิ่งเฉยไม่สนใจ</p> <p>2) แสดงความคิดเห็นต่อข่าวโดยใช้อารมณ์</p> <p>3) แสดงความคิดเห็นต่อข่าวว่าไม่ยอมรับการทุจริต **</p> <p>4) อ่านข่าวเพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจข่าวมากขึ้น</p>	<p>นนท์ติดตามข่าวพบว่าการรายงานข่าวการทุจริตของนักการเมืองที่มีหลักฐานชัดเจน ถ้านักเรียนเป็นนนท์นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้</p> <p>1) นิ่งเฉยไม่สนใจการกระทำความผิด</p> <p>2) แสดงความคิดเห็นต่อข่าวโดยใช้อารมณ์</p> <p>3) แสดงความคิดเห็นไม่ยอมรับต่อการทุจริต **</p> <p>4) อ่านข่าวเพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจข่าวมากขึ้น</p>

2.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา กับตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

หลังจากที่ได้นำแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาไปใช้กับตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองใช้เครื่องมือและปรับแก้ไขเพื่อให้ได้แบบวัดที่มีคุณภาพยิ่งขึ้นแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบวัดไปใช้เก็บข้อมูลกับตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยนำเสนอผลการศึกษาใน 3 ประเด็น ได้แก่ (1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรในโมเดล (2) ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา กับตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย (3) ผลการตรวจสอบคุณภาพรายข้อของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา กับตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย และ (4) ผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา กับตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.1 ข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Stage Sampling) ครอบคลุมนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียน ได้แก่ กลุ่มทราวดี กลุ่มรัตนโกสินทร์ และกลุ่มกรุงธนบุรี สุ่มแบ่งตามขนาดของโรงเรียน ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ และสุ่มโรงเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับสลากสุ่มโรงเรียนโดยแบ่งตามขนาดของโรงเรียน มีจำนวนทั้งหมด 720 คน รายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตัวแปร	รายการ	จำนวนตัวอย่าง		จำนวนตัวอย่างที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ตามแบบคัดกรอง				จำนวนตัวอย่างที่ผ่าน เกณฑ์ตามแบบคัด กรอง	
				นักเรียนที่ได้คะแนน น้อยกว่า 141		นักเรียนที่ได้คะแนน มากกว่า 214			
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.ขนาดของ โรงเรียน	โรงเรียนขนาดใหญ่								
	โรงเรียนวัดอมรินทราราม	160	22.22	12	25.53	7	21.21	141	22.03
	โรงเรียนราชวินิต	160	22.22	14	29.79	5	15.15	141	22.03
	โรงเรียนพระยาประเสริฐ สุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	160	22.22	10	21.28	8	24.24	142	22.19
	รวม	480	66.67	36	76.60	20	60.61	424	66.25
	โรงเรียนขนาดกลาง								
	โรงเรียนวัดประยุรวงศาวาส	50	6.94	0	0.00	0	0.00	50	7.81
	โรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒน์ (วัดโบสถ์) ในพระราชูปถัมภ์ฯ	50	6.94	4	8.51	7	21.21	39	6.09
	โรงเรียนประถมนนทรี	50	6.94	0	0.00	2	6.06	48	7.50
	รวม	150	20.83	4	8.51	9	27.27	137	21.41
	โรงเรียนขนาดเล็ก								
	โรงเรียนวัดด่าน	30	4.17	0	0.00	1	3.03	29	4.53
	โรงเรียนอนุบาลวัดปิ่นายก	30	4.17	5	10.64	1	3.03	24	3.75
	โรงเรียนวัดหนึ่ง	30	4.17	2	4.26	2	6.06	26	4.06
	รวม	90	12.50	7	14.89	4	12.12	79	12.34
2. เพศ	หญิง	374	51.94	32	68.09	27	22.50	315	49.22
	ชาย	346	48.06	15	31.91	6	5.00	325	50.78
	รวม	720	100.00	47	100	33	100	640	100.00

จากตารางที่ 15 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 720 คน จากโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 3 โรงเรียน ขนาดกลางจำนวน 3 โรงเรียนและขนาดเล็กจำนวน 3 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 โรงเรียน ซึ่งตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่มากที่สุด จำนวน 480 คน รองลงมาเป็นโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 150 คนและโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 90 คน ตามลำดับ ในภาพรวมเมื่อพิจารณาแยกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 374 คน (ร้อยละ51.94) และมีเพศชายจำนวน 346 คน (ร้อยละ48.06)

นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การคัดกรองด้วยแบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคมมากที่สุด คือนักเรียนจากโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 424 คน รองลงมา คือนักเรียนจากโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 137 คน และนักเรียนจากโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 79 คน ในภาพรวมเมื่อพิจารณาแยกตามเพศ พบว่านักเรียนผ่านเกณฑ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 325 คน (ร้อยละ 50.78) และมีเพศหญิงจำนวน 315 คน (ร้อยละ 49.22)

นักเรียนที่ไม่ผ่านตามเกณฑ์การคัดกรองด้วยแบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคมแบ่งเป็นนักเรียนที่มีคะแนนน้อยกว่า 141 จำนวน 47 คน และนักเรียนที่มีคะแนนมากกว่า 214 จำนวน 33 คน โดยนักเรียนที่มีคะแนนน้อยกว่า 141 มากที่สุด คือนักเรียนจากโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 36 คน (ร้อยละ 76.60) รองลงมา คือนักเรียนจากโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 7 คน (ร้อยละ 14.89) และ นักเรียนจากโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 4 (ร้อยละ 8.54) นักเรียนที่มีคะแนนมากกว่า 214 มากที่สุด คือนักเรียนจากโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 20 (คิดเป็นร้อยละ 60.61) รองลงมา คือนักเรียนจากโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 9 คน (ร้อยละ 27.27) และนักเรียนจากโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 4 คน (ร้อยละ 12.12)

2.3.2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในโมเดลการด้านทุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษา กับตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการนำเสนอค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในโมเดลการด้านทุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ดังรายละเอียดในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในโมเดล

ตัวแปร	Mean	SD	CV (%)	MAX	MIN	SK	KU
1. การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต							
1.1 การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตน	1.62	0.96	59.26	3.00	0.00	-0.07	-0.96
1.2 การรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต	2.28	0.86	37.72	3.00	0.00	-0.94	-0.05
1.3 การรู้หน้าที่พลเมืองที่ดี	1.91	0.72	37.70	3.00	0.00	-0.46	0.29
1.4 การรู้ผลของการทุจริต	2.00	0.92	46.00	3.00	0.00	-0.55	-0.62
รวม	7.80	2.22	28.46	12.00	0.00	-0.52	0.04
2. การมีจิตพอเพียง							
2.1 พอประมาณ	1.71	0.88	51.46	3.00	0.00	-0.17	-0.69

ตัวแปร	Mean	SD	CV (%)	MAX	MIN	SK	KU
2.2 ความมีเหตุผล	2.48	0.89	35.89	3.00	0.00	-1.61	1.46
2.3 มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง	2.03	0.90	44.33	3.00	0.00	-0.61	-0.43
รวม	6.22	1.98	31.83	9.00	0.00	-0.93	0.51
3. การระย่ายต่อการทุจริต							
3.1 การไม่กล้าทำความผิดเพราะกลัวถูกลงโทษ	1.50	0.70	46.67	3.00	0.00	-0.91	-0.24
3.2 การไม่กล้าทำความผิดเพราะการกระทำจะส่งผลเสียต่อตนเองและสังคม	2.17	0.97	44.70	3.00	0.00	-0.91	-0.29
รวม	3.67	1.45	39.51	6.00	0.00	-0.92	-0.17
4. การไม่ทนต่อการทุจริต							
4.1 การกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต	1.09	0.79	72.48	3.00	0.00	0.24	-0.56
4.2 การไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต	2.06	1.00	48.54	3.00	0.00	-0.67	-0.77
รวม	3.15	1.42	45.08	6.00	0.00	-0.44	-0.72
รวมคะแนนเต็ม 33 คะแนน	20.84	5.40	25.91	30.00	5.00	-0.81	-0.04

หมายเหตุ SE of Sk = .097, SE of Ku = 0.179; n = 640

ตารางที่ 16 พบว่า ตัวแปรการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริตเป็นตัวแปรแฝงวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร ได้แก่ การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตน การรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต การรู้หน้าที่พลเมืองที่ดี และการรู้ผลของการทุจริต โดยตัวอย่างวิจัยมีคะแนนการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเท่ากับ 7.80 (SD =2.22)

เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวแปรสังเกตได้ จะเห็นได้ว่าตัวแปรที่มีคะแนนสูงสุด ได้แก่ การรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต (Mean =2.28, SD =0.86) รองลงมา ได้แก่ การรู้ผลของการทุจริต (Mean =2.00, SD =0.92) การรู้หน้าที่พลเมืองที่ดี (Mean =1.91, SD =0.72) และ การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตน (Mean =1.62, SD =0.96) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน (CV%) ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 4 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนแตกต่างกัน โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 37.70 ถึง 59.26 โดยตัวแปรการคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตน มีค่าการกระจายสูงสุด รองลงมาได้แก่ การรู้ผลของการทุจริต การรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต และการรู้หน้าที่พลเมืองที่ดี ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) จะเห็นว่าตัวแปรทั้ง 4 ของตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย โดยโค้งมีลักษณะการแจกแจงแบบเบ้ซ้าย มีค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -0.07 ถึง -0.94 แสดงว่าตัวอย่างวิจัยมีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (Ku) พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 4 ตัวแปร มีลักษณะเตี้ยแบน (ค่าความโด่งน้อยกว่า 0) แสดงว่าข้อมูลของตัวแปรเหล่านี้มีการกระจายของข้อมูลมาก ยกเว้นตัวแปรการรู้หน้าที่พลเมืองที่ดีที่มีลักษณะสูงโด่ง (ค่าความโด่งมากกว่า 0) ซึ่งแสดงว่ามีการกระจายของข้อมูลน้อย

ตัวแปรการมีจิตพอเพียงเป็นตัวแปรแฝง วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ พอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง โดยตัวอย่างวิจัยมีคะแนนการมีจิตพอเพียงเท่ากับ 6.22 (SD = 1.98)

เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวแปรสังเกตได้ จะเห็นได้ว่าตัวแปรที่มีคะแนนสูงสุด ได้แก่ ความมีเหตุผล (Mean = 2.48 , SD = 0.89) รองลงมา ได้แก่ มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง (Mean = 2.03, SD = 0.90) และพอประมาณ (Mean = 1.71 , SD = 0.88) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน (CV%) ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนแตกต่างกัน โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 35.89 ถึง 51.46 โดยตัวแปรพอประมาณ มีค่าการกระจายสูงสุด รองลงมาได้แก่ มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเองและความมีเหตุผล ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) จะเห็นว่าตัวแปรทั้ง 3 ของตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย โดยโค้งมีลักษณะการแจกแจงแบบเบ้ซ้าย ซ้าย มีค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -0.17 ถึง -1.61 แสดงว่าตัวอย่างวิจัยมีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (Ku) พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวแปร มีลักษณะเตี้ยแบน (ค่าความโด่งน้อยกว่า 0) แสดงว่าข้อมูลของตัวแปรเหล่านี้มีการกระจายของข้อมูลมาก ยกเว้นตัวแปรความมีเหตุผลที่มีลักษณะสูงโด่ง (ค่าความโด่งมากกว่า 0) ซึ่งแสดงว่ามีการกระจายของข้อมูลน้อย

ตัวแปรการละอายต่อการทุจริตเป็นตัวแปรแฝง วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 2 ตัวแปร ได้แก่ การไม่กล้าทำความผิดเพราะกลัวถูกลงโทษ และการไม่กล้าทำความผิดเพราะการกระทำจะส่งผลเสียต่อตนเองและสังคม โดยตัวอย่างวิจัยมีคะแนนการละอายต่อการทุจริตเท่ากับ 3.67 (SD = 1.45)

เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวแปรสังเกตได้ จะเห็นว่าตัวแปรที่มีคะแนนสูงสุด ได้แก่ การไม่กล้าทำความผิดเพราะการกระทำจะส่งผลเสียต่อตนเองและสังคม (Mean = 2.17, SD = 0.97) รองลงมา ได้แก่ การไม่กล้าทำความผิดเพราะกลัวถูกลงโทษ (Mean = 1.50 , SD = 0.70)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน (CV%) ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 2 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนแตกต่างกัน โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 44.70 ถึง 46.67 โดยตัวแปรการไม่กล้าทำความผิดเพราะกลัวถูกลงโทษ มีค่าการกระจายสูงสุด รองลงมาได้แก่ การไม่กล้าทำความผิดเพราะกลัวถูกลงโทษ ตามลำดับ

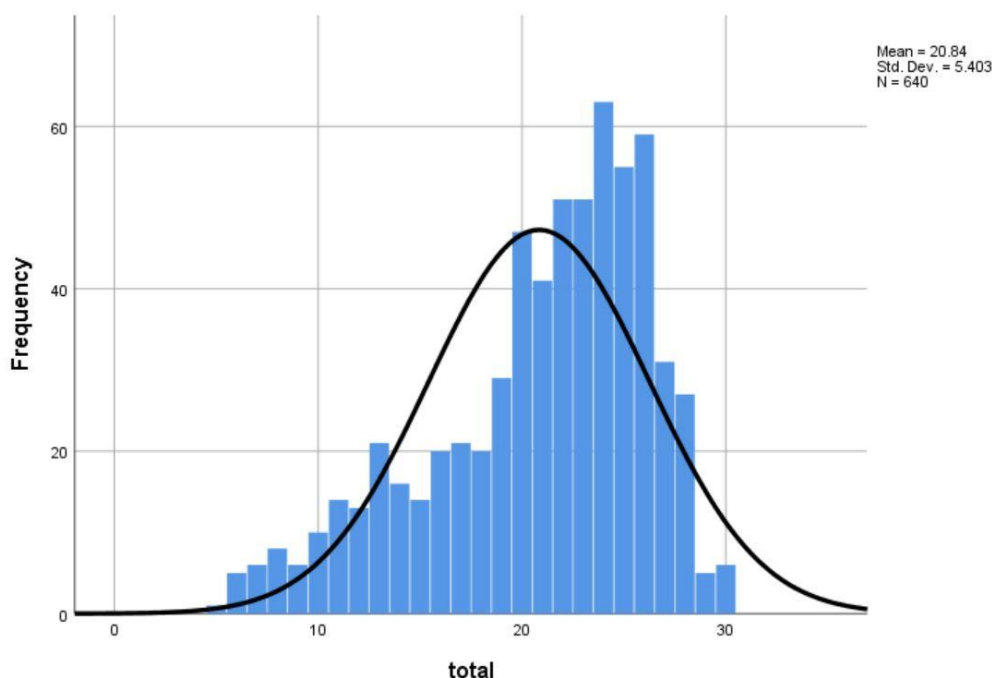
เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) จะเห็นว่าตัวแปรทั้ง 2 ของตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย โดยโค้งมีลักษณะการแจกแจงแบบเบ้ซ้าย มีค่าความเบ้เท่ากับ -0.91 แสดงว่าตัวอย่างวิจัยมีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (Ku) พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 2 ตัวแปร มีลักษณะเตี้ยแบน (ค่าความโด่งน้อยกว่า 0) แสดงว่าข้อมูลของตัวแปรเหล่านี้มีการกระจายของข้อมูลมาก

ตัวแปรการไม่ทนต่อการทุจริตเป็นตัวแปรแฝง วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 2 ตัวแปร ได้แก่ การกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต และการไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต โดยตัวอย่างวิจัยมีคะแนนการไม่ทนต่อการทุจริตเท่ากับ 3.15 (SD = 1.42)

เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวแปรสังเกตได้ จะเห็นว่าตัวแปรที่มีคะแนนสูงสุด ได้แก่ การไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต (Mean = 2.06, SD = 1.00) รองลงมา ได้แก่ การกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต (Mean = 1.09, SD = 0.79)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน (CV%) ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 2 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนแตกต่างกัน โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 48.54 ถึง 72.48 โดยตัวแปรการกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต มีค่าการกระจายสูงสุด รองลงมาได้แก่ การไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต

เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) จะเห็นว่าตัวแปรการไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริตมีลักษณะการแจกแจงแบบเบ้ซ้าย มีค่าความเบ้เท่ากับ -0.67 แสดงว่าตัวอย่างวิจัยมีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย ส่วนตัวแปรการกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต ลักษณะการแจกแจงแบบเบ้ขวา มีค่าความเบ้เท่ากับ 0.24 แสดงให้เห็นว่าตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (Ku) พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 2 ตัวแปร มีลักษณะเตี้ยแบน (ค่าความโด่งน้อยกว่า 0) แสดงว่าข้อมูลของตัวแปรเหล่านี้มีการกระจายของข้อมูลมาก โดยรวมแล้วมีการแจกแจงข้อมูลของแบบวัดดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 การแจกแจงของข้อมูลแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

2.3.3 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา กับตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

จากการพัฒนาแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า คุณลักษณะการด้านทุจริตประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต การมีจิตพอเพียง การละอายต่อการทุจริตและการไม่ทนต่อการทุจริต รวมจำนวนพฤติกรรมบ่งชี้ทั้งหมด 11 พฤติกรรมบ่งชี้ การวิเคราะห์องค์ประกอบได้มีการพิจารณาค่า Kaiser-Meyer-Olkin Meyer Measure of Sampling Adequacy (KMO) โดยมีความค่ามากกว่า 0.50 ขึ้นไป และตรวจสอบเมทริกซ์สหสัมพันธ์แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์โดยพิจารณาค่า Bartlett's Test of Sphericity ต้องมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันทั้ง 4 องค์ประกอบ และวิเคราะห์องค์ประกอบยืนยันอันดับที่สองสำหรับโมเดลการด้านทุจริต ด้วยโปรแกรม LISREL (Version 8.72) ซึ่งมีรายละเอียดการวิเคราะห์ ดังนี้

2.3.3.1 โมเดลการวัดการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต จำนวน 4 พฤติกรรมบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .19-.28 และตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .08 เมื่อพิจารณาค่า Bartlett's Test of Sphericity พบว่ามีค่าเท่ากับ 167.79 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับการวิเคราะห์ Kaiser-Mayer-Olkin Meyer Measure of Sampling Adequacy (KMO) มีค่าเท่ากับ 0.63 ผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมบ่งชี้มีความสัมพันธ์กันและมีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ รายละเอียดดังตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของโมเดลการวัดการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของโมเดลการวัดการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต

พฤติกรรมบ่งชี้	KL1	KL2	KL3	KL4
KL1	1			
KL2	0.28**	1		
KL3	0.19**	0.27**	1	
KL4	0.08*	0.24**	.24**	1
Mean	1.62	2.28	1.91	2.00
SD	0.96	0.86	0.72	0.92

Bartlett's Test of Sphericity = 167.79, df = 6, p = 0.00, KMO= 0.63

หมายเหตุ: *p<.05, **p<.01

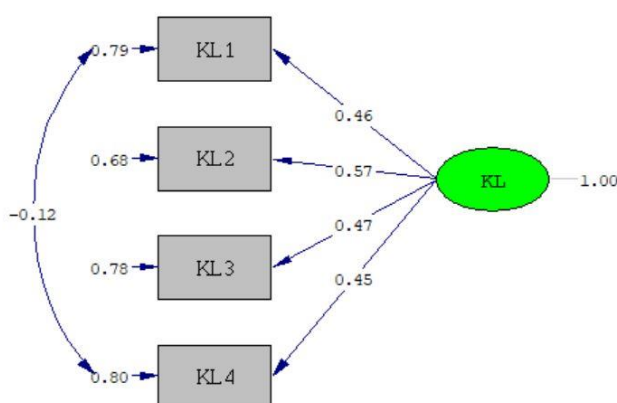
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของพฤติกรรมบ่งชี้องค์ประกอบการวัดการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาค่าไค-สแควร์มีค่าเท่ากับ 1.45 ซึ่งมีความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.23 ที่องศาอิสระเท่ากับ 1 นั่นคือค่าไค-สแควร์แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ยอมรับสมมติฐานหลักที่ว่าโมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.99 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) เท่ากับ 0.03 และค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ 0.01 รายละเอียดดังตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต

พฤติกรรมบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²	สปส.คะแนนองค์ประกอบ
	b(SE)	β			
การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตัว	0.44(0.06)	0.46	7.53	0.21	0.44
การรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต	0.49(0.05)	0.57	9.75	0.32	0.49
การรู้หน้าที่พลเมืองที่ดี	0.34(0.04)	0.47	8.84	0.22	0.34
การรู้ผลของการทุจริต	0.42(0.06)	0.45	7.45	0.20	0.42

Chi-Square=1.45, df=1, p=0.23, GFI=1.00, RMR=0.03, RMSES=0.00

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริตในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมดมีค่าเป็นบวก อยู่ระหว่าง 0.45 – 0.57 และมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต ประมาณร้อยละ 20 – 32 โดยพฤติกรรมบ่งชี้ที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด คือ การรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต (KL2) รองลงมาคือ การรู้หน้าที่พลเมืองที่ดี (KL3) การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตัว (KL1) และ การรู้ผลของการทุจริต (KL4) ตามลำดับ รายละเอียดดังภาพที่ 5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต

Chi-Square=1.45, df=1, P-value=0.22828, RMSEA=0.027

ภาพที่ 5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต

2.3.3.2 โมเดลการวัดการมีจิตพอเพียง

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการมีจิตพอเพียง จำนวน 3 พฤติกรรมบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.23 - 0.49 เมื่อพิจารณาค่า Bartlett's Test of Sphericity พบว่ามีค่าเท่ากับ 212.64 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับการวิเคราะห์ Kaiser-Meyer-Olkin Meyer Measure of Sampling Adequacy (KMO) มีค่าเท่ากับ 0.60 ผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมบ่งชี้มีความสัมพันธ์กันและมีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ รายละเอียดดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของโมเดลการวัดการมีจิตพอเพียง

พฤติกรรมบ่งชี้	SF1	SF2	SF3
SF1	1		
SF2	.35**	1	
SF3	.23**	.49**	1
Mean	1.71	2.48	2.03
SD	0.88	0.89	0.90

Bartlett's Test of Sphericity = 212.64, df = 3, p = 0.00, KMO= 0.60

หมายเหตุ: **p<.01

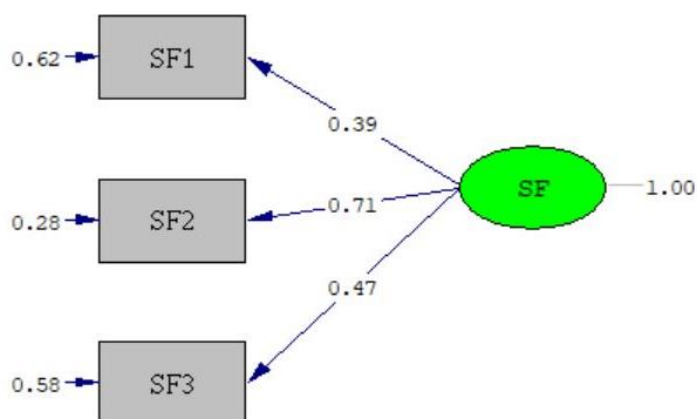
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของพฤติกรรมบ่งชี้องค์ประกอบการมีจิตพอเพียง พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างสมบูรณ์ (Perfect Fit) โดยพิจารณาค่าไค-สแควร์มีค่าเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 1 ที่องศาอิสระเท่ากับ 0 นั่นคือค่าไค-สแควร์แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ยอมรับสมมติฐานหลักที่ว่าโมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) เท่ากับ 0.00 และค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ 0.00 เกิดโมเดลอิ่มตัว (Saturated model) (Joreskog และ Sorbom, 2021) เมื่อค่าพิจารณาค่าองศาอิสระเท่ากับ 0 แสดงว่าโมเดลระบุพอดี (Just-identified model) (พุฒพงศ์ สุขสว่าง, 2557) ดังนั้นโมเดลการวัดการมีจิตพอเพียงจึงเป็นโมเดลที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดการมีจิตพอเพียง

พฤติกรรมบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²	สปส.คะแนน องค์ประกอบ
	b(SE)	β			
พอประมาณ	0.39(0.04)	0.44	8.73	0.19	0.39
ความมีเหตุผล	0.71(0.06)	0.80	11.55	0.64	0.71
มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง	0.47(0.05)	0.52	9.63	0.27	0.47

Chi-Square=0.00, df=0, p=1.00, GFI=1.00, RMR=0.00, RMSES =0.00

จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการมีจิตพอเพียง เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการมีจิตพอเพียงในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมดที่ค่าเป็นบวก อยู่ระหว่าง 0.44 – 0.80 และมีส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการมีจิตพอเพียง ประมาณร้อยละ 19 – 64 โดยพฤติกรรมที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด คือ ความมีเหตุผล (SF2) รองลงมาคือ มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง (SF3) และพอประมาณ (SF1) ตามลำดับ รายละเอียดดังภาพที่ 6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการมีจิตพอเพียง

Chi-Square=0.00, df=0, P-value=1.00000, RMSEA=0.000

ภาพที่ 6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการมีจิตพอเพียง

2.3.3.3 โมเดลการวัดการละอายต่อการทุจริต

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต จำนวน 2 พฤติกรรมบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทุกตัวมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.49 เมื่อพิจารณาค่า Bartlett's Test of Sphericity พบว่ามีค่าเท่ากับ 171.67 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับการวิเคราะห์ Kaiser-Mayer-

Olkin Meyer Measure of Sampling Adequacy (KMO) มีค่าเท่ากับ 0.50 ผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมบ่งชี้มีความสัมพันธ์กันและมีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ รายละเอียดดังตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โมเดลการวัดการละอายต่อการทุจริต

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โมเดลการวัดการละอายต่อการทุจริต

พฤติกรรมบ่งชี้	AS1	AS2
AS1	1	
AS2	0.49**	1
Mean	1.50	2.17
SD	0.70	0.97
Bartlett's Test of Sphericity = 171.67, df = 1, p = 0.00, KMO = 0.50		

หมายเหตุ: **p<.01

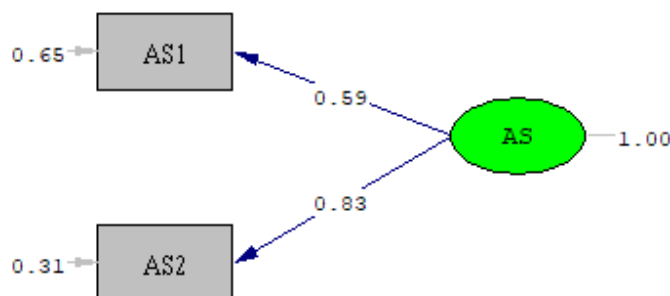
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์มีค่าเท่ากับ 0.03 ซึ่งมีความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.85 ที่องศาอิสระเท่ากับ 1 นั่นคือค่าไค-สแควร์แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ยอมรับสมมติฐานหลักที่ว่าโมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าดัชนีความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) เท่ากับ 0.01 และค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ 0.00 รายละเอียดดังตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดการละอายต่อการทุจริต

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดการละอายต่อการทุจริต

พฤติกรรมบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²	สปส.คะแนน องค์ประกอบ
	b(SE)	β			
การไม่กล้าทำความผิดเพราะกลัวถูกลงโทษ	0.41(0.03)	0.59	14.56	0.35	0.34
การไม่กล้าทำความผิดเพราะการกระทำจะ ส่งผลเสียต่อตนเองและสังคม	0.81(0.03)	0.83	24.82	0.69	0.74
Chi-Square=0.03, df=1, p=0.85, GFI=1.00, RMR=0.01, RMSES=0.00					

จากตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดการละอายต่อการทุจริต เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต ในรูปคะแนนมาตรฐานพบว่า น้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมดมีค่าเป็นบวก อยู่ระหว่าง 0.59 – 0.83 และมีสัดส่วน

ความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต ประมาณร้อยละ 35 – 69 โดยพฤติกรรมบ่งชี้ที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุดคือ การไม่กล้าทำความผิดเพราะการกระทำจะส่งผลเสียต่อตนเองและสังคม (AS2) รองลงมาคือ การไม่กล้าทำความผิดเพราะกลัวถูกลงโทษ (AS1) ดังภาพที่ 7

Chi-Square=0.03, df=1, P-value=0.85260, RMSEA=0.000

ภาพที่ 7 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการละอายต่อการทุจริต

2.3.3.4 โมเดลการวัดการไม่ทนต่อการทุจริต

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการไม่ทนต่อการทุจริต จำนวน 2 พฤติกรรมบ่งชี้ พบว่าพฤติกรรมบ่งชี้ทุกตัวมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสัมพันธ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.24 เมื่อพิจารณาค่า Bartlett's Test of Sphericity พบว่ามีค่าเท่ากับ 39.019 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับการวิเคราะห์ Kaiser-Meyer-Olkin Meyer Measure of Sampling Adequacy (KMO) มีค่าเท่ากับ 0.50 ผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมบ่งชี้มีความสัมพันธ์กันและมีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ รายละเอียดดังตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โมเดลการวัดการไม่ทนต่อการทุจริต

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โมเดลการวัดการไม่ทนต่อการทุจริต

พฤติกรรมบ่งชี้	IN1	IN2
IN1	1	
IN2	0.24**	1
Mean	1.09	2.06
SD	0.79	1.00

Bartlett's Test of Sphericity = 39.019, df = 1, p =0.00, KMO= 0.50

หมายเหตุ: **p<.01

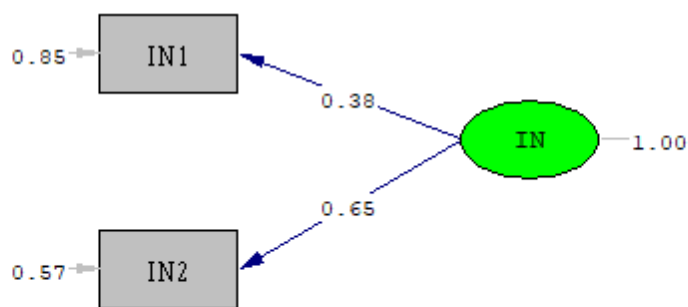
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการไม่ทนต่อการทุจริต พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์มีค่าเท่ากับ 0.12 ซึ่งมีความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.73 มีองศาอิสระเท่ากับ 1 นั่นคือค่าไค-สแควร์แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า บอมรับสมมติฐานหลักที่ว่าโมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าดัชนีความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) เท่ากับ 0.01 และค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ 0.00 รายละเอียดดังตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดการไม่ทนต่อการทุจริต

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดการไม่ทนต่อการทุจริต

พฤติกรรมบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²	สปส.คะแนน องค์ประกอบ
	b(SE)	β			
การกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับ การทุจริต	0.30(0.04)	0.38	7.29	0.15	0.30
การไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต	0.65(0.04)	0.65	15.40	0.43	0.60

Chi-Square=0.12, df=1, p=0.73, GFI=1.00, RMR=0.01, RMSES=0.00

จากตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการไม่ทนต่อการทุจริต เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการไม่ทนต่อการทุจริตในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่า น้ำหนักขององค์ประกอบทั้งหมดมีค่าเป็นบวก อยู่ระหว่าง 0.38 - 0.65 และมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการไม่ทนต่อการทุจริต ประมาณร้อยละ 15 - 43 โดยพฤติกรรมบ่งชี้ที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด คือ การไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต (IN2) รองลงมา คือ การกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต (IN1) ตามลำดับ รายละเอียดดังภาพที่ 8 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการไม่ทนต่อการทุจริต

Chi-Square=0.12, df=1, P-value=0.73048, RMSEA=0.000

ภาพที่ 8 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการไม่ทนต่อการทุจริต

2.3.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการต้านทุจริต

การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดการต้านทุจริตด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second Order Confirmatory Factor Analysis) โมเดลนี้ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต มีจำนวน 4 พฤติกรรมบ่งชี้ องค์ประกอบการมีจิตพอเพียง มีจำนวน 3 พฤติกรรมบ่งชี้ องค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต มีจำนวน 2 พฤติกรรมบ่งชี้ และองค์ประกอบการไม่ทนต่อการทุจริต มีจำนวน 2 พฤติกรรมบ่งชี้ รวมทั้งหมด 11 พฤติกรรมบ่งชี้

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมบ่งชี้ในการต้านทุจริต จำนวน 11 พฤติกรรมบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีจำนวน 48 คู่ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.11 ถึง 0.54 และพฤติกรรมบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 4 คู่ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.08 – 0.10 และเป็นความสัมพันธ์ทางบวกทุกคู่ พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสูงสุด ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างความมีเหตุผล (SF2) กับการไม่กล้าทำความผิดเพราะการกระทำจะส่งผลเสียต่อตนเองและสังคม (AS2) ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่มีค่าต่ำที่สุด ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างรู้หน้าที่พลเมืองที่ดี (KL3) กับการกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต (IN1)

เมื่อพิจารณาค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity พบว่ามีค่าเท่ากับ 1363.96 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy (KMO) มีค่าเท่ากับ 0.88 ผลการทดสอบนี้แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมบ่งชี้มีความสัมพันธ์กันมากและมีความ

เหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ รายละเอียดดังตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของโมเดลการวัดการด้านทุจริต

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของโมเดลการวัดการด้านทุจริต

พฤติกรรมบ่งชี้	KL1	KL2	KL3	KL4	SF1	SF2	SF3	AS1	AS2	IN1	IN2
KL1	1										
KL2	0.28**	1									
KL3	0.19**	0.27**	1								
KL4	0.08*	0.24**	0.24**	1							
SF1	0.11**	0.20**	0.11**	0.18**	1						
SF2	0.19**	0.38**	0.35**	0.35**	0.35**	1					
SF3	0.07	0.21**	0.24**	0.24**	0.23**	0.42**	1				
AS1	0.11**	0.28**	0.20**	0.25**	0.22**	0.43**	0.34**	1			
AS2	0.13**	0.35**	0.24**	0.32**	0.22**	0.54**	0.40**	0.49**	1		
IN1	0.05	0.10*	0.08*	0.01	0.10**	0.16**	0.09*	0.12**	0.12**	1	
IN2	0.21**	0.31**	0.24**	0.27**	0.21**	0.48**	0.29**	0.43**	0.53**	0.24**	1
Mean	1.62	2.28	1.91	2.00	1.71	2.48	2.03	1.50	2.17	1.09	2.06
SD	0.96	0.86	0.72	0.92	0.88	0.89	0.90	0.70	0.97	0.79	1.00
Bartlett's Test of Sphericity =1363.96 df = 45 p = 0.00											
Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy: KMO = 0.88											

หมายเหตุ: * $p < .05$, ** $p < .01$

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการด้านทุจริต พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์มีค่าเท่ากับ 35.27 ซึ่งมีความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.36 ที่องศาอิสระเท่ากับ 33 นั่นคือค่าไค-สแควร์แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ยอมรับสมมติฐานหลักที่ว่าโมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าดัชนีความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.99 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) เท่ากับ 0.02 และค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ 0.01 รายละเอียดดังตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการด้านทุจริต

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการด้านทุจริต

พฤติกรรมบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²	สปส.คะแนน องค์ประกอบ
	b(SE)	β			
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่ง					
องค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต (KL)					
การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมและ ผลประโยชน์ส่วนตน	0.20	0.21	<--->	0.04	0.17
การรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต	0.47(0.11)	0.55	4.20	0.30	0.40
การรู้หน้าที่พลเมืองที่ดี	0.30(0.08)	0.42	3.95	0.18	0.26
การรู้ผลของการทุจริต	0.46(0.12)	0.50	3.92	0.25	0.39
องค์ประกอบการมีจิตพอเพียง (SF)					
พอประมาณ	0.37	0.42	<--->	0.18	0.33
ความมีเหตุผล	0.71(0.08)	0.80	9.18	0.63	0.64
มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง	0.49(0.06)	0.54	8.29	0.30	0.44
องค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต (AS)					
การไม่กล้าทำความผิดเพราะกลัวถูกลงโทษ	0.44	0.62	<--->	0.39	0.43
การไม่กล้าทำความผิดเพราะการกระทำจะ ส่งผลเสียต่อตนเองและสังคม	0.75(0.05)	0.78	14.20	0.60	0.74
องค์ประกอบการไม่ทนต่อการทุจริต(IN)					
การกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต	0.20	0.26	<--->	0.07	0.14
การไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต	0.95(0.23)	0.95	4.17	0.90	0.67
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง					
การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ การทุจริต	0.85(0.21)	0.85	4.10	0.73	-
การมีจิตพอเพียง	0.90(0.10)	0.90	9.16	0.82	-
การละอายต่อการทุจริต	0.98(0.07)	0.98	14.86	0.97	-
การไม่ทนต่อการทุจริต	0.70(0.17)	0.70	4.08	0.49	-
Chi-Square=35.27, df=33, p=0.36, GFI=0.99, RMR=0.02, RMSES=0.01					

Chi-Square=35.27, df=33, p=0.36, GFI=0.99, RMR=0.02, RMSES=0.01

หมายเหตุ <---> ไม่รายงานค่า SE และ t เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ (Constrained Parameter)

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการด้านทุจริต เมื่อพิจารณา
รายละเอียดผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่ง ซึ่งเป็นผลการวิเคราะห์โมเดลที่แสดง
ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต องค์ประกอบการมี

จิตพอเพียง องค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต และองค์ประกอบการไม่ทนต่อการทุจริต พฤติกรรม บ่งชี้ขององค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน รวม 11 พฤติกรรมบ่งชี้ โดยพฤติกรรมบ่งชี้ดังกล่าวมีค่าน้ำหนัก องค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานทั้งหมดมีค่าเป็นบวก อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.95 โดยพฤติกรรม บ่งชี้ที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด ได้แก่ การไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต(IN2) รองลงมาคือ ความมีเหตุผล (SF2) และ การไม่กล้าทำความผิดเพราะการกระทำจะส่งผลเสียต่อตนเองและสังคม (AS2) ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ที่มีน้ำหนักน้อยที่สุดได้แก่ การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวม และผลประโยชน์ส่วนตัว (KL1)

เมื่อพิจารณารายละเอียดองค์ประกอบแต่ละด้านปรากฏ ดังนี้

องค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต (KL) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่าน้ำหนักของพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต (KL) ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีน้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมด มีค่าเป็นบวก อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.55 และมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต (KL) ประมาณร้อยละ 4 – 30 โดยพฤติกรรมบ่งชี้ที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุดคือ การรู้ กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต (KL2) รองลงมาคือ การรู้ผลของการทุจริต (KL4) การรู้หน้าที่ พลเมืองที่ดี (KL3) และการคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตัว (KL1) ตามลำดับ

องค์ประกอบการมีจิตพอเพียง (SF) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าน้ำหนักของพฤติกรรม บ่งชี้ในองค์ประกอบการมีจิตพอเพียง (SF) ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีน้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมด มีค่าเป็นบวก อยู่ระหว่าง 0.42 – 0.80 และมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบ การมีจิตพอเพียง (SF) ประมาณร้อยละ 18 – 63 โดยพฤติกรรมบ่งชี้ที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด คือ ความมีเหตุผล (SF2) รองลงมาคือ มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง (SF3) และพอประมาณ (SF1) ตามลำดับ

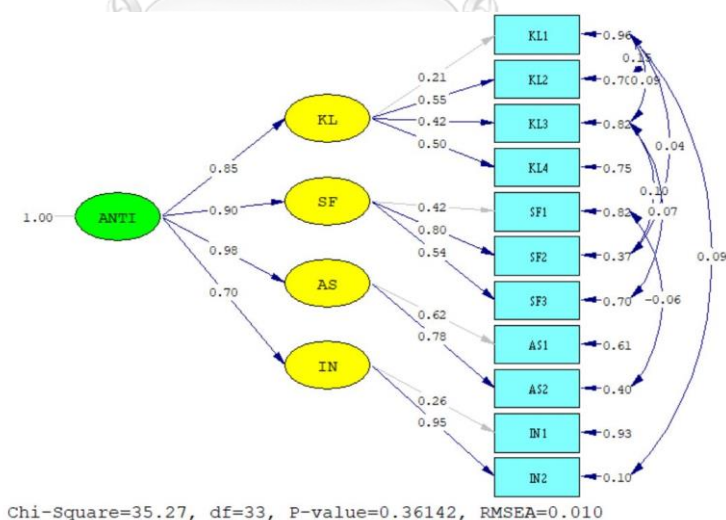
องค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต (AS) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าน้ำหนักของ พฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต (AS) ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีน้ำหนัก องค์ประกอบทั้งหมด มีค่าเป็นบวกอยู่ระหว่าง 0.62 - 0.78 และมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ ด้วยองค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต (AS) ประมาณร้อยละ 39 – 60 โดยพฤติกรรมบ่งชี้ที่มี น้ำหนักความสำคัญมากที่สุดคือ การไม่กล้าทำความผิดเพราะการกระทำจะส่งผลเสียต่อตนเองและ สังคม (AS1) รองลงมาคือ การไม่กล้าทำความผิดเพราะกลัวถูกลงโทษ (AS2)

องค์ประกอบการไม่ทนต่อการทุจริต(IN) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าน้ำหนักของ พฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการไม่ทนต่อการทุจริต(IN) ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีน้ำหนัก องค์ประกอบทั้งหมดมีค่าเป็นบวก อยู่ระหว่าง 0.26 – 0.95 และมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้

ด้วยองค์ประกอบที่ไม่ทนต่อการทุจริต(IN) ประมาณร้อยละ 7- 90 โดยพฤติกรรมบ่งชี้ที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุดคือ การไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต (IN2) รองลงมาคือ การกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต (IN1)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าพฤติกรรมบ่งชี้ตามกรอบแนวคิดการด้านทุจริตที่พัฒนาขึ้นในการวิจัยครั้งนี้เป็นพฤติกรรมที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกตัวและมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวก นั้นหมายความว่า หากนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีคุณลักษณะของพฤติกรรมบ่งชี้ดังกล่าวนี้สูงก็จะส่งผลทำให้มีการด้านทุจริตที่สูงขึ้น ในทางตรงกันข้ามหากนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีคุณลักษณะของพฤติกรรมบ่งชี้ดังกล่าวต่ำก็จะทำให้มีการด้านทุจริตลดลง

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับที่สอง ซึ่งเป็นผลการวิเคราะห์โมเดลที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านด้านทุจริต (ANTI) ซึ่งเป็นองค์ประกอบอันดับที่สองกับองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน คือ องค์ประกอบความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต(KL) องค์ประกอบมิจิตพอเพียง (SF) องค์ประกอบระอายต่อการทุจริต (AS) และองค์ประกอบไม่ทนต่อการทุจริต (IN) พบว่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.70 – 0.98 และมีสัดส่วนความแปรปรวนร่วมกับองค์ประกอบด้านทุจริต ประมาณร้อยละ 49 – 97 โดยองค์ประกอบที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุดคือ การระอายต่อการทุจริต (AS) รองลงมาคือ การมิจิตพอเพียง (SF) การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต (KL) และการไม่ทนต่อการทุจริต (IN) ตามลำดับ

ภาพที่ 9 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการด้านทุจริต

2.3.5 อำนาจจำแนกของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

จากข้อคำถามทั้ง 33 ข้อ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก 2 ประเภท ได้แก่ ค่าอำนาจจำแนกการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ การวิเคราะห์สถิติทดสอบที (t-test) โดยใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบของตัวอย่างในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยแบ่งกลุ่มผู้สอบเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (25%) จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS และวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกแบบสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนผลรวม (Correlation item-total correlation)

ผลการวิเคราะห์สถิติทดสอบที (t-test) พบว่า ข้อคำถามทั้ง 33 ข้อ สามารถจำแนกระหว่างคนที่ได้คะแนนกลุ่มสูงกับคนที่ได้คะแนนกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($t = -3.23 - 16.09$) และเมื่อวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกแบบสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม พบว่ามีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง $-0.19 - 0.54$ และมีข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1,2,8,14,19,23,28 และ 30

เนื่องจากข้อที่ 23 และ 30 มีค่าอำนาจจำแนกรายละเอียดดังตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดการด้านทฤษฎีจากการวิเคราะห์สถิติทดสอบที (t-test) มีค่าติดลบสอดคล้องกับค่าอำนาจจำแนกแบบสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ไม่ผ่านเกณฑ์ แม้จะมีการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงข้อคำถามให้มีภาษาที่เหมาะสมขึ้นแล้วผู้วิจัยจึงได้ตัดข้อที่ 23 และ 30 ออก ทำให้แบบวัดมีจำนวน 31 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกวิเคราะห์สถิติทดสอบที (t-test) พบว่า ข้อคำถามทั้ง 31 ข้อ สามารถจำแนกระหว่างคนที่ได้คะแนนกลุ่มสูงกับคนที่ได้คะแนนกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($t = 6.24 - 16.09$) ค่าอำนาจจำแนกแบบสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม พบว่ามีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง $0.10 - 0.54$

ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดการต้านทุจริต

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ข้อที่	t-test						Correlation item-total correlation
			ค่าเฉลี่ย กลุ่มสูง	SD	ค่าเฉลี่ย กลุ่มต่ำ	SD	t	p	
1.การมีความรู้ และความ เข้าใจเกี่ยวกับ การทุจริต	1.1 การคิดแยกแยะ ผลประโยชน์ส่วนรวมและ ผลประโยชน์ส่วนตน	1	0.61	0.49	0.33	0.47	5.54	0.00**	0.12
		2	0.78	0.42	0.43	0.50	7.02	0.00**	0.14
		3	0.87	0.34	0.41	0.49	10.33	0.00**	0.28
	1.2 รู้กฎระเบียบเกี่ยวกับ การทุจริต	4	0.86	0.34	0.50	0.50	7.90	0.00**	0.27
		5	0.97	0.18	0.48	0.50	12.15	0.00**	0.43
		6	0.93	0.25	0.58	0.49	8.44	0.00**	0.27
	1.3 รู้หน้าที่พลเมืองที่ดี	7	0.95	0.22	0.64	0.48	7.82	0.00**	0.32
		8	0.39	0.49	0.22	0.42	3.44	0.00**	0.05
		9	0.96	0.21	0.59	0.49	9.01	0.00**	0.36
	1.4 รู้ผลของการทุจริต	10	0.90	0.30	0.50	0.50	9.09	0.00**	0.32
		11	0.88	0.33	0.53	0.50	7.89	0.00**	0.28
		12	0.70	0.46	0.36	0.48	6.94	0.00**	0.21
2.การมีจิต พอเพียง	2.1 พอประมาณ	13	0.76	0.43	0.42	0.49	6.99	0.00**	0.20
		14	0.61	0.49	0.38	0.49	4.33	0.00**	0.10
		15	0.79	0.41	0.34	0.47	9.58	0.00**	0.29
	2.2 ความมีเหตุผล	16	0.99	0.10	0.46	0.50	13.64	0.00**	0.54
		17	0.98	0.13	0.54	0.50	11.46	0.00**	0.48
		18	0.99	0.07	0.48	0.50	13.45	0.00**	0.60
	2.3 มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง	19	0.64	0.48	0.47	0.50	3.29	0.00**	0.09
		20	1.00	0.00	0.51	0.50	12.97	0.00**	0.57
		21	0.85	0.36	0.36	0.48	10.79	0.00**	0.33
3.การละอาย ต่อการทุจริต	3.1 การไม่กล้าทำความผิด เพราะกลัวถูกลงโทษ	22	0.99	0.10	0.49	0.50	12.87	0.00**	0.48
		23	0.01	0.10	0.13	0.33	-4.37	0.00**	-0.24
		24	0.92	0.28	0.28	0.45	16.09	0.00**	0.46
	3.2 การไม่กล้าทำความผิด เพราะการกระทำจะส่งผล เสียต่อตนเองและสังคม	25	0.93	0.25	0.42	0.49	12.42	0.00**	0.45
		26	0.94	0.24	0.35	0.48	14.71	0.00**	0.49
		27	0.92	0.28	0.37	0.48	13.22	0.00**	0.42

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ข้อที่	t-test						Correlation item-total correlation
			ค่าเฉลี่ย กลุ่มสูง	SD	ค่าเฉลี่ย กลุ่มต่ำ	SD	t	p	
4. การไม่ทนต่อการทุจริต	4.1 การกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต	28	0.63	0.48	0.32	0.47	6.24	0.00**	0.14
		29	0.72	0.45	0.25	0.43	10.20	0.00**	0.29
		30	0.10	0.30	0.22	0.42	-3.23	0.00**	-0.19
	4.2 การไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต	31	0.98	0.15	0.41	0.49	14.76	0.00**	0.52
		32	0.89	0.32	0.26	0.44	15.43	0.00**	0.40
		33	0.95	0.23	0.41	0.49	13.04	0.00**	0.41

2.3.6 ความเที่ยงของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ผลการตรวจสอบความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ของแบบวัดการด้านทุจริต จำนวน 31 ข้อ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่ามีค่าความเที่ยงทั้งฉบับอยู่ที่ 0.82 เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าความเที่ยงสูงที่สุด ได้แก่ การมีจิตพอเพียง มีค่าเท่ากับ 0.62 และการละอายต่อการทุจริต มีค่าเท่ากับ 0.62 รองลงมาคือ การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต มีค่าเท่ากับ 0.56 และการไม่ทนต่อการทุจริต มีค่าเท่ากับ 0.55 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 28 ค่าความเที่ยงของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ตารางที่ 28 ค่าความเที่ยงของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

องค์ประกอบ	ค่าความเที่ยง
การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต	0.56
การมีจิตพอเพียง	0.62
การละอายต่อการทุจริต	0.62
การไม่ทนต่อการทุจริต	0.55
ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ	0.82

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

การวิเคราะห์เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผู้วิจัยได้คำนวณค่าเปอร์เซ็นต์แล้วเทียบค่าที่ปกติ (Normalized T- Score) สร้างตารางการแปลความหมายคะแนนแยกรายองค์ประกอบ และภาพรวม เพื่อใช้เพื่อใช้เป็นคะแนนบอกว่าระดับการด้านทฤษฎีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาอยู่ระดับใดของประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยดำเนินการแจกแจงข้อมูลว่ามีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ พบว่า การแจกแจงข้อมูลไม่เป็นโค้งปกติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการแปลงคะแนนดิบเป็นคะแนนมาตรฐานแล้วเทียบค่าที่ปกติ

1. คะแนนด้านการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทฤษฎี

ด้านการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทฤษฎี นักเรียนมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 0 – 12 มีคะแนนที่ปกติระหว่าง T21 – T72 โดยนักเรียนที่มีคะแนนดิบ 8 คะแนนจะมีคะแนน T50 แสดงรายละเอียดผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 29 เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาขององค์ประกอบด้านการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทฤษฎี

ตารางที่ 29 คะแนนด้านการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทฤษฎี

การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทฤษฎี (12 คะแนน)					
คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที่	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที่
12	98.75	72	6	20.86	42
11	94.30	67	5	11.88	38
10	83.75	60	4	6.56	35
9	67.27	54	3	2.73	31
8	48.98	50	2	0.94	26
7	33.44	46	1	0.39	23
6	20.86	42	0	0.16	21

2. คะแนนด้านการมีจิตพอเพียง

ด้านการมีจิตพอเพียง นักเรียนมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 0 – 9 มีคะแนนที่ปกติระหว่าง T24 – T67 โดยนักเรียนที่มีคะแนนดิบ 6 คะแนนจะมีคะแนน T47 แสดงรายละเอียดผลการ

วิเคราะห์ในตารางที่ 30 เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาขององค์ประกอบด้านการมีจิตพอเพียง

ตารางที่ 30 คะแนนด้านการมีจิตพอเพียง

การมีจิตพอเพียง (9 คะแนน)					
คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที่	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที่
9	95.94	67	4	6.56	35
8	81.80	59	3	2.73	31
7	59.45	52	2	0.94	26
6	37.50	47	1	0.39	23
5	22.97	42	0	0.16	21

3. คะแนนด้านการละอายต่อการทุจริต

ด้านการละอายต่อการทุจริต นักเรียนมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 0 – 5 มีคะแนนที่ปกติระหว่าง T29 – T59 โดยนักเรียนที่มีคะแนนดิบ 4 คะแนนจะมีคะแนน T50 แสดงรายละเอียดผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 31 เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาขององค์ประกอบด้านการละอายต่อการทุจริต

ตารางที่ 31 คะแนนด้านการละอายต่อการทุจริต

การละอายต่อการทุจริต (5 คะแนน)					
คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที่	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที่
5	80.70	59	2	17.73	41
4	49.30	50	1	8.28	36
3	30.00	45	0	1.95	29

4. คะแนนด้านการไม่ทนต่อการทุจริต

ด้านการไม่ทนต่อการทุจริต นักเรียนมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 0 – 5 มีคะแนนที่ปกติระหว่าง T30 – T65 โดยนักเรียนที่มีคะแนนดิบ 4 คะแนนจะมีคะแนน T56 แสดงรายละเอียดผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 32 เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาขององค์ประกอบด้านการไม่ทนต่อการทุจริต

ตารางที่ 32 คะแนนด้านการไม่ทนต่อการทุจริต

การไม่ทนต่อการทุจริต (5 คะแนน)					
คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที่	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที่
5	92.97	65	2	26.09	44
4	71.17	56	1	12.11	38
3	44.69	48	0	2.50	30

5. คะแนนภาพรวมการด้านทุจริต

ภาพรวมการด้านทุจริตของนักเรียนมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 5 – 29 มีคะแนนที่ปกติระหว่าง T21 – T61 โดยนักเรียนที่มีคะแนนดิบ 22 คะแนนจะมีคะแนน T50 แสดงรายละเอียดผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 33 เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาในภาพรวมการด้านทุจริต

ตารางที่ 33 คะแนนภาพรวมการด้านทุจริต

ภาพรวมการด้านทุจริต (31 คะแนน)					
คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที่	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที่
29	86.22	61	16	18.38	41
28	85.34	61	15	16.15	40
27	83.11	60	14	14.12	39
26	79.26	58	13	11.49	38
25	73.11	56	12	9.05	37
24	65.14	54	11	7.09	35
23	57.23	52	10	5.14	34
22	49.46	50	9	3.51	32
21	41.76	48	8	2.50	30
20	35.41	46	7	1.49	28
19	29.80	45	6	.68	25
18	24.80	43	5	.20	21
17	21.35	42			

6. เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนการด้านทุจริต

ผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนการด้านทุจริตออกเป็น 4 ระดับ ตามแนวคิดของClark-Carter (2005) โดยใช้หลักการเปอร์เซ็นต์ไทล์ 25 หรือ ควอไทล์ 1 เปอร์เซ็นต์ไทล์ 50 หรือ ควอไทล์ 2 และเปอร์เซ็นต์ไทล์ 75 หรือควอไทล์ 3 ซึ่งสามารถแบ่งช่วงคะแนนได้ดังนี้

ตั้งแต่ $P_{75.00}$ ขึ้นไป	แสดงว่ามีระดับการด้านทุจริตสูง
ระหว่าง $P_{50.00} - P_{74.99}$	แสดงว่ามีระดับการด้านทุจริตค่อนข้างสูง
ระหว่าง $P_{25.00} - P_{49.99}$	แสดงว่ามีระดับการด้านทุจริตค่อนข้างต่ำ
ต่ำกว่า $P_{25.00}$	แสดงว่ามีระดับการด้านทุจริตต่ำ

ผลการประเมินระดับการด้านทุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีรายละเอียดดังตารางที่ 34 เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนการด้านทุจริต

ตารางที่ 34 เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนการด้านทุจริต

การแปลผล	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนดิบ				
		การด้านทุจริต	การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต	การมีจิตพอเพียง	การละอายต่อการทุจริต	การไม่ทนต่อการทุจริต
สูง	$P_{75.00}$ ขึ้นไป	> 26	> 9	> 8	> 4	> 4
ค่อนข้างสูง	$P_{50.00} - P_{74.99}$	22-25	8	7	3	3
ค่อนข้างต่ำ	$P_{25.00} - P_{49.99}$	19-21	7	6	2	2
ต่ำ	$P_{25.00}$	18	6	5	1	1

7. จำนวนตัวอย่างแบ่งตามเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนการด้านทุจริต

ตัวอย่างวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 640 คน จำนวนตัวอย่างแบ่งตามเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนการด้านทุจริต พบว่า มีการด้านทุจริตระดับสูง จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 10.94 การด้านทุจริตระดับค่อนข้างสูง จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 36.41 การด้านทุจริตค่อนข้างต่ำ จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 21.72 การด้านทุจริตต่ำ จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 30.94

ตารางที่ 35 จำนวนตัวอย่างแบ่งตามเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนการด้านทุจริต

การแปลผล	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์									
		การด้านทุจริต		การมีความรู้และ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การทุจริต		การมีจิตพอเพียง		การละอายต่อ การทุจริต		การไม่ทนต่อ การทุจริต	
		n	ร้อยละ	n	ร้อยละ	n	ร้อยละ	n	ร้อยละ	n	ร้อยละ
สูง	P _{75.00} ขึ้นไป	70	10.94	268	41.88	181	28.28	402	62.81	279	43.594
ค่อนข้างสูง	P _{50.00} – P _{74.99}	233	36.41	117	18.28	157	24.53	92	14.38	150	23.438
ค่อนข้างต่ำ	P _{25.00} – P _{49.99}	139	21.72	82	12.81	124	19.38	65	10.16	88	13.750
ต่ำ	P _{25.00}	198	30.94	173	27.03	178	27.81	81	12.66	123	19.219
รวม		640	100.00	640	100.00	640	100.00	640	100.00	640	100.00

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อสร้างเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษา ปีการศึกษา 2563 จากโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 37 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 27,738 คน ซึ่งเป็นข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (https://data.boppobec.info/emis/school.php?Area_CODE=1001,10 มิถุนายน 2562) ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองใช้ (try out) ในขั้นตอนการพัฒนาและตรวจสอบเครื่องมือ จำนวน 86 คน

การกำหนดตัวอย่างวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขนาดของตัวอย่างวิจัย โดยพิจารณาถึง การวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยัน การกำหนดขนาดตัวอย่างจึงควรมีจำนวนมากพอสำหรับการวิเคราะห์ด้วยการใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL) ซึ่งขนาดตัวอย่างที่ใช้ไม่ควรมีจำนวนต่ำกว่า 100 คน Bollen(1989 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) เสนอแนะว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างควรพิจารณาควบคู่กับจำนวนพารามิเตอร์ ใช้เกณฑ์ในการกำหนดหน่วยตัวอย่างและจำนวนพารามิเตอร์ควรเป็น 20 ต่อ 1 นอกจากนี้ Hair and et al (2010) เสนอแนะว่า ในการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยัน ในเบื้องต้นตัวอย่างวิจัยจำนวน 600 คน และเพื่อป้องกันความไม่สมบูรณ์ในการได้มาซึ่งข้อมูลจากตัวอย่างวิจัย ผู้วิจัยเก็บตัวอย่างเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 รวมจำนวนตัวอย่างวิจัย คือ 720 คน ซึ่งตัวอย่างสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Stage Sampling) ครอบคลุมนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียน ได้แก่ กลุ่มทราวดี กลุ่มรัตนโกสินทร์ และกลุ่มกรุงธนบุรี แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ และสุ่มโรงเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับสลากสุ่มโรงเรียนโดยแบ่งตามขนาดของโรงเรียน ได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 720 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบวัด 2 ฉบับ ได้แก่ แบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคม และแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาเครื่องมือฉบับที่ 1 แบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคม ของ มีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราประมาณค่าของลิเคิร์ต

(rating scale)แบบ 7 ระดับและรูปแบบการให้คะแนนเป็นแบบต่อเนื่อง(Continuous Scoring) จำนวน 40 ข้อ และเครื่องมือฉบับที่ 2 แบบวัดการต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบปรนัยชนิดแบบวัดเชิงสถานการณ์ 4 ตัวเลือก จำนวน 33 ข้อ เกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบ 0,1 (ผิด 0, ถูก 1)

การรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างวิจัยผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำความเข้าใจและการให้ความยินยอมในการเก็บข้อมูลจากโรงเรียน ทำหนังสือราชการออกจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่สุ่มได้ เพื่อขอเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ให้นักเรียนตอบที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคมและแบบวัดการต้านทุจริตสำหรับนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา และตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบ นิยามองค์ประกอบและพฤติกรรมตัวบ่งชี้การต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นศึกษาคำนวณคุณภาพหาค่าดัชนี IOC (Index of Item Objective Congruence) ตอนที่ 2 การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการต้านทุจริตสำหรับนักเรียน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรและความถี่ และการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence) การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ซึ่งทดสอบด้วย t-test independent รวมทั้งพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Corrected Item-Total Correlation) ความเที่ยงความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ด้วยโปรแกรม SPSS และวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองด้วยโปรแกรม LISREL8.72 ตอนที่ 3 การสร้างเกณฑ์แปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดการต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยใช้เกณฑ์ปกติแบบที่ (Normalized T-score) ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นคะแนนบอกระดับการต้านทุจริตของนักเรียนแต่ละคนว่าอยู่ในระดับใดของกลุ่มประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยแยกเป็นรายองค์ประกอบและภาพรวม

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สามารถสรุปเป็น 2 ประเด็น ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทฤษฎีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อสร้างเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

1.สรุปผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

1.1 ผลการพัฒนาแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ในหัวข้อนี้วิจัยจะสรุปผลการศึกษาใน 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของพฤติกรรมบ่งชี้และนิยาม 2) ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา 3) ผลการทดลองใช้แบบวัดตัวอย่างในการทดลองใช้เครื่องมือ 4) ลักษณะของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาขององค์ประกอบ พฤติกรรมบ่งชี้และนิยาม พบว่ามีค่าดัชนีความตรง (IOC) มากกว่า 0.5 ขึ้นไปทุกพฤติกรรมบ่งชี้ ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้แบบวัดการด้านทฤษฎีสามารถวัดคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

ผลการทดลองใช้แบบวัดกับตัวอย่างในการทดลองใช้เครื่องมือ ประกอบด้วย 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ผลการตรวจสอบอำนาจจำแนกของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา 2) ผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

อำนาจจำแนกของแบบวัดการด้านทฤษฎี ผู้วิจัยนำแบบวัดไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 86 คน วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกแบบสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม พบว่า มีค่าตั้งแต่ -0.08 – 0.50 ข้อคำถามที่มีคุณภาพโดยพิจารณาจากความสามารถในการจำแนกตามเกณฑ์ 0.20 ขึ้นไป มีจำนวน 27 ข้อ จากทั้งหมด 39 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 69.23

ความเที่ยงของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่ามีค่าความเที่ยงทั้งฉบับอยู่ที่ 0.73 เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงรายองค์ประกอบพบว่า ค่าความเที่ยงขององค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทฤษฎีค่าเท่ากับ 0.63 องค์ประกอบการมีจิตพอเพียงมีค่าเท่ากับ 0.53 องค์ประกอบการละอายต่อการทฤษฎีมีค่าเท่ากับ 0.41 และองค์ประกอบการไม่ทนต่อการทฤษฎีมีค่าเท่ากับ 0.30

ลักษณะของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบที่มั่งวัด 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต 2) การมีจิตพอเพียง 3) การละอายต่อการทุจริต 4) การไม่ทนต่อการทุจริต จำนวน 33 ข้อ มีลักษณะ เป็นแบบสอบปรนัยชนิดแบบวัดเชิงสถานการณ์ 4 ตัวเลือก จำนวน 33 ข้อ เกณฑ์การตรวจให้คะแนน แบบ 0,1 (ผิด 0, ถูก 1)

1.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้น

ประถมศึกษา

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะสรุปผลการศึกษาใน 3 ประเด็น ได้แก่ 1) อำนาจจำแนกของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา 2) ความเที่ยงของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา 3) ความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผลการตรวจสอบค่าอำนาจจำแนก ผู้วิจัยวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก 2 ประเภท ได้แก่ ค่าอำนาจจำแนกแบบสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Corrected Item-Total Correlation) พบว่า มีค่าตั้งแต่ -0.19 – 0.54 มีข้อคำถามที่มีคุณภาพโดยพิจารณาจากความสามารถในการจำแนกตามเกณฑ์ 0.20 ขึ้นไป มีจำนวน 25 ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์ได้แก่ ข้อ 1,2,8,14,19,23,28 และ 30 และอำนาจจำแนกจากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำโดยการวิเคราะห์สถิติทดสอบที (t-test) มีค่าตั้งแต่ -3.23 – 16.09 สามารถจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้จำนวน 33 ข้อ

เนื่องจากข้อที่ 23 และ 30 มีค่าอำนาจจำแนก จากผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดการด้านทุจริตจากการวิเคราะห์สถิติทดสอบที (t-test) มีค่าติดลบสอดคล้องกับค่าอำนาจจำแนกแบบสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ไม่ผ่านเกณฑ์แม้จะมีการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงข้อคำถามให้มีภาษาที่เหมาะสมขึ้นแล้วผู้วิจัยจึงได้ตัดข้อที่ 23 และ 30 ออก ทำให้แบบวัดมีจำนวน 31 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกวิเคราะห์สถิติทดสอบที (t-test) พบว่า ข้อคำถามทั้ง 31 ข้อ สามารถจำแนกระหว่างคนที่ได้คะแนนกลุ่มสูงกับคนที่ได้คะแนนกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($t = 6.24 - 16.09$) ค่าอำนาจจำแนกแบบสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม พบว่ามีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.10 – 0.54

การตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่ามีค่าความเที่ยงทั้งฉบับอยู่ที่ 0.82 เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงรายองค์ประกอบพบว่า ค่าความเที่ยงขององค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริตค่าเท่ากับ 0.56 องค์ประกอบการมีจิตพอเพียงมีค่าเท่ากับ 0.62 องค์ประกอบการละอายต่อการทุจริตมีค่าเท่ากับ 0.62 และองค์ประกอบการไม่ทนต่อการทุจริตมีค่าเท่ากับ 0.55

ความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดการต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผลการวิเคราะห์ห่อองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่งขององค์ประกอบการวัดการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต พบว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-square = 1.45, $df = 1, p = 0.23, AGFI = 0.99, RMR = 0.03, RMSES = 0.00$) ค่าน้ำหนักของพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการวัดการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริตในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมดมีค่าเป็นบวก อยู่ระหว่าง 0.45 – 0.57 และมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต ประมาณร้อยละ 20 – 32 โดยพฤติกรรมบ่งชี้ที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด คือ การรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต รองลงมา คือ การรู้หน้าที่พลเมืองที่ดี การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตัว และ การรู้ผลของการทุจริต ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ห่อองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่งขององค์ประกอบการมีจิตพอเพียง พบว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-square = 0.00, $df = 0, p = 1.00, AGFI = 1.00$, $RMR = 0.00, RMSES = 0.00$) ค่าน้ำหนักของพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการมีจิตพอเพียงทั้งหมดมีค่าเป็นบวก อยู่ระหว่าง 0.44 – 0.80 และมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการมีจิตพอเพียง ประมาณร้อยละ 19 – 64 โดยพฤติกรรมที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด คือ ความมีเหตุผล รองลงมาคือ มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง และพอประมาณ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ห่อองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่งขององค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต พบว่า โมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-square = 0.03, $df = 1, p = 0.85, AGFI = 1.00$, $RMR = 0.01, RMSES = 0.00$) ค่าน้ำหนักของพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต มนรูปคะแนนมาตรฐานพบว่า น้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมดมีค่าเป็นบวก อยู่ระหว่าง 0.59 – 0.83 และมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต ประมาณร้อยละ 35 – 69 โดยพฤติกรรมบ่งชี้ที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุดคือ การไม่กล้าทำความผิดเพราะการกระทำจะส่งผลเสียต่อตนเองและสังคม รองลงมาคือ การไม่กล้าทำความผิดเพราะกลัวถูกลงโทษ

ผลการวิเคราะห์ห่อองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการต้านทุจริต พบว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-square = 35.27, $df = 33, p = 0.36, AGFI = 0.99$

,RMR = 0.02, RMSES = 0.01) เมื่อพิจารณารายละเอียดผลการวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับที่หนึ่ง ซึ่งเป็นผลวิเคราะห์โมเดลที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต องค์ประกอบการมีจิตพอเพียง องค์ประกอบการละอายต่อการทุจริตและองค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต กับพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบทั้ง 11 พฤติกรรมบ่งชี้ โดยพฤติกรรมบ่งชี้ดังกล่าวมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานทั้งหมดมีค่าเป็นบวก อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.95 โดยพฤติกรรมบ่งชี้ที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุดได้แก่ การไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต รองลงมา คือ ความมีเหตุผล ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ที่มีน้ำหนักน้อยที่สุด ได้แก่ การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตัว

2. สรุปผลการสร้างเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทุจริต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ด้านองค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต นักเรียนมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 0 – 12 มีคะแนนที่ปกติระหว่าง T21 – T72 โดยนักเรียนที่มีคะแนนดิบ 8 คะแนนจะมีคะแนน T50

ด้านองค์ประกอบการมีจิตพอเพียง นักเรียนมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 0 – 9 มีคะแนนที่ปกติระหว่าง T24 – T67 โดยนักเรียนที่มีคะแนนดิบ 6 คะแนนจะมีคะแนน T47

ด้านองค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต นักเรียนมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 0 – 5 มีคะแนนที่ปกติระหว่าง T30 – T65 โดยนักเรียนที่มีคะแนนดิบ 4 คะแนนจะมีคะแนน T56

ด้านองค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต นักเรียนมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 0 – 5 มีคะแนนที่ปกติระหว่าง T29 – T78 โดยนักเรียนที่มีคะแนนดิบ 4 คะแนนจะมีคะแนน T54

ภาพรวมการด้านทุจริต นักเรียนมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 5 – 29 มีคะแนนที่ปกติระหว่าง T21 – T61 โดยนักเรียนที่มีคะแนนดิบ 22 คะแนนจะมีคะแนน T50

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัยสามารถสรุปเป็น 2 ประเด็น ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อสร้างเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

1. อภิปรายผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการด้านทุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ในการพัฒนาแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่

เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ รวมทั้งได้สังเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ ที่ครอบคลุม ครบถ้วน เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผู้วิจัยได้มีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของพฤติกรรมบ่งชี้และนियามการด้านทุจริต จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดผลจำนวน 2 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการด้านทุจริตจำนวน 3 ท่าน พบว่ามีค่าความตรง (IOC) มากกว่า 0.50 ทุกรายการ นั้นแสดงให้เห็นว่าผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันในพฤติกรรมบ่งชี้และ नियามการด้านทุจริต ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาแบบวัดการด้านทุจริตจำนวน 40 ข้อและนำไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัด โดยมีความความตรงอยู่ระหว่างองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ของการด้านทุจริตกับ ข้อคำถาม พบว่าค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 – 1.00 มีข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความตรงผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 97.50 ส่วนข้อที่มีดัชนีความตรงไม่ถึง 0.50 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตัดทิ้งตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสอดคล้องกับ ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2543) ที่ว่าดัชนีความสอดคล้อง จะต้องมีย่านค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.05 ขึ้นไป ดังนั้นแสดงว่าแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษา ชนิดสถานการณ 4 ตัวเลือก สามารถวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์ที่กำหนด

ขั้นตอนการนำแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาไปใช้กับตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองใช้เครื่องมือ (Try Out) ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกข้อคำถาม โดยใช้เกณฑ์อำนาจจำแนก มากกว่า 0.20 โดยมีข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 12 ข้อ ซึ่งอาจเกิดจากการปรับข้อคำถามและ ตัวเลือกได้ไม่ดีและถูกต้องตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

การตรวจสอบความเที่ยงของแบบวัดฯ ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่ามีค่าความเที่ยงทั้งฉบับอยู่ที่ 0.82 เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงรายองค์ประกอบพบว่า ค่าความ เที่ยงขององค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริตค่าเท่ากับ 0.56 องค์ประกอบ การมีจิตพอเพียงมีค่าเท่ากับ 0.62 องค์ประกอบการละอายต่อการทุจริตมีค่าเท่ากับ 0.62 และ องค์ประกอบการไม่ทนต่อการทุจริตมีค่าเท่ากับ 0.55 สอดคล้องกับ ศิริชัย กาญจนาวาสี (2556) กล่าวว่า ค่าความเที่ยงที่ได้ของแบบสอบ คือ มีค่ามากกว่า 0.50 เมื่อพิจารณาความเที่ยงราย องค์ประกอบมีค่าความเที่ยงลดลงจากค่าความเที่ยงทั้งฉบับประมาณ 0.2 ทั้งนี้เนื่องจากจำนวน ข้อคำถามในรายองค์ประกอบมีจำนวนน้อย คือ องค์ประกอบละ 6-12 ข้อจากคำถามทั้งฉบับ 33 ข้อ ทำให้ความแปรปรวนของคะแนนสังเกตได้ต่ำลง ส่งผลให้ความเที่ยงต่ำลงเล็กน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริชัย กาญจนาวาสี (2556) ซึ่งได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อความเที่ยงของแบบสอบในประเด็นความ ยาวของแบบสอบว่า แบบสอบที่มีจำนวนข้อสอบมากจะมีค่าความเที่ยงมากกว่าแบบสอบที่มีจำนวน ข้อสอบน้อย เนื่องจากจำนวนข้อที่มากขึ้นจะเพิ่มความแปรปรวนของคะแนนที่สังเกตได้ทั้งฉบับ ส่งผล ให้ค่าความเที่ยงสูงขึ้น อีกทั้งการสุ่มตัวอย่างวิจัยที่ได้จากการสุ่มอย่างเป็นระบบ มีการคละกลุ่มของ โรงเรียน ขนาดโรงเรียน ครอบคลุมทั้งกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างมีความหลากหลายหรือวิวิธพันธ์

(Group Heterogeneity) ส่งผลให้เกิดการกระจายของคะแนนส่งผลให้ค่าความเที่ยงสูง แสดงให้เห็นว่าแบบวัดการด้านทฤษฎีฯ ประกอบด้วยคำถามที่วัดเนื้อหาและคุณลักษณะเดียวกัน ย่อมทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างข้อสูง ส่งผลให้ค่าความเที่ยงมีแนวโน้มสูงตามไปด้วย (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556)

การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่งขององค์ประกอบการวัดการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต พบว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 1.45, df = 1, p = 0.23, AGFI = 0.99, RMR = 0.03, RMSES = 0.00$) องค์ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ คือ 1) การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตัว 2) รู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต 3) รู้หน้าที่พลเมืองที่ดี 4) รู้ผลของการทุจริต ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่งขององค์ประกอบการมีจิตพอเพียง พบว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 0.00, df = 0, p = 1.00, AGFI = 1.00, RMR = 0.00, RMSES = 0.00$) โดยประกอบไปด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ คือ 1) พอประมาณ 2) ความมีเหตุผล 3) มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่งขององค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต พบว่า โมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 0.03, df = 1, p = 0.85, AGFI = 1.00, RMR = 0.01, RMSES = 0.00$) ประกอบไปด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ คือ 1) การไม่กล้าทำความผิดเพราะกลัวถูกลงโทษ 2) การไม่กล้าทำความผิดเพราะการกระทำจะส่งผลเสียต่อตนเองและสังคม และผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่งขององค์ประกอบการละอายต่อการทุจริต พบว่า โมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 0.03, df = 1, p = 0.85, AGFI = 1.00, RMR = 0.01, RMSES = 0.00$) ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ คือ 1) การกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต 2) การไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต ซึ่งแสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ เป็นไปตามกรอบแนวคิดของเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้สังเคราะห์ขึ้น

เมื่อพิจารณาถึงความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการด้านการทุจริต พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 35.27, df = 33, p = 0.36, AGFI = 0.99, RMR = 0.02, RMSES = 0.01$) แสดงให้เห็นว่า แบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ชนิดสถานการณ์ 4 ตัวเลือก ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต การมีจิตพอเพียง การละอายต่อการทุจริตและการละอายต่อการทุจริต เป็นไปตามกรอบแนวคิดของเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้สังเคราะห์ขึ้น ทั้งยังมีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถเป็นผู้ตรวจสอบและประเมินองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้การด้านทฤษฎี ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจาก

สุจริตไทย (2562) ของการทุจริต Mccusker (2006) Dong and Torgler (2011) และคู่มือหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2561) โดยนำหลักของ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต การมีจิตพอเพียง การละอายต่อการทุจริตและการไม่ทนต่อการทุจริต เท่ากับ 0.85 0.90 0.98 และ 0.70 ตามลำดับ โดยองค์ประกอบการละอายต่อการทุจริตมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด สอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ โชควรรกุล (2561) กลยุทธ์การต่อต้านการทุจริตประการหนึ่ง คือ การให้เกิดการละอายต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ดี นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ สุภาญดา เทนอิสสระ และนิรัช เรื่องแสน (2564) กล่าวว่า จิตพอเพียงเป็นหลักที่นำมาใช้เพื่อการต่อต้านการทุจริตเป็นการสร้างความละอายต่อการทุจริต ดังนั้นการประยุกต์ใช้จิตพอเพียงจึงถือเป็นรากฐานของการต่อต้านการทุจริตให้เกิดขึ้นเป็นพื้นฐานความคิดของปัจเจกบุคคล ซึ่งพฤติกรรมบ่งชี้ด้านนี้มีเหตุผล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด สอดคล้องกับ อนันต์ แยมเย็น (2560) ความมีเหตุผลเป็นความสามารถในการตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำโดยอาศัยการพิจารณาไตร่ตรองให้รอบด้านเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องในแง่มุมต่างๆ โดยเฉพาะความจริงที่น่าเชื่อถือและเหตุผลต่างๆ และผลของสาเหตุนั้นเพื่อตัดสินใจว่า การกระทำของตนในด้านใดและผู้ใด

2. อภิปรายผลสร้างเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์แปลความหมายคะแนน โดยใช้หลักการสร้างเกณฑ์ปกติมาแปลผลคะแนนเพื่อเปรียบเทียบการด้านทุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ซึ่งพบว่าคะแนนดิบของแบบวัดด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีคะแนนกระจายครอบคลุมคะแนนทุกค่าที่อยู่ระหว่างคะแนนต่ำสุดและสูงสุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยอย่างเป็นระบบ มีการคลุกกลุ่มของโรงเรียน ขนาดโรงเรียน ครอบคลุมทั้งกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับ ซึ่งสอดคล้องกับ ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2539) ที่เสนอไว้ว่าเกณฑ์ปกติควรใช้กลุ่มตัวอย่างที่มากพอจะเป็นตัวแทนของประชากรได้ ไม่เช่นนั้นเกณฑ์ปกติจะไม่สามารถเชื่อมั่นได้ในการเลือกใช้เกณฑ์ปกติ คือต้องเป็นเกณฑ์ที่สร้างมาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดี โดยเกณฑ์ปกติที่สร้างขึ้นอยู่ในรูปแบบของคะแนนที่ปกติ (Normalizaed T-Score) การแปลผลจะช่วยให้ทราบระดับการด้านทุจริต ผู้ปกครอง โรงเรียน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถทราบข้อมูลอันจะนำไปสู่การพัฒนาการด้านทุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยเกณฑ์การแปลความหมายที่ได้จากแบบวัดนี้เหมาะสมที่จะใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร ดังนั้นเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนที่ได้จาแบบวัดการด้านทุจริตในงานวิจัยนี้ อาจไม่สามารถใช้แปลความหมายของนักเรียนชั้นประถมศึกษาทั่วไปได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 แบบวัดการด้านทฤษฎีศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาสามารถนำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อวัดความสามารถในการด้านทฤษฎีของนักเรียนได้ ซึ่งโรงเรียนสามารถนำผลการวัดไปใช้ในการติดตามผลการวัดหลักสูตรการด้านทฤษฎีศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป

1.2 เกณฑ์ปกติที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้สามารถนำไปใช้ได้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ซึ่งการพัฒนาเกณฑ์ปกตินี้อยู่บนพื้นฐานของการประเมินผลแบบอิงกลุ่ม (norm reference) กล่าวคือ ใช้ในการเปรียบเทียบกันภายในกลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้กับนักเรียนช่วงชั้น อื่น ๆ เนื่องจากอาจมีเกณฑ์ปกติที่แตกต่างกันได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าสร้างแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนระดับชั้นอื่นๆต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาค้นคว้าสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะการด้านทฤษฎีในรูปแบบอื่นๆที่หลากหลายมากขึ้น เช่น มาตรวัดและแบบสังเกตพฤติกรรม เป็นต้น

2.3 การเขียนตัวเลือกในแบบวัดการด้านทฤษฎีควรจะมีการใช้ทฤษฎีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม เช่น ทฤษฎีของโคเบิร์ก (Kohlberg)

2.4 เกณฑ์ปกติของคะแนนการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่สร้างขึ้นเหมาะที่จะใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานครเท่านั้น ดังนั้นเกณฑ์ดังกล่าวอาจไม่สามารถแปลความหมายของนักเรียนชั้นประถมศึกษาได้ทั่วไปดังนั้นควรมีการศึกษาในระดับประเทศเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ได้อย่างแพร่หลาย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กขพร ลิขิตมาศกุล. (2544). การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ความรู้ ความตระหนักและความเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- กรรณชลิดา ชัยสุวรรณ. (2555). การเปรียบเทียบคุณสมบัติทางจิตมิติระหว่างแบบวัดฉบับสั้นที่พัฒนาจากวิธีที่ต่างกัน : การศึกษาแบบวัดความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- กรองกาญจน์ วิวัฒน์วิศกร. (2559). ระยะห่างระหว่างโต๊ะสอบ เพื่อป้องกันการทุจริตโดยใช้การแลกเปลี่ยนระหว่างความเร็วกับความแม่นยำ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- กันติพิชญ์ ใจบุญ. (2560). "เยาวชนจะหยุดทุจริตชาติ"หวังระยะยาวของป.ป.ช.
<https://www.posttoday.com/politic/report/522961>
- เกรียงศักดิ์ โชควรกุล. (2561). กลยุทธ์การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันด้วยการสร้างค่านิยมของกลุ่มนักศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 20(2), 237-251.
- เกียรติพงษ์ นิรันดร์และคณะ. (2557). อิทธิพลของความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีตัวแปรความมีศีลธรรมเป็นตัวแปรกำกับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- คณิตพันธุ์ ทองสืบสาย. (2552). การพัฒนาแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- จารุวรรณ สุขุมลพงษ์. (2556). แนวโน้มคอร์รัปชันในประเทศไทย. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- จิตพิสุทธิ์ ผลประเสริฐ. (2559). การวิเคราะห์เจตนาในการทำทุจริตทางวิชาการของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยใช้การสำรวจเชิงทดลอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- ธนพร แยมสุตา. (2561). การทุจริตทางวิชาการ : ปัญหาที่บั่นทอนความเข้มแข็งของสังคม. แพทย์นาวิ, 44(3), 175-181.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). โมเดลลิสเรล:สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทิกา แดงนรรักษ์รัศมี. (2562). เยาวชนไทยกับความหวังในการต่อต้านทุจริตและคอร์รัปชัน.
<https://thailand.ureport.in/story/199/>
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2559). คอร์รัปชัน : ปัญหาของสังคมไทยและแนวทางแก้ไข. ธรรมดาเพลส จำกัด.

- ปิยะธิดา อภัยภักดิ์. (2561). แนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานภาครัฐ. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 13(1), 1-12.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตรและสังคีต พริยะรังสรรค์. (2549). ทฤษฎีการคอร์รัปชัน. ร่วมด้วยช่วยกัน.
- พรเทพ จันทรนิภ. (2558). การพัฒนารูปแบบการป้องกันการทุจริตเพื่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีในสังคมไทย. วารสารมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 16(1), 88-101.
- พิชิต ธีรอัน. (2553). การใช้สื่อรณรงค์ต่อต้านการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ปีพุทธศักราช 2542-2553 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- พูลพงศ์ สุขสว่าง. (2557). หลักการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, 6(2), 136-145.
- ภาณุภัทร ลิ้มจำรูญ. (2551). การพัฒนาชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- มูลนิธิธรรมา. (2562). สถานการณ์เยาวชนไทย. http://www.compassionth.com/?page_id=6260
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2557). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. ชมรมเด็ก.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2543). การวัดด้านจิตพิสัย. สุวีริยาสาส์น.
- วรรณิ แกมเกตุ. (2555). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ = *Research Methodology in Behavioral Sciences* จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์บริหารจัดการความเสี่ยง มหาวิทยาลัยมหิดล. (2562). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการทุจริต ตอนที่ 1 http://www.op.mahidol.ac.th/orau/attachments/files/knowledge/articles/Knowledge%20of%20the%20fraud%20when%20text_1.pdf
- สถาบันพระปกเกล้า. (2557). รายงานฉบับสมบูรณ์ การศึกษากระบวนการกล่อมเกลาทางสังคม และจัดทำยุทธศาสตร์ความซื่อตรงสู่การปฏิบัติ: กรณีศึกษาการปกครองส่วนท้องถิ่น. สถาบันพระปกเกล้า.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). แผนการจัดการเรียนรู้ “ รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต”ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2561). รายงาน :10 ประเด็นใหม่ที่ค้นพบจากงานวิจัยการโกงในสังคมไทย. <http://www.knowledgefarm.in.th/10-new-issues-on-corruption-research/>

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). คู่มือหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2561). สำนักงาน ก.พ.ร. จัดกิจกรรม “เยาวชนไทย ใส่
ใจด้านทุจริต”. https://www2.opdc.go.th/page.php?url=tab_view&cat=N&id=1449

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2562). การป้องกันและปราบปรามทุจริตของฟินแลนด์.
<https://www.bic.moe.go.th/index.php/component/k2/item/2138-2013-10-14-23-08-53>

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ. (2562). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการทุจริต.
<http://www.pacc.go.th/index.php/faq>

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2562). พื้นฐานความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์การ
ทุจริตและคอร์รัปชัน.
https://www.nacc.go.th/images/research_saowanee/shapter2.pdf

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). CPI : Corruption Perception Index
ดัชนีวัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน.
https://www.nesdc.go.th/article_attach/article_file_20210201184051.pdf

สุกัญญา จันทวาลย์. (2556). การพัฒนาแบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคมของนิสิต
นักศึกษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

สุภาญดา เทนอิสสระ และนิรัช เรืองแสน. (2564). จิตพอเพียงเพื่อต้านทุจริต. วารสารมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 7(1), 248-259.

สุจริตไทย. (2562). หลักสูตรสุจริตไทย สำหรับนักเรียนและนักศึกษา.
<https://www.thaihonesty.org/>

โสภณ พรโชคชัย. (2552). แนวทางการแก้ปัญหาทุจริตคดโกงในภาคธุรกิจเอกชน. สำนักงาน
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ. (2557). เยาวชนรับได้"ทุจริต-สินบน". หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ.
<https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/616219>

องค์กรต่อต้านคอร์รัปชันประเทศไทย. (2557). ข้อเสนอ “มาตรการเพื่อการปฏิรูปการป้องกัน
ปราบปรามคอร์รัปชัน”. <https://www.anticorruption.in.th>

อรนุช หงวนไธสง. (2554). การพัฒนาเชิงโมเดลสาเหตุของการทุจริตในการสอบของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลาย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

อาศนาฏ กันทา. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการต่อต้านการคอร์รัปชันใน
ลาตินอเมริกา: กรณีศึกษาประเทศคอซอวาร์กา ชิลี บราซิล อาร์เจนตินา และ อุรุกวัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

เอมอร จังศิริพรพรรณ. (2550). การวัดและประเมินผลการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Bryan, A. (2009). *Black's law dictionary*. St. Paul.

Clark-Carter, D. (2005). Catalogue of Parametric Tests. *Encyclopedia of statistics in behavioral science*.

DanWatch. (2014). *Investigative Journalism on Corporate* Retrieved 15 august from <http://www.danwatch.dk/en>

Dong และTorgler. (2011). *Corruption and Social Interaction: Evidence from China*. Social Science Research Network

Hair and et al. (2010). *Multivariate Data Analysis*. Prentice Hall.

Heidenheimer, J. (1978). *Political corruption : readings in comparative analysis* Transaction books

Joreskogและ Sorbom. (2021). *LISREL 9.1: LISREL syntax guide*. Scientific Software International.

Mccusker, R. (2006). *Review of anti-corruption strategies*. Australian Government.

Muhammed, A. (2003). *Eradicating Corruption-The Singapore Experience* Seminar On International Experiences On Good Governance And Fighting Corruption,

Myrdal, G. (1968). The Folklore of Corruption. *The Asian Magazine*, 8(24).

Teachout, Z. (2008). The anti-corruption principle. *Cornell L. Rev.*, 94, 341.

Transparency International. (2021). *CORRUPTION PERCEPTIONS INDEX*. Retrieved 15 november from <https://www.transparency.org/en/cpi/2020/index/nzl>

World Bank. (2014). *Worldwide Governance Indicators*. Retrieved 15 august from <http://info.worldbank.org/governance/wgi/index.asp#hom>

**รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบ
และพฤติกรรมบ่งชี้การด้านทุจริต และตรวจคุณภาพเครื่องมือ**

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภุติยา ทักษิณ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการวัดและประเมินผล
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช ศิริกิจ อาจารย์ประจำสำนักทดสอบทางการศึกษา
และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
3. อาจารย์ ดร.ศักดิ์สิทธิ์ หัสมิตร อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง)
4. นางแววนภา กาญจนาวดี ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนพญาไท
5. นางศุภศิตา รสโหมด ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์สำหรับครูและนักเรียน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสัมภาษณ์ (สำหรับนักเรียน)

ชื่องานวิจัย : การพัฒนาแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ชื่อผู้สัมภาษณ์ _____ วัน/เดือน/ปีที่สัมภาษณ์ _____

สถานที่ _____ เวลา _____

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ _____ เพศ _____ อายุ _____ ปี

1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการทุจริตอย่างไรบ้าง และนักเรียนคิดว่ามีกิจกรรมใดบ้างที่ทำให้มีโอกาสเกิดการทุจริตได้

---

2. นักเรียนเข้าใจเรื่องประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ส่วนตนอย่างไรบ้าง

---

3. จงยกตัวอย่างประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ส่วนตนอย่างละ 1 ข้อ

---

4. นักเรียนทราบข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตอย่างไรบ้าง เช่น ข้อปฏิบัติในการสอบ และการทำการบ้าน

---

5. นักเรียนคิดว่าหน้าที่ของการเป็นนักเรียนที่ดีเมื่อเห็นผู้อื่นทุจริตนักเรียนควรทำอย่างไร

---

6. นักเรียนคิดว่าการทุจริตส่งผลอย่างไรต่อชีวิตของตนเองและสังคม

---

7. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลการสอนและผลการเรียนของตนเองหรือไม่ เพราะเหตุใด

---

8. เมื่อนักเรียนจะทำความผิด เช่น ลอกข้อสอบหรือลอกการบ้าน นักเรียนจะมีความรู้สึกอย่างไร เพราะเหตุใด

---

9. เมื่อนักเรียนเห็นเพื่อนทุจริต นักเรียนมีจะหยุดพฤติกรรมนั้นหรือไม่ และนักเรียนจะทำอย่างไรในสถานการณ์นั้น

---

10. ถ้านักเรียนเห็นเพื่อนกำลังลอกการบ้านนักเรียนจะมีวิธีห้ามเพื่ออย่างไร

แบบสัมภาษณ์ (สำหรับครู)

ชื่องานวิจัย : การพัฒนาแบบวัดการต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ชื่อผู้สัมภาษณ์ _____ วัน/เดือน/ปีที่สัมภาษณ์ _____

สถานที่ _____ เวลา _____

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ _____ เพศ _____ อายุ _____ ปี

1. ท่านคิดว่านักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการทุจริตอย่างไรบ้าง/ มีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเกิดการทุจริต

---

2. ท่านคิดว่านักเรียนเข้าใจเรื่องประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ส่วนตนอย่างไรบ้าง พร้อมยกตัวอย่าง

---

3. ท่านคิดว่านักเรียนทราบข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตอย่างไรบ้าง เช่น ข้อปฏิบัติในการสอบ และการทำการบ้าน

---

4. ท่านคิดว่านักเรียนคิดว่าหน้าที่ของการเป็นนักเรียนที่ดี เมื่อเห็นผู้อื่นทุจริตนักเรียนควรทำอย่างไร

---

5. ท่านคิดว่าการทุจริตส่งผลอย่างไรต่อชีวิตของนักเรียนและสังคม

---

6. ท่านคิดว่านักเรียนมีพฤติกรรมอย่างไรเมื่อเห็นเพื่อนทุจริต

แบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

แบบวัดนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ของนิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวัด และประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา เรื่อง “การพัฒนาแบบวัดการด้าน ทฤษฎีสำหรับนักเรียนประถมศึกษา” เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษา จำขอความกรุณา ทุกท่านให้ความร่วมมือตอบแบบวัดให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์สำหรับการวิจัยนี้เท่านั้น โดยจะเก็บข้อมูล ทั้งหมดเป็นความลับและนำเสนอผลในภาพรวม ไม่มีการอ้างอิงคำตอบรายบุคคลแต่อย่างใด ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการทำแบบวัดเป็นอย่างดี

วันสนันท์ ใจมณี
ผู้วิจัย

คำชี้แจง : โปรดอ่านรายละเอียดของคำชี้แจงก่อนลงมือทำ

ตอนที่ 1 : แบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

- 1) แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีจำนวน 33 ข้อ ใช้เวลา 35 นาที
- 2) ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงกับลักษณะ ความคิด ความรู้สึกหรือพฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุดเพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ให้นักเรียนใช้ปากกาหรือดินสอระบายใน ○ ในข้อ 1, 2, 3 และ 4 ให้เต็มวงในข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ลงในกระดาษคำตอบ
- 3) ผลการตอบของนักเรียนจะถูกเก็บเป็นความลับและไม่มีผลต่อการเรียนใดๆ

ตอนที่ 2 : แบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ลักษณะตรงกับนักเรียนตามความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น

** ขอให้นักเรียนตั้งใจทำและตอบตามความเป็นจริงมากที่สุด **

ตัวอย่างการตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ

กระดาษคำตอบแบบวัดการด้านทฤษฎี	
ชั้น	เลขที่
ป.6/1	1
โรงเรียน	
สมบูรณวิทยา	
1 (1) (2) (3) (4)	14 (1) (2) (3) (4)
2 (1) (2) (3) (4)	15 (1) (2) (3) (4)
3 (1) (2) (3) (4)	16 (1) (2) (3) (4)
4 (1) (2) (3) (4)	17 (1) (2) (3) (4)
	27 (1) (2) (3) (4)
	28 (1) (2) (3) (4)
	29 (1) (2) (3) (4)
	30 (1) (2) (3) (4)

1. วันนี้นักเรียนไปเรียนสาย พ่อรีบขับรถไปส่งนักเรียนจนฝ่าไฟแดง ตำรวจจึงเรียก พ่อจึงยื่นเงินให้ตำรวจ 500 บาทเพื่อให้ตำรวจให้รถของนักเรียนผ่านไปโดยเร็ว ถ้านักเรียนเป็นตำรวจจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) รับเงินของพ่อแล้วให้รถของนักเรียนผ่านไป
- 2) รับเงินของพ่อแล้วตักเตือนพ่อของนักเรียน
- 3) ไม่รับเงินของพ่อและให้พ่อจ่ายค่าปรับที่สถานีตำรวจ
- 4) ไม่รับเงินของพ่อและให้ตักเตือนพ่อของนักเรียน

2. นักเรียนทำหน้าที่เป็นหัวหน้าห้องซึ่งได้รับมอบหมายให้คอยจัดซื้อเพื่อนที่ลอกการบ้านในช่วงเข้าก่อนเข้าแถว วันหนึ่งนักเรียนพบเพื่อนหลายคนกำลังลอกการบ้านวิชาคณิตศาสตร์อยู่ หนึ่งในนั้นเป็นกลุ่มเพื่อนสนิทของนักเรียนซึ่งขอไม่ให้เพื่อนจัดซื้อและจะให้ขนมนักเรียน นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์เช่นนี้

- 1) รับขนมและไม่จัดซื้อเพื่อนทุกคนเพราะกลัวเพื่อนไม่เล่นด้วย
- 2) รับขนมและจัดเฉพาะชื่อของเพื่อนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มของนักเรียน
- 3) ไม่รับขนม ตักเตือนเพื่อนและบอกเพื่อนว่าหากทำอีกจะจัดซื้อไปส่งครู
- 4) ไม่รับขนม และจัดซื้อเพื่อนเพราะครูจะได้ทราบพฤติกรรมและตักเตือนเพื่อน

3. ครูประจำชั้นมอบหมายให้นักเรียนไปห้องสหกรณ์ของโรงเรียนเพื่อเบิกกระดาษเปล่าจากมา 60 แผ่น หลังแจกแล้วปรากฏว่ากระดาษเหลือ 10 แผ่น ซึ่งวันพรุ่งนี้ในวิชา ภาษาไทย ครูอีกท่านซึ่งได้มอบหมายให้นักเรียนเตรียมกระดาษมาจำนวน 5 แผ่นเพื่อทำรายงาน ถ้านักเรียนเป็นนนท์จะทำอย่างไรกับกระดาษที่เหลือ

- 1) นำกระดาษไปทำรายงาน วิชา ภาษาไทย
- 2) นำกระดาษทั้งหมดไปคืนครูประจำชั้น
- 3) นำกระดาษไปแบ่งให้ตัวเองและเพื่อนสนิทสำหรับทำรายงาน วิชา ภาษาไทย
- 4) นำกระดาษไปครึ่งหนึ่งไปคืนครู อีกครึ่งหนึ่งเก็บไว้สำหรับทำรายงาน วิชา ภาษาไทย

4. พี่ชายของแมนชวนเขาขี่มอเตอร์ไซด์ไปตลาด ซึ่งหน้าตลาดมีด่านตำรวจ ปรากฏว่าที่บ้านมีหมวกกันน็อค 2 ใบ ใบหนึ่งใช้ได้สมบูรณ์อีกใบหนึ่งชำรุด ถ้านักเรียนเป็นแมนนักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ไปตลาดกับพี่โดยไม่สวมหมวกกันน็อค พร้อมบอกพี่ขับอ้อมไปทางหลังด้านตลาด
- 2) ไปตลาดกับพี่โดยไม่สวมหมวกกันน็อคที่ชำรุด
- 3) ไม่ไปตลาดกับพี่เนื่องจากไม่มีหมวกกันน็อคใส่
- 4) ไม่ไปตลาดกับพี่เนื่องจากกลัวพี่ขับรถไม่เก่ง

5.นักเรียนและเพื่อนคุยกันในกลุ่มไลน์ เรื่อง การบ้านที่ครูสั่ง ปรากฏว่ามีการบ้านข้อหนึ่งที่นักเรียนทำไม่ได้ ขณะนั้นเพื่อนหลายคนในกลุ่มก็ได้ถ่ายภาพคำตอบของเพื่อนลงในไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนกันดู นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) สืบค้นเฉลยการบ้านจากอินเทอร์เน็ต
- 2) ลอกคำตอบของเพื่อนคนที่เก่งที่สุด
- 3) ดูคำตอบของเพื่อนแล้วนำมาแก้ไขดัดแปลงเป็นคำตอบของตนเอง
- 4) ทำการบ้านด้วยตนเองตามที่เข้าใจโดยไม่เปิดดูคำตอบของเพื่อน

6.ระหว่างการสอบเพื่อนสนิทของนักเรียนไม่เข้าใจคำชี้แจงของข้อสอบจึงถามนักเรียน นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) อธิบายคำชี้แจงให้เพื่อนฟัง
- 2) บอกให้เพื่อนไปถามเพื่อนคนอื่น
- 3) บอกให้เพื่อนถามครูผู้คุมสอบ
- 4) ให้เพื่อนคนอื่นอธิบายคำชี้แจงให้เพื่อนฟัง

7.นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับสิทธิในการเลือกตั้งกรรมการนักเรียน นักเรียนคิดว่าจะเลือกเพื่อนคนใดเป็นประธานนักเรียนจึงจะส่งผลดีต่อโรงเรียนมากที่สุด

- 1) มีมีฐานะร่ำรวยและมีบ้านใหญ่โต
- 2) บอยเรียนเก่งและสื่อสารได้หลายภาษา
- 3) ก้าวหน้าตาดีและแต่งกายเรียบร้อย
- 4) กอหญา มีความเสียสละและใส่ใจเพื่อนๆทุกคน

8.เอมมีไปทำบัตรประชาชน แต่พบว่าเจ้าหน้าที่ไม่สนใจที่จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการทำบัตรประชาชนใหม่อีกทั้งลัดคิวให้เพื่อนของตนเองเข้าทำบัตรประชาชนก่อนคนอื่นๆ ถ้านักเรียนเป็นเอมมี นักเรียนจะอย่างไร

- 1) แสดงสีหน้าไม่พอใจต่อการกระทำของพนักงานคนนั้น
- 2) เปลี่ยนไปถามพนักงานคนอื่นที่เต็มใจให้บริการ
- 3) ไปร้องเรียนต่อหัวหน้าของเจ้าหน้าที่ที่ไปทำบัตรประชาชน
- 4) ถามพนักงานคนเดิมอีกครั้งถึงวิธีการทำบัตรประชาชน

9. แม่ให้เงินนักเรียนมาซื้อสัมน้ำใช้ในวิชา ศิลปะ พักกลางวันก่อนไปซื้อสัมน้ำนักเรียนก็เลิ่บไปเห็นสัมน้ำของโรงเรียนที่คุนครูวิชา ศิลปะที่ลืมทิ้งไว้ นักเรียนจะทำอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) นำสัมน้ำไปใช้วาดภาพที่บ้าน แล้วเอาไปคืนครูในวันต่อมา
- 2) นำสัมน้ำของครูมาแบ่งกันใช้กับเพื่อน
- 3) นำสัมน้ำไปใช้ที่บ้านและไม่นำมาคืนครู
- 4) นำสัมน้ำไปคืนครูและไปซื้อสัมน้ำของตนเอง

10. วันก่อนการเลือกตั้งกรรมการนักเรียน พันท์หนึ่งในผู้สมัครรับเลือกตั้งนำไอศกรีมมาแจกน้องๆชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และบอกให้เลือกเขาเป็นประธานนักเรียน นักเรียนคิดว่าการกระทำของพันท์จะส่งผลอย่างไร

- 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะลงคะแนนเสียงให้พันท์
- 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะไม่ลงคะแนนเสียงให้พันท์
- 3) พันท์ที่มีความผิดในข้อหาซื้อเสียงในการเลือกตั้ง
- 4) พันท์ชนะเลือกตั้งได้เป็นประธานนักเรียน

11. โรงเรียนจัดการสอบเข้าสำหรับนักเรียนใหม่ แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนของมินรับหลานสาวของตนเองเข้าเรียนในโรงเรียนโดยไม่ต้องสอบ นักเรียนคิดว่าจะเกิดผลอย่างไรต่อผู้อำนวยการ

- 1) ผู้อำนวยการยินดีที่หลานของตนเองได้เรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง
- 2) ผู้อำนวยการสามารถให้ครูดูแลหลานของตนเองมากกว่านักเรียนคนอื่นได้
- 3) ผู้อำนวยการมีผู้ปกครองมาขอความช่วยเหลือให้รับนักเรียนไม่ผ่านการคัดเลือก
- 4) ผู้อำนวยการเสียโอกาสที่จะได้รับนักเรียนที่มีความสามารถและสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน

12. จากซีรีส์เรื่อง ฉลาดเกมส์โกง ครู วิชา คณิตศาสตร์ท่านหนึ่งทำเอกสารการสอนโดยที่มีเนื้อหาเหมือนกับข้อสอบจริงทั้งหมด เมื่อผลสอบออกมาพบว่านักเรียนที่เรียนพิเศษได้คะแนนดี จากการกระทำข้างต้นนักเรียนคิดว่าจะเกิดผลอย่างไรต่อคุณครูท่านนี้

- 1) ครูกังวลว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนพิเศษกับตนเองจะสอบได้คะแนนน้อย
- 2) ครูไม่รู้ถึงความสามารถทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน
- 3) ครูมีนักเรียนที่สนใจเรียนพิเศษกับตนเองมากขึ้น
- 4) ครูภาคภูมิใจที่นักเรียนสอบได้คะแนนสูง

13. เพื่อนสนิทที่มีความสามารถเท่ากับสอบสอบเข้าได้โรงเรียนที่มีชื่อเสียงในกรุงเทพมหานครที่บอลไฝ่ฝัน ส่วนบอลได้เรียนที่โรงเรียนใกล้บ้านเพราะครอบครัวมีฐานะไม่ดีนัก หากนักเรียนเป็นบอลนักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ขอแม่สอบเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในปีหน้าและพยายามทำงานพิเศษเพื่อเก็บเงินสำหรับเป็นค่าเดินทาง
- 2) ขอแม่สอบเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในปีหน้า และสอบชิงทุนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง
- 3) เสียใจที่ตนเองไม่ได้เข้าเรียนโรงเรียนที่มีชื่อเสียง
- 4) พอใจในโรงเรียนใกล้บ้าน เพราะประหยัดและเดินทางสะดวก

14. นักเรียนกำลังเดินทางกลับบ้าน ขณะนั้นนักเรียนเหลือเงินติดตัวน้อยมาก แต่ตนเองกลับรู้สึกหิว พอดีบังเอิญพบตู้ปณณสุขที่มีอาหารและของใช้จำเป็นที่มีคุณภาพเต็มตู้ นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) หยิบอาหารและสิ่งของจากตู้ปณณสุขให้ได้มากที่สุด
- 2) หยิบอาหารจากตู้ปณณสุขไปฝากสมาชิกในครอบครัว
- 3) หยิบอาหารจากตู้ปณณสุขเท่าที่จำเป็น
- 4) ไม่หยิบอาหารจากตู้ปณณสุขเพื่อเก็บไว้ให้คนที่ลำบากกว่านักเรียน

15. แก้มเห็นเพื่อนที่มีฐานะดีซื้อโทรศัพท์รุ่นใหม่ที่ทันสมัย ส่วนแก้มใช้โทรศัพท์เครื่องเก่าที่รับจากพี่สาว หากนักเรียนเป็นแก้มนักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) แอบขโมยโทรศัพท์เครื่องใหม่ของเพื่อน
- 2) เก็บเงินซื้อโทรศัพท์เครื่องใหม่ด้วยตนเอง
- 3) ยังคงใช้โทรศัพท์เครื่องเดิมเพราะยังสามารถใช้งานได้
- 4) ขอร้องให้ผู้ปกครองซื้อโทรศัพท์เครื่องใหม่ให้

16. ขณะนักเรียนเดินทางผ่านห้องสอบของรุ่นน้องชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รุ่นน้องที่นั่งอยู่ริมประตูขอให้นักเรียนช่วยบอกคำตอบของข้อสอบข้อหนึ่ง นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) บอกคำตอบแก่รุ่นน้องทันที เพราะสงสารน้อง
- 2) บอกรุ่นน้องว่าตนเองไม่รู้ เพราะไม่แน่ใจในคำตอบ
- 3) ไม่บอกคำตอบแก่รุ่นน้อง เพราะกลัวครูลงโทษ
- 4) ไม่บอกคำตอบแก่รุ่นน้อง เพราะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบในการสอบ

17.วันหนึ่งครูให้น้ำผึ้งทำการบ้านออนไลน์ โดยให้ถ่ายภาพสัตว์เลี้ยงของตนเอง แต่มือถือของน้ำผึ้งเกิดมีปัญหาไม่สามารถถ่ายภาพได้ ถ้านักเรียนเป็นน้ำผึ้งนักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ให้เพื่อนถ่ายรูปสัตว์เลี้ยงของเพื่อนแล้วแอบอ้างว่าเป็นสัตว์เลี้ยงตนเอง
- 2) ขอยืมโทรศัพท์เพื่อนมาถ่ายรูปสัตว์เลี้ยงของตนเอง
- 3) คัดลอกภาพจากอินเทอร์เน็ตไปส่งครู
- 4) ไม่ส่งการบ้านให้ครู

18.นักเรียนลืมห่องคำศัพท์ในวิชา ภาษาอังกฤษ เมื่อครูสอบนักเรียนจึงไม่สามารถเขียนตามคำบอกได้ นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ขอเพื่อนสนิทลอกคำศัพท์เพราะกลัว สอบตก
- 2) แอบเปิดดูสมุดคำศัพท์เมื่อครูเฉลย
- 3) แอบมองคำตอบของเพื่อนที่นั่งข้างๆเมื่อเพื่อนเฉลย
- 4) ไม่ลอกเพื่อนเพราะกลัวตนเองไม่มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์

19.เนื่องจากการระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้พ่อของมานะตกงานจึงลดค่าขนมจาก 60 บาทเหลือ 20 บาท เมื่อเปิดเทอมครูเก็บเงินสะสมของห้อง โดยนักเรียนทุกคนต้องจ่ายสัปดาห์ละ 20 บาท ถ้านักเรียนเป็นมานะจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ไม่จ่ายเงินห้อง
- 2) ขอพ่อขอชำระค่าเงินห้องกับครู
- 3) บอกครูถึงความจำเป็นที่ทำให้ไม่สามารถจ่ายเงินได้
- 4) ยืมเงินจากเพื่อนในห้อง

20.ในวันพุธครูนัดหมายว่าจะสอบประจำบทในวันศุกร์ แต่เนื่องจากครูต้องไปประชุมกระทันหันจึงเลื่อนสอบเป็นวันพฤหัสบดี นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) จัดคำตอบเข้าห้องสอบ
- 2) มองคำตอบของเพื่อนโต๊ะข้างๆ
- 3) ทำข้อสอบได้ เนื่องจากหมั่นทบทวนบทเรียนเป็นประจำ
- 4) แกล้งป่วยเพื่อให้ตนเองไม่ได้สอบในวันพฤหัสบดี

21. บ้านของบีมมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่ดี ระหว่างสอบออนไลน์อยู่ๆอินเทอร์เน็ตของบีมก็หลุดทำให้เธอต้องเริ่มทำข้อสอบใหม่ในขณะที่เวลาในการสอบใกล้ที่จะหมด นักเรียนเป็นบีมจะทำอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ขอลอกลำคำตอบของเพื่อน
- 2) พยายามเปิดดูเฉลยจากเอกสารประกอบการเรียน
- 3) พยายามหาวิธีกู้ไฟล์คำตอบกลับคืนมา
- 4) นำอุปกรณ์กระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่เตรียมสำรองไว้มาใช้เพื่อใช้เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต

22. หลังจากสอบคณิตศาสตร์ เหมียวพบว่าตนเองส่งเพียงกระดาษคำตอบให้ครู แต่เผลอหยิบกระดาษคำถามออกมาด้วย เนื่องจากติดมากับกระดาษหัดเลข หากนักเรียนเป็นเหมียวนักเรียนจะทำอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ไม่นำกระดาษคำถามไปคืนครู เพราะกลัวครูคิดว่าทุจริตในการสอบ
- 2) ไม่นำกระดาษคำถามไปคืนครู เพราะต้องการเก็บไว้ฝึกทำโจทย์เลข
- 3) นำกระดาษคำถามไปคืนครู เพราะกลัวคุณครูจับได้แล้วจะถูกลงโทษ
- 4) นำกระดาษคำตอบไปคืนครู เพราะตนเองไม่ได้เจตนาที่จะนำกระดาษคำถามออกจากห้องสอบตั้งแต่ต้น

23. ถ้านักเรียนได้รับหน้าที่เช็คชื่อนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกีฬาประจำปีสัปดาห์ ซึ่งน้องชายของนักเรียนไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรมจึงขอร้องให้นักเรียนเช็คชื่อให้และขอไม่เข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนจะทำอย่างไรในเหตุการณ์นี้

- 1) ไม่เช็คชื่อให้น้อง เพราะกลัวครูทราบ
- 2) ไม่เช็คชื่อให้น้อง เพราะน้องไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม
- 3) เช็คชื่อให้น้อง เพราะสงสารน้อง
- 4) เช็คชื่อให้น้องแล้วบอกให้น้องมาเข้าร่วมกิจกรรม

24. ในเวลาพักกลางวัน จ่อมแจ่มได้รับหน้าที่บรรณารักษ์น้อยดูแลห้องสมุด วันนั้นเพื่อนของเธอขอให้เธอจองที่นั่งในห้องสมุดให้ ถ้านักเรียนเป็นจ่อมแจ่มจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) จองโต๊ะให้เพื่อน เพราะกลัวเพื่อนไม่มีที่นั่ง
- 2) จองโต๊ะให้เพื่อน เพราะกลัวเพื่อนไม่พอใจตนเอง
- 3) ไม่จองโต๊ะให้เพื่อน เพราะกลัวนักเรียนคนอื่นไม่มีที่นั่ง
- 4) ไม่จองโต๊ะให้เพื่อน เพราะตามกฎหมายห้องสมุดห้ามจองที่นั่งให้ผู้อื่น

25. เพื่อนในห้องฝากพลอยซื้อดินสอที่สหกรณ์ของโรงเรียนในราคาแท่งละ 10 บาท แต่เนื่องจากนักเรียนซื้อจำนวนมากครูจึง ลดราคาให้โดยที่เพื่อนในห้องไม่ทราบ ถ้านักเรียนเป็นพลอยนักเรียนจะ ทำอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) นำเงินที่เหลือไปคืนเพื่อน
- 2) นำเงินที่เหลือบางส่วนไปคืนเพื่อนในห้อง
- 3) นำเงินที่เหลือไปซื้อสิ่งของที่ตนเองต้องการ
- 4) 4) ไม่นำเงินที่เหลือไปคืนเพื่อน

26. กิจกรรมวันไหว้ครู นักเรียนทุกคนต้องจ่ายเงินคนละ 50 บาท เพื่อใช้เป็นค่าอุปกรณ์การทำพาน แต่นักเรียนไม่เห็นด้วยกับการเก็บเงินในครั้งนี้ นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์ครั้งนี้

- 1) ไม่จ่ายเงิน เพราะไม่เห็นด้วยกับการกระทำนี้
- 2) ไม่จ่ายเงิน เพราะจำนวนเงินมากเกินไป
- 3) จ่ายเงิน เพราะกลัวเพื่อนในห้องไม่พอใจตนเอง
- 4) จ่ายเงินเท่าที่ตนเองสามารถจ่ายได้โดยชี้แจงให้เพื่อนทราบ เพราะกลัวห้องไม่เงินไม่พอ สำหรับการทำพาน

27. วินัยจำสูตรในวิชา วิทยาศาสตร์ไม่ได้ เมื่อถึงเวลาสอบครูผู้คุมสอบเป็นครูที่ไม่ดี และไม่ได้เดิน ตรวจอย่างเคร่ง ถ้านักเรียนเป็นวินัยนักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) แอบดูคำตอบของเพื่อนที่นั่งใกล้ๆ เพราะกลัวสอบตก
- 2) แอบถามสูตรจากเพื่อนที่นั่งข้างๆ เพราะครูคุมสอบน่าจะจับไม่ได้
- 3) ทำข้อสอบด้วยตนเอง เพราะกลัวครูจับได้แล้วพ่อแม่ทราบท่านจะเสียใจ
- 4) ไม่แอบดูคำตอบของเพื่อน เพราะเพื่อนอาจจะทำข้อสอบไม่ถูก

28. เพื่อนในกลุ่มของนักเรียนช่วยกันค้นหาข้อมูลเพื่อทำรายงาน เพื่อนของนักเรียนคนหนึ่งคัดลอก เนื้อหาจากเว็บไซต์มาใส่ในรายงานโดยไม่อ้างอิงที่มา นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ห้ามไม่ให้เพื่อนคัดลอกข้อมูลจากเว็บไซต์
- 2) แนะนำให้เพื่อนค้นหาข้อมูลจากหนังสือที่น่าเชื่อถือ
- 3) ปลอมยให้เพื่อนคัดลอกข้อมูลโดยไม่เขียนอ้างอิง
- 4) บอกให้เพื่อเขียนอ้างอิงที่มาของแหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

29. คุณครูให้นักเรียนเขียนสมุดบันทึกความดี โดยทุกครั้งที่ทำความดีให้ผู้ปกครองลงชื่อ วันหนึ่งนักเรียนและเพื่อนลืมนให้ผู้ปกครองลงชื่อ เพื่อนจึงชวนให้นักเรียนปลอมลายเซ็นของผู้ปกครอง นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ตักเตือนเพื่อนว่าการกระทำดังกล่าวเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง
- 2) ปลอมลายเซ็นของผู้ปกครองด้วยตนเอง
- 3) ให้เพื่อนช่วยเซ็นเป็นผู้ปกครอง
- 4) ไม่ปลอมลายเซ็นของผู้ปกครอง

30. นนทิตติดตามข่าวพบว่าการรายงานข่าวการทุจริตของนักการเมืองที่มีหลักฐานชัดเจน ถ้านักเรียนเป็นนันทิตนักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) นิ่งเฉยไม่สนใจ
- 2) แสดงความคิดเห็นต่อข่าวโดยใช้อารมณ์
- 3) แสดงความคิดเห็นต่อข่าวว่าไม่ยอมรับการทุจริต
- 4) อ่านข่าวเพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจข่าวมากขึ้น

31. นักเรียนเห็นเพื่อนกำลังจะเงี่ยมองกระดาษคำตอบของนักเรียน นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ใช้มือปิดกระดาษคำตอบของตนเอง
- 2) แอบบอกข้อสอบเพื่อนในข้อที่เพื่อนทำไม่ได้
- 3) เลื่อนกระดาษให้เพื่อนมองเห็นคำตอบได้ชัดเจนมากขึ้น
- 4) นิ่งเฉยๆ แกล้งทำเป็นมองไม่เห็นการกระทำของเพื่อน

32. ขณะสอบออนไลน์ นักเรียนพบว่าเพื่อนส่งภาพข้อสอบลงในเฟซบุ๊กส่วนตัว นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) เข้าไปแสดงความคิดเห็นในภาพ
- 2) กดยกเลิกติดตามเพื่อนคนนี้
- 3) นิ่งเฉยกับการกระทำนี้
- 4) บันทึกภาพที่เพื่อนแชร์แล้วนำไปบอกครู

33. วันหนึ่งก้านแก้วดีมนมโรงเรียนแล้วรู้สึกว่ามีรสเปรี้ยวเหมือนนมหมดอายุ ถ้านักเรียนเป็นก้านแก้วนักเรียนจะทำอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) นำนมไปทิ้งแล้วนึ่งเฉย
- 2) สอบถามเพื่อนถึงรสชาติของนม
- 3) พยายามกลืนใจกินนมจนหมด
- 4) แจ้งครูผู้ดูแลโครงการนมโรงเรียน

แบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

4. อายุ.....ปี

ตอนที่ 2 แบบวัดการตอบตามความปรารถนาของสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ลักษณะตรงกับนักเรียนตามความเป็นจริงมากที่สุด เพียงช่องเดียวเท่านั้น โดยการเลือกตอบมีเกณฑ์ดังนี้

- 1 หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของนักเรียนอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของนักเรียนค่อนข้างมาก
- 3 หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของนักเรียนเล็กน้อย
- 4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงและไม่ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของนักเรียนพอๆกัน
- 5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของนักเรียนเล็กน้อย
- 6 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของนักเรียนค่อนข้างมาก
- 7 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมของนักเรียนอย่างยิ่ง

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	6	7
1. ฉันไม่เคยรู้สึกขัดใจกับพ่อแม่ในเรื่องใดๆเลย							
2. ฉันไม่เคยอยากรู้ อยากเห็น เรื่องของคนอื่นเลยไม่ว่าใครก็ตาม							
3. ฉันไม่เคยคิดถึงใครในทางไม่ดีเลย							
4. ฉันพร้อมที่จะเสียสละทุกอย่างเพื่อส่วนรวมตลอดเวลา							
5. ฉันไม่เคยคิดที่จะแสดงกิริยาใดๆที่แสดงถึงความไม่เคารพพ่อแม่และครูแม้แต่ครั้งเดียว							
6. ฉันจะนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมก่อนประโยชน์ของตนเองทุกครั้ง							
7. ฉันรู้สึกอายทุกครั้งที่จะต้องทำในเรื่องที่ผิดศีลธรรม							
8. ฉันจะคำนึงถึงความรู้สึกของคนอื่นก่อนทุกครั้ง ไม่ว่าฉันจะพูดหรือทำอะไร							
9. ฉันคิดว่าฉันสามารถควบคุมสถานการณ์ได้เป็นอย่างดีในทุกสถานการณ์							
10. ฉันเปิดใจยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากฉันเสมอ แม้ว่าฉันจะไม่เห็นด้วยกับเขาเลยก็ตาม							
11. ฉันเคยคิดดูถูกคนที่ด้อยกว่าฉันโดยไม่ตั้งใจ							

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	6	7
12. บางครั้งฉันรู้สึกดี ที่เห็นคนที่ฉันไม่ชอบพบกับความล้มเหลว							
13. บางครั้งฉันก็ตั้งใจที่จะเอาเปรียบผู้อื่น							
14. ฉันทนได้เสมอ แม้ว่าจะมีคนมาพูดล่วงเกินหรือยั่วโมโห							
15. ฉันคิดว่าสามารถทำประโยชน์ให้กับคนทั้งโลกใบนี้							
16. ถึงแม้ว่าต้องสอบตก ฉันก็ไม่เคยคิดที่จะลอกข้อสอบจากเพื่อนเลย							
17. ฉันพร้อมที่จะแบ่งปันทุกสิ่งทุกอย่างที่ฉันมีให้กับทุกคนในโลกใบนี้							
18. บางครั้งฉันรู้สึกอิจฉาความโชคดีของคนอื่น							
19. มัวยากเกินไปสำหรับฉันที่จะอภัยให้คนอื่น							
20. ฉันนึกถึงคนอื่นก่อนตนเองเสมอ							
21. ฉันไม่เคยเอาเปรียบคนอื่นเลย							
22. ฉันช่วยเหลืองานของพ่อแม่ด้วยความเต็มใจทุกครั้ง							
23. ฉันปฏิบัติตนต่อเพื่อนสนิทและเพื่อนคนอื่นๆ เหมือนกันทุกคน							
24. ฉันปกป้องทุกคนที่อ่อนแอกว่า							
25. ฉันไม่เคยประพฤติตนออกนอกกลุ่มนอกทางเลยแม้แต่ครั้งเดียว							
26. ฉันไม่เคยทำให้พ่อแม่โกรธเลยแม้แต่ครั้งเดียว							
27. ฉันไม่เคยแสดงอารมณ์เสียใส่ใครๆ เลย							
28. ฉันจะพูดแต่ความจริงเท่านั้นไม่ว่าสถานการณ์ใด							
29. ฉันทำหน้าที่ของฉันในทุกบทบาทได้อย่างสมบูรณ์และเต็มความสามารถทุกครั้ง							
30. ฉันเคยพูดถึงสิ่งไม่ดีของเพื่อนบ้างเมื่ออยู่ลับหลังเขา							
31. ถึงแม้จะเป็นกฎเกณฑ์ข้อห้ามเล็กๆ น้อยๆ ฉันไม่เคยฝ่าฝืนแม้แต่ข้อเดียว							
32. ฉันให้ความช่วยเหลือเพื่อนทุกคนอย่างเต็มที่เมื่อเพื่อนมีปัญหา							
33. แม้ว่าฉันจะไม่เห็นด้วย แต่ฉันก็ไม่เคยเถียงหรือขึ้นเสียงกับพ่อแม่แม้แต่ครั้งเดียว							
34. บางครั้งฉันก็ทำให้พ่อแม่เสียใจ							
35. ฉันลาป่วยก็ต่อเมื่อฉันป่วยจริงๆ เท่านั้น							

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	6	7
36. ฉันไม่เคยพูดแทรกขึ้นมาเลยสักครั้งในขณะที่คนอื่นกำลังพูดอยู่							
37. ถึงแม้จะอยู่ลับหลังเพื่อนฉันก็ไม่เคยสักครั้งที่จะพูดสิ่งที่ไม่ดีของเขา							
38. บางครั้งฉันก็ไม่ได้กล่าวขอโทษเมื่อฉันทำผิด							
39. ฉันเคยเล่าเรื่องส่วนตัวของเพื่อนให้เพื่อนคนอื่นฟังบ้างเป็นบางครั้ง							
40. บางครั้งฉันช่วยเหลือคนอื่นเพราะอยากได้บางอย่างเป็นการตอบแทน							

*** ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือค่ะ ***

คู่มือ
แบบวัดการต้านทุจริต
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

จัดทำโดย
นางสาวนัสนันท์ ใจมณี

คำชี้แจง

สำนักคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้มีการพัฒนา นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลดปัญหาการทุจริต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานในฐานะองค์กรรับผิดชอบการจัดการศึกษาให้นักเรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัย - มัธยมศึกษาปีที่ 6 จึงได้จัดทำรายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกันการทุจริต” เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกใน การแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม จิตพอเพียงด้านทุจริต ละอายและเกรงกลัวที่จะ ไม่ทุจริตและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

การทุจริต คือ การคดโกง ไม่ซื่อสัตย์สุจริต การกระทำที่ผิดกฎหมายเพื่อให้เกิดความได้เปรียบ ในการแข่งขัน การใช้อำนาจหน้าที่ผิดเพื่อแสวงหาประโยชน์หรือได้รับสิ่งตอบแทน ทารให้หรือการรับ สินบน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) การต่อต้านการทุจริต (Anti- Corruption) เป็นสิ่งที่ จำเป็นจะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับนักเรียนในช่วงวัยต่างๆ เพื่อสร้างรากฐานสังคมการต่อต้านการทุจริต ผู้วิจัยจึงได้จัดทำคู่มือแบบวัดการต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาขึ้นเพื่อตรวจสอบระดับ การต้านทุจริตของนักเรียน

คู่มือแบบวัดการต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประกอบด้วย แบบวัดการ ต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา เกณฑ์การให้คะแนน และระดับการประเมินของการต้าน ทุจริต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

วนัสนันท์ ใจมณี

ผู้พัฒนาแบบวัด

สารบัญ

	หน้า
บทนำ : การต้านทุจริต	1
นียมการต้านทุจริต	2
วิธีดำเนินการสอบ	4
แบบวัดการต้านทุจริต	5
การตรวจให้คะแนนแบบวัด	16
เกณฑ์การประเมินการต้านทุจริต	18
คุณภาพของแบบวัดการต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา	20
เอกสารอ้างอิง	21
ผู้จัดทำ	22

การด้านทฤษฎี

บทนำ : การด้านทฤษฎี

การจัดหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา ถือเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตในชีวิตประจำวันของนักเรียน เช่น ความละเอียดไม่ทนต่อการทุจริต ในการทำการบ้าน การทำเวรประจำวัน การสอบ และการแต่งกาย เป็นต้น ซึ่งการเรียนรู้เรื่องเหล่านี้จะช่วยในการต่อต้านการทุจริตและเสริมสร้างสังคมที่ดี(สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกระทรวงศึกษาธิการ , 2561) นอกจากนี้ยังมีความสำคัญในการปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลางานสังคมเพื่อด้านทฤษฎี และประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือด้านทฤษฎี สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติที่ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ.2560 - 2564) ยุทธศาสตร์ที่ 1 “สร้างสังคมไม่ทนต่อการทุจริต” (สำนักด้านทฤษฎีศึกษา,2563)

การด้านทฤษฎีประกอบด้วย 4 องค์ประกอบได้แก่ 1)การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต มีตัวบ่งชี้ ได้แก่การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตน และรู้หน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่ดี 2) การมีจิตพอเพียง มีตัวบ่งชี้ ได้แก่ รู้จักพอใจในสิ่งที่ตนเองมี 3) การละเอียดต่อการทุจริต ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ได้แก่ การละเอียดต่อการทุจริตในระดับต้นและการละเอียดต่อการทุจริตในระดับสูง 4) การไม่ทนต่อการทุจริต ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ได้แก่ การกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริตและการกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของ(สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ,2561) (สุจริตไทย ,2562) (Mccusker ,2006) และ(Dong and Torgler,2011)

นิยามการด้านทุจริต

1. การต่อต้านทุจริต หมายถึง การที่นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการทุจริต การมีจิตพอเพียง การละอายต่อการทุจริต และการไม่ทนเมื่อเห็นผู้อื่นทำการทุจริต เช่น ในสถานการณ์การทำการบ้านและสถานการณ์การสอบ

2. การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต หมายถึง การมีความรู้เกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ส่วนตน การมีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต หน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่ดี และผลของการทุจริต

2.1 การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตน หมายถึง จำแนกระหว่างการกระทำที่ส่งผลต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อนและกลุ่มของตนเอง กับการกระทำที่ส่งผลต่อสาธารณะ เมื่อเกิดความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ทั้งสองส่วนสามารถปฏิบัติตนตามหน้าที่ของตนเองโดยยึดประโยชน์ของส่วนรวม ไม่ใช่หน้าที่ของตนเองเพื่อเอื้อผลประโยชน์ของตนเอง ครอบครัว เพื่อนหรือกลุ่มของตนเอง

2.2 การรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการทุจริต หมายถึง บอกกฎระเบียบพื้นฐานทั่วไปในสังคม กฎระเบียบภายในโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดการไม่ซื่อสัตย์ เช่น กฎจราจรเบื้องต้น กฎระเบียบในการสอบ กฎระเบียบการทำเวรประจำวัน และกฎระเบียบในการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน

2.3 การรู้หน้าที่พลเมืองที่ดี หมายถึง หมายถึง การที่นักเรียนรู้หน้าที่ของตนเอง การเป็นผู้ที่เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นที่มีต่อประเทศชาติ และการมีความรู้เกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนี้

1.3.1 การรู้หน้าที่ของตนเอง เช่น หน้าที่ในการเลือกตั้งกรรมการนักเรียนและหน้าที่การเป็นนักเรียนที่ดี

1.3.2 การเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นที่มีต่อประเทศชาติ เช่น การมีส่วนร่วมในการพิจารณาการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ สิทธิในการฟ้องร้องเจ้าหน้าที่ที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ และสิทธิในการต่อต้านโดยสันติ เมื่อมีการปกครองที่ไม่ได้ดำเนินการตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

1.3.3 การมีความรู้เกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น การปฏิบัติตามหน้าที่ของนักเรียนโดยนึกถึงประโยชน์ของสังคมและประเทศ มากกว่าประโยชน์ส่วนตน

2.4 การรู้ผลของการทุจริต หมายถึง บอกสิ่งที่จะเกิดหลังจากการไม่ซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและต่อส่วนรวม

3. การมีจิตพอเพียง หมายถึง การรู้จักพอใจ พอประมาณและมีเหตุผลทำให้นักเรียนไม่ทุจริต เช่น นักเรียนมีความพอใจในสิ่งที่ตนเองมี ไม่ต้องการสิ่งของฟุ่มเฟือย พอใจในความสามารถทางวิชาการที่ตนเองมี ทำให้ไม่ทุจริตในการสอบและการทำการบ้าน

3.1 พอประมาณ หมายถึง การพอใจในสิ่งที่ตนเองมี ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น ชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง พอใจในครอบครัวของตนเอง ทั้งด้านอาชีพและฐานะ

3.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การประเมินคุณค่าและการตัดสินใจทำเรื่องต่างๆอย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมายและหลักศีลธรรม โดยนึกถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างถี่ถ้วนโดยคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นอย่างรอบคอบ

3.3 มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง หมายถึง เตรียมพร้อมรับต่อความเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อจะสามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่

4. การละอายต่อการทุจริต หมายถึง การอายที่จะทำสิ่งที่ไม่ดีหรือไม่ถูกต้องเพราะกลัวถูกลงโทษหรือกลัวส่งผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น เช่น นักเรียนไม่ให้เพื่อนลอกการบ้านเพราะกลัวถูกลงโทษ หรือการที่นักเรียนไม่ให้เพื่อนลอกการบ้านเพราะกลัวเพื่อนไม่ได้เรียนรู้บทเรียนด้วยตนเอง

4.1 การไม่กล้าทำความผิดเพราะกลัวถูกลงโทษ หมายถึง รู้สึกอายเมื่อจะทุจริต เพราะกลัวว่าผู้อื่นจะรับรู้ หรือถูกจับได้ซึ่งจะส่งผลให้ได้รับโทษหรือได้รับความเดือดร้อนจึงไม่กล้าทุจริต

4.2 การไม่กล้าทำความผิดเพราะการกระทำจะส่งผลเสียต่อตนเองและสังคม หมายถึง รู้สึกอายเมื่อจะทุจริต แม้ว่าจะไม่มีใครรับรู้ในสิ่งที่ตนเองกระทำ แต่กลัวว่าผลจากการกระทำของตนเองจะส่งผลให้ตนเอง ครอบครัวและสังคมเกิดความเดือดร้อน

5. การไม่ทนต่อการทุจริต หมายถึง การมีพฤติกรรมหยุดยั้งการทุจริต ไม่ยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต เช่น การไม่ยินยอมให้เพื่อนลอกการบ้านและแสดงออกให้เพื่อนรู้ว่าไม่พอใจโดยแสดงกริยาหรือการบอกให้เพื่อนทราบ

5.1 การกระทำที่แสดงว่าไม่เห็นด้วยกับการทุจริต หมายถึง การแสดงออกว่าไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมทุจริตของผู้อื่น

5.2 การไม่ยินยอมให้ผู้อื่นทำการทุจริต หมายถึง การไม่ยอมให้ผู้อื่นลงมือทำการทุจริต โดยใช้การกระทำและคำพูด เช่น การแจ้งเบาะแสการทุจริต การประกาศให้ผู้อื่นทราบถึงการทุจริตและการชุมนุมประท้วง

วิธีดำเนินการสอบ

- 1) ก่อนสอบ 15 นาทีให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การสอบ ได้แก่ ดินสอหรือปากกา ยางลบหรือปากกาลบคำผิดให้เรียบร้อย
- 2) ก่อนสอบ 10 นาที กรรมการคุมสอบแจกแบบวัดการด้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
- 3) ก่อนสอบ 5 นาทีกรรมการคุมสอบแจ้งคำชี้แจงในการสอบให้นักเรียน ดังนี้ แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีจำนวน 31 ข้อ ใช้เวลา 35 นาที ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงกับลักษณะ ความคิด ความรู้สึกหรือพฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุดเพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ให้นักเรียนใช้ปากกาหรือดินสอระบายใน O ในข้อ 1, 2, 3 และ 4 ให้เต็มวงในข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ลงในกระดาษคำตอบ
- 4) ก่อนหมดเวลา 5 นาที ครูแจ้งเวลาให้นักเรียนทราบ
- 5) หลังหมดเวลา ให้นักเรียนหยุดทำข้อสอบและตรวจสอบเรียบร้อยของการตอบของตนเอง

คำชี้แจง : โปรดอ่านรายละเอียดของคำชี้แจงก่อนลงมือทำ

1) แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีจำนวน 31 ข้อ ใช้เวลา 35 นาที
 2) ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงกับลักษณะ ความคิด ความรู้สึกหรือพฤติกรรมของนักเรียนที่สุดเพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ให้นักเรียนใช้ปากกาหรือดินสอระบายใน O ในข้อ 1, 2, 3 และ 4 ให้เต็มวงในข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ลงในกระดาษคำตอบ

3) ผลการตอบของนักเรียนจะถูกเก็บเป็นความลับและไม่มีผลต่อการเรียนใดๆ

** ขอให้นักเรียนตั้งใจทำและตอบตามความเป็นจริงมากที่สุด **

1. วันนี้นักเรียนไปเรียนสาย พ่อรีบขับรถไปส่งนักเรียนจนฝ่าไฟแดง ตำรวจจึงเรียก พ่อจึงยื่นเงินให้ตำรวจ 500 บาทเพื่อให้ตำรวจให้รถของนักเรียนผ่านไปโดยเร็ว ถ้านักเรียนเป็นตำรวจจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) รับเงินของพ่อแล้วให้รถของนักเรียนผ่านไป
- 2) รับเงินของพ่อแล้วตักเตือนพ่อของนักเรียน
- 3) ไม่รับเงินของพ่อและให้พ่อจ่ายค่าปรับที่สถานีตำรวจ
- 4) ไม่รับเงินของพ่อและให้ตักเตือนพ่อของนักเรียน

2. นักเรียนทำหน้าที่เป็นหัวหน้าห้องซึ่งได้รับมอบหมายให้คอยจัดซื้อเพื่อนที่ลอกการบ้านในช่วงเข้าก่อนเข้าแถว วันหนึ่งนักเรียนพบเพื่อนหลายคนกำลังลอกการบ้านวิชาคณิตศาสตร์อยู่ หนึ่งในนั้นเป็นกลุ่มเพื่อนสนิทของนักเรียนซึ่งขอไม่ให้นักเรียนจัดซื้อและจะให้ขนมนักเรียน นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์เช่นนี้

- 1) รับขนมและไม่จัดซื้อเพื่อนทุกคนเพราะกลัวเพื่อนไม่เล่นด้วย
- 2) รับขนมและจัดเฉพาะซื้อของเพื่อนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มของนักเรียน
- 3) ไม่รับขนม ตักเตือนเพื่อนและบอกเพื่อนว่าหากทำอีกจะจัดซื้อไปส่งครู
- 4) ไม่รับขนม และจัดซื้อเพื่อนเพราะครูจะได้ทราบพฤติกรรมและตักเตือนเพื่อน

3. ครูประจำชั้นมอบหมายให้นักเรียนไปห้องสหกรณ์ของโรงเรียนเพื่อเบิกกระดาษเปล่าจากมา 60 แผ่น หลังแจกแล้วปรากฏว่ากระดาษเหลือ 10 แผ่น ซึ่งวันพรุ่งนี้ในวิชา ภาษาไทย ครูอีกท่านซึ่งได้มอบหมายให้นักเรียนเตรียมกระดาษมาจำนวน 5 แผ่นเพื่อทำรายงาน ถ้านักเรียนเป็นนนท์จะอย่างไรกับกระดาษที่เหลือ

- 1) นำกระดาษไปทำรายงาน วิชา ภาษาไทย
- 2) นำกระดาษทั้งหมดไปคืนครูประจำชั้น
- 3) นำกระดาษไปแบ่งให้ตัวเองและเพื่อนสนิทสำหรับทำรายงาน วิชา ภาษาไทย
- 4) นำกระดาษไปครึ่งหนึ่งไปคืนครู อีกครึ่งหนึ่งเก็บไว้สำหรับทำรายงาน วิชา ภาษาไทย

4. พี่ชายของแมนชวนเขาขี่มอเตอร์ไซด์ไปตลาด ซึ่งหน้าตลาดมีด่านตำรวจ ปรากฏว่าที่บ้านมีหมวกกันน็อค 2 ใบ ใบหนึ่งใช้ได้สมบูรณ์อีกใบหนึ่งชำรุด ถ้านักเรียนเป็นแมนนักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ไปตลาดกับพี่โดยไม่สวมหมวกกันน็อค พร้อมบอกพี่ขับอ้อมไปทางหลังด้านตลาด
- 2) ไปตลาดกับพี่โดยสวมหมวกกันน็อคที่ชำรุด
- 3) ไม่ไปตลาดกับพี่เนื่องจากไม่มีหมวกกันน็อคใส่
- 4) ไม่ไปตลาดกับพี่เนื่องจากกลัวพี่ขับรถไม่เก่ง

5. นักเรียนและเพื่อนคุยกันในกลุ่มไลน์ เรื่อง การบ้านที่ครูสั่ง ปรากฏว่ามีการบ้านข้อหนึ่งที่นักเรียนทำไม่ได้ ขณะนั้นเพื่อนหลายคนในกลุ่มก็ได้ถ่ายภาพคำตอบของเพื่อนลงในไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนกันดู นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) สืบค้นเฉลยการบ้านจากอินเทอร์เน็ต
- 2) ลอกคำตอบของเพื่อนคนที่เก่งที่สุด
- 3) ดูคำตอบของเพื่อนแล้วนำมาแก้ไขดัดแปลงเป็นคำตอบของตนเอง
- 4) ทำการบ้านด้วยตนเองตามที่เข้าใจโดยไม่เปิดดูคำตอบของเพื่อน

6. ระหว่างการสอบเพื่อนสนิทของนักเรียนไม่เข้าใจคำชี้แจงของข้อสอบจึงถามนักเรียน นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) อธิบายคำชี้แจงให้เพื่อนฟัง
- 2) บอกให้เพื่อนไปถามเพื่อนคนอื่น
- 3) บอกให้เพื่อนถามครูผู้คุมสอบ
- 4) ให้เพื่อนคนอื่นอธิบายคำชี้แจงให้เพื่อนฟัง

7. นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับสิทธิในการเลือกตั้งกรรมการนักเรียน นักเรียนคิดว่าจะเลือกเพื่อนคนใดเป็นประธานนักเรียนจึงจะส่งผลดีต่อโรงเรียนมากที่สุด

- 1) มีพื้นฐานร่ำรวยและมีบ้านใหญ่โต
- 2) บอยเรียนเก่งและสื่อสารได้หลายภาษา
- 3) ก้าวหน้าตาดีและแต่งกายเรียบร้อย
- 4) กอหญา มีความเสียสละและใส่ใจเพื่อนๆ ทุกคน

8.เอมมีไปทำบัตรประชาชน แต่พบว่าเจ้าหน้าที่ไม่สนใจที่จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการทำบัตรประชาชนใหม่อีกทั้งลัดคิวให้เพื่อนของตนเองเข้าทำบัตรประชาชนก่อนคนอื่นๆ ถ้านักเรียนเป็นเอมมีนักเรียนจะอย่างไร

- 1) แสดงสีหน้าไม่พอใจต่อการกระทำของพนักงานคนนั้น
- 2) เปลี่ยนไปถามพนักงานคนอื่นที่เต็มใจให้บริการ
- 3) ไปร้องเรียนต่อหัวหน้าของเจ้าหน้าที่ที่ไปทำบัตรประชาชน
- 4) ถามพนักงานคนเดิมอีกครั้งถึงวิธีการทำบัตรประชาชน

9.แม่ให้เงินนักเรียนมาซื้อน้ำใช้ในวิชา ศิลปะ พักกลางวันก่อนไปซื้อสื่อนักเรียนก็เลิ่บไปเห็นน้ำของโรงเรียนที่คุณครูวิชา ศิลปะที่ลืมหืมไว้ นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) นำสื่อน้ำไปใช้วาดภาพที่บ้าน แล้วเอาไปคืนครูในวันต่อมา
- 2) นำสื่อน้ำของครูมาแบ่งกันใช้กับเพื่อน
- 3) นำสื่อน้ำไปใช้ที่บ้านและไม่นำมาคืนครู
- 4) นำสื่อน้ำไปคืนครูและไปซื้อสื่อน้ำของตนเอง

10.วันก่อนการเลือกตั้งกรรมการนักเรียน พันท์หนึ่งในผู้สมัครรับเลือกตั้งนำไอศกรีมมาแจกน้องๆชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และบอกให้เลือกเขาเป็นประธานนักเรียน นักเรียนคิดว่าการกระทำของพันท์จะส่งผลอย่างไร

- 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะลงคะแนนเสียงให้พันท์
- 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะไม่ลงคะแนนเสียงให้พันท์
- 3) พันท์มีความผิดในข้อหาซื้อเสียงในการเลือกตั้ง
- 4) พันท์ชนะเลือกตั้งได้เป็นประธานนักเรียน

11. โรงเรียนจัดการสอบเข้าสำหรับนักเรียนใหม่ แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนของมินรับหลานสาวของตนเองเข้าเรียนในโรงเรียนโดยไม่ต้องสอบ นักเรียนคิดว่าจะเกิดผลอย่างไรต่อผู้อำนวยการ

- 1) ผู้อำนวยการยินดีที่หลานของตนเองได้เรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง
- 2) ผู้อำนวยการสามารถให้ครูดูแลหลานของตนเองมากกว่านักเรียนคนอื่นได้
- 3) ผู้อำนวยการมีผู้ปกครองมาขอความช่วยเหลือให้รับนักเรียนไม่ผ่านการคัดเลือก
- 4) ผู้อำนวยการเสียโอกาสที่จะได้รับนักเรียนที่มีความสามารถและสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน

12. จากซีรีส์เรื่อง ฉลาดเกมส์โกง ครู วิชา คณิตศาสตร์ท่านหนึ่งทำเอกสารการสอนโดยที่มีเนื้อหาเหมือนกับข้อสอบจริงทั้งหมด เมื่อผลสอบออกมาพบว่านักเรียนที่เรียนพิเศษได้คะแนนดี จากการกระทำข้างต้นนักเรียนคิดว่าจะเกิดผลอย่างไรต่อคุณครูท่านนี้

- 1) ครูกังวลว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนพิเศษกับตนเองจะสอบได้คะแนนน้อย
- 2) ครูไม่ได้รู้ถึงความสามารถทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน
- 3) ครูมีนักเรียนที่สนใจเรียนพิเศษกับตนเองมากขึ้น
- 4) ครูภาคภูมิใจที่นักเรียนสอบได้คะแนนสูง

13. เพื่อนสนิทที่มีความสามารถเท่ากับบอลสอบเข้าได้โรงเรียนที่มีชื่อเสียงในกรุงเทพมหานครที่บอลไม่ผ่าน ส่วนบอลได้เรียนที่โรงเรียนใกล้บ้านเพราะครอบครัวมีฐานะไม่ดีนัก หากนักเรียนเป็นบอล นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ขอแม่สอบเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในปีหน้าและพยายามทำงานพิเศษเพื่อเก็บเงินสำหรับเป็นค่าเดินทาง
- 2) ขอแม่สอบเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในปีหน้า และสอบชิงทุนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง
- 3) เสียใจที่ตนเองไม่ได้เข้าเรียนโรงเรียนที่มีชื่อเสียง
- 4) พอใจในโรงเรียนใกล้บ้าน เพราะประหยัดและเดินทางสะดวก

14. นักเรียนกำลังเดินทางกลับบ้าน ขณะนั้นนักเรียนเหลือเงินติดตัวน้อยมาก แต่ตนเองกลับรู้สึกหิวพอดีบังเอิญพบตู้ปันสุขที่มีอาหารและของใช้จำเป็นที่มีคุณภาพเต็มตู้ นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) หยิบอาหารและสิ่งของจากตู้ปันสุขให้ได้มากที่สุด
- 2) หยิบอาหารจากตู้ปันสุขไปฝากสมาชิกในครอบครัว
- 3) หยิบอาหารจากตู้ปันสุขเท่าที่จำเป็น
- 4) ไม่หยิบอาหารจากตู้ปันสุขเพื่อเก็บไว้ให้คนที่ลำบากกว่านักเรียน

15. แก้มเห็นเพื่อนที่มีฐานะดีซื้อโทรศัพท์รุ่นใหม่ที่ทันสมัย ส่วนแก้มใช้โทรศัพท์เครื่องเก่าที่รับจากพี่สาว หากนักเรียนเป็นแก้มนักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) แอบขโมยโทรศัพท์เครื่องใหม่ของเพื่อน
- 2) เก็บเงินซื้อโทรศัพท์เครื่องใหม่ด้วยตนเอง
- 3) ยังคงใช้โทรศัพท์เครื่องเดิมเพราะยังสามารถใช้งานได้
- 4) ขอร้องให้ผู้ปกครองซื้อโทรศัพท์เครื่องใหม่ให้

16. ขณะนักเรียนเดินผ่านห้องสอบของรุ่นน้องชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รุ่นน้องที่นั่งอยู่ริมประตูขอให้ นักเรียนช่วยบอกคำตอบของข้อสอบข้อหนึ่ง นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) บอกคำตอบแก่รุ่นน้องทันที เพราะสงสารน้อง
- 2) บอกรุ่นน้องว่าตนเองไม่รู้ เพราะไม่แน่ใจในคำตอบ
- 3) ไม่บอกคำตอบแก่รุ่นน้อง เพราะกลัวครูลงโทษ
- 4) ไม่บอกคำตอบแก่รุ่นน้อง เพราะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบในการสอบ

17. วันหนึ่งครูให้น้ำผึ้งทำการบ้านออนไลน์ โดยให้ถ่ายภาพสัตว์เลี้ยงของตนเอง แต่มือถือของน้ำผึ้ง เกิดมีปัญหาไม่สามารถถ่ายภาพได้ ถ้านักเรียนเป็นน้ำผึ้งนักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ให้เพื่อนถ่ายรูปสัตว์เลี้ยงของเพื่อนแล้วแอบอ้างว่าเป็นสัตว์เลี้ยงตนเอง
- 2) ขอยืมโทรศัพท์เพื่อนมาถ่ายรูปสัตว์เลี้ยงของตนเอง
- 3) คัดลอกภาพจากอินเทอร์เน็ตไปส่งครู
- 4) ไม่ส่งการบ้านให้ครู

18. นักเรียนลืมท่องคำศัพท์ในวิชา ภาษาอังกฤษ เมื่อครูสอบนักเรียนจึงไม่สามารถเขียนตามคำบอกได้ นักเรียนจะอย่างไรใน สถานการณ์นี้

- 1) ขอเพื่อนสนิทลอกคำศัพท์เพราะกลัว สอบตก
- 2) แอบเปิดดูสมุดคำศัพท์เมื่อครูเฉลย
- 3) แอบมองคำตอบของเพื่อนที่นั่งข้างๆ เมื่อเพื่อนเฉลย
- 4) ไม่ลอกเพื่อนเพราะกลัวตนเองไม่มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์

19. เนื่องจากการระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้พ่อของมานะตกงานจึงลดค่าขนมจาก 60 บาท เหลือ 20 บาท เมื่อเปิดเทอมครูเก็บเงินสะสมของห้อง โดยนักเรียนทุกคนต้องจ่ายสัปดาห์ละ 20 บาท ถ้า นักเรียนเป็นมานะจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ไม่จ่ายเงินห้อง
- 2) ขอผ่อนชำระค่าเงินห้องกับครู
- 3) บอกครูถึงความจำเป็นที่ทำให้ไม่สามารถจ่ายเงินได้
- 4) ยืมเงินจากเพื่อนในห้อง

20.ในวันพุธครูนัดหมายว่าจะสอบประจำบทในวันศุกร์ แต่เนื่องจากครูต้องไปประชุมกระทันหันจึงเลื่อนสอบเป็นวันพฤหัสบดี นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) จดคำตอบเข้าห้องสอบ
- 2) มองคำตอบของเพื่อนโต๊ะข้างๆ
- 3) ทำข้อสอบได้ เนื่องจากหมั่นทบทวนบทเรียนเป็นประจำ
- 4) แกล้งป่วยเพื่อให้ตนเองไม่ได้สอบในวันพฤหัสบดี

21.บ้านของบีมมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่ดี ระหว่างสอบออนไลน์อยู่ๆอินเทอร์เน็ตของบีมก็หลุดทำให้เธอต้องเริ่มทำข้อสอบใหม่ในขณะที่เวลาในการสอบใกล้ที่จะหมด นักเรียนเป็นบีมจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ขอลอคำตอบของเพื่อน
- 2) พยายามเปิดดูเฉลยจากเอกสารประกอบการเรียน
- 3) พยายามหาวิธีกู้ไฟล์คำตอบกลับคืนมา
- 4) นำอุปกรณ์กระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่เตรียมสำรองไว้มาใช้เพื่อใช้เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต

22.หลังจากสอบคณิตศาสตร์ เหมียวพบว่าตนเองส่งเพียงกระดาษคำตอบให้ครู แต่เผลอหยิบกระดาษคำถามออกมาด้วย เนื่องจากติดมากับกระดาษทดเลข หากนักเรียนเป็นเหมียวนักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ไม่นำกระดาษคำถามไปคืนครู เพราะกลัวครูคิดหาทุจริตในการสอบ
- 2) ไม่นำกระดาษคำถามไปคืนครู เพราะต้องการเก็บไว้ฝึกทำโจทย์เลข
- 3) นำกระดาษคำถามไปคืนครู เพราะกลัวคุณครูจับได้แล้วจะถูกลงโทษ
- 4) นำกระดาษคำตอบไปคืนครู เพราะตนเองไม่ได้เจตนาที่จะนำกระดาษคำถามออกจากห้องสอบตั้งแต่ต้น

23.ในเวลาพักกลางวัน จ่อมแจ่มได้รับหน้าที่บรรณารักษ์น้อยดูแลห้องสมุด วันนั้นเพื่อนของเธอขอให้เธอจองที่นั่งในห้องสมุดให้ ถ้านักเรียนเป็นจ่อมแจ่มจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) จองโต๊ะให้เพื่อน เพราะกลัวเพื่อนไม่มีที่นั่ง
- 2) จองโต๊ะให้เพื่อน เพราะกลัวเพื่อนไม่พอใจตนเอง
- 3) ไม่จองโต๊ะให้เพื่อน เพราะกลัวนักเรียนคนอื่นไม่มีที่นั่ง
- 4) ไม่จองโต๊ะให้เพื่อน เพราะตามกฎหมายห้องสมุดห้ามจองที่นั่งให้ผู้อื่น

24. เพื่อนในห้องฝากพลอยซื้อดินสอที่สหกรณ์ของโรงเรียนในราคาแท่งละ 10 บาท แต่เนื่องจากนักเรียนซื้อจำนวนมากครูจึง ลดราคาให้โดยที่เพื่อนในห้องไม่ทราบ ถ้านักเรียนเป็นพลอยนักเรียนจะ ทำอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) นำเงินที่เหลือไปคืนเพื่อน
- 2) นำเงินที่เหลือบางส่วนไปคืนเพื่อนในห้อง
- 3) นำเงินที่เหลือไปซื้อสิ่งของที่ตนเองต้องการ
- 4) ไม่นำเงินที่เหลือไปคืนเพื่อน

25. กิจกรรมวันไหว้ครู นักเรียนทุกคนต้องจ่ายเงินคนละ 50 บาท เพื่อใช้เป็นค่าอุปกรณ์การทำพาน แต่นักเรียนไม่เห็นด้วยกับการเก็บเงินในครั้งนี้ นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์ครั้งนี้

- 1) ไม่จ่ายเงิน เพราะไม่เห็นด้วยกับการกระทำนี้
- 2) ไม่จ่ายเงิน เพราะจำนวนเงินมากเกินไป
- 3) จ่ายเงิน เพราะกลัวเพื่อนในห้องไม่พอใจตนเอง
- 4) จ่ายเงินเท่าที่ตนเองสามารถจ่ายได้โดยชี้แจงให้เพื่อนทราบ เพราะกลัวห้องไม่เงินไม่พอ สำหรับการทำพาน

26. วินัยจำสูตรในวิชา วิทยาศาสตร์ไม่ได้ เมื่อถึงเวลาสอบครูผู้คุมสอบเป็นครูที่ไม่ดี และไม่ได้เดิน ตรวจอย่างเคร่ง ถ้านักเรียนเป็นวินัยนักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) แอบดูคำตอบของเพื่อนที่นั่งใกล้ๆ เพราะกลัวสอบตก
- 2) แอบถามสูตรจากเพื่อนที่นั่งข้างๆ เพราะครูคุมสอบน่าจะจับไม่ได้
- 3) ทำข้อสอบด้วยตนเอง เพราะกลัวครูจับได้แล้วพ่อแม่ทราบท่านจะเสียใจ
- 4) ไม่แอบดูคำตอบของเพื่อน เพราะเพื่อนอาจจะทำข้อสอบไม่ถูก

27. เพื่อนในกลุ่มของนักเรียนช่วยกันค้นหาข้อมูลเพื่อทำรายงาน เพื่อนของนักเรียนคนหนึ่งคัดลอก เนื้อหาจากเว็บไซต์มาใส่ในรายงานโดยไม่อ้างอิงที่มา นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ห้ามไม่ให้เพื่อนคัดลอกข้อมูลจากเว็บไซต์
- 2) แนะนำให้เพื่อนค้นหาข้อมูลจากหนังสือที่น่าเชื่อถือ
- 3) ปลอมยให้เพื่อนคัดลอกข้อมูลโดยไม่เขียนอ้างอิง
- 4) บอกให้เพื่อเขียนอ้างอิงที่มาของแหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

28. คุณครูให้นักเรียนเขียนสมุดบันทึกความดี โดยทุกครั้งที่ทำความดีให้ผู้ปกครองลงชื่อ วันหนึ่งนักเรียนและเพื่อนลืมนให้ผู้ปกครองลงชื่อ เพื่อนจึงชวนให้นักเรียนปลอมลายเซ็นของผู้ปกครอง นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ตักเตือนเพื่อนว่าการกระทำดังกล่าวเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง
- 2) ปลอมลายเซ็นของผู้ปกครองด้วยตนเอง
- 3) ให้เพื่อนช่วยเซ็นเป็นผู้ปกครอง
- 4) ไม่ปลอมลายเซ็นของผู้ปกครอง

29. นักเรียนเห็นเพื่อนกำลังจะเงื้อมองกระดาษคำตอบของนักเรียน นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) ใช้มือปิดกระดาษคำตอบของตนเอง
- 2) แอบบอกข้อสอบเพื่อนในข้อที่เพื่อนทำไม่ได้
- 3) เลื่อนกระดาษให้เพื่อนมองเห็นคำตอบได้ชัดเจนมากขึ้น
- 4) นั่งเฉยๆ แกล้งทำเป็นมองไม่เห็นการกระทำของเพื่อน

30. ขณะสอบออนไลน์ นักเรียนพบว่าเพื่อนลงภาพข้อสอบลงในเฟซบุ๊กส่วนตัว นักเรียนจะอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) เข้าไปแสดงความคิดเห็นในภาพ
- 2) กดยกเลิกติดตามเพื่อนคนนี้
- 3) นั่งเฉยกับการกระทำนี้
- 4) บันทึกภาพที่เพื่อนแชร์แล้วนำไปบอกครู

31. วันหนึ่งก้านแก้วดื่มนมโรงเรียนแล้วรู้สึกว่ามีรสเปรี้ยวเหมือนนมหมดอายุ ถ้านักเรียนเป็นก้านแก้วนักเรียนจะทำอย่างไรในสถานการณ์นี้

- 1) นำนมไปทิ้งแล้วนั่งเฉย
- 2) สอบถามเพื่อนถึงรสชาติของนม
- 3) พยายามกลืนใจกินนมจนหมด
- 4) แจ้งครูผู้ดูแลโครงการนมโรงเรียน

การตรวจให้คะแนนแบบวัด

คำถามข้อที่	คำตอบ	คะแนนที่ได้
1	<u>ตอบ</u> ข้อ 3 ไม่รับเงินของพ่อและให้พ่อจ่ายค่าปรับที่สถานีตำรวจ	1
2	<u>ตอบ</u> ข้อ 4 ไม่รับขนม และจดชื่อเพื่อนเพราะครูจะได้ทราบพฤติกรรมและตักเตือนเพื่อน	1
3	<u>ตอบ</u> ข้อ 2 นำกระดาษทั้งหมดไปคืนครูประจำชั้น	1
4	<u>ตอบ</u> ข้อ 3 ไม่ไปตลาดกับพี่เนื่องจากไม่มีหมวกกันน็อคใส่	1
5	<u>ตอบ</u> ข้อ 4 ทำการบ้านด้วยตนเองตามที่เข้าใจโดยไม่เปิดดูคำตอบของเพื่อน	1
6	<u>ตอบ</u> ข้อ 3 บอกให้เพื่อนถามครูผู้คุมสอบ	1
7	<u>ตอบ</u> ข้อ 4 กอหุญามีความเสียสละและใส่ใจเพื่อนๆทุกคน	1
8	<u>ตอบ</u> ข้อ 3 ไปร้องเรียนต่อหัวหน้าของเจ้าหน้าที่ที่ไปทำบัตรประชาชน	1
9	<u>ตอบ</u> ข้อ 4 นำสีน้ำไปคืนครูและไปซื้อสีน้ำของตนเอง	1
10	<u>ตอบ</u> ข้อ 3 แฟนที่มีความผิดในข้อหาซื้อเสียงในการเลือกตั้ง	1
11	<u>ตอบ</u> ข้อ 4 ผู้อำนวยการเสียโอกาสที่จะได้รับนักเรียนที่มีความสามารถและสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน	1
12	<u>ตอบ</u> ข้อ 2 ครูไม่รู้ถึงความสามารถทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน	1
13	<u>ตอบ</u> ข้อ 4 พอใจในโรงเรียนใกล้บ้าน เพราะประหยัดและเดินทางสะดวก	1
14	<u>ตอบ</u> ข้อ 3 หยิบอาหารจากตู้ปันสุขเท่าที่จำเป็น	1
15	<u>ตอบ</u> ข้อ 3 ยังคงใช้โทรศัพท์เครื่องเดิมเพราะยังสามารถใช้งานได้	1
16	<u>ตอบ</u> ข้อ 4 ไม่บอกคำตอบแก่รุ่นน้อง เพราะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ ในการสอบ	1
17	<u>ตอบ</u> ข้อ 2 ขอยืมโทรศัพท์เพื่อนมาถ่ายรูปสัตว์เลี้ยงของตนเอง	1
18	<u>ตอบ</u> ข้อ 4 ไม่ลอกเพื่อนเพราะกลัวตนเองไม่มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์	1
19	<u>ตอบ</u> ข้อ 3 บอกครูถึงความจำเป็นที่ทำให้ไม่สามารถจ่ายเงินได้	1
20	<u>ตอบ</u> ข้อ 3 ทำข้อสอบได้ เนื่องจากหมั่นทบทวนบทเรียนเป็นประจำ	1

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนแบบวัดการด้านทฤษฎี

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนแบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
จากคะแนนเต็ม 31 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนการด้านทฤษฎีในภาพรวม (คะแนนเต็ม 31 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
26 - 33	ความสามารถในการด้านทฤษฎีระดับสูง
22 - 25	ความสามารถในการด้านทฤษฎีระดับการด้านทฤษฎีค่อนข้างสูง
19 - 21	ความสามารถในการด้านทฤษฎีระดับการด้านทฤษฎีค่อนข้างต่ำ
0 - 18	ความสามารถในการด้านทฤษฎีระดับการด้านทฤษฎีต่ำ

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนด้านการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ การทฤษฎี (คะแนนเต็ม 12 คะแนน) ได้แก่ ข้อที่ 1-12

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
9-12	ความสามารถในการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทฤษฎีระดับสูง
8	ความสามารถในการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทฤษฎีระดับ ค่อนข้างสูง
7	ความสามารถในการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทฤษฎีระดับ ค่อนข้างต่ำ
0 - 6	ความสามารถในการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทฤษฎีระดับต่ำ

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนด้านการมีจิตพอเพียง(คะแนนเต็ม 9 คะแนน)

ได้แก่ ข้อที่ 13-21

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
9-12	ความสามารถในการมีจิตพอเพียงระดับสูง
8	ความสามารถในการมีจิตพอเพียงระดับค่อนข้างสูง
7	ความสามารถในการมีจิตพอเพียงระดับค่อนข้างต่ำ
0 - 6	ความสามารถในการมีจิตพอเพียงระดับต่ำ

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนด้านการละอายต่อการทุจริต

(คะแนนเต็ม 5 คะแนน) ได้แก่ ข้อที่ 22-26

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4 - 5	ความสามารถในการละอายต่อการทุจริตระดับสูง
3	ความสามารถในการละอายต่อการทุจริตระดับค่อนข้างสูง
2	ความสามารถในการละอายต่อการทุจริตระดับค่อนข้างต่ำ
0 - 1	ความสามารถในการละอายต่อการทุจริตระดับต่ำ

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนด้านการไม่ทนต่อการทุจริต

(คะแนนเต็ม 5 คะแนน) ได้แก่ ข้อที่ 27-31

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4 - 5	ความสามารถในการไม่ทนต่อการทุจริตระดับสูง
3	ความสามารถในการไม่ทนต่อการทุจริตระดับค่อนข้างสูง
2	ความสามารถในการไม่ทนต่อการทุจริตระดับค่อนข้างต่ำ
0 - 1	ความสามารถในการไม่ทนต่อการทุจริตระดับต่ำ

คุณภาพของแบบวัด

แบบวัดการด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาศึกษามีคุณภาพแบบ ดังนี้ ค่าอำนาจจำแนก จากการวิเคราะห์สถิติทดสอบที (t-test) พบว่า ข้อคำถามทั้ง 31 ข้อ สามารถจำแนกระหว่างคนที่ได้คะแนนกลุ่มสูงกับคนที่ได้คะแนนกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($t = 6.24 - 16.09$) ค่าอำนาจจำแนกแบบสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม พบว่ามีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.10 – 0.54

ผลตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่ามีค่าความเที่ยงทั้งฉบับอยู่ที่ 0.82 เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงรายด้านพบว่า ค่าความเที่ยงของด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริตค่าเท่ากับ 0.56 ด้านการมีจิตพอเพียงมีค่าเท่ากับ 0.62 ด้านการละอายต่อการทุจริตมีค่าเท่ากับ 0.62 และด้านการไม่ทนต่อการทุจริตมีค่าเท่ากับ 0.55 นอกจากนั้นแบบวัดฉบับนี้มีความตรงเชิงโครงสร้างเนื่องจากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการด้านทฤษฎี พบว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\text{Chi-square} = 35.27, \text{df} = 33, p = 0.36, \text{AGFI} = 0.99, \text{RMR} = 0.02, \text{RMSES} = 0.01$)

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน .(2561).หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกันการทุจริต” .กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- สำนักด้านทุจริตศึกษา.(2563). รายงานผลการกำกับติดตามการนำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาไปใช้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 .กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ
- สุจริตไทย (2562).หลักสูตรสุจริตไทย สำหรับนักเรียนและนักศึกษา. ค้นหาเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม
2562 , จาก <https://www.thaihonesty.org/>
- Dong, B. & Torgler, B. (2011). Corruption and Social Interaction: Evidence from China.
Social Science Research Network.
- Mccusker.R. (2006). *Review of anti-corruption strategies. Australia* : Australian
Government

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

วัน เดือน ปี เกิด

สถานที่เกิด

วุฒิการศึกษา

ที่อยู่ปัจจุบัน

13 ธันวาคม 2536

โรงพยาบาลศรีนครินทร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY